

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

104'üncü Birleşim 16 Haziran 2022 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	365
II.- GELEN KÂĞITLAR	370
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	390
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>390:394</i>
1.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Bitlis'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	390:391
2.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'da riskli alan ve kentsel dönüşüm mağdurlarına ilişkin gündem dışı konuşması	391:393
3.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, ahlak ve maneviyata ilişkin gündem dışı konuşması	393:394

IV.- AÇIKLAMALAR**394,417,425,426,433,441,
446,470,487,498,499,502**

- 1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Yunanistan'ın kıskırtmalarına devam etmesine ilişkin açıklaması 394:395
- 2.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Tokat'ın Zile ve Turhal ilçelerinde oluşan sel felaketinden etkilenen çiftçilerin mağduriyetlerine ilişkin açıklaması 395
- 3.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, kurbanlık fiyatlarına ilişkin açıklaması 395
- 4.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, İstanbul Okmeydanı Fetihtepe Mahallesi'nde yaşanan kentsel dönüşüm zulmüne ilişkin açıklaması 395:396
- 5.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa'nın bazı ilçe ve köylerindeki sulama sorununa ilişkin açıklaması 396
- 6.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, belediyelerin nasıl yönetilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 396
- 7.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Jandarma Astsubay Kıdemli Üstçavuş Güngör Gençler'in vefatına ve devletin başta terör örgütleri olmak üzere uyuşturucu çeteleriyle de başarılı bir mücadele yürütmesine ilişkin açıklaması 396:397
- 8.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Türkiye'deki yanlış eğitim ve ekonomi politikaları nedeniyle milyonlarca üniversite mezunu gencin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 397
- 9.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'nın sağlık sorununa ilişkin açıklaması 397
- 10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 2021-2022 eğitim öğretim yılının yarın sona ereceğine ve bu yaz tatili döneminde tüm vatandaşları Mersin'e davet ettiğine ilişkin açıklaması 397
- 11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 15-16 Haziran büyük işçi direnişinin 52'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 398
- 12.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Türkiye'nin doğal gaz üretim hedefine ilişkin açıklaması 398
- 13.- Manisa Milletvekili Semra Kaplan Kıvırcık'ın, Türk Kızılay teşkilatının kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması 398
- 14.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Hazine ve Maliye Bakanının yapmış olduğu açıklamaya ilişkin açıklaması 399
- 15.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, akaryakıtta gelen zamlara ilişkin açıklaması 399
- 16.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'daki Zafer Müzesine yapılan tadilata ilişkin açıklaması 399
- 17.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, AK PARTİ Hükümetinin yaptığı çalışmalara ilişkin açıklaması 399:400

- 18.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, dünyada yaşanan çölleşme ve kuraklığa ilişkin açıklaması 400
- 19.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, AKP ve küçük ortağının vatandaşa tedaviyi değil ölümü reva görmesine ilişkin açıklaması 400
- 20.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, terörle mücadelenin kesintisiz devam etmesine ilişkin açıklaması 400:401
- 21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 16 Haziran Kamu Çalışanları Günü'ne, 16 Haziran Dünya Ev İşçileri Günü'ne, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının 7'nci yıl dönümüne, iktidarın ülkeyi getirdiği ekonomik duruma, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yarattığı tek adam algısının vatandaşlar üzerinde baskı oluşturduğuna, AK PARTİ'nin toplumun neredeyse her kesimine konuşma ve düşünme yasağı uyguladığına ve İYİ Parti iktidarında özgür düşünceye ket vurulmayacağına ilişkin açıklaması 401:403
- 22.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Deniz Poyraz'ın 1'inci ölüm yıl dönümüne, dün gece tutuklanan 16 gazeteciye, gazetecilere yönelik baskıların yeni olmadığına, HDP'ye yapılan operasyonlara, Van'da tişörtünün üzerinde Selahattin Demirtaş'ın portresi var diye 6 yaşındaki çocuk ve annesinin gördüğü muameleye, Afyonkarahisar Cezaevinde başlatılan açlık grevinin devam ettiğine ve cenazelere yapılan saldırılara ilişkin açıklaması 403:405
- 23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, şehit Uzman Çavuş Kadir Kemik ile şehit Jandarma Astsubay Güngör Genç'er'e Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı dilediğine, cumhuriyetin 100'üncü yılına yaklaşırken ülkede gerçekleştirilen yatırım ve kalkınma hamlelerine, 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü'ne ve Devlet Tiyatrolarının kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması 405:406
- 24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının 7'nci yıl dönümüne, Ayhan Işık'ın vefatının 43'üncü yıl dönümüne, Devlet Tiyatrolarının kuruluş yıl dönümüne, Deniz Poyraz'ın 1'inci ölüm yıl dönümüne, Berkin Elvan'ın annesini miting meydanlarında yuhalatanlarla önümüzdeki dönemde adil yargı önünde hesaplaşmayı ümit ettiklerine, Sevinç İnönü'ye VIP'de yapılan muameleye ve atama bekleyen engelli öğretmen adaylarına ilişkin açıklaması 406:408
- 25.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Piyade Uzman Çavuş Kadir Kemik'e, şehit edilen Öğretmen Necmettin Yılmaz'ın vefatının 5'inci yıl dönümüne, ezan yasağının kaldırılmasının 72'nci yıl dönümüne, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in 7'nci vefat yıl dönümüne, TFF Başkanlığına seçilen Mehmet Büyükekşi'yi tebrik ettiğine, 16 Haziran Tüm Kamu Çalışanları Günü'ne, bu hafta sonu üniversite sınavına girecek tüm öğrencilere başarılar dilediğine ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 408:409

26.- Antalya Milletvekili İbrahim Aydın'ın, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ile Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	417:418
27.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Kars Milletvekili Yunus Kılıç'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	425:426
28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kars Milletvekili Yunus Kılıç'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	426
29.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, halkımız ekonomik krizle boğuşurken iktidarın kamu kaynaklarını 5'li çeteye dağıtmaya devam etmesine ilişkin açıklaması	426
30.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, cezaevlerindeki hak ihlallerine ilişkin açıklaması	426:427
31.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Şanlıurfa'nın Hilvan ilçesinin sağlık ve doğal gaz sorununa ilişkin açıklaması	427
32.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, yükseköğrenim gençliğinin okullarına dönmelerini ve eğitimlerini tamamlamalarını desteklediklerine ilişkin açıklaması	433
33.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın sorunlarına ilişkin açıklaması	434
34.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır Belediyesine atanan kayyumun Iğdır halkına âdeta zulmetmesine ilişkin açıklaması	434
35.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'a yapılacakı söylenen 150 yataklı devlet hastanesine ilişkin açıklaması	434
36.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, savaş gibi yapısal meseleleri nüfus politikaları üzerinden ele almanın dünyanın her yerinde ırkçılık olarak kabul edildiğine ilişkin açıklaması	434:435
37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	441:442
38.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	442:443
39.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	446
40.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Türkiye'nin Şengal'in Sinine ilçesine düzenlediği SİHA saldırısına ilişkin açıklaması	470

- 41.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 487
- 42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin aleyhinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 498
- 43.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 499
- 44.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 499:500
- 45.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 502
- 46.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 502:503

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 409

A) TEZKERELER 409:410

- 1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu heyetinin 20-23 Haziran 2022 tarihleri arasında Birleşik Arap Emirlikleri'ne resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/1977) 409:410

VI.- ÖNERİLER 410,418,426,427,433,504

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ 410:415,418:425,426,427:432,433

- 1.- İYİ Parti Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve arkadaşları tarafından, ormanların korunması ve ağaçlandırma çalışmalarının hızlandırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 9/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin 16 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 410:415,418

- 2.- HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, Türkiye'de çiftçilerin üretim sorunları başta olmak üzere tarım alanını krizden çıkarmak için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla 16/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin 16 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 418:425,426

3.- CHP Grubunun, Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve arkadaşları tarafından, doğurganlık hızının düşüklüğüyle değişen demografik yapının tespiti ve sorunların araştırılması amacıyla 16/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin 16 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 427:432,433

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ 504

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 17 Haziran 2022 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi 504

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR 415,432,486

1.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Antalya Milletvekili İbrahim Aydın'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında İYİ Partiye sataşması nedeniyle konuşması 415:416

2.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırloğlu'nun, Antalya Milletvekili İbrahim Aydın'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 417

3.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 432:433

4.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in, Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 486:487

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI 426

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Grup Başkan Vekillerine ve bütün konuşmacılara güzel bir müzakere gerçekleştirdikleri için teşekkür ettiğine ilişkin konuşması 426

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER 436,443,446,470,487,498, 500,505,509

A) KANUN TEKLİFLERİ 436:441,443:445,446:470, 470:486,487:498,498:499, 500:501,505:508,509:521

1.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) 436:441,443:445,446:470, 470:486,487:498,498:499, 500:501,509:521

2.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 61 Milletvekilinin İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi (2/4478) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 338) 505:508

X.- OYLAMALAR**509**

1.- (S. Sayısı: 337) Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 509:521

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**522**

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, tüketici, taşıt, konut ve çiftçi destek kredileri faiz oranlarının yüksekliğine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/64659) 522:523

2.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, bir askeri danışmanlık şirketinin mali denetimine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/64660) 524:525

3.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, kur korumalı Türk lirası mevduat ve katılma hesabı uygulamasına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/64663) 526:527

4.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/64664) 528:530

5.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, liselerde dağıtılan soru bankası kitaplarının ihalesine,

- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, devlet okulları ve özel okullardaki okul sağlığı birimlerine ve okul sağlığına yönelik çalışmalara,

- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'nın Arapgir ilçesindeki öğretmen eksikliğine,

- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına,

- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırıkkale ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/64699), (7/64702), (7/64706), (7/64707), (7/64862) 531:539

6.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/64751) 540:541

- 7.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Balıkesir Merkez Havalimanı'nın kullanımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/64753) 542:543
- 8.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 2018-2022 yılları arasında 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında Bakanlığın ve bağlı kuruluşlarının yaptığı ihalelere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/64758) 544:545
- 9.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Uşak ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
- Bolu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
- Afyonkarahisar ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
- Elâzığ ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
- İlişkin soruları ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/64830), (7/64831), (7/64832), (7/64835) 546:550
- 10.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırklareli ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,
- Sivas ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,
- İlişkin soruları ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/64833), (7/64834) 551:553
- 11.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kastamonu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/64863) 554:556
- 12.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Rize-Artvin Havalimanı'ndan gerçekleştirilen uçuş sayısına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/64942) 557:558
- 13.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Afyonkarahisar ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
- 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Bolu için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,
- Edirne ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
- Bolu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/65050), (7/65053), (7/65054), (7/65063)

559:564

14.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Kırklareli için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Tokat için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Artvin için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

Kırşehir ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Aydın için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde bulunan bir ilkokulda akıllı tahta uygulamasında yaşanan sorunlara,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/65051), (7/65052), (7/65055), (7/65056), (7/65060), (7/65066)

565:572

15.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırşehir ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Niğde için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Edirne için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

Giresun ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Sakarya ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,

Kastamonu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Kahramanmaraş için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Uşak için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/65159), (7/65160), (7/65161), (7/65162), (7/65163), (7/65164), (7/65165), (7/65166)

573:578

16.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, uluslararası savunma alanında danışmanlık ve askerî eğitim veren bir şirketin faaliyetlerine ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun cevabı (7/65224)

579:581

- 17.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, bazı cezaevlerinde TBMM TV'nin izlenemediği iddiasına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/65523) 582:583
- 18.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, bir askerî danışmanlık şirketinin yürüttüğü faaliyetlere ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun cevabı (7/65585) 584:586
- 19.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, mal varlığına el konulan bir kişinin SGK'ye olan borcuna ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/65593) 587:588

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak yedi oturum yaptı.

Kayseri Milletvekili Hülya Nergis, Kayseri'de yapılan yatırımlar ile Kayseri turizmine,

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, Aksaray'ın yeniden il oluşunun yıl dönümüne,

Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu, bisikletli ölümlerine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Adana Milletvekili Ayhan Barut, yargı emekçilerinin sorunlarına,

Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya, çiftçilerin sorunlarına,

İzmir Milletvekili Murat Çepni, 15-16 Haziran büyük işçi direnişinin 52'nci yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, Türk doktorlarına ve sağlık çalışanlarına,

Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz,

Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya,

Jandarma Genel Komutanlığının 183'üncü kuruluş yıl dönümüne;

Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin, Balıkesir-Dursunbey kara yolunda meydana gelen ölümlü kazalara,

Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı, Alan ve Çardak Yaylalarının yol sorunu ile Altınözü'nün Keskincik köyüne bağlı Tüleyceği çiftliğindeki içme suyu sorununa,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Kırşehir'in spor tesisleri konusundaki eksikliğine,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, iktidarın Venezuela ve Sudan'da tarım yapmaya çalışmasına,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, Cumhurbaşkanının açıkladığı buğday alım fiyatına,

Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı, Aksaray'ın vilayet oluşunun 33'üncü yıl dönümüne,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, Aksu Çayı'ndaki kirliliğe,

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, gelir vergisi tarifesinde yapılması gereken düzenlemeye,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Türk Kızılay teşkilatının 154'üncü kuruluş yıl dönümüne,

Adana Milletvekili Kemal Peköz, Adana'daki tarım işçilerinin şiddetli yağmur nedeniyle yaşadığı mağduriyete,

Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık, Türkiye'deki akaryakıt zamlarının yurttaşların seyahat özürlüğüne kısıtladığına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, gençlerin sorunlarına,

Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal, Kırıkkale'de yaşanan aşırı yağış ve dolu sebebiyle çiftçinin yaşadığı mağduriyete,

İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy, HDP milletvekillerinin teröristbaşı için yapmaya kalktığı yasa dışı yürüyüşe,

Giresun Milletvekili Necati Tıgılı, Görele Devlet Hastanesindeki doktor eksikliğine,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, polis istifa ve intiharlarına,

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın yaptığı açıklamasındaki ve Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın satışına nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, AK PARTİ Grup Başkan Vekili olan Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'u tebrik ettiğine, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne, Peyami Safa'nın 61'inci ölüm yıl dönümüne, maruz kaldığımız kitlesel göç dalgasının Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının bilinçli politik tercihlerinin doğal bir sonucu olduğuna, Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı mayıs ayı Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi'ne, çiftçilerin beklentilerine ve Cumhurbaşkanı ile İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener'in Türk Hava Yollarının ismine yönelik açıklamalarına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilliği görevini üstlenen Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'u tebrik ettiğine, Yunanistan'ın ülkemizi hedef alan provokasyonlarına, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne ve Şuşa Beyannamesi'nin imzalanmasının 1'inci yıl dönümüne, Türkiye ile Azerbaycan arasındaki dostluk ve kardeşlik ilişkilerine ve Peyami Safa'nın vefatının 61'inci yıl dönümüne,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Süryanilerin anması Sayfo'nun 107'nci yıl dönümüne, Diyarbakır Adliyesinde ifadeleri alınmaya başlanan 20 gazeteciye, 15-16 Haziran direnişinin yıl dönümüne, iş cinayetlerine, işsizliğe, emekçilerin taleplerine, Tahir Elçi'nin katledildiği davanın bugün Amed'de yapılan duruşmasına, enflasyon farkından ayrı olarak bütün emekliler ve kamu emekçilerine en az yüzde 30 zam yapılması gerektiğine, asgari ücret zammını 2023 Ocak ayına bırakmanın büyük bir zulüm olduğuna ve Grup Başkan Vekilliği görevine başlayan Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'u tebrik ettiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'a yeni görevinde başarılar dilediğine, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne, Tahir Elçi cinayetinin Diyarbakır Adliyesindeki yargılamasına, Enis Berberoğlu'nun tutuklanması sonucu 15 Haziranda başlatılan adalet yürüyüşüne, İzmir'in efsanevi Belediye Başkanı Ahmet Piriştina'nın ölümünün 18'inci yıl dönümüne, 15-16 Haziran 1970 büyük işçi direnişine, Erdal İnönü'nün eşi Sevinç İnönü'nün İstanbul'da VIP salonundan geçirilmemesine ve İçişleri Bakanının Jandarma teşkilatının 183'üncü kuruluş yıl dönümünde yaptığı konuşmaya,

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, AK PARTİ Grup Başkan Vekilliği görevine seçilmesi nedeniyle Cumhurbaşkanına, AK PARTİ MYK üyelerine, Grup Başkanına ve milletvekillerine, kendisini tebrik eden Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'a, Grup Başkan Vekillerine ve milletvekillerine teşekkür ettiğine; Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne, Şuşa Beyannamesi'nin imzalanmasının yıl dönümüne, ülkemizin farklı bölgelerinde etkili olan yoğun yağışlara, dün hizmete alınan TÜRKSAT 5B uydusuna, uzaydaki uydularımıza, Karadeniz gazı ve Filyos Doğal Gaz İşleme Tesisine, Türkiye'nin 7'nci nesil sondaj gemisi Abdülhamit Han'a ve sporcularımızın başarılarına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ve Mecliste üstünde etiketi olmayan tıbbi ve ispençiyari müstahzaratlara,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışına nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş, İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Satışması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, AK PARTİ Grup Başkan Vekilliğine seçilen ve bugün ilk kez görev yapan Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'u tebrik ettiğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

İYİ Parti Grubunun, 15/6/2022 tarihinde Antalya Milletvekili Feridun Bahşi ve arkadaşları tarafından, Akdeniz Üniversitesinde okuyan ve Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne bağlı yurtlarda yaşayan öğrenci intihar vakalarının sebeplerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 15/6/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından Saros Körfezi'ndeki BOTAŞ projesinin insanlara ve doğaya verdiği zararların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (19312 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 8/4/2020 tarihinde İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından, karşılıksız çek keşide etmek sebebiyle hapis cezası alan kişilerin durumlarının tespit edilmesi ve ortaya çıkabilecek sorunların araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2759) esas numaralı Meclis araştırması önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 15 Haziran 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel,

İstanbul Milletvekili Hüda Kaya,

Antalya Milletvekili Mustafa Köse'nin İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine;

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Mersin ve Adanalı çiftçilerin sağanak yağış nedeniyle yaşadıkları mağduriyete,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Kocaeli Büyükşehir Belediyesindeki ihalelerde neler döndüğünü öğrenmek istediğine,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, Sivas'ta yaşanan sel felaketine,

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, tarımda yaşanan krize,

Antalya Milletvekili Aydın Özer, çiftçilerimiz maliyetlere yetişemediği için tarlasını ekemezken yeni Tarım Bakanının dışarıda arazi kovaladığına,

Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs, KTÜ mezunu gelir uzmanı ve yardımcıları ile meslektaşlarının taleplerine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, şehit olan Jandarma Kıdemli Üstçavuş Güngör Genç'er'e Allah'tan rahmet dilediğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi,

Manisa Milletvekili Özgür Özel,

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine;

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, 12 Haziranda İstanbul Esenyurt'ta bir düğünde yapılan tutuklamalara,

Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, Türkiye'ye gelen gurbetçilerin yaşadığı sorunlara,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamaları sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Satışması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

102'nci Birleşimde görüşmeleri tamamlanan, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, (2/1511) esas numaralı 5779 Sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi kabul edilmedi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilmesi gerektiğine ve Başkanlığın tutumunun bu yönde olmaması hâlinde usul tartışması açılmasını talep ettiğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilip edilmemesiyle ilgili tutumuna yönelik usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunda herhangi bir değişiklik olmadığı açıklandı.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın tutumunda değişiklik olmadığı yönündeki açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan, bal üreticilerinin şeker ihtiyacına,

Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlik, Şanlıurfa'daki sağlık hizmetlerinin eksikliğine,

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, ülkenin ağır bir krizin pençesinde olduğuna,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, emeklilerin haklı taleplerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 337) görüşmelerine başlanarak 7'nci maddesine kadar kabul edildi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel,

Batman Milletvekili Necdet İpekyüz,

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin, Erzurum Milletvekili Recep Akdağ'ın satışına nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Erzurum Milletvekili Recep Akdağ, Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Erzurum Milletvekili Recep Akdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kahramanmaraş'taki bir sığınmacı kampında çıkan olaylara, İlişkin birer açıklamada bulundular.

Erzurum Milletvekili Recep Akdağ, Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına satışına nedeniyle bir konuşma yaptı.

Yapılan yoklamalar sonucunda toplantı yeter sayısı bulunmadığından, alınan karar gereğince, 16 Haziran 2022 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 00.51'de birleşime son verildi.

Haydar AKAR

Başkan Vekili

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Emine Sare AYDIN

İstanbul

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 174

16 Haziran 2022 Perşembe

Yazılı Soru Önergesi

1.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, bazı cezaevlerinde TBMM TV'nin izlenemediği iddiasına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/65523) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2022)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Kınalı-Malkara Otoyolu Projesi yapım işinin sözleşme koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64552)

2.- Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, Kürtçe'nin kamusal hizmetlerde kullanılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64554)

3.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir askeri danışmanlık şirketinden çeşitli alanlarda hizmet alıp almadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64555)

4.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, konut edinme yoluyla vatandaşlık kazanımı uygulamasına ve KDV istisnasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64556)

5.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Cumhurbaşkanlığı personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64557)

6.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Ahlat Köşkü ve Devlet Adamları Konukevleri Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64558)

7.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından ilan edilen Ulusal Staj Programı başvuru tarihlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64760)

Adalet Bakanlığı

8.- Van Milletvekili Tayip Temel'in, Yozgat 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi ile ilgili hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64559)

9.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi ile ilgili hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64560)

10.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Van'ın Edremit ilçesinde gözaltına alınan yaşlı bir çifte ilişkin yazılı soru önergesi (7/64561)

11.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64562)

12.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Silivri Cezaevinde bulunan ağır hasta bir tutuklunun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64563)

13.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Maltepe 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun bazı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64564)

14.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan hasta mahkumların tahliye talebi ile tedavilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64565)

- 15.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, ülkemizdeki IŞİD mensuplarına karşı açılan dava sayısına ve bu kişilere verilen cezalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64566)
- 16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Cumhurbaşkanına hakaret iddiasıyla açılan soruşturma ve kovuşturmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64567)
- 17.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Kırıkkale F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64568)
- 18.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Afyonkarahisar E Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64569)
- 19.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Dinar T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64570)
- 20.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Bolvadin T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64571)
- 21.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Sincan T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64572)
- 22.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Bünyan 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64573)
- 23.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64574)
- 24.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64575)
- 25.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Karabük T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64576)
- 26.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Eskişehir L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64577)
- 27.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Bartın Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64578)
- 28.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Eskişehir H Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64579)
- 29.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Aksaray T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64580)
- 30.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Çorum L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64581)
- 31.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Bünyan Kadın Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64582)
- 32.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Çankırı E Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64583)
- 33.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64584)
- 34.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64585)

35.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Sincan 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64586)

36.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Kütahya Açık Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64587)

37.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Sincan 3 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64588)

38.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Sincan 3 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64589)

39.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Seydişehir T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64590)

40.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Sincan 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64591)

41.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Ereğli T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64592)

42.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Sincan 2 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64593)

43.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Konya E Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64594)

44.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64595)

45.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64596)

46.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Akşehir T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64597)

47.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64598)

48.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Kırşehir E Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64599)

49.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Keskin T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlali ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64600)

50.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64601)

51.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, infaz koruma memurlarına ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64602)

52.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, tayini çıkan infaz ve koruma memurlarının ne zaman göreve başlatılacaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64603)

53.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, İzmir Buca Kırıklar Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64604)

54.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64605)

55.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aksaray T Tipi Kapalı Cezaevinde bazı mahkumların görüntülü konuşma yapmasına izin verilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64606)

56.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Eşen T Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun infaz süresi bittiği halde tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64607)

57.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Adana Açık Cezaevinde bulunan bir mahkumun ailesine yakın bir cezaevine nakledilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64608)

58.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun yeniden yargılanma talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64609)

59.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Zile M Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64610)

60.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde bazı mahkumların infazlarını tamamladıkları halde tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64611)

61.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Adıyaman ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64761)

62.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Ordu ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64762)

63.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Nevşehir ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64763)

64.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Nevşehir ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64764)

65.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, cezaevinde bulunan mahkumların kitap, dergi ve gazetelere erişimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64765)

66.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Silivri 4 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64766)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

67.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, şehit aileleri ve gazilere yatırılan bayram ikramiyeleri arasında farklılık bulunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64612)

68.- Van Milletvekili Tayip Temel'in, engelli vatandaşlar için yapılan kamu harcamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64613)

69.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Bakanlığa yapılan sözleşmeli memur atamalarıyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64614)

70.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bakanlığın personel alım sınavıyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64615)

71.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64616)

72.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, zihinsel engelli çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64620)

73.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl ilinde yaşanan intihar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64776)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

74.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, sigortacılık ve sosyal güvenlik bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64621)

75.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emeklilikte yaşa takılanlara ve bu kişiler hakkında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64622)

76.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emekli aylıklarının iyileştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64623)

77.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64624)

78.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64625)

79.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, yardımcı hizmetler sınıfı personelinin özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64626)

80.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iş güvenliği uzmanlarının çalışma şartları ve maaşlarının iyileştirilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64627)

81.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Hatay ilindeki işsizlik oranlarına ve İŞKUR aracılığıyla yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64777)

82.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırklareli ilindeki işsizlik oranlarına ve İŞKUR aracılığıyla yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64778)

83.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırşehir ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64779)

84.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2021 yılında Türkiye İş Kurumu tarafından Manisa'da düzenlenen mesleki eğitim kursları ve girişimcilik eğitim programlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64780)

85.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2021 yılında Türkiye İş Kurumu tarafından Hatay'da düzenlenen mesleki eğitim kursları ve girişimcilik eğitim programlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64781)

86.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Konya ilindeki işsizlik oranlarına ve İŞKUR aracılığıyla yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64782)

87.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Sinop ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64783)

88.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Yozgat ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64784)

89.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Burdur ilindeki işsizlik oranlarına ve İŞKUR aracılığıyla yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64785)

90.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Adıyaman ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64786)

91.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2021 yılında Türkiye İş Kurumu tarafından Konya'da düzenlenen mesleki eğitim kursları ve girişimcilik eğitim programlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64787)

92.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2020-2022 yılları arasında ülke genelinde ve Sivas'ta iş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle yaralanan ve yaşamını yitirenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64788)

93.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kayseri ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64789)

94.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Uşak ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64790)

95.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2021 yılında Türkiye İş Kurumu tarafından Burdur'da düzenlenen mesleki eğitim kursları ve girişimcilik eğitim programlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64791)

96.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Ordu ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64792)

97.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Osmaniye ilindeki işsizlik oranlarına ve İŞKUR aracılığıyla yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64793)

98.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 2022'nin ilk dört ayında iş kazalarında yaşamını yitiren işçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64794)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

99.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, Erzincan'ın İliç ilçesinde bulunan bir altın madeninin çevreye etkilerine ve alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64628)

100.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İstanbul'un Kandilli ilçesinde bulunan bir arazinin kiralanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64629)

101.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, kapatılan Atatürk Havalimanının yerine yapılması planlanan millet bahçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64630)

102.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Kahramanmaraş'ın çeşitli mahallelerinin kentsel dönüşüm kapsamına alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64632)

103.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak liman bölgesi ve İsmet Paşa Parkı'nın sahil kesiminde meydana gelen kirliliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/64634)

104.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2022 yılları arasında gerçekleştirilen çöp ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64635)

105.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64637)

106.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak'ta yapımı devam eden Sahil Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/64638)

107.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ceylanpınar Belediyesinin bir öğrenci yurdunu belediye binası olarak kullandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64640)

108.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Mersin'in Silifke ilçesine bağlı Taşucu Mahallesinde bulunan liman ve sahilin duvar örülmek suretiyle kapatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64643)

109.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Konya için Temiz Hava Eylem Planı'nın hazır olup olmadığına ve ilin hava kalitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64795)

110.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Burdur için Temiz Hava Eylem Planı'nın hazır olup olmadığına ve ilin hava kalitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64796)

111.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Kütahya için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64798)

112.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Osmaniye için Temiz Hava Eylem Planı'nın hazır olup olmadığına ve ilin hava kalitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64799)

113.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Artvin için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64800)

114.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Sinop ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64801)

115.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Dulkadiroğlu ilçesine bağlı Karşıyaka Mahallesi'nde bulunan TOKİ konutlarına doğalgaz altyapısı kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64808)

Dışişleri Bakanlığı

116.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64644)

117.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64645)

118.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Gürbulak Gümrük Kapısından geçişlerde PCR testi için ücret alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64811)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

119.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkemizin Karadeniz ve Akdeniz'de yürüttüğü doğalgaz arama çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64646)

120.-Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, kamu binalarında enerji verimliliğinin sağlanması için alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64647)

121.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Ulubey ilçesinde bulunan maden sahalarının ruhsatlandırma ve ÇED süreçlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64648)

122.-İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, yenilenebilir enerji kaynakları destekleme mekanizması kapsamında yapılan ödemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64649)

123.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64650)

124.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64651)

125.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, TPAO personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/64652)

126.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'nın çeşitli ilçelerinde doğalgaz altyapısı kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64653)

127.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Elazığ ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64812)

128.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Kütahya için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64813)

129.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Bolu için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64814)

130.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Artvin için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64815)

131.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Yozgat ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64816)

132.-Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, Karadeniz'de keşfedilen doğalgaz rezervinin kullanılabilir hale gelmesi için yapılan çalışmalar ve ülkeye ucuz doğalgaz sağlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64817)

133.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'da borcu nedeniyle elektriği kesilen abonelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64818)

134.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, Karabük'ün Safranbolu ilçesine bağlı Yazıköy köyünde doğalgaz olmayan hanelere doğalgaz bağlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64819)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

135.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64654)

136.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64655)

137.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Ahlat Köşkü ve Devlet Adamları Konukları Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64656)

138.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Bolu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64820)

139.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Afyonkarahisar ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64821)

140.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Ordu ilindeki Bakanlığa bağlı yurtlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64822)

141.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Nevşehir ilindeki Bakanlığa bağlı yurtlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64823)

142.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Elazığ ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64824)

143.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Hatay'da bulunan spor kulüplerinin sayısına ve bunlara yapılan nakdi yardım miktarlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64825)

144.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Kırklareli için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64826)

145.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Manisa'da bulunan spor kulüplerinin sayısına ve bunlara yapılan nakdi yardım miktarlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64827)

146.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Konya'da bulunan spor kulüplerinin sayısına ve bunlara yapılan nakdi yardım miktarlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64828)

147.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Kütahya için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64829)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

148.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yerel para birimi üzerinden yapılan ticarete ilişkin yazılı soru önergesi (7/64657)

149.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emekli aylıklarının iyileştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64658)

150.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64661)

151.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, alkollü içecek ve tütün satışlarından elde edilen vergi gelirine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64662)

İçişleri Bakanlığı

152.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, çay üreticilerinin yapacakları yürüyüşün yasaklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64665)

153.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı Belediyesi'nin halk ekmek üretimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64666)

154.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinde bir kişinin kolluk güçleri tarafından kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64667)

155.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Mardin'in Artuklu ilçesinde bulunan bir parkın onarım işine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64668)

156.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Kayalar köyü Mağaraönü mezrasının güvenlik güçleri tarafından boşaltıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64669)

157.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Eskişehir'de dağıtılan bir broşüre ilişkin yazılı soru önergesi (7/64670)

158.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Muş Valiliği tarafından bazı etkinliklerin yasaklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64671)

159.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Mardin'in Artuklu ilçesinde bulunan Saraçoğlu Mahallesi'nde semt pazarı kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64672)

160.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Kocaeli'de yapılması planlanan bir konserin iptal edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64673)

161.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, ülke genelinde bulunan İŞİD'liler hakkında açılan dava sayısına ve bu kişilere verilen cezalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64674)

162.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64675)

163.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde güvenlik korucusu alım sürecine dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64676)

164.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64677)

165.-İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, bir soru önergesine konu husus hakkında şikayette bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64678)

166.-İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, İzmir'de bulunan kayıt dışı mülteci, sığınmacı ve göçmen sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64679)

167.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir Bakanlık personelinin evrakta sahtecilik yapmak suretiyle yabancılara Türk vatandaşlığı verilmesini sağladığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64680)

168.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2016'dan bu yana sığınmacılar ve geçici koruma statüsünde olanlarla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64681)

169.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, yaptıkları haberler nedeniyle tehdit edilen gazeteciler için önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64682)

170.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Muş ve Bingöl il sınırları içindeki meraların başka illerden gelen göçebeler tarafından kullanılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64683)

171.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul'da bazı kişilerin şehir içi ulaşım hizmetlerinde dolandırıcılık yaptığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64684)

172.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Balçova Belediyesinin bazı uygulamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64685)

173.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, işletmecisi ve müşterileri Somalili olan kafelere yapılan denetimlerle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64686)

174.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Darıca ilçesinde yaşanan bir trafik kazasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64687)

175.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa-Suruç yolunda yaşanan trafik kazalarına ve yol yapım çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64688)

176.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Zonguldak ilinde son beş yılda operasyonlarda ele geçirilen uyuşturucu maddeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/64836)

177.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Sakarya ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64837)

178.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Bolu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64838)

179.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Düzce ilinde son beş yılda operasyonlarda ele geçirilen uyuşturucu maddeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/64839)

180.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Afyonkarahisar ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64840)

181.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Elazığ ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64841)

182.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Sivas ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64842)

183.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Karaman ilinde son beş yılda operasyonlarda ele geçirilen uyuşturucu maddeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/64843)

184.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, son 5 yılda Türk vatandaşlığı hakkı kazanan kişi verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64844)

185.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından Fatsa Adasına yapılacak rıhtım projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64845)

186.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'ya bağlı Eskiköy Mahallesi'ndeki tarihi ahşap caminin restorasyonuna dair çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64846)

187.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Altınordu ilçesinde bulunan Delikkaya köyündeki heyelan tehdidinde ilişkin yazılı soru önergesi (7/64847)

188.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Gürgentepe ilçesinde suların kirliliğine ve temiz içme suyuna ulaşımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64848)

189.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Dersim Dernekleri Federasyonunun düzenlediği pikniğin İstanbul Valiliği tarafından iptal edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64849)

190.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl ilinde yaşanan intihar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64850)

191.-Afyonkarahisar Milletvekili Gültekin Uysal'ın, Türk vatandaşı olan yabancı uyruklu kişilere ve bunlardan seçimlerde oy kullanacaklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64851)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

192.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, bir şirkete yapılan tahsisle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64689)

193.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, şehir kütüphanesi ve dokümantasyon merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64690)

194.-Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce'deki yayla turizmini artırmaya yönelik yeşil yol projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64691)

195.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64692)

196.-Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir'e bağlı Anafartalar Caddesi'nde yapımına başlanan alışveriş merkezine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64693)

197.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64694)

198.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Van'ın Erciş ilçesinde bulunan Zortul Kümbeti'nin restorasyon çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64695)

199.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, 7334 sayılı Kanun kapsamında ormanlık alanların turizm yatırımcılarına tahsisine ve Bodrum Türkbükü'nde yapılan bir tahsise ilişkin yazılı soru önergesi (7/64696)

200.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırıkkale ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64852)

201.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kastamonu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64853)

202.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kayseri ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64854)

203.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Uşak için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64855)

204.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Sakarya ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64856)

205.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Afyonkarahisar ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64857)

206.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Kırklareli için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64858)

207.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'ya bağlı Eskiköy Mahallesi'nde bulunan tarihi ahşap caminin restorasyonuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64859)

208.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, tarihi ve kültürel varlıkların korunması çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64860)

209.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından Süryani ve Ermenilere yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64861)

Milli Eğitim Bakanlığı

210.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Ankara Üniversitesi Rektörlüğü'nün başlattığı bir soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/64697)

211.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, akademisyenlerin izin konusunda yaşadıkları sıkıntıya ilişkin yazılı soru önergesi (7/64698)

212.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, eğitim alanındaki altyapı eksikliklerinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64700)

213.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Dokuz Eylül Üniversitesi'nin öğretim elemanı alım süreci ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64701)

214.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64703)

215.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Tekirdağ'da depreme dayanıklı olmadığı gerekçesiyle boşaltılan bir meslek lisesinin yeni binasının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64704)

216.-Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, yaz okulu uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64705)

217.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2018 Ocak - 2022 Mayıs tarihleri arasında yurt dışından gelen ve yurt dışına giden öğrenci sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64708)

218.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Uşak için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64864)

219.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından ilan edilen Ulusal Staj Programı başvuru tarihlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64865)

220.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Eskişehir'de bir ortaokulda eğitim gören öğrencilerin velilerine atılan mesaja ilişkin yazılı soru önergesi (7/64866)

Milli Savunma Bakanlığı

221.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64709)

222.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 2019 yılında Askerlik Kanunu'nda yapılan değişikliğe ve bedelli askerlik uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64710)

223.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64711)

224.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kahramanmaraş ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64867)

225.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Tunceli ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64868)

226.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırıkkale ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64869)

227.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kastamonu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64870)

Sağlık Bakanlığı

228.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, doktor istifalarının sağlık sistemine etkisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64712)

229.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, ebe ve sağlık evi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64713)

230.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64714)

231.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'da görev yapan uzman ve pratisyen hekimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64715)

232.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, 2021 ve 2022 yıllarında Bakanlık personeline ödenen taşıma ücretine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64716)

233.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Konya'nın Ereğli ilçesinde çok sayıda kişinin bulantı ve kusma şikayeti ile hastaneye başvurmasının nedenine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64717)

234.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'daki devlet hastanelerinin bazı bölümlerindeki doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64718)

235.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Tokat ilindeki hemşire ve ebe sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64871)

236.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Edirne için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64872)

237.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Giresun ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64873)

238.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kahramanmaraş ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64874)

239.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Tokat ilinde koruyucu hizmetlerden faydalanma oranına ve çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64875)

240.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Tunceli ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64876)

241.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırıkkale ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64877)

242.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kastamonu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64878)

243.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Zonguldak Merkez 400 Yataklı Devlet Hastanesi İkmal İnşaatı yapım işinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64879)

244.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Gürbulak Gümrük Kapısından geçişlerde PCR testi için ücret alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64880)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

245.-Hatay Milletvekili Lütü Kaşıkçı'nın, Hatay'da 2018-2022 yılları arasında KOSGEB tarafından verilen desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64719)

246.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, TÜBİTAK personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/64720)

247.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64721)

248.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64722)

249.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Denizli için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64881)

250.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Niğde için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64882)

251.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Edirne için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64883)

252.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Giresun ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64884)

253.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kahramanmaraş ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64885)

254.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Tunceli ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64886)

255.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Nevşehir ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64887)

256.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Hatay ilindeki organize sanayi bölgelerinde fabrika ve istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64888)

257.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesine iplik ve kumaş boyama tesisi kurulması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64889)

Tarım ve Orman Bakanlığı

258.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkemizin buğday tedariki ile ilgili yürüttüğü çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64723)

259.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021 yılında çiftçi kayıt sistemine dahil olan çiftçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64724)

260.-Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Atatürk Orman Çiftliği'ne ait bazı arazilerin kiralanacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64725)

261.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Konya Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsünün arazilerinin kamu kurumlarına tahsis edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64726)

262.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, ABD'den kiralanan yangın söndürme helikopterlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64727)

263.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, buğday alım fiyatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64728)

264.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64729)

265.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, kırsal kalkınma 14. etap projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64730)

266.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'da inşa edilen sulama tesislerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64731)

267.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64732)

268.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 2018-2022 yılları arasında Bakanlığın Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında gerçekleştirdiği ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64733)

269.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Çelikhhan ilçesine bağlı Askerhan Köyünde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/64734)

270.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Muş ve Bingöl il sınırları içindeki meraların başka illerden gelen göçebeler tarafından kullanılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64735)

271.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Muş ilinde sel ve taşkın sebebiyle risk altında bulunan tarım arazileri ve yerleşim yerlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64736)

272.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Düzce ilindeki Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçi sayısı ile tarımsal destek ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64890)

273.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2020-2022 yılları arasında Karaman ilinde tarım üretim kapasitesinin artırılmasına yönelik yardım, hibe ve teşvikler ile ipotek altındaki tarlalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64891)

274.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2020-2022 yılları arasında Zonguldak ilinde Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Bankası aracılığıyla kredi kullanan üretici sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64892)

275.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırşehir ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64893)

276.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2020-2022 yılları arasında Tokat ilindeki tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64894)

277.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Niğde için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64895)

278.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Osmaniye için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64896)

279.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Edirne için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64897)

280.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Giresun ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64898)

281.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Karaman ilindeki Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçi sayısı ile tarımsal destek ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64899)

282.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2020-2022 yılları arasında Hatay ilinde yok olan ormanlık alanlar ile ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64900)

283.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Zonguldak ilindeki Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçi sayısı ile tarımsal destek ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64901)

284.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kahramanmaraş ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64902)

285.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2020-2022 yılları arasında Düzce ilinde tarım üretim kapasitesinin artırılmasına yönelik yardım, hibe ve teşvikler ile ipotek altındaki tarlalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64903)

286.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2020-2022 yılları arasında Düzce ilinde Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Bankası aracılığıyla kredi kullanan üretici sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64904)

287.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Aydın ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64905)

288.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Sakarya ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64906)

289.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Niğde ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64907)

290.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2020-2022 yılları arasında Tokat ilinde tarım üretim kapasitesinin artırılmasına yönelik yardım, hibe ve teşvikler ile ipotek altındaki tarlalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64908)

291.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2020-2022 yılları arasında Manisa ilinde yok olan ormanlık alanlar ile ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64909)

292.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2020-2022 yılları arasında Karaman ilindeki tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64910)

293.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Tunceli ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64911)

294.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Denizli için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64912)

295.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, gıda ürünlerindeki pestisit kalıntılarının denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64913)

296.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, Karabük'ün Safranbolu ilçesine bağlı Yazıköy köyünde yaşanan su sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/64914)

297.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Rize'de Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçi sayısına ve ürettikleri tarımsal ürünlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64915)

298.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Şırnak'ta yapılan ağaç kesimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64916)

299.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, son 5 yılda Rize'de kesilen ve dikilen ağaç sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64917)

300.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Artvin'de Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçi sayısına ve ürettikleri tarımsal ürünlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64918)

301.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, son 5 yılda Artvin'de kesilen ve dikilen ağaç sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64919)

302.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, pestisit kalıntısı olduğu gerekçesiyle AB'den geri gönderilen tarım ürünlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64920)

Ticaret Bakanlığı

303.-Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'da faaliyet gösteren kooperatiflere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64737)

304.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yurtdışından hammadde tedarik etmek isteyen firmaların dolandırılmalarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64738)

305.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Turquality programına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64739)

306.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Rusya ve Ukrayna arasındaki savaştan olumsuz etkilenen müteşebbislere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64740)

307.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64741)

308.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, bir askeri danışmanlık şirketinin denetlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64742)

309.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64743)

310.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2020-2022 yılları arasında Burdur ilinde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkar işletmelerinden tescil ve terkin edilenlere ve faiz destekli kredi kullananlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64921)

311.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kütahya ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64922)

312.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2020-2022 yılları arasında Osmaniye ilinde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkar işletmelerinden tescil ve terkin edilenlere ve faiz destekli kredi kullananlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64923)

313.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Aydın ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64924)

314.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2020-2022 yılları arasında Manisa ilinde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkar işletmelerinden tescil ve terkin edilenlere ve faiz destekli kredi kullananlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64925)

315.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Denizli için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64926)

316.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırşehir ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64927)

317.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Sinop ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64928)

318.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Niğde için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64929)

319.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Edirne için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64930)

320.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Giresun ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64931)

321.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kahramanmaraş ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64932)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

322.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, kapatılan Atatürk Havalimanının yerine yapılması planlanan millet bahçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64744)

323.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Rize-Artvin Havalimanına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64745)

324.-Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'da yapımı devam eden ve yatırım planı kapsamına alınması öngörülen köprülü kavşaklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64746)

325.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çeşitli yüksek hızlı tren projelerinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64747)

326.-Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, akaryakıt zamlarının ulaşım maliyetlerine etkisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64748)

327.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Güney Marmara Otoyol Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64749)

328.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Rize-Artvin Havalimanı'na ilişkin yazılı soru önergesi (7/64750)

329.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Rize-Artvin Havalimanı'na ilişkin yazılı soru önergesi (7/64752)

330.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, kapatılan Atatürk Havalimanının yerine yapılması planlanan millet bahçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64754)

331.-Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Havza-Yeniçelttek yolunda meydana gelen çökmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64755)

332.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde danışman statüsünde görev yapan personele kadro verilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64756)

333.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64757)

334.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Çelikhana ilçesine bağlı Aksu köyüne baz istasyonu kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64759)

335.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Artvin ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64933)

336.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Sakarya için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64934)

337.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Sivas ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64935)

338.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Aydın ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/64936)

339.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Denizli için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/64937)

340.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Uşak ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/64938)

341.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Zonguldak-Ereğli D010 Karayolunda heyelan riskine karşı alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/64939)

342.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, Ankara'da Turan Güneş Bulvarı üzerindeki katlı kavşak yapımının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64940)

343.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, Datça Marina inşaatının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/64941)

16 Haziran 2022 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Bitlis’in sorunları hakkında söz isteyen Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı’ya aittir.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı’nın, Bitlis’in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Türkiye İstatistik Kurumunun en düşük gelirli iller listesinde yeri değişmeyen memleketim Bitlis’in sorunları hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve tüm Bitlisli hemşehrilerimi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, bu memlekette bir Ulaştırma Bakanı var, Bitlis-Tatvan-Ahlat Kavşağı’nda yani ölüm kavşağında yitip giden canları görmüyor. Yedi yıldır 12 kilometrelik Bitlis Deresi-Van transit yolunun yapımını yapamadıklarını göremiyor, Tatvan çevre yolunun yapılamadığını göremiyor. Bir Sağlık Bakanı var, Bitlis merkez ve ilçelerinde yaşanan uzman doktor eksikliğini göremiyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanı var, sanayisi gelişmemiş Bitlis’i göremiyor. Kültür ve Turizm Bakanı yedi bin yıllık tarihî bir kentin turizm eksikliğini görmüyor. Gençlik ve Spor Bakanı var, Bitlis’te gençler ve spor adına bir şey yok, bunu görmüyor. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı var, Bitlis’te işsizliği görmüyor. İçişleri Bakanı var, Bitlis halkının iradesini görmüyor. Adalet Bakanı var, değil Bitlis’te memlekette yaşanan adaletsizliği görmüyor. Hazine ve Maliye Bakanı, bırakın Bitlis’i, gözündeki ışık yüzünden önünü göremiyor. 2 Bakanlığa da ayrı başlık açmak isterim: Bunlardan birincisi, Tarım ve Orman Bakanlığı. Eski Tarım ve Orman Bakanı ağaçtan anlamadığı için “Ormanları gençleştiriyoruz.” diyerek 5, 10, 15 yaşındaki ağaç kesimine göz yummuştu, herhâlde meşe fidanı ile domates fidesini birbirine karıştırıyordu. Yeni Bakana bakıyoruz, aynı trendi sürdürüyor. Bir ay önce Bitlis’te Valiyle yaptığı toplantıda Bitlis ilinde orman örtüsünün yüzde 22 olduğunu söyleyip bu oranın az olduğunu beyan etmişti. Yanında oturan Vali orman katliamı için plan yapıyor, Sayın Bakan da orman örtüsünü az buluyor. Geçen hafta bana gönderilen ağaç katliamı videosundan bir kareyi size göstermek istiyorum. Görüntü çok net değil ama amaç çok net; orman katliamı. Burası Kolludere, Kesan Deresi vadisinde yapılan orman katliamı. Daha önce de Norşin, Hizan, merkeze bağlı ormanlarda kıyımlar yapılmıştı. İklim krizi, Paris Anlaşması, Glasgow görüşmelerinde neler konuşuldu, sonucunda yapılanı bakın.

Karbon ayak izini küçültme sözü verildi, orman ayak izini küçültme faaliyetleri gösteriliyor. Çevreyi, ekolojiyi, ekolojik dengeyi bozmaya artık bir son verin.

Söz etmek istediğim ikinci bakanlık ise Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı. AKP Genel Başkanı Erdoğan, Van ve Bitlis Belediyelerinin çevre temizlik araçları, kanalizasyon, atık su arıtma tesisi ve içme suyu gibi altyapı yatırımlarına 419 milyon lira finansman desteğinde bulduklarını belirtti. Şimdi, size bir fotoğraf daha göstermek istiyorum. Evet, burası Tatvan Atık Su Arıtma Tesisine 200 metre uzaklıkta ve Van Gölü sahiline de 50 metre uzaklıkta, vidanjör atık suyu direkt olarak göle boşaltıyor. Herhâlde bu gönderilen paralar da vidanjör alımına harcanacak.

Değerli milletvekilleri, kısacası, Kabinede 18 Bakan var. Bitlis'e bakıp da gören yok. Bakmak ile görmek arasında çok fark vardır. Türkiye'nin bakanlara değil, baktığını görenlere, gördüğünü algılayanlara, algıladığımı da analiz edebilen insanlara ihtiyacı var. Maalesef, bakanlar kabinesinin Bitlis'te görmek istedikleri tek şey, kendileri için yapılacak 151 milyon liralık 9 adet bakanlık konutu, Bitlis'e hizmet gibi bir dertleri yok. Bitlis'e hizmet etmek İstanbul'da ihale kovalamak değil, halka yaşamlarını idame ettirecek gelir kapılarının sağlanmasıdır. Tekel fabrikasını kapatıp yerine Ahlat'ta saray yapmak Bitlis'e yatırım değildir. Esnafın dükkânlarını yıkıp 9 tane bakanlık konutu inşa etmek Bitlis'i kalkındırmak değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Torpille, kayırmayla, bir kâğıda isim yazarak, liyakati yok ederek kadro dağıtmak Bitlis'e hizmet değildir. İnsanların merasına çöküp yılda bir kez ok atmak memleketi tanıtmak değildir. Bitlis'in üretime ihtiyacı var, Bitlis'in sanayiye ihtiyacı var, Bitlis'in turizme ihtiyacı var, Bitlislinin işe ihtiyacı var. Gençlerimiz geleceğini Bitlis'te göremiyorlar ve göç etmek zorunda kalıyorlar. Gençler mutsuz, umutsuz; tek mutlu gençlik AKP gençlik kolları, onun sebebi de belediyeden her ay ilansız ihale usulüyle aldıkları maaşlardan kaynaklanıyor. Bu deve kuşu politikalarını bırakın artık, bütün dünya ne yaptığımızı görüyor, biliyor. Kendi konferanzenuzu ve refahınızı bir tarafa bırakıp Bitlis halkının yarasına merhem olun, en azından seçimlerde esnafından da halkından da oy isteyecek yüzünüz olsun. Güzel bir deyim var: “Yaş kesen, baş kesen iflah olmaz.” diye. Yaş kesen, baş kesen iflah olmadı ve olmayacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Adana'da riskli alan ve kentsel dönüşüm mağdurlarıyla ilgili söz isteyen Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'e aittir.

Buyurun Sayın Şevkin. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'da riskli alan ve kentsel dönüşüm mağdurlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Adana'nın kangren hâline gelmiş sorunlarıyla ilgili söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 2013 yılında riskli alan olarak ilan edilen Köprülü Mahallesi'nde vatandaşlar tam dokuz yıldır kaos yaşıyorlar. Burada, arkadaşlar, bu alanı size göstermek istiyorum, Adana'nın en değerli alanlarından biri, Seyhan Nehri kenarında âdeta kupon arazi niteliğindeki Köprülü Mahallesi buradan da göreceğiniz gibi yüksek binaların, TOKİ'nin ve çok katlı yapılaşmanın yutmak üzere... Burada emekli insanların edindiği mahalleye Çevre ve Şehircilik Bakanlığı eliyle çökmek üzereler

arkadaşlar. Tam dokuz yıldır burada bir düzenleme, imar düzenlemesi yapılmaya çalışılıyor. Ancak sorun burada şudur arkadaşlar: Riskli alan ilan edilen bölgede herhangi bir etüt çalışması yapılmamış, herhangi bir karot alınmamış, herhangi bir rapor hazırlanmamış; neye göre riskli? Afaki bir kavram arkadaşlar. Burada Adana'nın en kıymetli ve kupon arazisi niteliğindeki bu alanda, yerel yönetim devre dışı bırakılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı burada bir kentsel dönüşüme giriyor ve muhatabı da -ne yazık ki bütün o mahallelilerin karşı durmasına rağmen- bir firma ve bütün yazışmalar bu firma üzerinden devam ediyor. Dolayısıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığına buradan çağrımızdır: Dokuz yıldır... Bu alanda mahalleliye rağmen düzenleme yapmayınız lütfen. Yerel yönetimleri de mutlaka buraya dahil edin ve bu insanların sorununu mutlaka çözün. "Afet riski" adı altında bu alanda imar yapımı ve burada yeniden bir dönüşümü yapacaksanız mahalleliyi devre dışı bırakmayın diyoruz.

Evet, yine benzer bir olay, Şehit Erkut Akbay Mahallemizde yaşanıyor arkadaşlar. 2020 yılında Cumhurbaşkanlığı kararıyla riskli alan ilan edilmiş olan bu alanda da yine kaos devam ediyor. 6 bin kişiye ilgilendiren burada Çevre ve Şehircilik Bakanlığıyla bir anlaşma imzalıyor vatandaşlar ve evini terk ediyor; ya kiraya çıkıyor ya da bir yakının yanında ikamet etmeye çalışıyor.

Evet, değerli milletvekilleri, bu alanda da... Burası maalesef yine iki yıldır sürüncemede ve gördüğünüz gibi, binalar yıkılmış durumda. Buraya ilişkin hâlâ vatandaşlara ne proje konusunda ne de bu projenin ne zaman tamamlanacağı konusunda bir bilgi verilmiyor. 13 bin lira kira bedeli belirlenmiş iki yıl önce ve bu bedel hâlâ aynı bedel üzerinden bu kadar fahiş kiralara olduğu bir ortamda bu insanlar 13 bin lira kira bedeliyle geçiştirilmeye çalışılıyor. Bu vatandaşların da hakkını korumak yüce Meclisin ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yine görevidir diye düşünüyorum.

Evet, değerli milletvekilleri, Adana genelinde sürekli elektrik kesintileri yaşanıyor -hani çok övünüyoruz ya o özelleştirmeye, vesaireyle- şimdi Adana'da, Kozan'da günlerce elektrik kesiliyor arkadaşlar. Karaisalı ve köylerinde, Feka, Saimbeyli ve köylerinde, Yüreğir, Doğankent ve Solaklı'da iki üç gün süren kesintiler özellikle sıcak yaz aylarında, insanların klimaya ve soğutuculara ihtiyaç duyduğu ortamda insanları canından bezdiriyor. Buradaki mahalleli vatandaşlarımızın yakarıdır, Meclisten seslerini duyurmak istiyoruz.

Evet, değerli milletvekilleri, yine, 2013 yılında yıkılan ve dokuz yıldır açılmayan bir Karşıyaka Devlet Hastanesi sorunu var. Tam 500 bin insan sağlık hizmetinden yararlanamıyor arkadaşlar. Karşıyaka Devlet Hastanesi niye yıkıldı? Kurmuş olduğunuz kilometrelerce uzaktaki şehir hastanesine müşteri garantisi verdiğiniz için yıktınız ve dokuz yıldır hâlâ bu hastaneyi yapmıyorsunuz. Akıbeti ne oldu hastanenin diye buradan yeniden sormak istiyorum.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sahra hastanesi...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Sahra hastanesi... Efendim, siz sahra hastanesinden söz edeceğinize önce yıktığımız hastaneleri yerine getirin. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, arkadaşlar, en stratejik havalimanlarından birisi Şakırpaşa Havalimanı. Biz Mersinli kardeşlerimizle... Mersin bizim kardeş şehrimiz, orada da havalimanı olsun ama Anamur gibi bir yere kursanız kabul ederiz, Adana'nın 20 kilometre yakınına bir havaalanı kuruyorsunuz. Kâr eden 9 havalimanından biri Adana Şakırpaşa Havalimanı, seksen beş yıldır hizmet veriyor ve en ufak bir kaza olmamış. Üstelik de tarım alanına çıkmış, birinci sınıf tarım toprağı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Hemen tamamlıyorum.

... yer altı su seviyesi yüksek bir alana havalimanı yapıyorsunuz 20 kilometre uzakta, ne Mersinli yararlanabilecek... Adana'ya da uzak arkadaşlar, bunu da nasıl izah edeceksiniz vatandaşa doğrusu merak ediyorum. On yıldır Adana'da 55 fabrika kapandı arkadaşlar.

Değerli milletvekilleri, üzerimdeki ceket özel bir ceket, Adana bezi, Adana pamuğundan yapılmış ve pamuğun simgesi. Verim Kadın İnisiyatifi Kooperatifi tarafından özel olarak dokundu ve Mecliste dile getirmem için sunuldu. Artık pamuk, stratejik ürün, Adana'da da sona erdi. Bunu sürdürmek üzere bu ceketı sembolik olarak giydim. (CHP sıralarından alkışlar) Verim Kadın Kooperatifinde emeği geçen ve bütün kooperatiflerde emek veren kadınlara saygıyla diyorum değerli milletvekilleri. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, arkadaşlar, her taraf yoksullukla kırılırken ülkemiz, yoksulluk altında, evine ekmek götüremeyen, bayramda çocuğuna harçlık veremeyecek olanlara keşke bayram ikramiyesini verebilse.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Selamlayıp kapatacağım.

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Ve diyorum ki: Milletimizin kırışmış alınına hor bakmayın. İnsanımızı mutlaka bilge insanlara sorun. İktidar, emeksiz bir yazı yazmaya çalışıyor ama artık halkımız bu yazıyı okumuyor.

Daha çok hukuk için, daha çok adalet için, daha çok özgürlük için, daha çok demokrasi için bize katılın diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, önce ahlak ve maneviyat konusu hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'a aittir.

Buyurun Sayın Karaduman. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, ahlak ve maneviyata ilişkin gündem dışı konuşması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biz, millî görüş hareketinin 52'nci yılını temsil eden Saadet Partisi olarak elli iki yıllık siyasi hayatımız ve mücadelemiz içerisinde her zaman ve her şartta en önde dalgalanan bayrağımızın önce ahlak ve maneviyat bayrağı olduğunu her fırsatta ve her platformda dile getirmiş olduk. Çünkü eğer bir ülkede maddi kalkınmayı da bir ülkede maddi üstünlüğü de manevi bir kalkınma desteklemiyorsa, eğer bir ülkede bir taraftan maddi üstünlük devam ederken o ülkede manevi bir kalkınma buna eşlik etmiyorsa, bunun toplumlara saadet getirmesi, bunun toplumlara ve milletlere huzur getirmesi elbette ki mümkün olmayacaktır. Dolayısıyla bir ülkede gelişmenin de kalkınmanın da ilerlemenin de yolu ahlaki ve manevi değerleri hâkim kılmaktan geçmektedir. Ve bugün, özellikle ülkemizde yaşadığımız sorunların temelinde, ülkede yaşanan adaletsizliğin de ekonomik sefaletin de sosyal yapıda yaşanan bugün bu vahşet ve kaosun da altında yatan en önemli sebep ve problem, ülkemizde yirmi yıldır ahlaki ve manevi değerlerin her geçen gün yıkıma uğraması ve maalesef, tahrip edilmesidir. Dolayısıyla bugün ekonomi sistemimiz ahlak üretmiyorsa, bugün siyasi sistemimiz ahlak ve maneviyat üretmiyorsa, bugün adalet sistemimiz ahlak üretmiyorsa nihayetinde, toplumun ve ülkemizin bu hâle gelmiş olmasının

sebebini elbette ki dışarda aramamız mümkün olmayacaktır. Bugün yaşadığımız bütün bu vahşetin, işte, sosyal medyada her gün karşı karşıya kaldığımız kaosun da sebebi ülkedeki ahlaki değerlerin maalesef ama maalesef ayaklar altına alınmış olmasındandır.

Bakın, yirmi yılın sonunda biz hâlâ millî ve manevî değerlerin hâkim olduğu bir eğitim sisteminden maalesef ki bahsedemiyoruz. Yirmi yılın neticesinde eğitim sistemimiz ülkesine sevdalı, milletine sevdalı, inancına sevdalı nesiller yetiştiremiyorsa eğitimde biz arpa boyu kadar bir mesafe alamamışız demektir. Aynı şekilde bugün medya vasıtasıyla toplumlar ifsat ediliyor ve aile kurumları dağıtılıyorsa, insanlar inancından uzaklaştırılıyorsa, gündüz kuşağı programları vesilesiyle insanlar inancına düşmanlaştırılıyorsa o hâlde yaşadığımız bu sorunları dışarıda aramamız elbette ki doğru olmayacaktır. Bakınız, Hazreti Ömer’in önemli bir sözü vardır, Hazreti Ömer der ki: “Kişinin kıldığı namaz ve tuttuğu oruç sizi aldatmasın, siz onun dinarla ve dirhemle olan ilişkisine bakın.” İşte bugün, AK PARTİ’li bütün siyaset yapan ve bu ülkeyi yöneten bütün siyasetçilere sesleniyorum ve diyorum ki: İnsanlar sizin neyi konuştuğunuza değil insanlar sizin ne yaptığınıza bakıyor. Siz istediğiniz kadar inancınızdan bahsedin ancak yolsuzluklardan kendinizi kurtaramadığınız müddetçe; istediğiniz kadar inançtan bahsedin, ahlaksızlıklardan kendinizi kurtaramadığınız müddetçe bu toplumu aslına dönüştürmeniz asla mümkün olmayacaktır ve Hazreti Ömer’i adaletli yapan en önemli husus neydi? Onu yanlış yaptığında kılıcıyla düzelterek olan bir kitlenin var olmasıydı. Ancak siz yanlışınızı söyleyen herkesi, siz hatanızı söyleyen herkesi terörist olmakla, hain olmakla yaftalarsanız en önce inandığınız değerlere ihanet etmiş olursunuz. Dolayısıyla bugün, yirmi yılın sonunda yaşadığımız bütün sorun ve problemlerin temelini ifade etmeye çalıştık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ABDULKADİR KARADUMAN (Devamla) – Bugün, Batı’nın değerlerine sarılmakla ülkenin kurtuluşu ermeyeceğini, Batı’nın normlarına sarılmakla ülkenin geleceğe ve saadete kavuşamayacağını ancak inancımıza, özümüze, kendi ruhumuza dönmekle ülkemizi hem yaşanabilir bir Türkiye yapmanın hem yeniden büyük bir Türkiye yapmanın ve hakka ve adalete dayalı yeni bir dünyayı kurmanın yolu işte tam olarak ve tam olarak buradan geçmektedir. O yüzden bugün her zamankinden çok daha fazla, Batı’nın değerlerine ve normlarına değil, kendi inancımıza sarılmak mecburiyetindeyiz. Aksi hâlde yaşadığımız bu sorunlardan ve bu problemlerden kurtulabilmemiz mümkün olmayacaktır diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çelebi...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi’nin, Yunanistan’ın kışkırtmalarına devam etmesine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yunanistan, kışkırtmalarına devam ediyor. Miçotakis, ABD Kongresinde Türkiye aleyhine konuşup “F-16 vermeyin.” demiş, mavi vatan haritasını şikâyet etmiştir. Egemenliği devredilmemiş 152 ada, adacık ve kayalık gözü dikmiştir, gayriaskerî statüdeki 23 adayı silahlandırmıştır. Seksen günlük uzun süreli NAVTEX ilan etmiş, karada 135 kilometre hendek kazarken, Ege’de burnumuzun dibinde provokatif tatbikatlara başlamıştır. Yunanistan ülke ABD üssü hâline getirilmiştir.

Yunanlılar 1921’de Afyon işgalini kuzu çevirme yaparak kutlamıştı, bugün işgal ettiği adalarda yine kuzu çevirme yapan emperyalizmin şımarık çocuğu Yunanistan’a sesleniyorum: Bizde de 9 Eylül 1922’de Belkahve’de Atatürk’ün İzmir’i seyrederken içtiği kahve meşhurdur, kuzu çevirmenin arkasından gelen kahveyi unutmayın diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

2.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut’un, Tokat’ın Zile ve Turhal ilçelerinde oluşan sel felaketinden etkilenen çiftçilerin mağduriyetlerine ilişkin açıklaması

YÜCEL BULUT (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Zile ilçemize bağlı Evrenköy, Ayvalı ve Köylününürü, Turhal ilçemize bağlı Üçyol kasabalarında yoğun dolu yağışı sonrasında oluşan sel felaketi nedeniyle ağır hasar ve zararlar meydana gelmiştir. Valiliğimiz koordinasyonunda Tarım İl Müdürlüğümüz ve İl Özel İdaresi ekiplerimiz tarafından derhâl müdahalede bulunulmuştur ve çalışmalar devam etmektedir. Ancak köylümüzün özellikle mahsulünün ciddi bir zarara maruz kalması nedeniyle mağduriyet ciddi boyuttadır. Hükümetimizin yaraları sarmak konusunda gereken her türlü adımı dün olduğu gibi bugün de atacağından eminiz ve konunun her aşamasını takip edeceğiz. Bu vesileyle tüm hemşehrilerimize bir kez daha geçmiş olsun dileklerimi sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

3.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya’nın, kurbanlık fiyatlarına ilişkin açıklaması

DAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kurban Bayramı’na kısa bir süre kalmışken vatandaşlarımızın bütçesine uygun kurbanlık arayışları devam ediyor. Ekonomik koşullar nedeniyle bir ay öncesinden fiyat araştırmasına giren vatandaşlar uygun kurbanlık bulabilmek için tüm fiyatlara bakıyor. Fiyatlar ise bu sene geçen yıla göre 2 katından fazla artış göstererek rekor seviyelere ulaşmış durumda. Gaziantep ilimizde kurban fiyatlarına baktığımızda Antep halliğinin kilosu 70 lira olarak açıklandı. Bu fiyatlarla bırakın kurban kesmeyi, ekonomik olarak büyük sıkıntılar çeken vatandaşımızın kendisi kurban eti bekler hâle geldi maalesef. İnançımızdaki adaklık kurban kesimlerinde bile bu yüksek fiyatlar karşısında vatandaş ancak tavuk kesebilir hâle getirdiniz. Fiyatları görenler umutsuzluğa kapılırken, bir yandan da dinî vecibelerini yerine getirememenin kaygısını yaşamakta. Bu yüksek fiyatlar karşısında vatandaş haklı olarak indirim bekliyor diyor, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydoğan...

4.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan’ın, İstanbul Okmeydanı Fetihtepe Mahallesi’nde yaşanan kentsel dönüşüm zulmüne ilişkin açıklaması

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İstanbul Okmeydanı Fetihtepe Mahallesi’nde kentsel dönüşüm zulmü yaşanıyor. Riskli alan ilan edilen mahallede kentsel dönüşüm yapılacağı belirtilmiş, ortada imar yok, plan yok, proje yok. Vatandaşın önüne sadece bir muvafakatname koyularak evinden atılmaya çalışılıyor. Beyoğlu Belediyesi tarafından geçen hafta zulme uğrayan vatandaşlarımızın kapıları kırıldı, Çevik Kuvvet tarafından ters kelepçeyle beraber mahallenin dışına çıkarılmaya çalışıldılar. Elektrik, doğal gaz, su kesik vaziyette. Hafta sonu üniversite sınavı var. Üniversite öğrencileri sınava hazırlanamıyorlar, mum ışığında yaşıyorlar. Hastalar ilaçlarını buzdolabına koyamıyorlar. Bu zulüm, bu iktidarın belediyesinin eseridir. 1.500 lira kira teklif edilerek, vatandaş ne ödeyeceği belli olmayan bir formülle sokağa

koyulmaya çalışılıyor. Okmeydanı Fetihtepe'deki direnen insanların haklarını, hukukunu göz önüne alacak kadar demokrat bir iktidar olmayı becerin lütfen.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

5.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa'nın bazı ilçe ve köylerindeki sulama sorununa ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yaklaşık bir aydır Bursa'nın 4 dağ ilçesi, Mustafakemalpaşa ve köylerindeki sulama göletleri ve su kanallarıyla ilgili buradan, Meclis kürsüsünden açıklamalar yapıyorum. Su ihtiyacının arttığı, tarım faaliyetlerinin çoğaldığı bu dönemde yine Bursa Harmancık'a bağlı Ballısaray, Ece Mahallesi, Okçular, Gülözü, Nalbant, Yayabaşı, Kılavuzlar ve Engüre köylerinin sulama gölet ihtiyacı yaklaşık yirmi yıldır karşılanmıyor. İktidar geldiği günden beri “Göleti yapacağız ve 17 bin dönümlük bir arazi suya kavuşacak.” diyor, maalesef bu sözünü yerine getirmiyor. Buradan bir kez daha çağrıda bulunuyoruz; seçim arifesinde ya bunu yapın verdiğiniz sözü tutun ya da iktidarımızda ilk önce yapacağımız işler arasında diyoruz. Vatandaşlarımız müsterih olsun, sulama sorununu da göleti de biz çözeceğiz diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

6.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, belediyelerin nasıl yönetilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, devam eden yağmurlar nedeniyle başta Ankara olmak üzere birçok yerleşim yerinde su baskınları yaşandı. Öncelikle, sel nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Yağmurla birlikte Ankara'da yine caddeler göle dönüştü, araçlar yolda kaldı, ev ve iş yerlerini su bastı. Meteorolojinin birkaç gün öncesinden şiddetli yağmurların olacağını bildirmesine rağmen belediyeler gerekli tedbirleri almadı. Cadde ve sokaklarda biriken yağmur suyunu tahliye edecek olan bacaların, rögarların, ızgaraların temizliği önceden yapılarak suyun akışkanlığı sağlanmalıydı. Belediyeleri sosyal medyayla yönetmek yerine, yağmur öncesi alınması gereken tedbirleri almalı, yağmur zamanında da tulumunu ve çizmelerini giyip alanda vatandaşın yanında olmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gültekin...

7.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Jandarma Astsubay Kıdemli Üstçavuş Güngör Gençler'in vefatına ve devletin başta terör örgütleri olmak üzere uyuşturucu çeteleriyle de başarılı bir mücadele yürütmesine ilişkin açıklaması

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

1 Nisan 2018 tarihinde İstanbul Ümraniye'de uyuşturucu suçuna karışan aracı takip ederken meydana gelen trafik kazası sonucu yaralanan ve dört yıldır Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesinde tedavi gören Niğdeli hemşehrimiz Jandarma Astsubay Kıdemli Üstçavuş Güngör Gençler şehidimizi dün edebî istirahatgâhına uğurladık. Mekânı cennet, makamı ali olsun. Başta aziz milletimiz olmak üzere Niğdeli hemşehrilerimizin, şehidimizin annesi İhsane Gençler teyzemizin, oğlu Ali Güven kardeşimizin ve kız kardeşlerinin başı sağ olsun.

Devletimiz başta terör örgütleri olmak üzere uyuşturucu çeteleriyle de başarılı bir mücadeleyi yürütmektedir. Bu yoğun mücadelede Allah tüm emniyet güçlerimizin, tüm Silahlı Kuvvetlerimizin yâr ve yardımcısı olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Erel...

8.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Türkiye'deki yanlış eğitim ve ekonomi politikaları nedeniyle milyonlarca üniversite mezunu gencin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Türkiye'deki yanlış eğitim ve ekonomi politikaları nedeniyle milyonlarca üniversite mezunu gencimiz işsiz, geleceğe dair umudunu kaybetmiş; yurt dışında iş, aş, gelecek arar vaziyette. Gençlerimiz ne yuva kurabiliyor ne de iş sahibi olabiliyor. Genç işsiz sayısına günden güne yenileri eklenirken iktidar yetkilileri durumu inkâr edip gençleri iş beğenmemekle suçluyor. 18-19 Haziranda milyonlarca gencimiz geleceğini doğrudan ilgilendiren Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na girecek. Geçmişte yapılan hatalar nedeniyle mağdur olan gençlere sözümüzdür: Yapılacak ilk seçimde sizlerin desteğiyle iktidara gelecek ve ülkemizi bu cendereden çıkaracak gerekli adımları Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in liderliğinde atacağız diyor, sizleri saygıyla selamlıyor, gireceğiniz sınavda üstün başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Kasap...

9.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'nın sağlık sorununa ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın AK PARTİ Genel Başkanı Erdoğan “Hastanesi olmayan ilçe yok.” dedi -yanlış bilgilendirmişler- ama yüzlercesi var. Kütahya'mızın Dumlupınar ve Pazarlar ilçelerinin hiç hastanesi yok. Hisarcık Dereköy köyümüzde, Karbasan, Şeyhler, Şeyhçakır, Hamamköy ve Evrenköy 6-7 bin nüfusa hitap eden aile sağlığı merkezi kaldırıldı. İnsanlarımız 15-20 kilometre uzaklıktaki ilçeye gitmek zorunda kalıyorlar, buraya tekrar ASM (aile sağlığı merkezi) açılmalı. Şehir hastanesi yedi yıldır bitirilemedi Kütahya'da. Tavşanlı Mustafa Kalemli Hastanesinde MR cihazı kaldırılıyor. Her gün yüzlerce hasta başka illere ve ilçelere gitmek zorunda kalıyor. Sağlık çalışanları da hastalar da mağdur. Bu düzen böyle devam etmemeli. Sağlıksız yapılanmaya bir an önce son vermeli.

Teşekkürler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 2021-2022 eğitim öğretim yılının yarın sona ereceğine ve bu yaz tatili döneminde tüm vatandaşları Mersin'e davet ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2021-2022 eğitim öğretim yılı yarın sona erecek ve milyonlarca öğrencimiz ve velilerimiz karne heyecanı yaşayacak. Öncelikle tatili hak eden başta sevgili öğrencilerimiz olmak üzere, öğretmenlerimiz, idarecilerimiz ve velilerimiz için yaz tatilinin hayırlı olmasını diliyorum.

Buradan karne heyecanını çocuklarla beraber yaşayan velilerimize seslenmek istiyorum: Karne bir başarı ya da başarısızlık belgesi değil, eksik yanlarımızı görmemizi sağlayan bir araçtır. Başarısız öğrenci yoktur, her çocuğun çok iyi olduğu bir alan mutlaka vardır. Eğitimin amacı çocuğun bu yeteneğini keşfedip ortaya çıkarmaktır.

Bu yaz tatili döneminde tüm vatandaşlarımızı her bir köşesinde ayrı bir tarih ve kültür barındıran, denizi ve eşsiz doğasıyla âdeta açık hava müzesini andıran, birçok lezzete sahip Mersin'imizi gezmeye, görmeye davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 15-16 Haziran büyük işçi direnişinin 52'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

15-16 Haziran büyük işçi direnişinin 52'nci yıl dönümüdür. “İşçi yürüyor baştan/Fabrika dağdan taştan/Galıptır her savaştan/Geliyoruz zincirleri kıra kıra, hey!” diyen şanlı işçilerin emek mücadelesinin gerçekleştiği 15-16 Haziranlara selam olsun.

Her ne kadar AKP iktidarı döneminde çalışma yaşamı modern kölelik düzenine dönüştürülse de bugünler de geçecektir. Çökertilen sendikaların, örgütlenme özgürlüğüyle güçlendirileceği, kamuda taşeron firmada kalanların kadro hakkının verileceği, tüm işçilerin sürekli işçi kadrosuna alınacağı, emeklilikte yaşa takılanların gasbedilen haklarının iade edileceği günler, ilk seçim sonrası, iktidarımızda sağlanacaktır. Emekliler için intibak düzenlemesinin yapılması, hiç kimsenin açlık sınırı altında ücret almaması ve işçilerin haklarının verilmesi gerçekleştirilecektir.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

12.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Türkiye'nin doğal gaz üretim hedefine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Mavi vatanda keşfettiğimiz, tarihimizin en büyük rezervi olan 540 milyar metreküp Karadeniz gazının karayla buluşması için boruların denize indirilmesinin heyecanını hep birlikte yaşadık. 2023'ün ilk çeyreğinde ilk fazda üretilecek günlük 10 milyon metreküp doğal gazı millî iletim sistemimize aktarmış olacağız. Sahada açılacak 40 kuyuyla birlikte günlük gaz üretim kapasitemizi 40 milyon metreküpe çıkarmayı hedefliyoruz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Türkiye'nin son yirmi yılda elde ettiği her kazanımın gerisinde çok büyük bir emek, sabır ve gayret vardır. Büyük ve güçlü Türkiye yolunda “Durmak yok, yola devam.” diyor, Genel Kurulu Saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kıvırcık...

13.- Manisa Milletvekili Semra Kaplan Kıvırcık'ın, Türk Kızılay teşkilatının kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

11 Haziran 1868 tarihinde kurulan Türk Kızılay teşkilatımızın kuruluş yıl dönümünü kutluyorum. Kurulduğu günden itibaren dil, din, ırk ve statü ayrımı gözetmeksizin savaş ve doğal afetler sonrasında insanların barınma, beslenme ve sağlık gibi sorunlarına çare olan kuruluşların başında gelen Türk Kızılayı kan bağıışı, ilk yardım, sağlık ve sosyal hizmetler gibi birçok alanda aktif rol üstlenerek örnek bir kuruluş olduğunu tüm dünyaya göstermiştir.

Millî gururumuz Türk Kızılayının gücünü aziz milletimizin yardım ve desteklerinden aldığımızı bir kez daha hatırlatıyor, tüm çalışanlarını ve gönüllülerini tebrik ediyor, 154'üncü kuruluş yıl dönümü vesilesiyle geçtiğimiz günlerde toplu sünnet şöleniyle Manisa'mızda coşkulu kutlamalara ev sahipliği yapan Manisa Şube Başkanımız Sayın Atilla Efendioğlu ve yönetimini tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

14.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Hazine ve Maliye Bakanının yapmış olduğu açıklamaya ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hazine ve Maliye Bakanı “Bu sistemde dar gelirli haric patronlar, üretici firmalar kâr ediyorlar; çarklar dönüyor.” açıklamasında bulundu. Bu memlekette 10 milyon asgari ücretli, 13 milyon emekli ve hak sahibi, 5 milyon kamu çalışanı, yüz binlerce küçük esnaf ve çiftçi var; tamamı, açıklanan rakamlara göre dar gelirli ve artık yaşamakta bile zorluk çeker hâle geldi. Koskoca bir ülkeyi saray yandaş müteahhitleri, ihracat yapabilen birkaç yandaş şirket mutlu olsun diye ekonomik uçuruma sürüklemek kabul edilemez. Liyakatsiz kadrolarla gözlerindeki ışık, gönlündeki aşkla ekonomi yönetimi balonları patlatmıştır. Sorunun kaynağı olanlar çözüm üretme kabiliyetinde değildir. Milleti daha fazla yoksulluğa mahkûm etmemek için yapılması gereken tek şey erken seçimdir.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

15.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, akaryakıtta gelen zamlara ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Enflasyonu tetikleyen en önemli kalemlerden biri akaryakıt. Bunu bilen aklı başında hükümetler vatandaşını enflasyona ezdirmemek için önlemler alıyorlar ama bizde akaryakıtta zam yağmurları devam ediyor. Hollanda akaryakıtta vergileri yüzde 21 indirdi; Polonya KDV'yi sıfırladı; Almanya, Fransa akaryakıtta indirimler yaptı; Macaristan kendi vatandaşına akaryakıtı yüzde 40 indirimli satıyor. Peki, bizim Hükümet ne yapıyor? Son bir yılda akaryakıtta vergiyi yüzde 208 artırdı, “Oh, oh, akaryakıttan kasa doluyor.” diye oynuyor. Bu Hükümette vicdan da adalet de feraset de sıfırlanmış durumda. Kamu kaynaklarını bir avuç yandaşa aktıp boşalan kasayı zaten çaresizlik içindeki halka vergi üstüne vergi bindirerek doldurmaya çalışanda vicdan yok demektir. İşte bu vicdansızlık sizin sonunuzu getirecektir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Köksal...

16.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'in, Afyonkarahisar'daki Zafer Müzesine yapılan tadilata ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Seçim bölgesi Afyonkarahisar kent merkezinde bulunan, Afyonkarahisar'ımızla özdeşleşmiş olan, Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nin planlandığı, Kurtuluş Savaşı'mızın simgelerinden olan Zafer Müzesini yıllardır tadilat yapıyoruz diye perişan ettiniz. İçindeki eşyaların akıbeti ne durumda bilmiyoruz. 2017 yılı Kasım ayında “Restorasyon yapacağız, yedi yüz gün içinde tamamlayacağız.” dediniz, sözünüzü tutmadınız. 2021 yılı Ekim ayında “Restorasyon ihalesini yaptık.” dediniz ama sonuçta, şu anda Zafer Müzesinin çatısını açıp öyle bıraktınız; kar, yağmur, çamur, sıcak, soğuk, her şeye maruz kalıyor. Ya, bu vatan kolay kazanılmadı, atalarımız canını ortaya koydu. Gelecek nesillere bunu en iyi anlatacak olan, tarihî mekânlardan olan Zafer Müzesine bu muamele hak mı, reva mı? Geçmişimize, tarihimize, Kurtuluş Savaşı'mıza, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e hiç mi saygınız yok? Düşmanın bile yapamadığı hâle getirdiniz bu binayı. Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

17.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, AK PARTİ Hükümetinin yaptığı çalışmalara ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ederim Başkanım.

2022 yılı itibarıyla AK PARTİ Hükümetinin, lideri Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde gerçekleştirdiği çalışmalarını anlatmaya devam ediyorum. Çiftçilerimize, bugünün rakamıyla, yirmi yılda yaklaşık 470 milyar lira destek ödemesi yaptık. 20 milyon dekar araziye sulamaya açarak

sulanan tarım alanımızı 68,5 milyon dekara yükselttik. Bu yıl için 25,8 milyar lira olarak planlanan tarımsal destekleme bütçesini 29 milyar liraya yükselttik. Bu yıl buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale üreticilerine mazot, gübre, sertifikalı tohum ve ek girdi desteğiyle dekar başına 116 lira ödemiş olacağız. 300 milyar liralık su yatırımı yapmak suretiyle 9.189 tesisi hizmete aldık. Tarımsal hasılamızın 337 milyar liraya ulaşması verdiğimiz bu desteklerin karşılığını aldığımızı gösteriyor. Hedefimiz, kendine yetebilen büyük ve güçlü Türkiye'yi daha ileriye götürmektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

18.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, dünyada yaşanan çölleşme ve kuraklığa ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, dünyada her yıl milyonlarca hektar alan çölleşiyor. Arazilerin deforme olmasının, bozulmasının ve çölleşmenin dünya ekonomisine milyarlarca dolar kaybettirdiğini biliyoruz. Dünya, zenginleşme hırslının kalpleri çölleştirmesiyle beraber, dünyanın en fakir kesiminin yarısını bu bozulmuş arazilerde yaşamaya mahkûm etmiş bulunuyor. Şehirlerde yaşayan insanların sayısı kırsal alanlarda yaşayanları geçmiş, özellikle gıda üretimine katkısı olmayan ve tüketici olan şehirli için gıda yetersizliği, fiyat yüksekliği, gıdaya ulaşım sıkıntılarının yaşanacağı bir gerçek. Çölleşmenin günümüzün en büyük çevre problemlerinden biri olduğu herkesin dillendirdiği bir konu. Çölleşme ve kuraklık en iyimser tahminle 1,5 milyar insanı ve dünya kara alanlarının yaklaşık dörtte 1'ini etkiliyor. Aslında tüm dünya ağaç, toprak, hava, su doğallığını koruma mücadelesi adına gereken çalışmaları yapmada geç kalmış olsa bile, geline nokta bir yerden başlamayı mecburi kılmaktadır diyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Gaytancıoğlu...

19.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, AKP ve küçük ortağının vatandaşa tedaviyi değil ölümü reva görmesine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vatandaşımız hastanelerden randevu alamıyor. Hastanelerde uzman doktor kalmadı. İlçe hastaneleri sağlık ocağına döndü, vatandaş Kavimler Göçü gibi hastane hastane dolaşiyor. Günlerce uğraşıp randevu alabilenler de yol paralarını karşılayamadıkları için hastaneye gidemiyor. Edirne'de bugün yerel bir gazetemizde haber vardı. Otobüs, minibüs fiyatları Edirne-Enez arası tek biniş 170 lira, İpsala 115 lira, Keşan 90 ve Uzunköprü 50 lira olmuş. Bir de bunun dönüşü var. Hasta, yanına refakatçi alırsa bunların 4 katı, şehir içi dolmuş masrafını katmadık bile. Şoförler veresiye defteri tutuyor. Birçok devlet hastanesinde eskiden heyet raporu verilebilirken uzman doktor olmadığından heyet raporları verilemez hâle geldi. AKP ve küçük ortağı vatandaşa tedaviyi değil, ölümü reva görüyor.

BAŞKAN – Sayın Çelik...

20.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, terörle mücadelenin kesintisiz devam etmesine ilişkin açıklaması

SABAHAT ÖZGÜRSOY ÇELİK (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde terörle mücadelemiz kesintisiz bir şekilde devam etmektedir. Emperyalistlerin tetikçiliğini yapan bölücü terör örgütüne tarihin en ağır darbelerini indirdik, indirmeye devam ediyoruz. Mehmetçik'imiz terörle mücadeleye cansiparane devam ederken bebek katili teröristbaşı için yürüyüş yapmak isteyenleri en ağır şekilde kınıyorum. Şehitlerimizin aziz hatıralarını inciterek terörü ve teröristi övücü bu tip provokasyonlara

dünyanın hiçbir yerinde müsaade edilmez, devletimiz de müsaade etmemiştir. Bu gösterileri yapanlar, bebek katili teröristbaşı için slogan atanlar hukuk önünde yaptıklarının hesabını mutlaka vereceklerdir.

Bu kutlu mücadelede vatani için toprağa düşen tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize de acil şifalar diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Grup Başkan Vekilleri, lütfen sisteme girer misiniz?

İlk söz, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu'nda.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 16 Haziran Kamu Çalışanları Günü'ne, 16 Haziran Dünya Ev İşçileri Günü'ne, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının 7'nci yıl dönümüne, iktidarın ülkeyi getirdiği ekonomik duruma, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yarattığı tek adam algısının vatandaşlar üzerinde baskı oluşturduğuna, AK PARTİ'nin toplumun neredeyse her kesimine konuşma ve düşünme yasağı uyguladığına ve İYİ Parti iktidarında özgür düşünceye ket vurulmayacağına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım, çünkü hatayı bugün telafi ettim.

BAŞKAN – Siz girmiştiniz, evet.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hemen söz isteme tuşuna bastım, sağ olun.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Bugün, 16 Haziran Kamu Çalışanları Günü; tüm kamu çalışanlarımızın bu gününü tebrik ediyorum. Devletimizin her kademesinde görev yapan kamu çalışanlarının enflasyona ezilen maaşlarında artış yapılması ve özlük haklarında yaşadıkları kayıpların telafi edilebilmesi için İYİ Parti olarak konuyu Meclis çatısı altında gündeme getirmeye ve takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Yine, bugün, sigortasız ve güvencesiz olarak çalışan ev işçilerinin sorunlarına farkındalık yaratmak için anılan 16 Haziran Dünya Ev İşçileri Günü'dür. Ağır iş ve yoksullukla mücadele eden ev işçileri İş Kanunu kapsamına dâhil edilmelidirler. Bu kapsamda, partimiz olarak konuyu Meclis gündemine getiriyor, gerekli adımların atılmasını bekliyoruz ve talep ediyoruz.

Yarın, Türkiye'nin gelişip kalkınmasına sağladığı katkılarla tanınan, hayatı boyunca verdiği demokrasi mücadelesiyle anılan büyük devlet ve siyaset adamı 9'uncu Cumhurbaşkanımız ve eski Başbakanımız Süleyman Demirel'in vefatının 7'nci yıl dönümü. Merhum Demirel'i, vefatının seneidevriyesinde saygı, minnet ve rahmetle yâd ediyorum; mekânı cennet, ruhu şad, kabri nur olsun temennisini tekrarlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, 1945 yılından sonra kurulan uluslararası güvenlik mimarisini derinden sarsan Rusya ve Ukrayna savaşı kuzeyimizde tüm hızıyla devam etmektedir. Savaş Ukrayna topraklarında yaşanıyor, Ukrayna'da enflasyon yüzde 14. Uluslararası toplumun uyguladığı ambargonun hedefi olan Rusya'da ise enflasyon yüzde 17. Savaş Ukrayna'da, ambargolar Rusya'da yaşanırken 3 haneli enflasyon Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının yönettiği Türkiye'de gerçekleşiyor. "Asgari ücrete rekor zam yaptık." diyenler, bu basit muhakemeyi ve başta akaryakıt olmak üzere hemen her ürüne gelen zamları nasıl izah edecek; doğrusunu isterseniz ben de merak ediyorum.

Çalışanın satın alma gücü her geçen gün hızla erimektedir. Asgari ücret açlık sınırının altına düşmüş durumdadır. Asgari ücretli vatandaşlarımızın enflasyon karşısında yıl sonuna kadar dayanabilmesi de

mümkün değildir. İYİ Parti olarak iktidar partisine önerimiz şudur: En geç temmuz ayında, memur ve emeklilere verilecek enflasyon farkıyla beraber asgari ücrette de enflasyon düzeltilmesi mutlaka yapılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ayrıca, 2.500 liraya çıkardığımız bu en düşük emekli maaşını asgari ücretin seviyesine yükseltmek gibi bir mecburiyet de söz konusudur.

Milletimizin, sebep olduğunuz hayat pahalılığı nedeniyle ayın sonunu değil, ortasını bile getiremeden maaşlarının bittiğini görmeli ve idrak etmelisiniz. Bu, sadece maaşın tükenmesi değil, aynı zamanda hanelerde açlığın yaşanmasına vesile oluyor. Siyasi yandaşlarınızın ve rant ortaklarınızın refahından ve zenginliğinden taviz vermezken bu aziz milletin evlatlarını çaresizliğe mahkûm edemezsiniz. Bu aziz millete verecek hiçbir şeyiniz kalmadıysa yapacak bir işiniz vardır, o da bellidir: Getirin sandığı, kararı millet versin. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener’in ifade ettiği gibi, demokrasinin altın kuralı bellidir; işi yapamayanlar gider, daha iyi yapacak olanlar da gelir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin yarattığı tek adam algısı, her alanda olduğu gibi tüm kurumlarda da ve bilhassa vatandaşlarımız üzerinde de baskı oluşmasına sebep teşkil ediyor. Hükûmet “Ya bizdensin ya düşmansın.” anlayışıyla kendi vatandaşına zulmetmeye âdeta devam ediyor. İşe girmek için AK PARTİ’ye yakın olmak ya da üyesi olmak durumunda kalan adaylar eğer bunu gerçekleştiremiyorsa sözlü mülakatlarda eleniyorlar. Hükûmeti makul bir şekilde eleştirenlerin eşleri bile, şayet kamuda görevlilerse görevlerinden alınıyorlar. On beş dakika içerisinde yazıp sildiği bir “tweet”ten dolayı 20 yaşında bir genç tutuklanıp hapse atılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum.

Gazeteciler yaptıkları haberlerden dolayı mahkemelere veriliyor. Türkiye’de bu kabul garabetler yaşanıyor.

Sayın Genel Başkanımız, bizzat Cumhurbaşkanı tarafından “Dur bakalım, daha bunlar iyi günlerin!” diye tehdit edilebiliyor. Muhalif kanallar para cezası verilerek susturulmaya çalışılıyor. Yani bunlar bu ülkede bu çağda olmaması gereken olaylardır. İktidara gelirken 3Y’den biri olan yasakları kaldıracağını beyan ederek milletimizin karşısına çıkan AK PARTİ bugün toplumun neredeyse her kesimine konuşma ve düşünme yasağı uyguluyor. Şiir okuduğu için hapis cezası alan Sayın Erdoğan, bugün “tweet” attı diye gençleri hapishaneye gönderiyorsa yirmi yıllık iktidarı boyunca hiçbir ilerleme katedememiş, hiçbir şeyi de değiştirememiş demektir. Zamanında kendisine yapılan zulmü bugün kendisi uyguluyorsa bir arpa boyu bile mesafe alamamış demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Erdoğan Pınarhisar Cezaevine giderken adaletsizliğe başkaldıran yine bizlerdik çünkü o gün de baskı ve yasaklara bugün olduğu gibi karşıydık. Şimdi, parti ve kişi ayırmaksızın sadece hakkı ve adaleti savunmaya da devam ediyoruz. İYİ Parti iktidarında, özgür düşünceye ket vurulmasına asla rıza göstermeyeceğiz; adaleti, hürriyeti, eşitliği,

kardeşliği ve demokrasiyi hâkim kılacağız; üstünlerin hukukunu değil, hukukun üstünlüğünü esas alarak adaleti tesis edeceğiz; bu, sıradan bir söz değil, aziz milletimize verilmiş vaadimizdir.

Teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Meral Daniş Beştaş'ta.

Buyurun Sayın Beştaş.

22.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Deniz Poyraz'ın 1'inci ölüm yıl dönümüne, dün gece tutuklanan 16 gazeteciye, gazetecilere yönelik baskıların yeni olmadığına, HDP'ye yapılan operasyonlara, Van'da tişörtünün üzerinde Selahattin Demirtaş'ın portresi var diye 6 yaşındaki çocuk ve annesinin gördüğü muameleye, Afyonkarahisar Cezaevinde başlatılan açlık grevinin devam ettiğine ve cenazelere yapılan saldırılara ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yarın sevgili Deniz Poyraz'ın 1'inci ölüm yıl dönümü.

Sevgili Deniz, yarın saat ondan itibaren bütün gün seninle ilgili anma etkinliklerimizi yapacağız. Yarın seni düşüneceğiz, seni hissedeceğiz, seni ne kadar özlediğimizi birlikte, birbirimize dokunarak anlatacağız. Evet, seni katleden tetikçi, alçak katil cezaevinde ama senin katline yol açan, o yapı taşlarını döşeyenler aynı faşizm içinde debelenip duruyorlar, saldırılara devam ediyorlar. Tetikçi katili destekleyenlerden hiç kimse hâlâ gözaltına alınmadı, tutuklanmadı ve maalesef korunmaya devam ediliyor. Şunu söylemek istiyorum: Sevgili Deniz, seni hakikaten özledik ve sana verdiğimiz sözü tutacağız. Bu ülkeye barış, adalet, özgürlük, eşitlik gelinceye kadar bıraktığın bayrağı yere düşürmeyeceğiz ve seni asla unutmayacağız. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, bugün 16 Haziran, dün gece sabaha karşı bu ülkede 16 gazeteci tutuklandı, 16 özgür basın emekçisi tutuklandı. Jin News Müdürü Safiye Alagaş, Dicle Fırat Gazeteciler Derneği Eş Başkanı Serdar Altan, Mezopotamya Ajansı Editörü Aziz Oruç, Xwebûn Yazı İşleri Müdürü Mehmet Ali Ertaş, Zeynel Abidin Bulut, Ömer Çelik, Mazlum Doğan Güler, İbrahim Koyuncu, Neşe Toprak, Elif Üngür, Abdurrahman Öncü, Suat Doğuhan, Remziye Temel, Ramazan Geciken, Lezgin Akdeniz ve Mehmet Şahin tutuklanan isimler. Neden tutuklandılar? Tiyatrocülardan özü dileyerek söylüyorum, büyük bir tiyatro yine sahneleniyor(!) Farazi, soyut ve niyete dayalı, uydurma tutanaklarla, sorulara baktığımızda da bir talimatla bu operasyonun yapıldığını çok iyi görüyoruz.

Bu ilk mi? Tabii ki değil gazetecilere yönelik baskılar. 1990'lı yıllardan bugüne, özgür basının, faili meçhullerden bombalanmaya, tutuklanmalardan sürgün edilmelere, kaybetmelerden kapatılmaya kadar yaşamadığı hiçbir şey kalmadı; gerçeğin peşinden ise asla taviz vermedi yani önümüzde otuz iki yıllık tarihî bir direniş var. Kumpaslardan, sahte delillerden, sindirme politikalarından ve cinayetlerden medet uman iktidarların hiçbiri hakikatin ortaya çıkmasının önüne geçemedi. 1994'te Tansu Çiller'in bombalama emri verdiği Özgür Ülke gazetesinin ertesi günkü manşeti şuydu: “Bu ateş sizi de yakar.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, susturmaya çalıştığımız bu özgür basın emekçileri asla susmadı, “Asla susmayacağız.” diyorlar ve buna yürekten inanıyorum. Evet, bu ateş yakar, hakikaten yakar ve şu anda bütün toplumu, haber alma hakkını engelledikleri için yalanlarla yönetmeye çalışıyorlar. Gasbetmeye çalıştığınız, haber alma hakkı ve hakikatlerin ortaya çıkmasıdır; bunu, kirli yöntemleriniz ve çabanız başaramayacak. Bunu önümüzdeki günlerde konuşmaya devam edeceğiz.

Avukat arkadaşlarla konuştuk, bütün sorular gazetecilik faaliyetlerine ilişkin. Tek bir örnek vereceğim; sokak röportajı yapan muhabire sorduğu sorular -sorgu ifade tutanağı, savcılık ifade tutanağı- “Niye bu soruyu sordun? Niye Kürt sorununu sordun? Neden ‘savaş’ dedin? Niye burada muhabirlik yapıyorsun? Neden bu şirkette çalışıyorsun?” gibi aslında emri yerine getirmek için uygulanan sorular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, tabii, bu uygulamalar bitmediği için biz de buradan söylemeye, teşhir etmeye ve buna karşın mücadele etmeye de devam edeceğiz.

Bu sabah da İstanbul’da operasyon oldu; onlarca arkadaşımız, yöneticimiz gözaltına alındı. Ya, öyle bir korku ki her gün gözaltı yapıyorlar. Tutuklayın ya! 7 milyon seçmenimiz var, aileleriyle birlikte 20 milyon insanı cezaevine tkin. HDP bitecek mi? Kürt halkı bitecek mi? Kürt halkıyla dayanışma, destek içinde olanlar bitecek mi? Yanılıyorsunuz.

Dün -başka bir olay- Van’da gebe bir kadının 6 yaşındaki oğlunun üzerinde baskı hâlinde Selahattin Demirtaş tişörtü var, kadın darbediliyor. Darbedilmesine karşı çıkanlarla birlikte, gebe kadın, çocuğu ve 6 kişi gözaltına alındı ya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...bir çocuğun tişörtünün üzerinde Selahattin Demirtaş’ın portresi olduğu için; eşkıyalıktır bu, bunun başka bir izahı yok, eşkıyalıktır. Bu düzen son bulduğunda bunu yapanlar yargılanacak, biz de müdahil makamında olacağız. Bir çocuğun tişörtünün üzerinde görüp de saldırdığınız sevgili Demirtaş Van’da milyonlarla buluştuğunda siz adil mahkemelerde hesap vereceksiniz, ant olsun ki hesap vereceksiniz.

Sayın Başkan, Afyonkarahisar Cezaevinde açlık grevi var, 23’üncü gününde, 25 Mayıs’ta süresiz, dönüşümsüz açlık grevi başladı ve bütün çağrılarımıza, bütün görüşmelerimize rağmen talepler karşılanmıyor. Ayakta sayım, insanlık dışı muamele, kitaplara el konulması, gelen mektupların verilmemesi, nakil talepleri ve daha birçok gerekçeyle bu talepleriyle açlık grevindeler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir an önce Afyonkarahisar Cezaevindeki süresiz açlık grevinin bitmesi için hukuka uygun bu taleplere uyulsun diyorum.

Son olarak, Sayın Başkan, “Daha fazla ne yapabilirler?” demesin sevgili halkımız. Her şeyi yapıyorlar, insanlıktan çıkmışlar. Cenazelere yapılan saldırılar dorukta şu anda, dorukta. En son -öncesine gelmiyorum- dün oldu, Diyarbakır’ın Dicle ilçesine bağlı Pirejman Mahallesi kırsalında Eylül 2021’de yaşamını yitiren Zindan Yeni’nin cenazesi saklama kabı içinde ailesine teslim edilmiş. Ya, ne istiyorsunuz cenazelerden? Ölmüş, o cenazeden bir şey kalmamış. Daha önce kargoyla gönderilmişti, şimdi bir anneye babaya saklama kabında cenaze gönderiliyor. Bunu lanetliyor musunuz? Bütün partilere söylüyorum: Bu uygulama insanlıkla, hukukla bağdaşıyorsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum Başkan, kusura bakmayın.

BAŞKAN – Evet, mikrofonu son kez açıyorum.

Bitirin lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu uygulamayı kim savunuyorsa çıksın mertçe söylesin “Ben bunu savunuyorum.” desin.

Filistin’de İsrail Hükûmetinin emriyle Gazeteci Şirin Ebu Akile’nin cenazesine yapılan saldırıyı herkes kınadı, kınadınız. Bir gün sonra, Aysel Doğan’ın cenazesinde polise saldırı emrini verdiniz. Ya, bu cenazelerden ne istiyorsunuz? Cenazelere yönelik de canlılara yönelik de bu saldırılarla hiç kimseyi teslim alamazsınız; öfkeyi, tepkiyi büyütürsünüz ve size var olan bakış bir kırtık bile kalmışsa, azıcık, onu da yerle yeksan edersiniz diyorum.

Sayın Başkan, özellikle size teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay’da.

Buyurun Sayın Akçay.

23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, şehit Uzman Çavuş Kadir Kemik ile şehit Jandarma Astsubay Güngör Gençler’e Allah’tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı dilediğine, cumhuriyetin 100’üncü yılına yaklaşırken ülkede gerçekleştirilen yatırım ve kalkınma hamlelerine, 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü’ne ve Devlet Tiyatrolarının kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde, terör örgütü PKK tarafından düzenlenen hain saldırıda Uzman Çavuş Kadir Kemik şehit olmuştur. 1 Nisan 2018’de Ankara’da görevi başındayken trafik kazasında yaralanan Jandarma Astsubay Güngör Gençler tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetti. Şehitlerimize Allah’tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyoruz.

Sayın Başkan, cumhuriyetin 100’üncü yılına emin adımlarla ilerlerken ülkemizin yatırım ve kalkınma hamleleri adına önemli gelişmeler yaşanmaktadır. 14 Haziranda Zonguldak’ın Çaycuma ilçesine bağlı Filyos beldesinde, denizden karaya çıkarılacak doğal gaz için denize ilk boru indirme ve kaynak töreni yapıldı. Sakarya Gaz Sahası’nda 2020’de keşfedilen 540 milyar metreküplük doğal gazın ilk üretimine 2023’te başlanması, 2026 itibarıyla maksimum üretime ulaşılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, hidrokarbon arama faaliyetleri kapsamında görev yapan Yavuz, Kanuni ve Fatih sondaj gemilerimize 4’üncü sondaj gemimiz Abdülhamit Han’ın da eklenmesi önemli bir gelişmedir. Küresel ve bölgesel gerilim hatları nedeniyle enerji arz güvenliğinde yaşanan krizler enerjide dışa bağımlılığın ortadan kaldırılmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Karadeniz ve Doğu Akdeniz’de yürütülen doğal gaz arama faaliyetleri, enerjide ithal bağımlılığımızı büyük ölçüde azaltacak, yatırım ve kalkınma hamlelerimiz ivme kazanacaktır. Türkiye, millî enerji ve maden politikalarıyla enerjide küresel veya bölgesel aktörlüğünü sürdürecektir.

Sayın Başkan, 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü’dür. Dünya, iklim değişikliği ve küresel ısınma başta olmak üzere, önemli çevre ve iklim kriziyle karşı karşıyadır. Orman yangınları, çölleşme, kuraklık ve arazi bozulumu her yıl küresel ekonomiye 15 trilyon dolar civarında zarar vermektedir. 2025 yılına kadar dünyada yaklaşık 1 milyar 800 milyon insanın su kıtlığı yaşayacağı tahmin edilmektedir. Her yıl 12 milyon hektar ekilebilir arazi kuraklık ve çölleşme nedeniyle kaybedilmekte, 100’den fazla ülkede 1,5 milyar insan bu durumdan etkilenmektedir. Türkiye, coğrafi konumu, iklimi, topoğrafyası nedeniyle çölleşmeye, erozyona ve kuraklığa karşı son derece hassastır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye, çölleşme ve kuraklığın olumsuz etkilerini azaltmak için etkin çalışmaları yürüten ülkelerden biridir. Bu kapsamda, çölleşme ve kuraklıkla ulusal mücadele planları oluşturulmuş; ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve mera ıslahı çalışmaları ivme kazanmıştır. Türkiye, orman varlığını bir yılda 177 bin hektar artırarak 2021 yılı itibarıyla 23 milyon 110 bin hektara yükseltmiştir. Çölleşme ve kuraklıkla mücadelede bütün vatandaşlarımıza önemli görevler düşmektedir. Dünyanın ve ülkemizin geleceği için gereksiz kaynak tüketiminin azaltılması konusunda üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirmeliyiz diyoruz.

Sayın Başkan, bugün, Devlet Tiyatrosunun kuruluşunun 73'üncü yıl dönümü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Devlet Tiyatrosu 16 Haziran 1949 yılında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olarak “Devlet Tiyatro ve Operası” adıyla kurulmuştur. Devlet Tiyatrosu, kuruluşundan bu yana yerli ve yabancı eserlerin toplumumuza tanıtılmasında, Türk tiyatrosunun gelişmesinde, kültürümüzün sahneye taşınmasında önemli rol oynamıştır. Devlet Tiyatrosu, kültürümüzün zengin birikiminin sanat ve estetik boyut kazanmasına çok büyük katkılar sunmuştur. Sanat, bir milletin tarihini ve kültürünü gelecek nesillere taşıyan bir köprüdür. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün veciz ifadesiyle: “Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.”

Bu vesileyle, Devlet Tiyatrolarının kuruluş yıl dönümünü kutluyorum, bütün sanatçıları ve tiyatro mensuplarını da tebrik ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel'de.

Buyurun Sayın Özel.

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının 7'nci yıl dönümüne, Ayhan Işık'ın vefatının 43'üncü yıl dönümüne, Devlet Tiyatrolarının kuruluş yıl dönümüne, Deniz Poyraz'ın 1'inci ölüm yıl dönümüne, Berkin Elvan'ın annesini miting meydanlarında yuhalatanlarla önümüzdeki dönemde adil yargı önünde hesaplaşmayı ümit ettiklerine, Sevinç İnönü'ye VIP'de yapılan muameleye ve atama bekleyen engelli öğretmen adaylarına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

9'uncu Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'i vefatının 7'nci yılında rahmetle anıyorum.

Sinemamızın en değerli oyuncularından Ayhan Işık'ı vefatının 43'üncü yıl dönümünde rahmetle ve minnetle anıyoruz.

Devlet Tiyatrolarının kuruluş yıl dönümünde, bu iktidar döneminde sorunları çıkış gibi büyüyen, yeterli kaynağı, yeterli destekleri alamayan, aktardıkları sıkıntılarının çözümünü Meclis gündemine defalarca getirdiğimiz Devlet Tiyatrolarının kuruluş gayesine uygun bir şekilde ve hak ettikleri değeri görecekleri yarınları ümit ederek bir kez daha kuruluşlarını kutluyorum.

Geçen sene İzmir İl Başkanlığında silahlı bir saldırı sonucunda hayatını kaybeden Deniz Poyraz'ın ailesinin ve Halkların Demokratik Partisinin acısını bir kez daha paylaşıyor, bu cinayetin tüm yönleriyle, tüm bileşenleriyle ortaya çıkarılması noktasında bizim de takipçi olacağımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, bugün, 16 Haziran 2013'te, Berkin Elvan'ın Gezi eylemleri sırasında ekmek almaya giderken polis tarafından atılan göz yaşartıcı kapsülün başına isabet etmesinin yıl dönümü. Berkin, 13 yaşında ve 45 kilo olarak girdiği yoğun bakımdan 11 Mart 2014 gününde 14 yaşında ve 16 kilo olarak

annesinin kucağında verilmişti ve daha sonra Gülsüm anne, hepimizin annesi olan, bütün Gezi'nin annesi olan, bütün Türkiye'nin annesi olan Gülsüm anne birileri tarafından miting meydanlarında yuhalatılmıştı. 16 kiloluk bir hâle gelen çocuğunu kucağına almış bu acılı anneyi miting meydanlarında yuhalatanlarla hepimiz önümüzdeki dönemde adil bir yargı önünde hesaplaşmayı ümit ediyoruz.

Sayın Başkan, dün dikkat çekmiştim, siz de Sayın Grup Başkan Vekili de hassasiyet göstermişti Sevinç İnönü'ye yapılan VIP'deki muameleyle ilgili. Şöyle hatırlatacak olursak: Sevinç Hanım İsmet İnönü'nün gelini; Sosyal Demokrat Halkçı Partinin Genel Başkanı, Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü'nün eşi olarak, VIP rical listesinde, eşinin vefatından sonraki on üç yıl boyunca VIP'den ihtiyacı olduğunda yararlanmış ama bundan iki yıl önce gittiği VIP'de "İsminiz listede yok. Eşiniz hayatını kaybetti, buradan yararlanamazsınız." denmişti. Bunu söyledik, bugün İstanbul Valiliğinden bir açıklama geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özetle şöyle: "Biz mülga Başbakanlığın 2002'deki yazısına ve Cumhurbaşkanlığının mevcut talimatları doğrultusunda rical listesine bakarız. 2019'da Sevinç İnönü gelmiştir, rical listesinden ismi çıkarıldığı için giremeyeceği söylenmiştir, daha sonra mülki idare amirinin talimatıyla, o güne özgü, salondan yararlandırılmıştır, o günden beri de başvurusu yoktur." diyor, açıklama bu. Yani rical listesinden çıktığı, bunun Cumhurbaşkanlığı tarafından yaptırıldığı, bunun kurala uygun olduğu, o gün mağduriyet yaratılmadığı, kendisinin de bir daha VIP'ye başvurmadığı söyleniyor. Dün de söyledim, bu muamele ne Berna Yılmaz'a yapılabilir ne Semra Özal'a yapılabilir ne diğer siyasi büyüklerimizin, hayatını kaybeden büyüklerimizin eşlerine yapılabilir. Burada, Cumhurbaşkanlığına, iktidar partisine önemli bir görev düşmektedir. Bu ayıbı derhâl ortadan kaldırmaları gerektiğini düşünüyoruz. Biz ümit ederdik ki böyle bir şey yok, yanlışlık olmuş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama bunun kurallara uygun şekilde yapıldığını resmî bir yazıyla Valilik "Sorumluluk bizde değil, Cumhurbaşkanlığında." diye hepimize hatırlattı.

Sayın Başkan, engellilerin kamu kurumlarında memur veya sözleşmeli personel olarak istihdam edilmeleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesince düzenlenmiştir. Buna göre, yüzde 3 oranında engelli çalıştırma zorunluluğu getirilirken aynı zamanda EKPS ve kura şartı da bulunmaktadır. Bugüne kadar yapılan uygulamalarda ne yazık ki bu kota şartı yerine getirilmediği gibi EKPS ve kura nedeniyle engellilerin büyük kısmı istihdam haklarından da yararlanamamaktadır. Çalışabilir durumdaki engellilerimizin bir kesimi de eğitim alanında büyük özveri ve azimle eğitimlerini tamamlamış ve öğretmen olarak mezun olmuş olmalarına rağmen gerek kota gerekse kura nedeniyle Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde öğretmen olarak istihdam edilememektedirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Millî Eğitim Bakanlığında ciddi bir öğretmen açığı ve ihtiyacı bulunmasına rağmen ne yazık ki engelli öğretmen adaylarının, yukarıdaki kısıtlar nedeniyle, ataması siyasi iktidar tarafından yapılmamaktadır. Bu kapsamda, yaklaşık 5 bin öğretmen adayı atama beklemektedir. Öğretmen ihtiyacı ve engelli bireylerimizin yaşadıkları sorunlar da dikkate alınarak, bu kısıtların kaldırılarak bir defaya mahsus, sayıları 5 bin civarında olan engelli öğretmen adayımızın engel durumuna ve yaşam alanlarına uygun olarak öğretmen kadrolarına atanmaları için Meclisimizin

bir inisiyatif alması gerekmektedir. Bu konuda vermiş olduğumuz kanun teklifi önümüzdeki haftalarda Meclis gündemine İç Tüzük 37 kapsamında gelecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Şimdiden tüm bu grupların bu konuyu kendi karar mecralarında, kendi partilerinin yetkili organlarında değerlendirip İç Tüzük 37'ye göre Meclis gündemine geldiğinde bu 5 bin engelli öğretmenimizin yüzünü güldürecek bir kararı hep beraber verebileceğimizi ümit ediyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Yılmaz Tunç'ta.

Buyurun Sayın Tunç.

25.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Piyade Uzman Çavuş Kadir Kemik'e, şehit edilen Öğretmen Necmettin Yılmaz'ın vefatının 5'inci yıl dönümüne, ezan yasağının kaldırılmasının 72'nci yıl dönümüne, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in 7'nci vefat yıl dönümüne, TFF Başkanlığına seçilen Mehmet Büyükekeşi'yi tebrik ettiğine, 16 Haziran Tüm Kamu Çalışanları Günü'ne, bu hafta sonu üniversite sınavına girecek tüm öğrencilere başarılar dilediğine ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; öncelikle Pençe-Kilit Harekâtı bölgesinde şehit olan askerimiz Piyade Uzman Çavuş Kadir Kemik şu anda Pendik 15 Temmuz Şehitler Camisi'nden Hakk'a uğurlanıyor. Şehidimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum. Bu vesileyle tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle yâd ediyorum.

Yine, ayrıca, henüz sekiz aylık öğretmenken görev yaptığı Şanlıurfa'dan memleketi Gümüşhane'ye giderken Tunceli-Erzincan kara yolunun Pülümür ilçesi kesiminde PKK'lı teröristlerce aracı yakıldıktan sonra kaçırılarak şehit edilen Necmettin Yılmaz öğretmenimizi de vefatının 5'inci yıl dönümünde rahmetle anıyorum.

Bugün, ezan yasağının sona erdiği, on sekiz yıllık hasretin bittiği günün 72'nci yıl dönümü. Ezan yasağını kaldırarak milletimizin büyük beklentisini karşılayan merhum Başbakanımız Adnan Menderes'i ve arkadaşlarını rahmet ve şükranla anıyorum.

9'uncu Cumhurbaşkanımız merhum Süleyman Demirel'i de yine vefatının yıl dönümünde rahmetle anıyorum.

Türkiye Futbol Federasyonu Olağanüstü Seçimli Genel Kurulunda Türkiye Futbol Federasyonu Başkanlığına seçilen Sayın Mehmet Büyükekeşi'yi tebrik ediyorum, başarılar diliyorum.

Bugün 16 Haziran, Kamu Çalışanları Günü vesilesiyle tüm kamu çalışanlarımızı buradan saygıyla selamlıyorum, çalışmalarında kolaylıklar diliyorum. Onların özellikle mali haklarını düzenleyen yasal çalışmaları burada gerçekleştiriyoruz, önümüzdeki süreçte de beklentileri olan 3600'le ilgili düzenleme teklifi Meclisimizin gündemine gelecek.

Bu hafta sonu cumartesi, pazar üniversite sınavı var; 3 milyon 243 bin 425 öğrencimiz üniversite sınavına girecek. Milletvekili arkadaşlarımızın da evlatlarından sınava girecek olanlar var, benim kızım da bu hafta sonu sınava girecek; sınava girecek olan tüm öğrencilerimize başarılar diliyorum, Allah zihin açıklığı versin.

Sayın Özel'in bahsettiği -dün de bahsetmişti, bugün de- konuyu biz de araştırdık. Merhum Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü'nün eşi Sevinç Hanım'a yapılan muameleyle ilgili söz almıştı; tabii, rical

listesinden çıkarıldığı yönünde bir beyanda bulundu. Rical listesinde milletvekili eşleri yok, eskiden de yoktu, şimdi de yok ama tabii, bu, bundan sonra olmayacağı anlamına gelmemeli. Milletvekili eşlerine, eski milletvekillerimizin, önceki dönemlerde görev yapmış milletvekillerimizin, merhum Başbakan yardımcılarımızın, onların eşlerine kırmızı pasaport verilmesiyle ilgili yasal düzenlemeleri biz burada gerçekleştirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Dolayısıyla kırmızı pasaport hakkı olan kişilerin, milletvekili eşlerinin rical listesinde yer almasıyla ilgili çalışmalarını belki Meclis Başkanlığı düzeyinde hep birlikte takip ederek bu eksikliğin giderilmesini de sağlayalım diyorum, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, küçük bir şey, çok kısa...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kayıtlara girsin diye söz aldım.

Dün ben burada Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekiline hitaben bu VIP konusunda sorular sormuştum. Bugün Sayın Özgür Özel'in sorusuna cevap geldi, bizimkine dün de cevap verilmedi, bugün de gelmedi; ben oluşan tabloyu söylüyorum: Bu ülkede Halkların Demokratik Partisine karşı aleni bir ayrımcılık vardır, yasalar HDP'ye uygulanmamaktadır, Anayasa uygulanmamaktadır. Bir tek milletvekili çıkıp desin ki: "Eski milletvekilleri ve eşleri, çocukları -biz görüyoruz her gün- yararlanamıyor." Demek ki bu ülkede Cumhurbaşkanı ve AKP halk iradesinin bir bölümünü tanımıyor, bunu kabul etmiyor ve bu ülkede ayrımcılığı artık resmîleştirmiştir. Kayıtlara girsin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 1 tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu heyetinin 20-23 Haziran 2022 tarihleri arasında Birleşik Arap Emirlikleri'ne resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/1977)

13/6/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu heyetinin 20-23 Haziran 2022 tarihleri arasında Birleşik Arap Emirlikleri'ne resmî bir ziyaret gerçekleştirmesi öngörülmektedir.

Anılan ziyarete, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu Heyetinin katılım sağlaması hususu, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlemesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve arkadaşları tarafından, ormanların korunması ve ağaçlandırma çalışmalarının hızlandırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 9/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin 16 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/6/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 21 milletvekili tarafından, ormanların korunması ve ağaçlandırma çalışmalarının hızlandırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 9/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/6/2022 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASIN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partimizin grup önerisini açıklamak üzere söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Grup önerimizin konusu, hiçbir şekilde korunamayan ormanlarımız ve “orman üretimi” adı altında yapılan rekor ağaç kesimine seyirci kalınması. Ormanlarımız ne yazık ki bölgesel bir pandemi yaşıyor. Ormanların ateşi yüksek, ateşi ateş düşürücü ilaçla düşürmeye çalışıyorsunuz ama ateşin neden çıktığına ilişkin bir çalışmanız yok. Ormanları enfeksiyon sarmış ama antibiyotik veren yok. Böyle olunca da ormanlardaki yangın salgını artarak devam ediyor.

Size, orman yangınlarında zarar gören alanlardaki yıllık artışı görebilmemiz açısından birkaç veriyi aktarmak istiyorum. 2014 yılında yanan ormanlık alan 3.117 hektar, 2018 yılında 5.664 hektar, 2019 yılında 11.332 hektar, 2020 yılında ise 20.971 hektar. Her yıl katlanarak artmış ama 2021 yılında ise 139.503 hektar yani bir önceki yıla göre 6,5 kat artmış. Hesabını size ve milletin vicdanına bırakıyorum.

Bir de asıl önemlisi, 2020'de ormanlarımızda irili ufaklı çıkan yangın sayısı 3.180, 2021'de ise 2.800 civarında yani ormanlık alanlardaki yangın sayısı yıllık ortalama 3 bin civarında ama yangından zarar gören alan 20 bin hektardan 139 bin hektara çıkmış. Bu ne demektir? Yangın miktarı sayısal olarak aynı ama hektar olarak 6,5 kat artmış. Bakanlığımız sadece küçük yangınlarla mücadele

edebilmekte ama iş büyüyünce sınıfta kalmaktadır ki 2021 yılı Türkiye'nin orman yangınıyla mücadele edememesi açısından kara bir leke olarak tarihte yerini bırakmıştır. Tabii, bir de akıllarda kalan; orman yangınlarından zarar gören vatandaşlarımıza atılan çay paketleri.

Orman yangınlarımızın çıkış sebepleri toplumun yaşam tarzı ve düzeyine, kültür seviyesine, kırsal yöredeki etkinliklerine bağlı olarak değişim göstermektedir. Anlaşılacağı ve birçok defa açıklandığı üzere, ülkemizdeki orman yangınlarının esas nedenini yüzde 93'le insan faktörü oluşturmaktadır. Yani ormanı korumanın yolu eğitimden geçmektedir. Eğitim yok, eğitim olmadığı gibi cezalandırma sistemi de çok zayıf kalıyor. Bakınız, resmî kayıtlara yansıyan orman suçları var; geçtiğimiz yıl -tutulan zabıt sayısı- 18.071 orman suçu işlenmiş. Nedir bu orman suçunun mahiyeti? Kaçak kesim, kaçak nakil, alan açma, işgal, usulsüz sarf, izinsiz otlatma. Bu suçlara ilişkin zabıt tutulma dışında ne yapılmış, dava mı açılmış, ceza mı verilmiş bilinmez ama orman köylüsüyle barışık değilsiniz. Tabii ki ormanlarımızın bekçisi olan, orman köylüsüdür. Kırsal kesimi yoksul bıraktığınız için geçim sıkıntısı çeken vatandaş gelir elde etmek için orman kaynaklarına yönelmek zorunda kaldı ve işlenen suçlar cezasız kalınca neredeyse ormanların katledilmesine legal bir nitelik kazandırdınız.

Değerli milletvekilleri, ormanlarımızda, nereden bakacak olursak olalım, bir sorun var; ormanlarımızı yangına karşı koruyamıyorsunuz, yangın çıksa müdahale edemiyorsunuz, yangın çıkarsa ormanların, ağaçların “orman ürünleri üretmek” adı altında kesilmesine göz yumuyorsunuz. “Orman üretimi” adı altında yapılan ağaç kesim rakamlarında rekortmen bir ülke olduk. 2017 yılında 18,5 milyon metreküp odun üretimi, 2020 yılında 28,5 milyon metreküpü, 2021 yılında 35 milyon metreküpü aşmıştır. Ağaç kesiminde yüzde 100 olan bu artış rakamına daha 2021 yılındaki yanan orman alanlarından elde edilen odun üretimi dâhil edilmemiştir.

Bakın, “orman üretimi” adı altında her yerde ağaç kesimi yapamazsınız. “Yıllık servet artışı” diye halka genişliğinden hesap ettiğiniz 40 milyon metreküp keresteyi tamamen, yüzde 100 gibi göremezsiniz çünkü mutlak korunması gereken alanlar vardır; muhafaza ormanları, millî parklar gibi.

Türkiye’de 55 alanda muhafaza ormanımız var iken bu ormanlarımız da muhafaza edilememekte, kesim yapılarak orman ürünü elde edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Ama iktidar için varsa yoksa rekor rakamlara ihtiyaç duyulduğu için korunması gereken bölge de kalmadı. Tüm dünyada küresel iklim değişikliği dikkate alınarak ormanlar en stratejik ürün olarak kabul edilmekte ve odun üretimi azaltılarak dış ülkelere odun ihracında önemli kısıtlamalara gidilmekte iken ülkemizde maalesef bu durumun tersine bir yol izlendiği görülmekte, iktidar orman ürünleri ihracatında rekor kırmakla yani ağaç kesmekle övünmektedir. Ormanlara fabrika gibi bakamazsınız; övündüğünüz rakamlar bir fabrika üretimi değil, orman katliamıdır. Bu konuda övündüğünüz durum, bir cehaleti ortaya koymaktadır; hem kötü niyetlisiniz hem cahilsiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden, Adana Milletvekili Sayın Kemal Peköz.

Buyurun Sayın Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine söz aldım.

Orman Genel Müdürlüğünün verilerine göre Türkiye’de son 5 yılda 13.592 orman yangını meydana gelmiş, 50.322 hektar alan yanmış, kül olmuştur.

“Orman” dediğimiz zaman sadece ağaçları anlamamak gerekiyor çünkü orman bir bütün, bir ekosistem, içerisinde canlı cansız onlarca türü barındırıyor ve bunlar kendi içerisinde bir uyum içerisinde yaşayıp giderlerken büyük bir çoğunluğu insan eliyle olan katliamlar sonucu ormanlarımız yok olmakta ve her gün uygulanan politikalar nedeniyle, aynı zamanda turizm nedeniyle, maden nedeniyle, HES, RES ve benzeri enerji sistemleri nedeniyle de ormanlar yok edilmekte, yanan ormanların ağaçlandırılması söz konusu olurken bir yandan da bir kısmı unutulup bir süre sonra bunlar daha çok turizm alanında otele ve benzeri şeylere dönüştürülmektedir.

Önümüzdeki dönemde bu orman yangınlarını çok daha fazla görme durumuyla karşı karşıyayız. Nitekim, 28 Temmuz 2021 tarihinde Manavgat'ta başlayan orman yangınında 9 kişi yaşamını yitirmiş, 47 ilde çıkan 239 yangında da hayvanlar, ağaçlar, evler, köyler ve yerleşim yerleri tahrip olmuş ve yok olmuştur. Anayasa'nın 169'uncu maddesi ve Orman Kanunu'yla birlikte güvence altına alınan ekosistemlerin canlı ve cansız bileşenlerinin bir arada uyum içerisinde yaşamasını sağlamak zorunda olduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Küresel iklim değişikliği sebebiyle ilerleyen yıllarda yangınlarla, sellerle karşılaşma riskinin yükseldiği göz önünde bulundurularak bugün yaşananların tekrarlanmaması için gerekli adımlar atılmalı, yangın ve sel felaketi gibi doğal afetlerin yanı sıra önleyici tedbirler alınmalı ve ormansızlaştırmaya, betonlaştırmaya da son verilmelidir. Ormanların yağmalanması, ormanların statüsünün değiştirilmesi, “madencilik” adı altında tahrif edilerek ya da yakılarak yok edilmesi mutlaka ve mutlaka engellenmelidir. Ormanlar sadece yangınlarla yok olmuyor, aynı zamanda açılan taş ocakları, kısa bir süre için kullanılabilir maden ocakları gibi benzeri işler nedeniyle de ormanlarımız her gün biraz daha azalmakta, yerine dikilen ormanların orman vasfını kazanması için yüzlerce yıl geçmesi gerekmektedir. Çünkü orman sadece ağaçtan müteşkil bir şey değil, orada canlı bir organizma var, bitkiler var, hayvanlar var, çeşitli organizmalar bir arada yaşayabiliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

KEMAL PEKÖZ (Devamla) – Onun için, ormanların korunması için behemehâl tedbirler alınmalı ve özellikle insan kaynaklı orman yangınlarının önüne geçilmesi için çok ciddi bir seferberlik ve eğitim seferberliği düzenlenmeli ama öncelikle rant politikalarından, yapılan yanlış maden uygulamalarından ve turizm uygulamalarının yanlış olanlarından vazgeçilmeli. Ormanlar mutlaka korunmalıdır ki gelecek kuşaklara iyi bir dünya, yaşanabilir bir dünya bırakalım ve gitgide bozulan ekosistemi daha da fazla bozmaktan uzaklaşmış olalım diyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Manisa Milletvekili Sayın Ahmet Vehbi Bakırlioğlu.

Buyurun Sayın Bakırlioğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin vermiş olduğu grup önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, önemli bir karbon yutak alanı konumundaki ormanlarımız, her geçen gün derinleşen iklim kriziyle mücadele edebilmemiz için elimizdeki en önemli kozlardan bir tanesi. İklim kriziyle ilgili Meclisimizde kurulan araştırma komisyonu çalışmaları esnasında -ki bu dönem 2021 yangın sezonu öncesine denk geliyordu- Tarım ve Orman Bakanına yani o gün için Tarım ve Orman Bakanı olan Bekir Pakdemirli'ye birtakım bilimsel veriler ve rakamlar vermiş ve bir çağrıda bulunmuştuk. Komisyona gelen bilim insanları iklim krizinin en başta ormanları etkileyeceğini, orman yangın sayılarının ve yanan alan miktarının yıllar içerisinde artacağını söylemekteydiler. Rakamlar da

onları doğrulamaktaydı. Ülkemizde 2020 yılı öncesinde, on yılda her yıl ortalama 2.600 orman yangını meydana gelmiş ve bu yangınlarda ortalama 9 bin hektar orman alanı yanmış. Sadece 2020 yılında ise 20 bin hektar orman alanı yanmış yani on yıllık ortalamanın 5 katı kadar bir alanı ne yazık ki kaybetmişiz. Bu veriler ışığında, daha 2021'in Mayıs ayında Bakan Bekir Pakdemirli'ye "Felaket geliyor, önleminizi alın." diye seslenmiştik. Biz yaklaşan felaketin haberini verirken Bakan ne yapıyordu? Ne yapıyordu, biliyor musunuz? Türk Hava Kurumuna ait yangın söndürme uçaklarını hangarlarda çürütmek için türlü türlü hile ve desiselerin peşinde koşuyordu. Mesela, ihaleleri Türk Hava Kurumunun giremeyeceği şekilde düzenlemekle meşguldü.

Sonra ne oldu? Antalya'da, Marmaris'te yangınlar başladı. Gözlerimiz semada yangın söndürme uçaklarını aradık ama nafiye, gökyüzünde dumandan başka hiçbir şey yoktu. Bugün TUSAŞ'ın ayağa kaldırdığı, göreve hazır hâle getirdiği Türk Hava Kurumuna ait uçaklar hangarda çürümeye terk edilmişti ama kiralanmış uçaklardan, Rus uçaklarından herhangi bir haber yoktu.

Değerli milletvekilleri, yangınla mücadelede havadan mücadele kadar önemli olan, belki daha önemli olan bir unsur da karadan mücadele. Bakanlığın yangın söndürme kadrolarının yetersiz olduğunu defalarca dile getirdik. Biz bunları söylerken Bakanlık, nisan ayında 2.900 işçi için alıma çıktı ve bu işçiler geçen sene yangın sezonundan sonra işe başladılar, şaka gibi. Eski Bakanın ideolojik saplantıları, kaprisi, yetersizliği, liyakatsiz kadrolarla birleşince geçen sene tam 140 bin hektar ormanımız gözümüzün önünde kül oldu. Bir tek geçen sene, son on yılda yanan orman alanından daha fazla ormanımızı kaybettik, üstelik, felaket "Geliyorum." demesine rağmen, bizim onca ikazımıza rağmen bu kadar ormanımız kül oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – İşin tuhafı, kayıtlarda çıkan yangınların yarısının failinin meçhul olduğu belirtilmekteydi. Esasında fail bellidir; fail, Bekir Pakdemirli bedeninde vücut bulan AKP zihniyetidir.

Değerli milletvekilleri, konu uzun ve önemli ancak süremiz çok kısa. Şunun bilinmesi gerekir ki: Orman varlığımız, yangınların yanı sıra AKP döneminde artan üretim baskısı nedeniyle, katbekat artan tahsisler nedeniyle tehdit altında ve halkımız bilmelidir ki ülke ormanları için en büyük tehdit AKP iktidarındır.

Değerli milletvekilleri, biraz sonra buradan AKP temsilcileri de çıkacak ve diyecekler ki: "Son yirmi yıl içerisinde orman varlığını şu kadar artırdık, bu kadar artırdık." Ancak Türk halkının bilmesi gereken şey şudur: Bunların verdikleri rakamlar tamamen algı operasyonudur. Bunu öğrenmenin bir yolu vardır, bunu öğrenmenin yolu; İYİ Partinin vermiş olduğu araştırma önermesine kabul oyu vermektir.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden, Antalya Milletvekili Sayın İbrahim Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün dünyada orman varlığını artıran nadir ülkelerden biriyiz. FAO raporuna göre, Dünya Orman Varlığını Arttıran Ülkeler sıralamasında 2015 yılında 46'ncı sırada olan ülkemiz 2020 yılında 27'nci sıraya yükseldi. Son yirmi yılda 6 milyon hektar alanda 5 milyardan fazla fidan toprakla buluşturulmuştur. Her on yılda bir yenilenen amenajman planlarına göre 1973 yılında 0,9 milyar metreküp olan ağaç serveti miktarı 2021 yılında 2 katına çıkmış 1,7 milyar metreküpe ulaşmıştır. Ayrıca 1973 yılında 28,1 milyon metreküp olan yıllık artım yapılan planlı çalışmalarıyla 2021 yılında 47,6 milyon metreküpe ulaşmıştır. 2002 yılında 12 milyon metreküp üretim yapılırken 2021 yılında 36 milyon metreküp üretim yapılmıştır.

Ormanlık alanlarda yapılan üretim faaliyetleri, ormanların bakımı, gençleştirilmesi, sürdürülebilirliği ve yangına dirençli hâle gelmesi amacıyla yapılmaktadır. Bu faaliyetlerin tek amacı sürdürülebilirlik ilkesi kapsamında ormanlarımızı gelecek nesillere aktarabilmektir.

Avrupa ülkelerinin hektarda yaptığı üretimler incelendiğinde, Almanya 6,7 metreküp; Avusturya 4,8 metreküp; Fransa 2,3 metreküp iken ülkemizde bu miktar 1,3 metreküptür. Dolayısıyla Avrupa kendi ormanlarından hektar bazlı olarak ülkemizden daha fazla üretim yapmaktadır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; yangınla mücadelede ortalama ilk müdahale süresi 2003 yılında kırk dakikayken bugün on iki dakikaya düşürülmüştür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu kapsamda ormanlarımız 776 kuleden yirmi dört saat gözetlenebilmektedir. 160 gözetleme kulesinde 320 kamera kullanılmaktadır. Orman yangınları için Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın destekleriyle 2022 yılı için 55 helikopter, 20 uçak, 4 Türk Hava Kurumu uçağı ve 8 İHA kiralanmış olup, ayrıca kara ekiplerimiz işçi ve iş makineleri alımı yapılarak güçlendirilmiştir.

Kıymetli Başkanım, değerli milletvekilleri; yani bu orman yangınlarını her gün gündeme getiriyoruz, sizlerden de soru önergesi verenlere teşekkür ediyoruz. Bizim bu ormancılar kışın buz üzerinde, yazın köz üzerinde mücadele eden, çalışan bir ekiptir fakat maalesef kendilerini anlatamazlar. Bu sayede hiç olmazsa anlatmış oluyoruz. Ben 2'nci nesil siyasetçi, 2'nci nesil ormancıyım, otuz yıl bu orman yangınları bölgesinde çalıştım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Geçmiş yıllarda bir yangın olduğu zaman özellikle eski Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Deniz Baykal -Allah şifalar versin- gelirdi yangın bölgesine “Arkadaşlar, burada bir mücadele veriyorsunuz, sizi tebrik ediyorum.” der ve kolaylıklar diler giderdi ama her nedense son yıllarda iç siyasete alet ediliyor. Bu orman yangınları iç siyasete alet edilecek bir şey değildir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Helal olsun.

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – İkincisi, daha geçenlerde, bunları üç gün önce anlattım “Yanan yerlere oteller falan yapılmıyor.” diye, yine İYİ Parti Genel Başkanı, gitti Marmaris'te “Akıllı yangın, buraya otel yapılacak.” dedi; oysa gösterdim, yanan yerlere otel falan yapıldığı yok, tekrar ağaçlandırılıyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yasak, yasak. Anayasal olarak yasak.

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – Bölge müdürlüklerine de söyledim, “Eğer 1 metrekare yanan yere otel yapıldıysa istifa edeceğim.” dedim 2007 yılında, hâlen daha getirip önüme koymadılar. Yine aynı iddiayı savunuyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar)

Tekrar söylüyorum, yanan yerlerin otel olduğu yok. Zaten turizme, istedikleri zaman yanmayan yerlerden de izin verilebiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – Niye yaksın adam yani? Geçen sene, gene, aynı şekilde...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun İbrahim Bey, bravo sana!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bir selamlama yap Başkanım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bu kadar orman kaybına rağmen durumdan memnunsanız bir sorun var demektir.

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – Tekrar Genel Kurulu ve aziz milletimi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

(AK PARTİ sıralarından “Yangınsız bir mevsim diliyoruz.” sesi)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yangınsız bir zaman...

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – Ve orman çalışanı şehitlere de Allah rahmet eylesin diyorum.

Orman çalışanlarının ellerine sağlık. Önümüzdeki günlerdeki yangınlarda da başarılar diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” Sesleri, alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ormanlılar seninle gurur duyuyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ağzına sağlık.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yani orman yangınlarını alkışlayın, bu durumu, bu rezaleti alkışlayın, aferin(!)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ağabey, kötü bir şey mi söyledi yani?

BAŞKAN – Evet, tamam mı arkadaşlar? Alkış bittiyse devam ediyoruz görüşmelere.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – En büyük orman kaybı olduğu dönemi alkışlayın(!)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kötü bir şey mi söyledi?

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Demagoji yapma. Ormana sahip çıkmak kötü bir şey mi?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ayıp!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Müsavat Dervişoğlu, buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Araştırma önergemizle ilgili olarak söz almış hatibimizin Adalet ve Kalkınma Partisi hatibine -ifadeleri bakımından- cevap verme ihtiyacı hasıl olduğu kanaatindeyim. 69'ncü maddeye göre kendisine söz verilmesi talebini riyaset makamına iletiyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Antalya Milletvekili İbrahim Aydın'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında İYİ Partiye sataşması nedeniyle konuşması

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Hâlbuki konuşmamda da özellikle söyledim “Ormanlık alanlara fabrika gibi bakmayın, üretim alanı gözüyle bakmayın.” ama konuşmamın içindeki verileri daha da güncel hâle getirdiğiniz için öncelikle size teşekkür ederim.

46 milyon metreküp keresteden bahsettiniz fakat tekrar söyleyeyim: Halka genişliğinde hesapladığınız bu servet artışını... Ormanların her bir yerini kesemezsiniz; tekrar tekrar söyleyeyim, muhafaza alanları vardır, millî parklar vardır. Bu oranların yaklaşık yüzde 40'ını, yüzde 50'sini kesebilmeniz gerekirken bütün hepsini kesiyormuş gibi gösteriyorsunuz.

Ayrıca, bu konuyla ilgili bir ilave örneği somut bir şekilde vereyim madem. Tarım alanlarımızı ve ormanlarımızı korumakla görevli Tarım ve Orman Bakanlığı ve kuruluşu Orman Genel Müdürlüğü bir ormanın koruma statüsüne kavuşturulmasında zorluk çıkarıp izin vermezken orman alanlarının talan edilmesine neden olan neredeyse her türlü faaliyete bir çırpıda izin vermektedir. Ülkemizde sadece 2/B maddesiyle orman sınırlarından çıkarılan saha 500 bin hektar civarındadır. Ayrıca, ormanlarımız millî servetimiz olmasına rağmen, iktidar, ormanlarımızı imar, enerji, sanayi, turizm yatırımları için ilk elden çıkarılacak boş arsa niteliğinde değerlendirmektedir. Örneği şöyle vereyim: 1996 yılında millî park statüsüne kavuşturulan Marmaris Millî Parkı içinde özel mülkiyetle ilgili yüzde 5 kontrollü kullanım alanı izni verilmişken bu alan 2020 yılında uzun vadeli gelişim planında revize yapılarak, sınırlı kullanım alanı oranı kaldırılarak yüzde 100 korunmasız hâle getirilmiştir yani istediği kadar alanda betonlaşma yapabilecek hâle gelmiştir. Sırf bunun için 2020 yılında genel müdür değiştirdiniz, o genel müdür izin vermedi diye yeni genel müdürü atadınız, yeni genel müdür de bu revizeyi yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Dolayısıyla şu anda o yüzde 5'lik imar oranı açıldı yüzde 60, yüzde 70'e kadar.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Böyle bir şey yok.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – “Böyle bir şey yok.” deyin sorun bakalım.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, teşekkür ediyoruz, karşılıklı konuşmayın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sor, sor, cevap versin.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Orada 15 tane beş yıldızlı otel, 1 tane marina... O dönemde 7 milyon dolar civarında olan rant şu anda olmuştur 400 milyon dolar; daha ötesi var mı? (İYİ Parti sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yani gerçekten yaptığımız hiç hoş değil, bir konuşmacıya sürekli oradan laf atmak hiç hoş değil.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Laf atmadık. Biz ne laf attık ki?

BAŞKAN – İzliyorum, izliyorum. Arkada ormancılık yapan arkadaşımız var, orman mühendisliği yapan arkadaşımız var, siz laf atıyorsunuz, siz de benim kadar ormandan anlıyorsunuz anladığım kadarıyla.

Sayın Öztürk, teşekkür ediyorum.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Açıklayıcı bir bilgi verebilir miyim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biraz önceki sayın hatip konuşmasında hem önceki Genel Başkanımız Deniz Baykal'ın adını andı, ardından da “Cumhuriyet Halk Partisi şimdi döndü, orman yangınlarını iç siyasete alet etmektedir.” diyerek grubumuza doğrudan sataştı. Uygun görmeniz durumunda Manisa Milletvekili Vehbi Bakırhoğlu...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakırhoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- *Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu'nun, Antalya Milletvekili İbrahim Aydın'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, inanın biraz evvel Mecliste gördüğümüz manzara karşısında ben şoka girdim. Biraz evvel biz, bazı rakamlar verdik “Geçen sene bu ülkenin 140 bin hektar ormanı yandı.” dedik yani bir önceki yıla göre 7 kat daha fazla ormanın yandığından bahsettik. AKP’li hatip geldi, yıllardan beri söyledikleri, artık bizim de ezberlediğimiz kelimeleri arka arkaya söyledi ve alkış aldı. Bir kere sayın AKP’li hatip siyasete alet edilmemesi gerektiğinden bahsediyor ama şöyle bir gerçeklik de var efendim. Yani şimdi düşünün, mesela geçen sene Kırkağaç’ta Orman İşletme Şefliğinde çalışan “Yaşar Cinbaş” adlı bir çalışanımız şehit oldu. Evinden 1.000 kilometre uzakta bir orman yangınına müdahale ederken ne yazık ki yanındaki arkadaşıyla beraber şehit oldu. Normalde o arazözde 6 kişi olması gerekirdi, 2 kişilerdi, donanımları eksikti. Yani şimdi biz bu Yaşar Cinbaş’ın hakkını savunmayacak mıyız veyahut da Yaşar Cinbaş gibi fedakârca mücadele eden ve bu uğurda şehit düşen bir orman yangın söndürmedeki insanların sıkıntılarını, problemlerini dile getirmeyecek miyiz?

Bir başka gerçek de var: Ormanlarımız ciddi şekilde bir üretim baskısıyla karşı karşıya. Allah aşkına, ormanlık bölgeye gittiğiniz zaman yolun sağına soluna bakın; “endüstriyel plantasyon” diye bir şey çıkardınız, inanın, ormanların canına okuyorsunuz. Siz de biliyorsunuz, orman mühendisisiniz, meslektaşlarınızın kurmuş olduğu Ormancılar Derneği var, hemen Kızılay’da; isterseniz hep beraber gidelim, oturalım, onların bir çayını içelim; kurumda ne kadar sıkıntı olduğunu... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sataşmadan uzatmıyoruz Sayın Bakırlioğlu.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Size işte hiçbir sataşma yok aslında baktığımızda.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Yok da bilgilendirmek için...

BAŞKAN – Yerinizden, 60’a göre söz vereyim.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- *Antalya Milletvekili İbrahim Aydın'ın, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ile Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu'nun sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkanım, Orman teşkilatı 1917’den bu yana planlı çalışan bir teşkilat yani oradaki keseceği ağaçların hepsinin on yılda bir amenajman planlarını yapar ve ne kadar eta veriliyorsa o kadar kesilir. Öyle kendi kafalarına göre ağaç kesme gibi bir durum yok. Eskiden olan artımın tamamını üretime çeviremiyordu, iyi bir planlama yoktu. Bu...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bunu ben demiyorum, kendi milletvekiliniz söylüyor, komisyonlarda sizin milletvekiliniz söylüyor.

BAŞKAN – Siz, devam edin.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Şimdiki yangın konusu da... Ben otuz yıl devlet memurluğu yaptım hep yangın bölgelerinde; Antalya, Muğla, Aydın, İzmir'in her tarafını biliyorum karış karış ve buralarda gerçekten erken ve etkin müdahale yapılıyor ama geçen seneki durum gerçekten zor bir durumdu. Yani -hava şartları- 40 derecenin üzerinde sıcaklık var, nem düşmüş ve dünyanın tamamında bir felaket vardı. Amerika'da bile adamlar kendi yangınlarını söndüremediler; bizim, burada, on günlük bir sürede söndürüldü. Allah afetten korusun, gerçekten zor bir durumdu. Ben şehitlerimize...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve arkadaşları tarafından, ormanların korunması ve ağaçlandırma çalışmalarının hızlandırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 9/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin 16 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, Türkiye'de çiftçilerin üretim sorunları başta olmak üzere tarım alanını krizden çıkarmak için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla 16/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin 16 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/6/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

16 Haziran 2022 tarihinde Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından -19370 grup numaralı- Türkiye'de çiftçilerin üretim sorunları başta olmak üzere tarım alanını krizden çıkarmak için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/6/2022 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli vekiller; şimdi tarımda çok sıkıntılı bir dönemden geçiyoruz. Dün, Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi açıklandı, tarımdaki üretici enflasyonunda AKP iktidarı yeni bir rekor daha kırdı. Mayıs ayında Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi yüzde 154,97 arttı; alt ürün gruplarında, mesela lifli bitkilerde bu yüzde 273'e kadar çıkıyor, aylık artış ise yüzde 16,18. Birazdan sebeplerine değineceğim tabii ki yani üretimin olmaması, ithalatçı politikalar, ülkenin giderek tarımdan uzaklaşıyor olması, yüksek girdi maliyetleri, kırsal kesimin örgütsüz olması gibi pek çok şey kuşkusuz bunun sebebi. Fakat AKP'den birazdan buraya çıkıp konuşma yapacak olan konuşmacı büyük olasılıkla şöyle söyleyecek, diyecek ki: “Ya, bunlar böyle ama aslında tüm dünyada girdi fiyatları artıyor, tüm dünyada girdi fiyatları arttığı için de bizde de ister istemez artıyor.” Antrparantez bir şey belirteyim, Erdoğan geçtiğimiz aylarda çıktı, dedi ki: “Yaza doğru tarımsal ürünlerde fiyat düşüşü olacak.” Bu, bir beklenti; bunu böyle söylemesinin sebebi de yazın ürünlerin biraz daha bollaşıyor olmasından kaynaklı. Fakat o açıklamasının hemen sonrasında biz de bir açıklama yapıp “Yazın da ürünlerde, tarımsal ürünlerde fiyat artışı devam edecek çünkü Üretici Fiyat Endeksi son derece yüksek.” demiştik. Nitekim yanılmadık, üretici Fiyat Endeksi'ndeki yüzde 54'lük artış bugünden yazın sonuna kadar mutfaklara ucuz tarımsal üretimin girmeyeceğinin göstergesi yani çarşı, pazar el yakmaya devam edecek. Denilecek ki: “Dünyada fiyatlar, girdi fiyatları yüksek, petrol fiyatı yüksek, o yüzden bizde de böyle.”

Şimdi, bir bakalım. Bakın, çok basit bir bakkal hesabı yapalım: 2021 Haziranı ile 2022 Haziranını kıyaslayalım. Arkadaşlar, 1 dolar 8,4 liraydı 2021 yılının Haziranında, petrolün varili ise 72,66 dolardı yani bir varil petrolün bize maliyeti 610 liraydı o zaman. Bu sene, 2022 yılının Haziran ayında ise 1 dolar şu anda 17,30 lira ve brent ham petrolünün varili 123,44 dolara çıkmış. Hesaplayacak olursak petrolün varili şu anda 2.135 liraya mal oluyor. Şimdi, denilecek ki: “Ya, 72 dolardan 123 dolara çıkmış, demek ki dünyada petrol fiyatlarında artış var, bundan biz de etkileniyoruz.” Doğru, elhak doğru. Peki, şunun izahı ne? 8,4 lira olan doları 17,30 liraya çıkartan siyasi deha kim? Bu zihni sınır proje nereden kaynaklanıyor? Çok açık söyleyeyim arkadaşlar, 8,4 liradan 17,30 liraya doları fırlatan şey “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” tezidir. Bu böyle olduğu için dolardaki yükselme aynı zamanda brent ham petrolünün dünyadaki yükselmesiyle üst üste bindiğinden dolayı 2.135 liraya mal olan 1 varil petrolün 1.098 lirası Erdoğan'ın bu tezi sayesinde artmıştır. Yani aldığımız 10 liralık ya da 100 liralık petrolün yüzde 50'si Erdoğan'ın bu yanlış tezi sebebiyle çiftçinin cebinden çıkmaktadır. Çiftçinin cebinden çıkan bu gider direkt ürünlere yansıyor ve işte çarşı, pazar el yakmaya devam ediyor. Mersin Milletvekiliyim ve Mersin'de çarşıda, pazarda o fiyatları görmekten utanıyorum ya. Çileğin, limonun en fazla yetiştiği ilimizde dahi bu fiyatlar el yakıyor. Bunlar İstanbul'a geldiğinde İstanbul halinde, oradan da markete geçtiğinde uğradığı fiyatı tahayyül edemezsiniz. 4,5 liraya oradan çıkan domates İstanbul'da markete geldiğinde fiyatı 30 liralara üzerine çıkıyor. Şimdi, bu bir kader midir? Yoksa bu baştan sona tarım politikalarının yanlış olmasından, ekili alanların 4 milyon hektar azalmasından, girdi maliyetlerinin artmasından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

RIDVAN TURAN (Devamla) – ...çiftçi yaşının 55'e çıkmasından, ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısının 500 binlere düşmesinden, kırsal kesimin adım adım tasfiye edilmesinden, Kürt sorunundaki barışçı ve demokratik çözüm umudunun sürekli ertelenmesi sebebiyle o illerde kırsalın tasfiye olmasından, büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın azalmasından ve bir bütün olarak köylünün kırsaldan uzaklaşarak kentlere gelip orada ucuz iş gücü olmasından mıdır? Bunun analizi dahi yapılmadan bu mesele üzerine

teori kasmanın, bu mesele üzerine derin laflar etmenin anlamı yok değerli arkadaşlar. Enflasyonun yüksek olmasının sebebi bu yanlış politikalar ve bu yanlış politikalar değişmeden bu konuda ileri doğru bir adımın atılması ne yazık ki mümkün değildir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tarımın sorunlarıyla ilgili burada defalarca anlattık, konuştuk fakat dinlemedik. Bir de ülkemizin en önemli kurumu olan Türkiye Ziraat Odaları Birliği Genel Başkanının sözleriyle anlatmaya çalışayım: “Topraklarımızın tuzluluk, çoraklaşma, yanlış kullanım gibi nedenlerle kalitesi bozulmakta ve diğer taraftan da erozyon, amaç dışı kullanımla topraklarımız kaybedilmektedir. Ayrıca, tarım arazilerimizin küçük parçalı, dağınık, çok hisseli olması ve sulama imkânlarının hâlen yetersizliğiyle verimli kullanımı da sağlanamamaktadır. Türkiye’nin uzun ömürlü bitkilerle beraber toplam arazi miktarı 27,9 milyon hektardır. Bugün bu rakam 21,1 milyon hektara gerilemiştir yani 4,8 milyon hektar tarım arazisini kaybettik.” diyor. Kim diyor? Türkiye Ziraat Odaları Birliği Başkanı Bayraktar diyor, yüzde 20’sini kaybetmişiz. Aynı Bayraktar “Türkiye’de en fazla tarım arazisine sahip Konya son on yılda tarım alanlarının yüzde 10,5’ini kaybetti.” diyor. “Gıda güvencesi için toprağın olmazsa olmaz olduğu bilincini bütün toplumda aynı düzeyde oluşturmak ve bu bilinçle topraklarımıza sahip çıkmak zorundayız.” diyor. “Topraklarımızı koruyabilir, üretim yapabilecek çiftçiye tarlada tutabilirsek bu krizden çok daha az etkileniriz.” diyor. “Ülkemizde her yıl binlerce dekar verimli birinci sınıf ve ikinci sınıf tarım arazisi çeşitli sebepler nedeniyle elden çıkıyor.” diyor ve haklı olarak serzenişte bulunuyor. Sadece o mu? Konya’mızın yetiştirdiği önemli milletvekili, siyaset adamlarından Sayın Recep Konuk -bu işin uzmanı, PANKOBİRLİK’in Genel Başkanlığını yaptı- diyor ki: “Şu anda toprağa tohum atmak cesaret işi.” Ne zaman demiş? Martın sonunda demiş. Ama duyan var mı? Onu da duyan yok. Hiç kimseyi duymuyorlar. Niye? Duymazlar çünkü duyacak kapasiteleri yok, duyacak anlayışları yok, “Ben bilirim, ben yaparım.” Şimdi, çıkacaklar yine konuşacaklar “İhracatımız şöyle oldu, bu böyle oldu.” Ya, şunu bana bir anlatın bakalım: Sudan’da tarım... Bir anlatın, ne yaptınız? Sudan’da tarımı bir anlatınız. Şu ofisin hâline bakın; şu, bakın, bunu büyüttüm; Bakanlıktaki ofis. Okuyamıyorsunuz değil mi? Büyüttüm o ofisi, dedim ki bakın, Sudan’da tarım yapılacak ofise bir bakın. Şimdi, değerli milletvekilleri, böyle bir rezalet olur mu ya? Gecekondu gibi bir yerde şirket.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Bu şirkete şu ana kadar 100 milyon lira harcadık. Yönetim kurulu üyeleri hâlâ tıkr tıkr paralarını alıyor 2015’ten beri. Hani Sudan’da tarım? Nerede? Yetmedi, bu defa dediler ki: “Nijerya.” Hani, denizi olmayan ülkelerle deniz anlaşması yaptıkları gibi şimdi de “Venezuela’da buğday üreteceğiz.” Allah Allah! Venezuela buğday üretmiyor ki ama olsun, yalan rüzgârları bir Asya’ya aşıyor, bir Afrika’ya, şimdi Güney Amerika’ya. Allah sizi ıslah etsin ya, böyle mi yöneteceksiniz Türkiye’yi? Tarıma böyle mi bakacaksınız? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Tarım üretimimizin, neredeyse tarım arazilerimizin yüzde 20’sinin tarım vasfını kaybettirdiniz ve konut diktiniz. Hızınızı alamadınız, Bahri Dağdaşa dadandınız. Allah’tan korkmuyorsunuz, hâlâ hâlâ devam ediyorsunuz. (İYİ Parti sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Ya, süre yetmiyor Başkanım.

BAŞKAN – Vallahi siz de hızınızı alamadınız Sayın Yokuş. Yetmiyor zaman, ne yapalım.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Cengiz Gökçel.

Buyurun Sayın Gökçel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, aslında tarımın sorunlarını konuşuyoruz ama gerçekten “küresel iklim değişikliği” diye bir gerçeği yaşarken tarımın bizim için ne olduğunu anlayarak olaylara bakmamız gerektiğini düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, tarım, ticari bir meta mı, yoksa insanlarımıza güvenli gıdayı sağlayacağımız bir üretim alanı mı? Eğer biz insanlarımıza sağlıklı ve sürdürülebilir gıdayı sağlamak istiyorsak tarımı bu şekilde değerlendirmemiz gerekir. AKP'nin bugün yaptığı gibi, “Ben tarıma senede 10 lira verdim, 50 lira verdim; ne olursa olsun.” diyebileceği kadar bir lükse sahip olmadığını söyleyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, özellikle ülkemizde bu kadar kıymetli olan bir alanda maalesef bir tarım envanteri yok. Şimdi, biraz sonra Hocam çıkacak, rica ediyorum Hocam, bana hangi alanda, hangi çeşit ürünü, ne kadar üretiyoruz, bilimsel olarak bunun verilerini bir zahmet bir verin. On bir yıl Ziraat Odası Başkanlığı yaptım, Mersin’de tarımın gelişmesi için her türlü çabayı verdim, her toplantıda Tarım teşkilatlarından gelen arkadaşlara şunu söyledim: “Mersin’de hangi alanda, hangi çeşit ürünü ne kadar üretiyoruz?” Bu niye önemli? Değerli arkadaşlar, bu geleceğimizi de planlamamız için çok önemli. Çünkü su kaynakları azalıyor, dünyada tarım toprakları azalıyor, kirleniyor, doğa artık çok farklılık gösteriyor, hastalık ve zararlılar çok başa bela bir hâle geldi. Üretim yapamıyor çiftçi, çiftçi üretmeye çalışsa baş edemiyor zararlılarla. Dolayısıyla nüfus artarken gıda güvenliği, gıda güvencesi sağlanması gerektiği noktasından da hareket etmemiz gerekiyor tarımda.

Değerli arkadaşlar, özellikle, burada şundan da bahsetmem gerekiyor: Aslında, tarımın yapısal sorunları var ama bugün en büyük sorun tarımın girdi maliyetleri, girdi maliyetlerinden bizim bahsetmemiz gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Hemen tamamlıyorum.

AKP plansız, programsız bir tarım politikası uyguladığı için çiftçilerimizin borcu 255 milyar lirayı geçmiş, bir çuval gübre alamıyor çiftçimiz. Ülkemizde, Anadolu’da yem ham maddesi arpa, buğday, soya, mısır yetişmesine rağmen hayvan üreticimiz, besicimiz 380 liraya, 390 liraya yem alamıyor; ineklerimiz karnındaki yavrularla kesime gidiyor. Çiftçimiz, üreticimiz, üretimden uzaklaşıyor. 4 milyon 800 bin hektar arazi tarım dışına çıkartıldı. Şu anda, çiftçilerimizin zarar ettiği gerekçesiyle 6,1 milyon hektar arazi ekilip dikilmiyor.

Değerli arkadaşlar, çiftçilerimiz suya ulaşamıyor. Burada rakamlar var, vereceğim ama Mersin’de bir dekar narenciye bahçesinin sulama ücreti 760 lira, Erdemli’de 1.260 lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Başkanım, selamlıyorum.

BAŞKAN – Selamlayın, buyurun.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, gerçekten, gelin, bakın, daha önce de konuşmamda söyledim, yılı hatırlamıyorum ama o zaman ziraat odası meclis üyesiydim, 2003 yılı olabilir, o dönemdeki Parlamente’ye de tarımdaki sorunların araştırılmasıyla ilgili teklif verildi, Meclisin tozlu raflarında o rapor duruyor. Bugün

konuştığımız konuları o raporlara biz yazdırdık arkadaşlar, biz yazdırdık. Eğer gerçekten siz tarımla alakalı en ufak bir endişe duyuyorsanız, gıdayla ilgili en ufak bir endişe içerisindeyseniz, hazır orada da zaten raporlar var, Allah aşkına bir bakın ya da HDP'nin bu önerisine olur verin, araştıralım, siz de doğrusunu öğrenin, biz de doğrusunu öğrenelim. Yanlış söylüyorsak hepinizden de özür dileyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Bu öneriyi destekliyoruz.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Kars Milletvekili Sayın Yunus Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yunus Hocam, söyleyeceklerini peşin peşin bütün konuşmacılar söyledi, siz ne söyleyeceksiniz şimdi? Size atıfta bulunarak Yunus Hocam bunu söyleyecek diyor.

YUNUS KILIÇ (Kars) – Çok haklısınız Başkanım, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA YUNUS KILIÇ (Kars) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Sayın Başkanımın da çok iyi tespit ettiği gibi hem İYİ Parti adına konuşan hem HDP adına konuşan hem de CHP adına konuşan değerli hatipler zaten benim söyleyeceklerimi de önceden söylediler. Çünkü doğruları aslında onlar da biliyorlar, onlar da biliyorlar ama bakış penceresi farklı olunca söylenmesi gereken doğruları bana bırakıyorlar, her seferinde de buna cevap verme sorumluluğu bana düşüyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tarımda sorun yoktur, ülkede beka sorunu var(!)

ORHAN SÜMER (Adana) – Tarımda sorun yok(!)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Başkan, sizin ezberinizi öğrendik artık, artık ezberinizi öğrendik.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Saygıdeğer milletvekilleri, HDP'nin araştırma önergesinin gerekçeleri şöyle, onlara cevap vereyim ben isterseniz, diyor ki: “Üretimde kriz var. Türkiye’de tarımsal üretimde kriz oldu ve olacak.” Altında da şöyle bir iddia daha var: “Türkiye, kendi kendine yeten ülke olma vasfını kaybetmiştir.” diyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Doğru.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Neye göre doğru?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Her şeyi dışarıdan alıyorsunuz ya. Her şeyi dışarıdan alıyorsunuz.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Arkadaşlar, bu istatistik, dünyadaki en önemli bilim dallarından bir tanesidir. İstatistiğe göre, verilere göre konuşmazsanız, değerlendirmeleriniz haksız olur, tek taraflı olur, hukuksuz olur, hakkaniyetli olmaz.

Bakın, Türkiye tarımsal üretimde kendi kendine yetmenin ötesinde yılda 25 milyar dolarlık ihracat, 17 milyar dolarlık ithalat yapıyor.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ekmek niye 4 TL?

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Kendi kendine yetme bundan daha iyi nasıl olabilir?

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ekmek niye bu kadar pahalı?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Dışarıdan almadığımız bir şey söyleyin ya.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Bakın, Türkiye sebze üretiminde dünyada 4’üncü sırada, bitkisel üretimde 12’nci sırada, meyve üretiminde 6’ncı sırada. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Karpuz niye dilimle alınıyor?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ukrayna limanı kapandı, ayçiçeği yağı kuyrukları oluştu; bu nereden oluşuyor?

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Bundan daha iyi kendi kendine yetmek olur mu? Neye göre değerlendirileceksiniz?

Şimdi, yine gerekçede deniliyor ki: “Neoliberal politikalar uygulayarak Türkiye’de tarımı bitirdiniz.” Arkadaşlar, neoliberal politika uygulamak bu mudur?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Karpuz dilimle satılıyor. Karpuz, karpuz...

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Bakın, tarımda yirmi yıldır 470 milyar lira çiftçimize destek verdik. Ya, neoliberal politikada nedir? “Bırakınız, herkes ne yapıyorsa yapsın.” Bırakıyor muyuz?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Evet.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Korunması gereken alanlar bundan daha iyi nasıl korunabilir? Biz sübvansiyonlu krediler veriyoruz, finansmana ulaşmasını sağlıyoruz, sulamaya destek veriyoruz, prim desteği veriyoruz, doğrudan destek veriyoruz, makine, ekipman desteği veriyoruz, kırsal destek veriyoruz. Bu kadar destek nasıl neoliberal politika olabilir?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Niye bu kadar yoksul insanlar var? Desteğiniz nereye gidiyor?

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Yani liberal politika bu mudur? Sosyalistin bile ilerisinde bir politika bu yaptığımız bakın. Sizin arzu ettiğiniz sosyalist politikaların bile ilerisinde bir politikadır...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Sosyalistin bile” diyor...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Neoliberalizmin bayraktarları “selamünaleyküm” diyor, neoliberalizmin bayraktarları.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – ...AK PARTİ’nin yıllardır korunması gereken kesimlere ve çiftçilere yapmış olduğu politikalar.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Tayyip Bey duymasın.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – “İthalatçı politikalarından yanasınız.” diyorsunuz; ya, ithalat yapıyoruz tamam.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Ama bakın, yanlış bir değerlendirme yapıyorsunuz arkadaşlar. Bu “kendi kendine yeterli” söylemi aslında tarım için zamanında kullanılmış bir şey değildir ama velev ki tarım için yapacak olursanız bile bir yıl içerisinde ürettiğinizi, sattığınızı ve aldığınızı birbirinden düşersiniz bir rakam ortaya çıkar.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Karpuz dilimle satılıyor, muz taneyle.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Tarım kesimiyle hiç sohbet ediyor musunuz? Çiftçiyle hiç görüşüyor musunuz, sohbet ediyor musunuz? Size böyle mi diyorlar, çok şükür mü diyorlar?

BAŞKAN – Sayın Toğrul...

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Yeterliliğin ölçüsü budur, Türkiye kendi kendine yeten... Cari açığına da 8,5 milyar dolar her yıl katkı yapan bir tarımsal sektörden bahsediyoruz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Yoksulluk niye var, yoksulluk?

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Bizim çiftçimiz üretiyor, bizim çiftçimiz insanımıza yettiği gibi dünyaya da üretmeye devam ediyor. Bunu yirmi yıldır vermiş olduğumuz tarımsal desteklerle ayakta durarak yapıyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ukrayna'dan niye alıyoruz, gemi niye bekliyoruz?

YUNUS KILIÇ (Devamla) - Evet, çiftçinin zor yıllarıdır, evet, girdi maliyetleri çok yükselmiştir dünyada ve ülkemizde.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Niye gemileri bekliyoruz, gözlerimizin önünde...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Kendine yeten ülkede yoksulluk olur mu?

YUNUS KILIÇ (Devamla) - Tam da biz de bunun için desteklenmesi gereken, öncelikli kesim olarak tarımı gördüğümüz için en fazla desteği tarıma veriyoruz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Kendine yeten ülkede yoksulluk olur mu?

YUNUS KILIÇ (Devamla) - Çiftçimizi ayakta tutmaya çalışıyoruz, kırsalı güçlü tutmaya çalışıyoruz, üretimin devamlılığını sağlamaya çalışıyoruz yirmi yıldır olduğu gibi.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Söylediklerinize kendiniz inanıyor musunuz?

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Kendine yeten ülkede yoksulluk olur mu?

YUNUS KILIÇ (Devamla) - Bundan sonra da en yüksek seviyede çiftçimizin, kırsalın yanında olmaya devam edeceğimiz diyor, yüce Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Çileği taneyle alıyorlar; çilek, çilek, taneyle çilek alınıyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Vatandaş niye tarlasını ekemiyor Sayın Hatip?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sizin dünyadan haberiniz yok, dünyadan.

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, sayın milletvekilleri; böyle bir usulümüz yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – “Rakamları düzeltereğim.” diye söz vermeyeceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben söyleyeyim.

BAŞKAN - Hiçbir hakaret unsuru yok, hiçbir sataşma yok, konuşmacılar da çok temiz bir dille anlattı.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – “Hadsiz ve insafsız” dedi.

BAŞKAN - Konuşmacıların tüm birbirlerine meramlarını çok temiz bir dille anlattı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben de aldığım notu söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Peki, söyleyin, buyurun, dinliyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Önergemizde Türkiye'nin, kendi kendine yeten ülke olma vasfını yitirdiğini söyledik; bunun istatistiklerine bakmadığımızı, bunun hakkaniyetli olmadığını, insafli olmadığını söyledik ve -daha birçok kavramla insafsızlıkla, hakkaniyetli olmamakla- hadsizlikle suçladı; daha ne diyeyim?

YUNUS KILIÇ (Kars) – Yok Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben not aldım ya.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – “Haksızlık” olabilir.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – “Adil olmaz.” dedi, “Doğruyu söyleyin yoksa adil olmaz.” dedi.

BAŞKAN – Ben önergeye bakıyorum, bundan daha yumuşak bir dil kullanılmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ben buradan bir hakaret unsuru, ben buradan bir sataşma...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Oylayalım Başkanım, oylayalım.

BAŞKAN - Rakamlar yanlış olabilir, Yunus Hoca kendi cenahından size anlattı siz de muhalefet tarafından Türkiye’deki tarımın geldiği hâli anlattınız. Mesela şunu “Buğdayın bundan yirmi sene önceki üretim miktarı neydi, bugün ne?” diye sorabilirsiniz. “Pamuk, nereden nereye geldi?” diye sorabilirsiniz. Aslında, Yunus Hocamın bunlara verecek çok cevabı yok; öyle düşünüyorum ben ama siz yanlış yerden baktınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, şimdiye kadar iki dakika bitmişti zaten.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bu kadar uzatmasaydınız şimdi konuşulmuş, bitmişti Başkan.

BAŞKAN – Peki, yerinizden 60’a göre bir dakika söz veriyorum.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Başkanım, tarafsızlığınıza hayranım!

ARZU AYDIN (Bolu) – Ya, gerçekten alkışlıyoruz bu tarafsızlığınızı; bir de yazılı metin verseydiniz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Oylayalım Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Mersin Milletvekili Ridvan Turan’ın, Kars Milletvekili Yunus Kılıç’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RİDVAN TURAN (Mersin) – Şimdi, bu sosyalizm meselesi böyle değil, oraya hiç girmeyin Sayın Kılıç. Oradaki tarım politikalarının şu andakiyle uzaktan yakından alakası olmadığı gibi Keynesçi politikalarla dahi alakası yok sizin şu anda uyguladıklarınızın; o, işin bir tarafı, teorik olarak tartışabiliriz bir gün Tarım Komisyonu toplantısında. Bana şunun izahını biri yapabilir mi ya? Bu kadar işler iyi gidiyor, ayçiçeği yağının önüne kırmızı halı serip bando mızıkayla niye karşılama ihtiyacı duyuyoruz? Rusya-Ukrayna savaşı sebebiyle gemilerin çalışmamasından kaynaklı olarak buraya gelen, gelmesi gereken buğday niye bizde büyük bir buhran sebebi oluyor? Niye tarımsal üretici nüfus azalıyor? Niye köylü memnun değil? Bunların bir izahı olmaz mı? Tarım iktisat değildir sadece, tarım aynı zamanda sosyolojidir, aynı zamanda insanların mutluluğudur. Dolayısıyla, meseleye “Kaç para aldık, kaç para verdik?” ekseninden bakarak tarım sektörünü bir bütün olarak değerlendirmeniz mümkün değildir; sizin AKP olarak temel hatanız burada. Kırsaldaki insanların mutluluğu, üretim... (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, 60’a göre söz verdik.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bunların hepsinin cevabı verildi Başkanım, oylayalım.

BAŞKAN - Bu arada, Yunus Hocanın da siyasi hayatını bitireceksiniz, sosyalizm falan fazla konuşmayın böyle.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bence de. Sosyalizmi savunuyoruz da yani...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir cümle...

BAŞKAN – Peki, bir cümle de siz söyleyin.

28.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kars Milletvekili Yunus Kılıç'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, Yunus Hoca'nın grubundan alkış alan, "Sosyalizmi aşan politikalar." iddiası bir dönemin Çin rejiminde vardı ve tarım işçilerini bir tabak lapaya çalıştırıyorlardı. Herhâlde o dönemi aşacağını söylüyorsa ona ben de hak verebilirim. Bizimkiler de bir tabak lapaya muhtaç hâle gelecek yakında.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Grup Başkan Vekillerine ve bütün konuşmacılara güzel bir müzakere gerçekleştirdikleri için teşekkür ettiğine ilişkin konuşması*

BAŞKAN – Ben, bütün konuşmacı arkadaşlara, grup başkan vekillerine teşekkür ediyorum. Güzel bir müzakere yaptık. Bütün müzakerelerimizin böyle olmasını diliyorum bu arada.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) *SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- *HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, Türkiye'de çiftçilerin üretim sorunları başta olmak üzere tarım alanını krizden çıkarmak için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla 16/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin 16 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- *İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, halkımız ekonomik krizle boğuşurken iktidarın kamu kaynaklarını 5'li çeteye dağıtmaya devam etmesine ilişkin açıklaması*

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Halkımız ekonomik krizle boğuşurken iktidar kamu kaynaklarını 5'li çeteye dağıtmaya devam ediyor. Devlet Demiryollarının tarihi gar binası 3 yıl önce Fahrettin Koca'nın kurucusu olduğu Medipol Üniversitesine verilmişti. Ankara Yüksek Hızlı Tren Garı ise kamu-özel iş birliği modeliyle 5'li çetenin 3 ortağına yaptırılmıştı. İdari bürolara ihtiyacı olan Devlet Demiryolları Yüksek Hızlı Tren Garı'nda yani kendi yerinde çetenin 3'lü ortağına kiracı olmuştur. Vatandaşımız açıklıkla mücadele ederken, öğrencilerimiz borçla mezun olurken, icra daireleri halkımızla dolup taşarken, suyu ısınan iktidar bunları görmezden gelip, enerjisini yandaşlarına harcamaktadır. Ama az kaldı, iktidar ve yandaşları gidecek, milletimizin yüzü gülecektir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Taşdemir.

30.- *Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, cezaevlerindeki hak ihlallerine ilişkin açıklaması*

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkürler Başkan.

Cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri son bulmadığı gibi her geçen gün yenileri ekleniyor. Bu cezaevlerinin biri de sürekli gündeme taşıdığımız ve ihlalleri gidermek için mücadele ettiğimiz Patnos

L Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumudur. Bu cezaevi, aynı zamanda şüpheli ölüm ve hasta tutsak ölümlerinin en çok yaşandığı cezaevlerinden biridir. En son, 21 yaşındaki Kadir Karademir isminde bir mahpus şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdi. Cezaevi idaresini aradığımızda intihar vakasının olmadığını, herhangi bir mahpus ölümü olmadığını söyleyerek açıkça olayın üstünü örtmek istemiştir. Şüpheli bir şekilde ölen Kadir Karademir'in ailesiyle yaptığımız görüşmede mahpusun vücudunda darp izleri olduğu, burnunun kırıldığı, kollarında morluk ve şişlikler olduğu ifade edilmiştir. Yani, Silivri Cezaevinde işkenceyle öldürülen Ferhat Yılmaz cinayetine benzer bir cinayet Patnos Cezaevinde yaşanmıştır. Adli yargılama ve cezaevlerinde baskıların son bulması, hasta tutsakların serbest bırakılması için Sibel Balaç ve Gökhan Yıldırım yüz seksen günü aşkın bir süredir ölüm orucundalar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydınlık...

31.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Şanlıurfa'nın Hilvan ilçesinin sağlık ve doğal gaz sorununa ilişkin açıklaması

AZİZ AYDINLIK (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hilvanlı hemşhriyerim sağlık konusunda sıkıntı yaşadıklarını dile getiriyor. Neredeyse her ilçede olduğu gibi, Hilvan'da doktor eksikliği vatandaşlarımızı başka ilçelere ya da illere gitmeye zorluyor. Örneğin, Hilvan'da devlet hastanesinde kadın doğum uzmanı haftada üç gün geliyor ve yetersiz kalıyor. Diğer alanlarda uzman doktor eksikliği vardır. Bununla birlikte, Hilvan'da doğal gaz çalışmalarının hızlandırılması şart. Hilvan'ın üçte 2'si doğal gaza kavuşmadı, bu konuda vatandaşlarımızın şikâyeti var.

Her iki konuda gerekli çalışmaların hızla yapılmasını hemşhriyerim adına istiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve arkadaşları tarafından, doğurganlık hızının düşüklüğüyle değişen demografik yapının tespiti ve sorunların araştırılması amacıyla 16/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin 16 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

16/6/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından gurubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve arkadaşları tarafından, doğurganlık hızının düşüklüğüyle değişen demografik yapının tespiti ve sorunların araştırılması amacıyla 16/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3456 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/6/2022 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden, Kayseri Milletvekili Sayın Çetin Arık.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADIN ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'deki doğurganlık hızının düşmesi ve bunun paralelinde sığınmacılar ve sığınmacıların yüksek doğurganlık hızı nedeniyle demografik yapımızın değişiminin tespitiyle ilgili araştırma önergemiz üzerine söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, doğurganlık hızı, bir kadının yaşamı boyunca dünyaya getirdiği ortalama çocuk sayısını ifade eder. Bakınız, 2001'de yani bu iktidardan önce bu oran 2,8; 2021 yılında ise bu oran 1,7'ye düşmüş. Bu oran cumhuriyet tarihinin en düşük seviyesi. Bakınız, nüfusumuzun yenilenebilmesi için ise kritik eşik 2,1. İşte bugün, bu kritik eşğin altına 1,7'ye düşürdü bu iktidar. Bu ne demek? Bu şu demek: Ülkemizde torunlardan daha çok dedeleri göreceğiz demek, ülkemizde artık genç nüfusumuzla övünemeyeceğiz demek, neslimizin devamlılığı tehlikeye giriyor demek.

Bakınız sayın milletvekilleri, hani düğünlerde nasihat veriyorsunuz ya "1 olur garip olur, 2 olur rakip olur, 3 olur denge olur, 4 olur bereket olur; gerisi Allah kerim." diye. İşte, bu işler öyle sizin söylediğiniz gibi kolay olmuyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Nasıl olur?

ÇETİN ARIK (Devamla) – Anlatacağım şimdi nasıl olacağını.

Bakınız, gençler işsiz, gençler umutsuz; gençlerin geleceği kararış. Bırakın 4 çocuğu, gençler evlenemiyor artık. Evlenseler dahi çocuk sahibi olmaya korkuyorlar. Bakınız, 1 kutu bebek mamasının fiyatı 154 lira, 1 paket çocuk bezinin fiyatı 234 lira. Marketler bebek mamasına çalınmasın diye hırsız kilidi takmış bugün; aslında bu hırsız kilidini bu ülkenin hazinesine takmak lazım da konuyu çok fazla dağıtmak istemiyorum ama tutturmuşsunuz 4 çocuk. Evet, keşke 4 çocuk olabilse. Bugün bu iktidar, bu zalim iktidar vatandaşı 1 çocuğa mahkûm etti. Kendi ifadenizle çocuklarımızı garip bıraktınız.

Bakınız, değerli milletvekilleri; bu iktidar döneminde kısırlık yüzde 100 artmış. Yani bugün benim ülkemde 2,6 milyon kişi istese dahi çocuk sahibi olamıyor Sayın Başkanım, kısırlık bu oranda. Bakın, yine AKP'nin Sayın Genel Başkanı diyor ki bir törende: "Bu ülkede yıllarca bir doğum kontrolü ihaneti yaptılar. Neslimizi kurutmaya gittiler." Şimdi bakınız, siz iktidara gelene kadar doğum oranı 2,8, sizden sonra bu oran 1,7'ye düşmüş. Şimdi ben soruyorum bu aziz millete: Neslimizi kurutan kim? Bu ülkeye ihanet eden kim? Neslimizi kurutan da bu ülkeye ihanet eden de işte bu iktidarın ta kendisi. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, yirmi beş yıllık kadın doğum uzmanıyım, bu işin uzmanıyım, ben AKP kadar etkili bir doğum kontrol yöntemi görmedim, gerçekten görmedim. Çünkü vatandaş stres, sıkıntı içerisinde yani nasıl çocuk yapsın? Adam akşam başını yastığa koyduğunda sabah ev kirasını nasıl ödeyeceğini; doğal gaz, elektrik, su faturasının altından nasıl kalkacağını; traktörüne nasıl mazot koyacağını, tarlasına nasıl gübre atacağını düşünüyor değerli milletvekilleri.

Bakın, neslimizin devamlılığını sağlamak ve demografik yapımızın korunması için çocuk yapmaya teşvik etmek bu iktidarın görevidir. Çocuk mamasından, çocuk bezinden ücret alınmamalıdır ama bu iktidarın önceliği, bizim insanımız değil maalesef. Bizim gençlerimiz parasızlık yüzünden evlenemiyor ama iktidar Suriyelilerin çocuklarına evlensinler diye çeyiz yardımında bulunuyor.

Bakınız, sayın milletvekilleri, gerçekten, bizim insanımız çocuk sahibi olmaya korkarken kevgire dönen sınırlarımızdan binlerce sığınmacı geliyor ve doğurganlık hızları da 5,8. Bakın, TÜİK rakamlarına göre bizim tam 5 katımız.

Size ilim Kayseri’den bir örnek vermek isterim. Bakınız, bizim nüfusumuz 1,5 milyon, 2021 yılında Şehir Hastanesinde doğan bebek sayımız 6.690; Suriyelilerin nüfusu 80 bin, doğan bebek sayısı 3.473; tam yarımız. Yine resmî rakamlara göre bugün ülkemizde eğitim çağında mülteci çocuk sayısı 1 milyon 272 bin 691. Bunların çoğu da eğitime ulaşamamış. Şimdi, demografik yapımız bozulmuyor mu sayın milletvekilleri?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇETİN ARIK (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Tamam Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bakınız, ilimin Milletvekili Sayın Nergis demografik yapımızın aynı olduğunu, onları yabancı olarak kabul etmeyeceğimizi söylüyor. Bakın, Sayın Nergis, Sahabiye Mahallesi’nde sarraf dükkânını işleten bir Suriyeli var, çat pat Türkçe konuşuyor. “Niçin Türk işçi çalıştırmıyorsunuz?” diye sordüğümüzda “Ben yabancı çalıştırmam.” diyor. İşte siz bu milleti öz yurdunda garip, öz vatanında parya ettiniz, yazıklar olsun. Tabii, Suriyelileri ucuz iş gücü olarak gören AKP’nin patron milletvekili de şöyle diyor: “Suriyeliler olmazsa işimiz çok zor, onlar olmazsa sanayimiz de batar.” Bakınız, sayın milletvekilleri, Suriyelilere bel bağlayan bu iktidar bilmelidir ki bu cennet vatan ne AKP ne de Suriyeliler giderse batmaz aksine bu güzel ülkeye huzur gelir. Suriyelileri barış içerisinde kendi topraklarına göndereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇETİN ARIK (Devamla) – Sizi de sandıkta göndereceğiz ve bu ülkeye huzur getireceğiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Gaziantep Milletvekili Sayın İmam Hüseyin Filiz.

Buyurun Sayın Filiz. (CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerine İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dün akşam saatlerinde Kahramanmaraş’ta bulunan sığınmacı kampında ayaklanma başlatan Suriyeli sığınmacıların müdahale için gelen polislere tekbir getirerek taş ve sopalarla saldırdığı bu çirkin şiddet eylemi üzerinde dikkatle durmamız ve siyasete malzeme yapmadan düşünmemiz gerektiğini belirterek sözlerime başlıyorum.

Hâlâ güneydoğu illerimizde bulunan Suriyeli sığınmacı sayısı, sığınmacı doğum oranlarının yüksek olması, ticaret ve sanayi odalarında faaliyet gösteren Suriyeli şirketlerin sayıları, yaşlı nüfusumuzun artması demografik yapımızın hızla değişeceğini göstermektedir. Sayılarla sizleri meşgul etmek istemiyorum ama demografik yapı değişikliği özellikle güneydoğu illerimiz Gaziantep, Şanlıurfa, Hatay, Kahramanmaraş ve Kilis illerimizde büyük oranda hissedileceği benziyor.

Değerli milletvekilleri, otuz yıl işgal altında kalan topraklarını yüzlerce şehit vererek kurtaran Azerbaycan'ın bu sorununun, çok önceleri Ermeniler göç ettirilerek demografik yapısının bozulmasından kaynaklandığını unutmamak gerekmektedir; hassasiyetimiz bundandır.

Değerli milletvekilleri, Suriye meselesiyle ilgili sözü... ABD Dışişleri Bakanının defalarca “Orta Doğu’da sınırlar değişecek.” sözü, Arap Baharı’yla kamufle edilmiş... Sonuç itibarıyla, zaten yüz yıldan beri, özellikle petrol kaynakları bulunduktan sonra “Daha önceki karışıklıklara benzemez.” şeklinde emperyalistler tarafından körüklenen, kaynayan kazanın ortasına çekildik diye düşünüyoruz. Üstelik Suriye’yle ikili ilişkilerimizin en üst düzeye geldiği, iş adamları ve sanayicilerin karşılıklı fabrikalar kurduğu, müşterek bakanlar kurulu toplantılarının yapıldığı, karşılıklı konsoloslukların açıldığı, vizelerin kaldırıldığı bir dönemin hemen sonrasında, o zamanın Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın BOP Eş Başkanlığıyla, Esad “Esed” oldu; kardeşlik yerini düşmanlığa bırakarak ülkemiz böyle bir problemin içine çekildi. Sonrasında Suriye’de iç savaş ve 3 milyon 700 bin Suriyeli açık kapı politikası sonucu Türkiye’ye doldu, sıkıntılar başladı ve büyüyerek devam ediyor. Bu bakımdan, Suriyeli sığınmacıların en kısa zamanda vatanlarına dönüş yapmalarının yolları aranmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener Suriyeli sığınmacılar konusunun siyasi rant devşirecek konu olmadığını defalarca tekrarlamış ve dünkü grup toplantısında AK PARTİ iktidarına kadar ülkemizde böyle bir sorun olmadığını, devletin yıllardır sürdürdüğü bir göç politikasının var olduğunu ancak şimdi ise göç politikasızlığının sonuçlarını yaşadığımızı vurgulamıştır.

Değerli milletvekilleri, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün Orta Doğu’da takip edilecek politika için 1920 yılında ortaya koyduğu görüşlerini sunmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Atatürk şöyle diyor: “Aynı emperyalist devletler aynı derecede Türk’ün de Arap’ın da Irak’ın da Anadolu’nun da Suriye’nin de düşmanıdır. Şu hâlde Anadolu’nun, Irak’ın, Suriye’nin hayat ve menfaatleri pek sıkı bir tarzda birleşmiş bulunuyor. Demek oluyor ki Türkler ile Iraklılar ve Suriyeliler arasında sıkı bir dostluk ve uyum siyaseti gerekir.”

Değerli milletvekilleri, biz de diyoruz ki: Orta Doğu’yu Orta Doğulu olmayanların oyun alanı olmaktan kurtarmadığımız sürece demografik yapı bozulmalarından kaynaklanan sorunlar istismar edilecek, daha önce yaşadığımız sorunları yeniden yaşayacağız.

Sonuç itibarıyla, CHP’nin grup önerisini desteklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden, Kayseri Milletvekili Sayın İsmail Tamer.

Buyurun Sayın Tamer. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi aleyhinde söz almış bulunuyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, Sayın Arık kendisiyle, burada konuştuklarıyla tamamen çelişki içerisine girdi. Bir taraftan benim de her düğünde söylemiş olduğum “1 olur garip olur, 2 olur rakip olur, 3 olur bereket olur, 4, 5 olunca daha da bereketli olur.” cümlemin anlamı da Sayın Cumhurbaşkanımızın her dönem ifade etmiş olduğu gibi, fazla çocuk yapmanın Türkiye için ne kadar önemli olduğunun ifadesidir ama burada tam tersini söylüyor, evet, düştü. Bunun düşüşünü de AK PARTİ’den biliyor, Hükümetimizden biliyor.

Bak Sayın Arık, sen çok iyi bilirsin, anne ölüm hızlarını biz iktidara geldiğimizde binde 64'lerden binde 16'lara düşürdük, bebek ölüm hızı aynı şekilde oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Onun için şimdi böyle ifade etmeniz, evet, buraya getirebilirsiniz, demografik yapının bozulmaması adına böyle bir önerge vermiş olabilirsiniz ama ben her zaman söylüyorum, Kayseri'yi çok da iyi bilmiyorsunuz. Niye bilmiyorsunuz? Şunun için bilmiyorsunuz: Kayseri demografik yapı açısından 1,5 milyon -1 milyon 517 bin- şu andaki nüfusu, bunun 101 bini yabancılardan oluşuyor; 83.635'i geçici koruma altındaki Suriyeliler, ikamet izni verilenler 7.773 ve uluslararası korumada 10.152 kişi yaşıyor. Bu anlamda, Kayseri, Orta Anadolu'nun yıldız bir şehri, Orta Anadolu'da parlayan ve sanayisiyle, 5 üniversitesiyle, birlik beraberlik içerisinde Türkiye ekonomisine damga vuran bir şehir. Dolayısıyla Kayseri'deki demografik yapının kesinlikle bozulmayacağını buradan ifade etmek isterim.

Bu anlamda -bizim de ifade etmiş olduğumuz gibi- fazla çocuğun bu ülke için gerekli olduğunu herkese ifade etmek istiyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sen niye yapmıyorsun? Fakir fukaraya bu akli veriyorsun, sen niye yapmıyorsun?

İSMAİL TAMER (Devamla) – 1, 2, 3, en az 5 çocuk olması gerektiğinin altını tekrar çizmek istiyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Kim bakacak o çocuklara?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Bu anlamda, grup önerisine karşı olduğumu ifade ediyor, hepinize saygı ve sevgilerimi iletiyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, hatip kendisi çocuk yapmıyor, millete söylüyor. Siz niye yapmıyorsunuz?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) – İsmail Hocam, demografik yapı Kayseri'de değil ama Kilis'te 110 bin Suriyeli var, 80 bin Kilisli kalmış.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkan, kendileri çocuk yapmıyorlar, vatandaşa söylüyorlar. Kendileri niye yapmıyor?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Doğrusu biz, önerenin esasına karşı olduğumuz için konuşmacı vermedik.

BAŞKAN – Evet.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Takdir sizin, dilerseniz yerimden görüşlerimi kısaca ifade edeceğim; kürsü de olabilir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ama öncesinde vermeniz lazım.

BAŞKAN – Yerinizden, 60'a göre sadece bir dakika vereceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır Başkan.

BAŞKAN – Meral Hanım, o zaman, bakın, konuşmak istiyorsanız...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sözlü isteyebilirim.

BAŞKAN – Hayır, şimdi veremem bu sözü çünkü bitti konuşma.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamam, Sayın Başkan, bir müsaade...

BAŞKAN – Eğer bu konuda görüş bildirecekseniz kürsüden üç dakika konuşabilirsiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, müsaadenizle...

BAŞKAN – Ben size bir dakika veriyorum, asla da uzatmayacağım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bir dakikayı kabul etmiyorum.

BAŞKAN – Üç dakikalık hakkınızı kullanmadınız Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Kullanayım.” iradesini sözlü söylüyorum, ne var bunda?

BAŞKAN – Hayır ama bizim de bir düzenlememiz var. Böyle istediğiniz gibi istediğiniz şekilde kullanma şansınız yok ki. Bakın...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamam da bir dakikayla sınırlamanızın anlamını çözemedim ben.

BAŞKAN – Ben de sizin burada söz talep etmenizin anlamını çözemedim şimdi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben çok hassas bir meselede...

BAŞKAN – Sözü kullanmıyorsunuz, bana “Çözemedim.” diyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır, o kadar vahim bir tablo oluştu ki bunda söz kurmadan duramayacağım yani.

BAŞKAN – Bir dakika veriyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamam, oylamadan sonra alıyorum o zaman.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Arık.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – “Kayseri’yi bilmiyorsunuz.” “Çelişkileriniz var.” diye sataştı Sayın Tamer.

BAŞKAN – E, sen Kayseri Milletvekili değil misin?

ÇETİN ARIK (Kayseri) – “Kayseri’yi bilmiyorsunuz.” dedi efendim.

BAŞKAN – Öyle mi dedi sana “Bilmiyorsun.” diye...

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Kayseri...

BAŞKAN – Peki, sataşmadan iki dakika söz veriyorum size. (CHP sıralarından alkışlar)

Niye öyle diyorsunuz İsmail Bey ya?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ben de alırım sataşmadan, kesin sataşacak.

BAŞKAN – Yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim, ikinizin de bildiğini düşünüyorum Kayseri’yi.

Buyurun Sayın Arık.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- *Kayseri Milletvekili Çetin Arık’ın, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer’in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Evet, öncelikle şunu belirtmek isterim Sayın Milletvekili: Kayseri’de doğdum, ilkokulu, ortaokulu, liseyi, üniversiteyi Kayseri’de okudum, tıp fakültesini Kayseri’de okudum, araştırma görevliliğimi Kayseri’de okudum, uzman hekim olarak da yıllardır Kayseri’de okudum yani Kayseri’nin her metrekaresini bilirim ve Kayseri’nin her sorununu da bilirim.

Bakınız, söylediğim şey şuydu: Evet, düğünlerde bunu söylüyorsunuz da bunu söylemek kolay; işin özü o değil. İşin özünde, siz insanların refahını artıracaksınız. İşin özünde, siz bu insanlara, bu gençlere iş imkânı sağlayacaksınız. Bakın, 2021 yılında “80 bin Suriyeli var.” dediniz. 80 bin Suriyelinin 2021 yılında doğurduğu çocuk sayısını söyledim, 6.690 Türk vatandaşı doğum yapmış, 3.471 Suriyeli doğum yapmış ve bunun da demografik açıdan ileride sıkıntı yarattığını söyledim.

Bakın, sizin iktidarınız döneminde, ilk defa bu iktidar döneminde doğum hızı 1,7’ye düşmüş diyorum. Bugün, Fransa bizim önümüzde, Avrupa ülkeleri bizim önümüzde; bu tehlikeyi görmüyor musunuz diyorum. Hamaset yapmayın, düğünlerde 3 çocuk, 5 çocuk; gerisi garip demeyin. Çocuklara iş bulun, aş bulun diyorum; aş bulun da millet çoluğunu çocuğunu evlendirsün.

Bakın, Türkiye’de kadınların ilk doğum yaşı 30 yaşına çıkmış diyorum, 29 yaşında ve 30 yaşında diyorum; niçin kadınlar bu kadar geç çocuk sahibi oluyor diyorum. Gelin de bunu burada araştıralım ve hep beraber çözüm önerisi sunalım diyorum; benim söylediklerim bunlar.

Sayın Başkanım, tekrar teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tamer, hiçbir sataşma yok.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – “1 çocuk, 2 çocuk, 3 çocuk dedin.” dedi.

BAŞKAN – Söylediklerini tekrarladı, siz de kürsüden cevap verdiniz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – O zaman kayıtlara geçmesi açısından bir şey ifade etmek isterim...

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve arkadaşları tarafından, doğurganlık hızının düşüklüğüyle değişen demografik yapının tespiti ve sorunların araştırılması amacıyla 16/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin 16 Haziran 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben bekliyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Aycan...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- *Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan’ın, yükseköğrenim gençliğinin okullarına dönmelerini ve eğitimlerini tamamlamalarını desteklediklerine ilişkin açıklaması*

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, yükseköğrenim, lisans, lisansüstü, doktora dönemleri; her biri ayrı ayrı önemlidir ve zorlu, uzun bir süreçtir. Yükseköğrenim süresi boyunca çeşitli nedenlerle başarısızlıklar veya devamsızlıklar olmaktadır; böylece süreç tamamlanamamaktadır. Bu, ciddi bir emek ve ekonomik kayıptır.

Yükseköğrenim gençliği -terör dışı- ne nedenle eğitimini tamamlayamamışsa ve okuluyla ilişkisi kesilmişse bu, ciddi bir sorun oluşturmaktadır; yüzbinlerce genç bu durumdadır. Bu durumda olan tüm gençlerimizin lisans, yüksek lisans, doktora dönemindeki yükseköğrenim gençliğinin okullarına dönmelerini ve eğitimlerini tamamlamalarını destekliyoruz. Bu doğrultuda yapılacak düzenleme gençlerimiz ve ülkemiz için faydalı olacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

33.- *İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın sorunlarına ilişkin açıklaması*

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şanlıurfa ilinde trambüs için 80 milyona ihale açılmış ancak trambüs tellerinin, elektrik tellerinin üzerine şu anda kuşlar konuyor. Madem ki bu işletilmeyecekti, neden bu kadar israf edildi? Bu bir.

İki, Siverek ilçesinde hayvan pazarı var, hayvan pazarına hayvanların gidecekleri yol yok, orada ahırlar yok ve orada hayvan küpeleri karaborsada satılıyor. Yani Türkiye’de 5’li çete var, şu anda Siverek ilçesinde hayvan küpesinde de 5’li çete var. Türkiye’nin 2 büyük hayvan pazarı var; biri Kars’ta, biri Siverek’te ve vatandaş hayvan küpesi bulamıyor, karaborsadan hayvan küpesi alıyor. Bu mağduriyetin giderilmesini istiyoruz.

Siverek sebze hali de yıkanmadığı için koku içerisinde. Güvenlik sağlanmadığı için sebze hali esnafı kendi güvenliğini kendisi sağlıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Vergisini veriyor, e, niye bu güvenliği sağlamıyorlar? Vatandaşlarımız mağdur durumda Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Eksik...

34.- *Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır Belediyesine atanan kayyumun Iğdır halkına âdeta zulmetmesine ilişkin açıklaması*

HABİP EKŞİK (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Iğdır’ın belediyesi hukuksuz bir şekilde gasbedilip kayyum atandı. Kayyum, maalesef, Iğdır’da, Iğdır halkına âdeta zulmediyor. Ekonomik kriz neticesinde geçimlerini sağlayamayan halkımız maalesef sergicilikle geçimlerini sağlamaya çalışıyor fakat zabitolar tarafından bu sergicilerin sergilerine el konuluyor ve sebzeleri yerlere saçılıyor. Halkımız bu konuda çok ciddi anlamda sıkıntı yaşamaktadır. Oysaki devletin görevi, bu insanların evine ekmek getirecek koşulları sağlamaktır, bu insanların elindeki ekmeği almak değildir diyorum Sayın Başkan.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

35.- *Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'a yapılacağı söylenen 150 yataklı devlet hastanesine ilişkin açıklaması*

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca 22 Nisan 2022 tarihinde Adıyaman’a yapmış olduğu ziyarette, Türkiye Büyük Millet Meclisinde sürekli gündeme getirdiğim, takip ettiğim Adıyaman 150 yataklı devlet hastanesi inşaatına haziran ayı başında başlanacağını kamuoyuna açıklamıştı. Bugün itibarıyla haziran ayının artık ortalarına geldik, konuyla ilgili herhangi bir açıklama gelmediği gibi inşaat ihalesine ilişkin bir gelişme de olmadı. Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Adıyaman halkı adına Sağlık Bakanına sözünü hatırlatıyorum ve buradan iktidara çağrı yapıyorum: 150 yataklı devlet hastanesinin inşaatını ne zaman yapacaksınız? Adıyaman halkının sabrı kalmadı diyorum, Genel Kurulu Saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

Buyurun.

36.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, savaş gibi yapısal meseleleri nüfus politikaları üzerinden ele almanın dünyanın her yerinde ırkçılık olarak kabul edildiğine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, ortada bir savaş var, emperyal savaş politikalarının sonucudur. Türkiye, bugün, Suriye’ye girmemiş olsaydı milyonlarca göçmen, mülteci, sığınmacı -hangi kavramla ifade edersek- Türkiye’de olmayacaktı ve biz bunları tartışmıyor olacaktık; birincisi bu.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Doğru değil.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Savaş gibi yapısal meseleleri nüfus politikaları üzerinden ele almak dünyanın her yerinde ırkçılıktır ve bugünkü konuşmalarda sadece ırkçılık değil, ağır bir cinsiyetçilik de ortaya çıktı. Ya, kadın bedeni üzerinde... 4 çocuk, 5 çocuk yapmak gibi kavramlardan -kendi adıma söylüyorum- bir kadın olarak çok müteessir oldum, utandım, rahatsız oldum. Yani ne demek ya! İnsanların kaç çocuk yapacağına kim karar verebilir? Böyle özgür iradeyi doğrudan sakatlayan nüfus politikalarını bu Mecliste bu yönüyle konuşmayı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.35

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.51****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 337 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan 7’nci madde üzerinde İzmir Milletvekili Kani Beko ve arkadaşlarının önergesinin oylama işleminde kalınmıştı.

Önergeyi hatırlatmak için tekrar okutup oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 7- 14/4/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 30 uncu maddesinde bulunan ikinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödmeden mahsup edilmek üzere merkezî yönetim bütçesinden karşılanır.”

(x) 337 S. Sayılı Basmayazı 15/6/2022 tarihli 103’üncü Birleşim Tutanağı’na ektir.

Mehmet Bekaroğlu

Ali Fazıl Kasap

Özgür Özel

İstanbul

Kütahya

Manisa

Ali Şeker

Metin İlhan

Servet Ünsal

İstanbul

Kırşehir

Ankara

Kani Beko

Fikret Şahin

İzmir

Balıkesir

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi 7'nci madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Dursun Ataş

Enez Kaplan

Adana

Kayseri

Tekirdağ

Behiç Çelik

İmam Hüseyin Filiz

Mersin

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katlamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden, Gaziantep Milletvekili Sayın İmam Hüseyin Filiz.

Buyurun Sayın Filiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesiyle ilgili olarak İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddede "2659 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesi değiştirilerek Adli Tıp personeline 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 9'uncu maddesi gereğince ödenecek sabit ek ödeme tutarı döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemedeki mahsup edilmek üzere merkezî yönetim bütçesinden karşılanır." denilmektedir. Bu görüşe katılsak da döner sermaye ödemelerindeki farklı katsayılarından dolayı ek ödemedeki belirli bir kesim maksimum düzeyde faydalanırken geri kalan kısım ise hak ettikleri ödemeyi alamayacaklarından çalışanlar arasında karmaşaya sebep olacağına dair endişelerimizi belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Adli Tıp Kurumunda çalışanların işleri çok çeşitli, psikolojik olarak sıkıntı verici ve iş hacmi olarak da çok yoğundur. Şube müdürlüklerinin iş durumu verilerine göre, 2020 yılında 346.603 olgu değerlendirilmiştir ki bu sayı iş yoğunluğunun derecesini göstermektedir. İlaveten adli mercilerin Adli Tıp Kurumunu ana resmi bilirkişilik birimi olarak görmesi iş yükünü artırmakta ve sistemin işleyişini olumsuz yönde etkilemektedir. Adli Tıp Kurumunun tüm işlerini adli tıp uzmanlarıyla birlikte teknisyenlerin yerine getirmesi beklenir ancak adli tıp uzmanlarının bulunmadığı yer ve zamanda pratisyen hekimlerden de yararlanılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, adli tıp uzmanları sorunlar yumağı içindeler; ücretleri düşüktür, öyle olgularla karşılaşılıyorlar ki psikolojik travma geçiriyorlar; ayrıca, dört yıllık bir çalışmanın ardından,

pratisyen hekimlerin yapabileceği işlerde istihdam edilmeleri sebebiyle uzmanlık çalışmalarının bir işe yaramayacağı düşüncesine kapılmaktadırlar. Dolayısıyla, adli tıp uzmanlık alanı tercihlerde son sıralarda yer almaktadır. Bu tablo nedeniyle, uzmanlık çalışmaları yapanlar ya çalışmalarını yarıda bırakıyorlar ya da uzmanlık eğitimini tamamladıktan sonra uzmanlık alanında çalışmıyorlar.

Değerli milletvekilleri, Adli Tıp Kurumunda hizmet veren pratisyen hekimlerle ilgili yapılan bir ankette ise pratisyen hekimlerin yüzde 100'ü ücretlerinin düşük olduğunu, yüzde 84'ü tıp fakültelerinde aldığı adli tıp eğitiminin yetersiz olduğunu, yüzde 72'si adli otopsi sırasında teknisyen eksikliğini yaşadığını, yüzde 80'i adli tıp uzmanı olmak istemediğini belirtmiş. Bunlar gerçekten düşündürücüdür.

Üzülerek belirtmem gerekir ki ülke genelinde adli tıp eğitimi standart hâle getirilememiştir. Ayrıca, birçok tıp fakültesinde, öğretim elemanı eksikliği nedeniyle adli tıp eğitiminin adli tıp uzmanı olmayanlar tarafından verilmesi ve birçok fakültede, adli tıp dersini alan öğrencilere hiç otopsi eğitimi verilmemesi karşımızda önemli sorunlar olarak durmaktadır.

Değerli milletvekilleri, söze başladık mı “En çok tıp fakültesi olan ilk 5 ülke arasındayız, 126 tıp fakültemiz var.” diyoruz ama adli tıp eğitimi yürütmüyoruz. Her zaman söylediğimiz gibi, üniversitelerde ve diğer kurumlarımızda niteliğin nicelikle değiştirilmesinin ve liyakatin göz ardı edilmesinin sonucu budur.

Değerli milletvekilleri, adli tıp uygulamalarının vazgeçilmez bir diğer unsuruya otopsi teknisyenleridir. Bunların eğitimi meslek yüksek okullarında otopsi yardımcılığı bölümünde verilmekte olup bu okullardan her yıl 250 teknisyen mezun olmaktadır. İş bulamama sıkıntıları yanında çalışma şartlarının zorluğu, fazla mesai ücreti verilmemesi, hizmet içi eğitimlerinin verilmemesi gibi sorunlar yaşayan otopsi teknisyenlerine, riskli gruba dâhil ederek ek ödeme yapılması ve skopi çekme görevleri nedeniyle de yıllık izin haricinde şua izni verilmesi yerinde olacaktır.

Değerli milletvekilleri, Adli Tıp Kurumunda işlerin doğru ve hızlı yapılması adaletin sağlanması açısından da çok önemlidir. Bu bakımdan, bahsettiğim 3 grup personelin iyi seçilmiş, iyi eğitilmiş, liyakatli ve ahlaklı kişilerden olmaları şarttır. Bunlara rağmen Adli Tıp Kurumunun uygulamalarından kaynaklanan sorunlar da vardır. Mesela, adli tıp olgularının birçoğunun bölgesel olarak değerlendirilmesi gerektiği belirtilse de birçok adli tıp olgusunda toplanan örneklerin sadece belirli merkezlere iletilmesi yargılama sürecini uzatmakta ve hızlı karar alınmasının önüne geçmektedir, hizmetin kalitesi de tartışılır duruma gelmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, adli tıp işlerinin en az hatayla yapılması ve vatandaşların mağduriyetlerinin engellenmesi için tüm çalışanların özlük hakları ve ücretleri iyileştirilmeli, adli tıp uzmanlığı cazip hâle getirilmeli, en önemlisi ise tıp fakülteleri hekim yetiştirme konusunda asli görevine dönmelidir.

Sağlık eğitiminin niteliğini siz bozdunuz, biz düzelteceğiz, az kaldı diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 7- 14/4/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “görevli personele” ibaresi “görevli memur ve sözleşmeli personele” şeklinde, ikinci fıkrasının (i) bendinde yer alan “% 200’ünü” ibaresi “%215’ini” şeklinde, (j) bendinde yer alan “%150’sini” ibaresi “%200’ünü” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve mevcut ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sözleşmeli olarak istihdam edilen personele yapılacak ek ödemenin tutarı ise, aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme hiçbir şekilde emsaline yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez.”

“Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemeden mahsup edilmek üzere merkezi yönetim bütçesinden karşılanır.”

Yılmaz Tunç

Ramazan Can

İbrahim Halil Fırat

Bartın

Kırıkkale

Adıyaman

Hamdi Uçar

Bayram Özçelik

Arife Polat Düzgün

Zonguldak

Burdur

Ankara

Mustafa Esgin

İsmail Güneş

Bursa

Uşak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Uşak Milletvekili Sayın İsmail Güneş,

Buyurun Sayın Güneş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine verdiğimiz önergeyi açıklamak üzere söz almış bulunmaktayım. Aziz milletimizi, siz değerli milletvekillerimizi ve değerli sağlık çalışanlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddede verdiğimiz önergeyle buradaki personelin tavan göstergelerini yükselterek daha fazla ek ödeme almasını sağlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, tabii ki biz şimdiye kadar AK PARTİ iktidarları olarak hep sağlık çalışanlarımızın yanında olduk, bundan sonra da yanında olmaya devam edeceğiz. Tabii, bu kanuni düzenlemede de sağlık çalışanlarımıza birtakım iyileştirmeler getiriyoruz. Daha önceki konuşmacılar da yaptığımız bu düzenlemenin işte, sadece doktorları içerdiği veya diğer yardımcı sağlık personelinin içermediği ve diğer taraftan mahsuplaşma olduğu için bunun çok etkili olmadığı yönünde iddialarda bulundular. Tabii, bizim uzun süredir üzerinde durduğumuz sabit döner sermayenin genel bütçeye aktarılması hepimizin hedefiydi, bu kanun teklifiyle bunu sağlıyoruz. Dolayısıyla da bir uzman hekimin diyelim ki 7.500 lira maaşı, artı, 6-7 bin lira sabit döner sermayesi varsa bundan sonra maaşı aşağı

yukarı 13-14 bin lira civarında olacaktır. Ve diğer taraftan, burada bir hemşire de aşağı yukarı 8-9 bin lira maaşa ulaşacaktır. Burada tabii ki muhalefetin dile getirdiği “Mahsuplaşmadan dolayı burada siz vermiyorsunuz.” diyor, bunu aşmak için de biz şöyle yapıyoruz arkadaşlar: Burada tavan ek göstergelerini yükseltiyoruz ve dolayısıyla da bir uzman hekimin önceden brüt 38 bin olan ek ödeme tavanını 46 bine yükseltiyoruz, burada aşağı yukarı -yaklaşık- uzmanlara da 6 bin lira civarında bir iyileştirme yapıyoruz ve diğer tarafta da yardımcı sağlık personeline de hemşirelere de aşağı yukarı 1.000-1.500 lira civarında iyileştirme yapıyoruz. “Yahu, siz bu tavanları yükseltseniz bile bu tavanlara ulaşan yok.” diyebilirsiniz. Bunu da şöyle yapıyoruz arkadaşlar: Burada biz, bir kere, artık döner sermaye dağıtımında hastane bazlı sistemden vazgeçiyoruz ve tamamen Bakanlık bazlı sisteme geçiyoruz. Burada aynı hizmeti üreten 2 hekim farklı hastanelerde çalıştığı için eskiden farklı döner sermaye alıyordu, bunu hemen ortadan kaldırıyoruz. Diğer taraftan da döner sermayeden eskiden yaklaşık 12 milyar TL gibi bir para dağıtılırken şimdi bunu aşağı yukarı 10 milyar daha artıracamız ve böylece, dağıtılan para miktarı arttığı için, insanların tavana ulaşması daha kolay olacaktır.

Burada önemli bir olay da şu: Burada, tabii ki “Az hasta bakan veya kendisi istediği hâlde hasta bakamayan doktorlarımızın durumu ne olacak?” dersiniz, inşallah Sağlık Bakanlığımız bir yönetmelik çıkaracak, onları da mağdur etmeyeceğiz. Aşağı yukarı buradaki hedef şu: En azından bu 14 bin lira maaşın üzerine aşağı yukarı 6-7 bin lira daha bir ek performans alabileceğiz; dolayısıyla da buradan hem hemşirelerimiz hem doktorlarımız, herkes yararlanacaktır diye ben ümit ediyorum.

Bir diğer önemli olay şu: Tabii ki aile hekimlerimizin aldığı maaşlarla ilgili “Yahu, siz hekimlere bir şey yapmıyorsunuz.” dediler. Gerçekten, biz diyelim ki aile hekimliğine geçmemiş olsaydık -bugün, işte, 27 bin aile hekiminden aşağı yukarı 25 bini pratisyen hekim- eski sistemde olsaydı 10.500 lira civarı maaş alacaktı ama arkadaşlar, biz bunlara, tabii ki olan yani uzman olmayan aile hekimine, eğer D grubundaysa, eğer tabanı dolduruyorsa bugün aşağı yukarı 25 bin lira maaş artı 6.700 lira da gider veriyoruz. Eğer biz bunu yapmasaydık bunlar aynı işi yapacaklardı ve pratisyen hekim olarak çalıştıkları sağlık ocağında aşağı yukarı 10.500 lira civarında bir maaş alacaklardı. Buradan da hekimlerin ne kadar yanında olduğumuzu göstermiş oluyoruz.

Değerli arkadaşlar, burada diğer bir önemli düzenleme şu: Tabii ki emeklilik katsayıları... Daha önce uzman hekimlerimizin, hekimlerimizin 2018 yılında emekliliklerine seyyanen 2 bin lira zam yapmıştık ve burada da bu düzenlemeyle de uzmanlara aşağı yukarı 2.100 lira, pratisyenlere de 1.600 lira... Diyebilirsiniz ki: “Yahu, daha önce siz bu kanunu getirdiğinizde bu emeklilik katsayıları yüksekti ve daha yüksek oranlarda alıyorlardı.” Burada eğer o kanunu uygulaysaydık -tabii ki burada hekimlerimiz her şeyi hak ediyor ama- valinin, diyelim ki genel müdürün, profesörün üstünde olacaktı; hiyerarşik düzen bozulacaktı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Nasıl hiyerarşik düzen bozuluyor ya?

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Tabii ki onu düzenleme adına böyle bir sistem seçildi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bir hekim 30 yaşından sonra göreve başlıyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Neticede biz şöyle bir şey yapıyoruz: Burada önemli bir düzenleme de...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yani bir hekim 35 yaşına kadar okuyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Şunu ben söyleyeyim: 2008 yılından sonra göreve başlamış hekimlerin, normalde burada yapılan kesintiye göre maaş alması gerekiyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kenan Evren de “Askerlerden çok alıyor.” diyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Hemen toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Eğer bu sistemi değiştirmezsek aşağı yukarı bir uzman hekim diyelim ki 9 bin lira civarı falan emekli maaşı alacak.

HABİP EKSİK (İğdır) – Doktorların, sağlık emekçilerinin bu ülkede yaşama kattıkları katma değer kaymakam ve valilerden çok daha yüksektir.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Biz bunları ne hâle getiriyoruz arkadaşlar? 12.500 liraya çıkarıyoruz. Yani bu bir iyileştirme değil, “Yetmez.” diyebilirsiniz, “Daha fazlası gerekebilir.” diyebilirsiniz.

HABİP EKSİK (İğdır) – Siz zaten atadığınız müdürlere, başhekimlere, oradaki müdür yardımcılara çok yüksek paralar vermişsiniz.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Ama arkadaşlar, yapılan bu düzenleme tamamen sağlık çalışanlarımızın lehinedir.

HABİP EKSİK (İğdır) – Bakanlıklarda 3 maaş, 5 maaş veriyorsunuz, onu da biliyoruz ama böyle söylemeyin bence.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Yani göreceksiniz, bundan sağlık çalışanlarımız da istifade edecektir.

HABİP EKSİK (İğdır) – Böyle söylemeyin bence, “Kaymakamdan fazla alacak.” demeyin.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Bu kanun teklifinin sağlık çalışanlarımıza hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HABİP EKSİK (İğdır) – Bu, hakikaten hakaret edici bir sözdür; bütün sağlık emekçilerine, doktorlara hakarettir bu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir başka şey için söz alacaktım ama şu son iyileştirici önergede sıkıntı yok ama şu doğru bir şey değil: “Hiyerarşi” falan. Bu Meclis çatısı altında Atatürk “Mebus maaşı öğretmen maaşını geçmesin.” demiş. Yani “hiyerarşi” dediğiniz... Bu cumhuriyetin kuruluşunda böyle bir şey var. “Hiyerarşi” diyorsanız -bir de milletvekili maaşı üzerinden- o dediğiniz kaymakam, vali emeklisinden, atanmış kamu görevlilerinden daha az maaş alıyor emekli milletvekilleri yani hiyerarşi falan kalmamış bu düzende.

Ayrıca, asla ve asla doktorların kaymakamlardan az maaş alması gerektiğini savunmamak lazım. Pandemi sürecinde herkes gördü kimin ne kadar önemli olduğunu.

HABİP EKSİK (İğdır) – Sağlık il müdürü için de aynı şeyi söyleseydiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayrıca, esas söyleyeceğim şu: 2022 yılı vergi dilimi oranları var. Burada yapılan iyileştirmeler... Erken söz alıyorum, Ali Şeker ilgili yerde konuşacak ama o zamana kadar belki yol alırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, bu düzenlemelerle yapılan ek ödemeleri eğer gelir vergisinden muaf tutmazsak neredeyse verdiğimiz gelir vergisiyle geri alacağız; 20 olan 27'ye, 27 olan 35'e çıkıyor gelir vergisi diliminde ve önemli miktarda gidecek geriye. Bununla ilgili bir kısa hesap, bir etki analizi yapılsın. En büyük sorun da şu: Kaliteli yaşamada etki analizi diye bir şey olur; ne aralıkta getirdiğinizde vardı -hiçbirimiz bilmiyoruz o yasanın etki analizi nedir- ne bugün var. Maliyede birtakım üstatlar "he" derse önergeyi imzalıyorsunuz, oluyor; "no" derse olmuyor. Böyle bir şey olmaz, biz karar vereceğiz ona, bir etki analizinin olması lazım. Şu gelir vergisinde son sözüm şu: İstisna tutmak lazım. Bakın, Borsa İstanbul ve Türk Hava yolları, bir tanesinde Fatmanur Altun var, bir tanesinde Fahrettin Altun var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir cümle, bir cümle...

BAŞKAN – Peki, bir cümlelerinizi alalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kendilerinin aldığı artışları gelir vergisinden muaf tuttular. Şimdi siz burada bu kadar sağlık emekçisine bunu yapacak mısınız, yapmayacak mısınız? "Onlar anonim şirket." diyebilirsiniz; kamu adına görev yapıyorlar, maaşlarını artırıyorlar ve bu artıştan muaf tutuyorlar. Aynı düzenlemeyi sağlık emekçileri için bekliyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

38.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, teşekkürler.

Doğrusu, hatibin söyledikleri, aslında, Adalet ve Kalkınma Partisinin sağlığa nasıl yaklaştığını bir kez daha ilan etti. Totalde bu yasaya yaklaşımımızı en son maddede yine ifade edeceğiz ama bir kere, her şeyden önce, sağlığı nasıl parayla ölçüyorsunuz? Sağlık parayla ölçülemez.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ölçülemez zaten.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani "Sağlıktan tasarruf yapılamaz." diyoruz, bütün hekimler, sağlık emekçileri bunu söylüyor. Altı ay önce buraya bir yasa teklifi getirdiniz, bütün gruplar o yasa teklifinin altına imza attık, dedik ki: "Yeter ki sağlık emekçilerinin koşulları düzelsin." Ve ertesi sabah geldiniz, burada, Genel Kurulda geçen yasa teklifini gruplara şu söz vererek geri çektiniz, dediniz ki: "Biz bütün emekçilere, memurlara, diğer kesimlere de bu iyileştirmeyi yapacağız, sadece sağlıkçılara yapmamak için bunu değiştiriyoruz." Her zaman olduğu gibi bu konuda da sözünüzü tutmadınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani, şimdi, şöyle bir durum var açıkçası: Sağlık meselesinde en fazla bedeli yoksullar ve dezavantajlı gruplar çekiyor. Ya bir hekimle, bir hemşireyle bir vali ve kaymakamı niye kıyaslıyorsunuz? Birine hayatımızı teslim ediyoruz ve ta 1960’lı yıllarda Yusuf Azizoğlu Sağlık Bakanı iken 224 sayılı Yasa’yla koruyucu sağlık hizmetleri prensibini getirdi; Muş’tan Bingöl’e dezavantajlı gruplara, yoksullara sağlık ocaklarında hizmet verildi. Siz her şeyi parayla ölçtüğünüz gibi, sağlığı da ticarileştirdiniz ve şu anda yaptığımız bütün sağlık emekçilerine büyük bir haksızlık ve saygısızlıktır.

Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) (Devam)

BAŞKAN – Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 8 ila 14’üncü maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İğdir Milletvekili Sayın Habip Eksik.

Buyurun Sayın Eksik. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HABİP EKSİK (İğdir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Konuşmama başlamadan önce, dün haklarını almak için greve giden bütün sağlık emekçilerini ve doktor meslektaşlarımı selamlıyorum ve mücadelelerinin yanında olacağımızın sözünü bir kez daha halkın kürsüsünde veriyoruz.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı döneminde sağlığa erişim imkânsızlaştı. Bakın, Ankara’nın göbeğinde, Bakanlığın önünde bir ambulans şoförü kendisini kilitleyerek hastasına dört saat yer bulamadığını, kapı kapı dolaştığını ve bundan dolayı bir protesto yaptığını, bir farkındalık yaratmak istediğini söyledi. Şimdi size soruyorum: Gerçekten bu ülkede sağlığa erişim imkânı var mı yok mu? İnanın Türkiye’nin hemen hemen her ilinde sağlığa erişim imkânsızlaşmıştır. Niçin imkânsızlaşmıştır? Çünkü AKP iktidarının uyguladığı yanlış politikalar sağlık hizmetine ulaşmayı âdeta yok etmiştir. Bakın, size şunu söyleyeyim: Sağlıkta Dönüşüm Programı’yla, neoliberal politikaların esas alınmasıyla sağlık bir ticari hizmete dönüştürüldü; hasta, müşteri olarak algılandı ve maalesef bugün günümüzde sağlık hizmeti âdeta sunulamaz bir noktaya geldi. Çünkü bu uygulanan yanlış politikaların en büyük etkisi; sağlık emekçilerini perişan etti, hekimleri perişan etti. Hekimler bugün bunun yüzünden göç etmek zorunda kalıyorlar, doğru düzgün bir maaş alamıyorlar ve aynı zamanda çok büyük bir iş yüküyle karşı karşıyalar, yine sağlık emekçileri çok büyük bir iş yüküyle karşı karşıyalar. Pandemi döneminde uydurmadan alkış tutanlar maalesef, haklarını vermemeye devam ediyorlar. Daha altı yedi ay önce, aralık ayında bir düzenleme getirildi ve orada da biz belirttik, “Bütün sağlık emekçilerini kapsamıyor.” dedik, “Ama ona rağmen biz destekliyoruz.” dedik, bu Mecliste oy birliğiyle kabul edildi teklif, sonrasında AKP ve MHP milletvekillerinin oylarıyla Komisyona geri çekildi. Niçin? İşte demin İsmail

Güneş, sayın hatip kendisi burada ikrar etti çünkü onlara göre bir hekim kesinlikle bir kaymakamdan, bir validen fazla maaş alamaz. Ne zaman biliyor musunuz?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kaymakamdan değil.

HABİP EKSİK (Devamla) – Ne zaman biliyor musunuz? “Emekli olunca alamaz.” diyor. Biliyoruz, aslında sizin yasa yaparken alt beyninizdeki temel kaynak buydu. Siz hekimleri başka meslek örgütleriyle kıyasladınız ve onun için de yedi ay boyunca beklediniz; pratisyen hekimlere 1.600 lira, uzman hekimlere de verilecek 2.100 lira ücreti reva görerek onu da enflasyonun önünde ezdirdiniz.

Şimdi, ben size şunu söylüyorum: Daha yılın ortalarındayız, bin doktor bu sene, 2022 yılında bu ülkeden göç etmiş, başka ülkelerde mesleğini icra etmeye gitmiş. Tüm sağlık emekçileri -39 kalemde-diyetisyeninden, hemşiresinden, bütün alanlardaki personel şu an aslında açlık sınırının altında bir ücrette talim ettiriliyorlar.

Emeklilikle ilgili yapılan düzenleme BAĞ-KUR’lu, SSK’li doktorları kapsamıyor, diğer bakanlıklarda çalışan doktorları da kapsamıyor. Hemşireyi ve diğer sağlık emekçilerinin hepsini, maalesef, teklifin dışında tutmuşsunuz. Niçin? Diyorsunuz ki: “Emekli olduktan sonra 2 bin lira, 3 bin lira fark almasın.” diye.

Bakın, ben size şunu söyleyeyim: Bu mantıkla, bu politikayla, Sağlıkta Dönüşüm Programı’yla bu sistem değiştirilemez, bu yanlışlar giderilemez. Daha bir ay önce burada yine sağlıkla ilgili bir teklif görüşülüyordu “Sağlıkta şiddeti bu şekilde, bu tarzda çözemezsiniz; politikanız yanlış.” dedik; ısrar ettiniz, kanunla değiştirmeyi amaçladınız ama daha bir hafta önce Kars’ta bir hekim yine şiddete uğradı. Niçin çözülüyor? Çünkü siz, muhalefeti kesinlikle dikkate almıyorsunuz; sivil toplum kuruluşlarını, meslek örgütlerini dikkate almıyorsunuz. Komisyonunda saatlerce tartıştık, virgülünü dahi değiştirmediniz, bildiğinizi okudunuz ve yine yanlış yapıyorsunuz, yine hekimlerle ilgili, sağlık emekçileriyle ilgili sorunlar çözülmeyecektir.

Bakın, bir sözleşmeli personel sistemi getiriyorlar, kölelik sistemi aslında; özlük haklarını yok eden ve aynı zamanda ILO’ya göre de aykırı olan yani imza attığımız ILO anlaşmalarına göre de aykırı olan, Anayasa’ya da aykırı olan bir sistem getiriyorsunuz. Bu sistemi getirme gerekçeniz: “İşte, hekim Bingöl’de bulunmuyor.” Komisyon Başkanı da kendisi ikrar etti. Aslında o bölgelerde yani geri bıraktığınız bölgelerde hekim ve sağlık emekçilerinin bulunmamasının ya da oralarından ayrılmasının temel sebebi sizin yürüttüğünüz yanlış politikalar, sizin ısrar ettiğiniz savaş politikalarıdır, sizin bir bölgeyi tamamıyla kendi kafanıza göre sosyokültürel anlamda geri bırakmanızdır, AKP iktidarının bütün kaynakları savaşa yatırmasıyla alakalıdır. O açıdan şunu söyleyelim özellikle: Eğer siz geri bıraktığınız o illerde hekimlerin, sağlık emekçilerinin durmasını istiyorsanız yanlış politikalarımızdan vazgeçeceksiniz; demokrasiye, barışa, adalete, eşitliğe döneceksiniz, Kürt sorununu da demokratik zeminde çözmeye çalışacaksınız. Aksi takdirde hiçbir şekilde bu tür kölece çalışma rejimleri de cevap olamayacaktır. Bakın, aile hekimleriyle ilgili işte süreleri değiştiren bir durum var ama özlük haklarıyla ilgili hiçbir şey yok. Emin olun, şu an aile hekimleri dört gözle burayı izliyorlar ve biliyorlar kaderlerine terk ettiğinizi, bunun hesabını da soracaklar. Bir aile hekimi izne çıktığı zaman, hastalandığı zaman kendi yerine bir aile hekimini bulamazsa ücreti kesiliyor. Böyle bir saçmalıkla karşı karşıyayız.

GSS’yle ilgili, daha doğrusu Sağlık Bakanlığına borcu olan insanlarla ilgili bir değişiklik yapıyorsunuz. Önce “5 bine kadar siliyoruz.” dediniz, sonra 10 bine çıkardınız Plan ve Bütçe Komisyonunda, şimdi de 1.600 kişinin sağlık hizmetlerine erişimini engelliyorsunuz. 86 bin insanın borcunu siliyorsunuz ama 1.600 insana diyorsunuz ki: “Biz sizin borcunuzu silmiyoruz ve siz, Türkiye Cumhuriyeti’nde kesinlikle sağlık hizmeti alamazsınız, poliklinik hizmetleri; sadece acil hizmetleri

alabilirsiniz.” Onun için de işte acillerde milyonlarca yığılma oluyor, yılda 5 milyona yakın acile başvuru oluyor. Niçin? Çünkü siz, insanları, aslında poliklinik hizmetlerinden mahrum bırakıyorsunuz.

Bir rejim çıkarmışsınız; BAĞ-KUR’lu, SSK’li, Emekli Sandıklı, 4/C’li, 4/B’li, “şu”lu “bu”lu. Bunların hepsi, aslında böl-parçala-yönet; kendi kafasına göre. Bugün BAĞ-KUR’dan emekli olan bir hekim 2.500 lira maaş alıyor ya, böyle bir şey olabilir mi? Onlarla ilgili hiçbir düzenleme yok, bugün özel hastanelerde çalışan hekimlerle ilgili hiçbir düzenleme yok, sağlık emekçileriyle ilgili hiçbir düzenleme yok. Özel hastanede çalışan bir hekimin sigortasını özel hastanenin patronu kendi kafasına göre isterse asgari ücretten de yatırabiliyor, sonrasında da emekli olduğu zaman 3 bin liralık maaşa talim ettiriyorsunuz; bir rayiç bedel belirlenmiyor, bir düzenleme, bir seyyanen artırma durumu söz konusu değil, tamamıyla kaderine terk etme anlayışı var maalesef.

O açıdan, bu yapılan düzenlemelerin hepsinin ne kadar eksik olduğunu, yanlış olduğunu, yetersiz olduğunu biz Sağlık Komisyonunda defalarca söyledik, ifade ettik ama bir virgülünü dahi AKP ve MHP milletvekilleri değiştirmede. Hatta, size şöyle söyleyeyim: Bir kanun maddesinde, 8’inci maddede “Acaba birilerine siz eğitimle ilgili özel düzenleme mi yapıyorsunuz? Başasistan ve öğretim üyesi kadrosunda çalışma olmadan direkt eğitim verebilir mi?” diye sorduğumuzda teklifin sahibi Sayın İsmail Tamer cevap veremedi; buradan söylüyorum kendisine, veremedi. Sonrasında da söyledik, dedik ki: Siz birilerine özel olarak kadro çıkarıyorsunuz. Sağlık alanında, tıp alanında niteliği düşürmek için yeni sistemler yaratıyorsunuz. Bir insan kendi kadrosunda çalışmadığı sürece nasıl eğitim verecek? Tuzluca Devlet Hastanesinde çalışacak bir yıl, ondan sonra gidecek dahiliye hocası olarak ders verecek. Yeni üniversitelerde yeni kadroların alanını açıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HABİP EKSİK (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, şunu özellikle belirteyim: Bu kanun teklifleri bir yerlerden hazırlanıp geliyor; saraydan. Bunu çok iyi biliyoruz, sıraların boş olmasından aslında hangi yaklaşımla yaklaşıldığı görüyoruz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sıralar boş değil, boş değil.

HABİP EKSİK (Devamla) – AKP iktidarının milletvekillerinin bu kadar hayati bir alanda görüşmeler yapılırken gelip dinlememeleri aslında her şeyi ortaya koyuyor.

Bakın, hatibin “Kaymakamlardan, valilerden fazla maaş alacaklardı.” demesi aslında olayın tümüyle kendini açıklıyor. O açıdan, biz şunu özellikle belirtiyoruz ve buradan Halkların Demokratik Partisi olarak söz veriyoruz: Türkiye’de kamuda 125 bin hekim var, toplamda 160 binden fazla ve aynı zamanda 1 milyon civarında da sağlık emekçisi var; biz sonuna kadar bu sağlık emekçilerinin ve doktorların hakkını savunmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, benim söylemediğim sözleri söyledi, bir dakikalık...

BAŞKAN – Ne söyledi sizin söylemediğiniz?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Mesela, ben “Kaymakamların üzerinde alıyor.” demedim.

HABİP EKSİK (İğdır) – Tutanağı isteyebiliriz Sayın Başkan, tutanağı isteyebiliriz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – “Doktorların az para almasını temenni ediyorsunuz.” dedi; ben onu da söylemedim. Bunları açıklamak istiyorum bir dakika içinde.

BAŞKAN – Peki, yerinizden bir dakika söz veriyorum.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, tabii ki sağlık çalışanlarımız çok şeyi hak ediyorlar. Biz, iktidarlarımız döneminde de bu performans sistemini getirdikten sonra -diyelim ki maaştan sonra-hekimlerimize -belki daha fazlasını hak ediyor onlar ama- 24-30 bin lira civarında da ek ödenekle beraber maaş alma şansını verdik. Ve dolayısıyla da tüm gelirlerine baktığımız zaman, bu, belki kamuda çalışanların hemen hemen çoğunun üstünde ve biz her zaman için sağlık çalışanlarımızın yanındayız. Biz, öbür türlü “Sağlık çalışanlarımız az maaş alsın. Kaymakamdan, validen az maaş alsın.” asla demeyiz, böyle bir şey olmaz; emeklilikle ilgili sadece valilerin üstüne çıktı, genel müdürlerin üstüne çıktı. Diyelim ki bir profesör, diyelim ki kadın doğum profesörü, bunun üzerine çıkıyor uzman yani bunu izah etmek istedim.

Teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) (Devam)*

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Gaziantep Milletvekili Sayın Bayram Yılmazkaya.

Buyurun Sayın Yılmazkaya. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri ekranları başında izleyen çok kıymetli vatandaşlarımız; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Yine, sayenizde dertlerine deva olmayacak bir kanun teklifiyle sağlıkçılarımızın karşındayız. Teklifin özüne bakıldığında, doktorlar ve dış hekimlerinin daha ağırlıklı olarak özlük haklarını iyileştirecek şekilde bir düzenleme yapıldığı görülmektedir. Bu kanun teklifinde diğer sağlık çalışanları, yardımcı personel, eczacılar ve veteriner hekimler maalesef yok.

Bu kanun teklifinin içeriğinde, 1 Aralık tarihinde Meclis Genel Kurulunda oy birliğiyle kabul edilen maddelerin çok daha gerisinde iyileştirmeler var. Teklifin, 1 Aralık 2021 tarihli maddelere göre, eksiklik taşıyan bir diğer önemli noktası da emekli hekimlerin çalışmalarını zorlaştıran düzenlemelerin varlığının devam etmesidir. Emekli olup çalışmaya devam eden hekimlerin ödenek ve ek ödeneklerinde ciddi kesintiler hâlen yapılmaktadır. Hekim açığının bu denli artış gösterdiği bir dönemde hem emekli hekimlerin çalışmalarının zorlaştırılması hem de emekli maaşlarında gerekli iyileştirmelere gidilmemesi hekim açığını ve hekimlerin yurt dışına göçünü artıracak ve toplum sağlığını sıkıntıya sokacak bir durumdur.

Değerli arkadaşlar, sağlık çalışanları arasındaki kadro ve sözleşmeli personel ayrımı giderilmemiş, tüm çalışanlar için gerekli ücret artışı düzgün sağlanmamış, taşeron sistemi sonlandırılmamıştır; Sağlık Bakanlığı ve üniversiteler dışında görev yapan kurum doktorlarının ilgili teklifte yer almaması da bu kanun teklifindeki en önemli eksikliklerdir.

Değerli arkadaşlar, bakın, problem sadece para değil. Sorun, doktorlarımızın ve sağlık çalışanlarımızın mesleklerini getirdiğiniz noktadan dolayı yaşadıkları huzursuzluk ve mutsuzluktur. Mesleği o kadar değersiz, o kadar itibarsız hâle getirdiniz ki ülkemizde bu mesleklerin yapılacak yanı kalmadı. İktidarınız boyunca, doktorları ve sağlık çalışanlarını maddi menfaat düşkünü bir kesim olarak ilan ettiniz.

Sayın Cumhurbaşkanı “Ben doktora iğne yaptırمام, bizi felç ederler. Hemşireler bu işi daha iyi bilir.” söylemlerinin yanı sıra, mitinglerde vatandaşa doktorları yuhalatarak vatandaş ile doktorlar ve sağlık çalışanları arasındaki ilişkiye nifak sokmuştur. Sağlıkçıları, âdeta ideolojik bir düşman olarak tanımlayıp siyasete alet ettiniz.

Değerli arkadaşlar, geldiğinizden beri, AKP’nin en üst unsurundan en alt tabanına kadar yapılmış olan uygulamalar sonucunda, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddet, istediğiniz kadar kanun çıkarın, istediğiniz kadar yönetmelik getirin maalesef dinmemiştir. Şöyle ki: Sağlıkçılara olan bakışı öyle bir hâle getirmişsiniz ki bir sokak röportajında vatandaş “Ülkemiz öyle bir hâle geldi ki artık doktorları dövebiliyoruz.” diyor, biliyor musunuz? Bu mesleği itibarsızlaştırdığımız için “Doktorlara şiddet uygulayabiliyoruz.” diyebilecek kadar röportaj verebilen vatandaş var artık.

Yine, değerli arkadaşlar, en baştan, normalde eğitim hastanelerinde ve üniversitelerde tecrübeli hocalarımız, birikimleri olan hocalarımız, kadrolarda en üstten en alta kadar eğitim sistemi vardı ama geldiğiniz zamandan beri bu kadrolara yerleşmek için, bu hocaların üstüne, sırf “Bizden olsun.” diye idari kadrolara liyakatsiz arkadaşları getirerek sistemi bozdunuz; eğitim sistemine ve doktor arkadaşların çalışma sistemine de maalesef zorluklar getirdiniz, mobbing uygulandı arkadaşlar, bakın, bunu, doktor arkadaşlarımızın hepsi yeri geldiğinde bize diyorlar. Ama sizin umurunuzda olmadı. Ne oldu? İşin ehli insanlar yavaş yavaş mesleklerinden soğudu, belki biraz daha çalışabilecekken erken emeklilik istediler ve maalesef eğitim camiasından ve hizmet camiasından ayrıldılar.

Değerli milletvekilleri, gelişmiş ülkeler, olası sağlık krizlerine ve yeni pandemilere yönelik olarak sağlık sistemini güçlendirmeye ve sağlık çalışanlarının mali ve özlük haklarını ciddi derecede iyileştirmeye çalışıyor. Batı dünyası, sağlık sektörünü stratejik olarak tanımlamaktadır; bu sayede, kendilerine rahatlıkla hekim göçü olması için gerekli zeminleri hazırlamışlardır. Bizde ise tüm uyarılara rağmen, sağlık çalışanlarının çalışma koşullarındaki giderek artan sorunlar, özlük ve mali haklarındaki gerilemeler maalesef görmezden gelinmeye devam edilmektedir. Ve işte, görüldüğü gibi, bu getirdiğiniz teklif bunun ispatı; sadece tıp doktorlarını ve diş hekimlerini kapsamaktadır. Maalesef, diğer sağlık çalışanları, veteriner hekimler, eczacı arkadaşlarımız teklifte yeterince yok. Yine, emekli sağlık çalışanları için gerekli, düzgün değişiklikler yapılmamış.

Aralık ayında getirmiş olduğunuz teklifi “Bürokratik hiyerarşiyi bozuyor.” diye çekmişsiniz ve güya daha iyi bir şekilde düzenleyip getirecektiniz ama yedi ay sonra gördük ki dağ tavşan doğurdu. İlk yasadaki hâliyle gelseydi toplamda 6 milyar TL’lik yıllık ek maliyet olacak iken “müjde” diye getirmiş olduğunuz yeni yasada 2 milyar liralık yıllık ek maliyet ortaya çıkmakta. 1 Aralık 2021 tarihli düzenleme yasalama olsaydı örneğin, pratisyen hekimlere 4.710 TL artış olacaktı, ancak bu son hâliyle sadece 1.600 TL artış olacak. Yine, uzman tabipler için daha önceki düzenlemede öngörülen iyileştirme 5.415 TL iken bugün 2.119 TL öngörülmektedir. Emekli sağlık çalışanlarının ve emekli doktorların hâli ise içler acısı. Doktorlar ve sağlık çalışanlarınızdan esirgediğiniz -yedi ay önceye göre- 4 milyar liralık farkın katbekatını -ki 162 milyar olduğu açıklanan kur korumalı faiz sistemini siz söylediniz- faize rahatlıkla veriyorsunuz. İşte, sizin sağlıkçılarımıza verdiğiniz değer bu. Hatta, hatırlarsanız, Sayın Bakanın, Meclis koridorlarında, yedi ay önce, doktorlara taban maaşları artırımı için müjdeymiş gibi söylediği rakamları... “Durun bakalım, ne diyor bu size? Buraya gel bakalım!” şeklinde alaycı

tavırlarla yanına çağırın Cumhurbaşkanının sağlıkçılara bakış açısı, bizler için çok kıymetli olan sağlık emekçilerine vermiş olduğu değeri göstermektedir.

Değerli arkadaşlar; bakanı, sağlık müdürleri, daire başkanları en az 2-3 kat maaşlar alırken günde 150 hasta bakan doktorlar ne maaş alıyor? Değerli arkadaşlar, diyelim ki karı koca doktor veya eşlerden biri uzman doktor, diğeri hemşire veya öğretmen; yeni düzenlemeyle ellerine geçen 2 maaşla konut almak istediklerini düşünelim. Geçen haftalarda “müjde” diye açıklamıştınız, konut kredilerinde 1 milyon liralık krediye ayda 14 bin, 2 milyon liralık krediye 28 bin liralık -faizle- bir ödeme göstermişsiniz, bunu da “müjde” olarak söylemişsiniz. Sağlıkçılarımızı öyle bir hâle getirdiniz ki arkadaşlar, karı koca doktor olarak çalışsalar bile ancak maaşlarının yarısından fazlasını ödeyerek sadece küçük illerde ev sahibi olabiliyorlar. Bakın, benim Gaziantep’im gibi büyük şehirlerde bu paralara ev almaları zaten imkânsız. Diyelim ki evi aldılar, ne yiyip içecekler, bu borç yükü altında çocuklarıyla nasıl yaşayacaklar, doğrusu çok merak ediyorum.

Değerli arkadaşlar, yapacağımız kanunla, aslında temel maaş yeterince iyileştirilmeli ve emekliliğe de yansıtılmalıydı. Çalışan hekimlerimiz şu anda yoksulluk sınırının altında, diğer sağlık çalışanları ve emekli hekimler açlık sınırının altında bir yaşam sürüyor maalesef. Meclisteki bu yasa teklifini yapan sağlıkçı, iktidar milletvekillerine soruyorum: Bu doktor arkadaşlar ve sağlıkçılar sizlere gelip hiç şikâyetle bulunmuyorlar mı? Bize diyorlar ki: “Eğer bu yasa teklifini hazırlayanlar arasında doktor milletvekili varsa, Hipokrat Yemini eden doktorlarımız varsa bu, bizim mesleğimiz için onur kırıcıdır ve utanç vericidir. Yeter artık, insaf etsinler, dayanacak hâlimiz kalmadı.” Size soruyorum: Karşılına nasıl bir yüzde çıkabiliyorsunuz, hiç vicdanınız sızlamıyor mu? Haydi, atanmış Bakanı, bürokratları ve memurları anlıyorum da siz seçilmiş milletvekillerinin, bu yasa teklifi hazırlanırken meslektaşlarınız için bizden daha çok sizin mücadele etmeniz gerekirken hiçbirinizin sesi çıkmamış maalesef.

Değerli arkadaşlar, bakanı, sağlıktaki meslek gruplarını ve özellikle hekimliği öyle bir hâle getirdiniz ki ülkemizde üniversite sınavına giren başarılı gençler artık tıp fakültelerini tercih etmiyor, artık bu ülkede sağlık sektörünün rezil bir durumda olduğunu görerek ve tartışarak sağlık alanlarına yönelmiyorlar. Eskiden aileler, doktora kız vermek için can atarken şimdi doktora verdiğinde “İleride acaba benim kızıma bakar mı?” diye düşünüyor değerli arkadaşlar, haberiniz olsun.

Daha önemli tehlikeyi söyleyeyim: Dış ülkelere doktor göçünün yanı sıra, uzmanlık alanları arasında iş yükü fazla olduğu hâlde, geliri diğer uzmanlık alanlarından farklı olmadığı için bazı branşları yeni mezun doktor arkadaşlar talep bile etmiyor. Örneğin beyin cerrahisi, örneğin kalp ve damar cerrahisi, örneğin genel cerrahi gibi. Yeni mezun doktorlarımız gerek iş yoğunluğu gerekse sorumluluğu fazla olan bu branşlardan çekindiği için çok yakın bir zamanda ülkemizde bu branşlarda çalışacak uzman dahi bulamayacağız, bilginiz olsun iktidar mensupları ama tabii, sizin için bunlar önemli değil.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Malpraktisle bitirdik biz olayı.

BAYRAM YILMAZKAYA (Devamla) – Zaten Cumhurbaşkanı “Gidiyorlarsa gitsinler, biz asistanları hoca yaparız.” deyip bu büyük sıkıntıya ne kadar basit bir anlayışla yaklaştığını göstermiş oldu ama iktidarın baştan savma tavrı, “ben yaptım oldu” tutumu yüzünden bir sarmala dönen sağlık sisteminden en çok etkilenen maalesef hekimlerimiz ve sağlık çalışanlarımızdır. Sağlık çalışanlarımızın özlük ve mali haklarıyla ilgili -kamuoyunun da uzun bir zamandır beklediği- iyileştirmeler için gelen bu yasa teklifi arkadaşlar derhâl geri çekilmelidir. Yedi ay bekledik, gerekirse bir iki hafta içinde tekrar düzenlenip tüm sağlık çalışanlarını, veteriner hekimleri, eczacıları, yardımcı sağlık personelinin kapsayacak şekilde, bütün sağlık örgütlerinin de talepleri doğrultusunda yeniden düzenleme yapıp Meclise getirelim ve bu işin vebalinden kurtulalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAYRAM YILMAZKAYA (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BAYRAM YILMAZKAYA (Devamla) – Yapacaksak adamakıllı bir iş yapalım, gelin, hep beraber tarihe geçelim. Aksi takdirde, unutmayın ki değerli arkadaşlar, sağlık emekçileri bu yaptığımız haksızlıkları yarına bırakır ama zamanı geldiğinde yanınıza bırakmayacaktır diyorum, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talep eden Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan.

Buyurun Sayın Taşdoğan. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Grup adına on dakika, şahıs adına da beş dakika olmak üzere toplam süreniz on beş dakikadır.

MHP GRUBU ADINA ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Ekranları başında bizleri takip eden aziz Türk milletini ve yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, uzman tabip ve diğer sağlık personelinin mali haklarında önemli iyileştirmeler yapılması zaruri bir ihtiyaçtır. Covid-19 pandemi süresince fedakârca çalışan sağlık çalışanlarımıza bu düzenlemenin hayırlı olmasını dilerim.

Şüphesiz, ihtiyaçlar sınırsız, imkânlar sınırlıdır. Sınırlı imkânlar içerisinde yapılan bu çalışmayı olumlu ve yerinde buluyoruz. Bu kapsamda, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun ek 84'üncü maddesinde belirtilen gösterge rakamları artırılarak yapılan iyileştirmenin emeklilik haklarına yansıtılmasıyla tabip, uzman tabip, diş tabibi ve uzman diş tabiplerinin emeklilik maaşlarına önemli bir katkı getireceği kanaatindeyiz. Sağlık Bakanlığı personelinin de merkezî yönetim bütçesinden ek ödeme alması hakkaniyetli bir uygulama olacaktır. Çok zor şartlarda hizmet üreten ve sunan tüm sağlık çalışanlarımızın memnuniyetini artıracığına inandığımız bu kanun teklifinde personele dağıtılabilecek ek ödeme tutarı belirlenirken sağlık kurum ve kuruluşlarının tek tek tahakkukları ya da gelirleri yerine, Sağlık Bakanlığının toplam gelirleri ve nakit imkânları esas alınarak personele daha fazla ek ödeme yapılabilmesi ve merkezî yönetim bütçesinden ödenmesi uygun olmuştur. Ek ödemelerin tüm sağlık tesislerini kapsamı adil, hakkaniyetli, sürdürülebilir ve dengeli şekilde dağıtılmasına imkân sağlayacaktır. Bakanlığa bağlı sağlık tesislerinde görev yapan asistanlar dâhil tüm tabiplere yapılan ödemelerden, Bakanlık kadrosunda bulunup üniversitelerde Bakanlığımız adına uzmanlık eğitimi yapanların da faydalanması bir hak kaybını önleyecektir.

Değerli milletvekilleri, teklif metnindeki bazı maddeleri de şöyle değerlendirmekteyiz: Teklifin 7'nci maddesinde Adli Tıp Kurumu İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 30'uncu maddesinin ikinci fıkrasında düzenleme yapan değişiklik ile bir önceki madde, üniversitelerin döner sermaye gelirlerinin merkezî bütçeden karşılanmasını kapsayan maddedeki aynı durumun Adli Tıp personeli için de geçerli olduğunu görmekteyiz. Yapılan bu düzenlemeyle, ilgili kurumlarda oluşabilecek döner sermaye gelir adaletsizleri giderilmiş olmakta ve kurum personelinin refahı öncelenmektedir. Biliyorsunuz, daha önce, döner sermayenin yıllık izin kullanılan günleri kapsamıyla alakalı düzenlemeyle personelin hak kaybının önüne geçilmişti. Önümüzdeki bu düzenlemeyle de bu, merkezî bütçenin semsiyesi altına girmiş oldu.

Yine bu doğrultuda, 11'inci ve 12'nci maddelerde, Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatında ve eğitim aile sağlığı merkezi veya eğitim aile hekimliği birimlerinde çalışan personelin asıl buldukları kurumlardaki döner sermaye mağduriyetleri giderilmiş olacaktır.

Ayrıca, 8'inci maddede belirtilen, Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan atamalara ilişkin usul ve esasların belirlenmesine yönelik çalışmanın, Komisyon görüşmelerinde özellikle dış tabibi ve eczacılarımız için atama kuralarına 1'den fazla başvuran adaylara sonraki kuralarda daha fazla şans verilmesini planlayan daha adil bir usul için olduğu belirtilmiştir. Bu yaklaşımı kıymetli buluyoruz, bir an önce uygulanmasını bekliyoruz.

Yine, madde metninde belirtilen “doktor öğretim üyesi” unvanını almış ve kadro bekleyen arkadaşlarımızın bekleme süresi bir yıla indirilmiştir. Bu maddede öngörülen düzenlemelerin birçok mağduriyeti ortadan kaldıracığını düşünmekteyiz.

Teklifin 9'uncu ve 10'uncu maddelerindeki çalışmayla, 4924 sayılı Kanun'a tabi sözleşmeli personel istihdamında güçlük yaşandığını, uygulamadaki problemleri görmekteyiz. Bu zorluğu aşmak üzere pozisyon sayısının artırılması isabetli olmuştur. Seçim çevrem Gaziantep de 4924 sayılı Kanun'a tabi sözleşmeli personel istihdamı açısından doktor arkadaşlarımız tarafından çok fazla talep edilmektedir. Gazi şehrimizin gelişmişlik ve sosyoekonomik endeksleri iyi olmasına rağmen talep çok fazladır. Bu sayının artırılmasıyla Gaziantep'in de gözetileceğinden şüphem yoktur.

Sayın milletvekilleri, sağlıkla ilgili kanunlar görüşülürken, maalesef, sağlıkta şiddete değinmemek mümkün değildir. Sağlıkta şiddetin önlenmesi adına Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında birçok caydırıcı ve önleyici düzenleme yapılmasına rağmen, sayıları azalsa da hâlâ devam eden şiddet vakalarını maalesef izliyoruz ve görüyoruz. Bu durum çoğu zaman sağlık çalışanlarımızın olduğu kadar hastalarımızın da can güvenliğini tehdit ederek sağlık hizmetlerini engeller hâle gelebilmektedir. Sağlık çalışanlarımız, gün içerisinde insan hayatına dokunan her türlü riskli durumu göze alarak fedakârca çalışmanın yanında bir de şiddet tehdidi altında sağlık hizmeti vermeye devam ediyorlar. Bu durumla daha etkili mücadele etmek, şiddeti zihinlerde oluşmadan önce önleyebilmek ve kaynağını kavrayabilmek, ayrıca kaynağında kurutmak için Sağlık Bakanlığı bünyesinde “sağlıkta şiddeti önleme daire başkanlığı” kurulması önerimizi bir kez daha dile getiriyoruz ve sağlıkta şiddeti önlemek için ulusal sağlık disiplini oluşturmak gerekliliğini ifade ediyoruz.

Ayrıca, sağlıkta şiddet olaylarını toplumsal şiddetten ayırmamak gerekir, bu noktada şiddete ve şiddeti önlemeye bütüncül yaklaşmak gerekir. Bu yüzden sağlıkta şiddeti ve toplumsal şiddeti önlemek için ilgili diğer bakanlıklarla koordineli hareket etmenin etkili olacağı kanaatindeyiz çünkü günümüzde şiddetin boyutları ve faktörleri, insan ihtiyaçlarının değişmesine ve teknolojinin hızla gelişmesine bağlı olarak insanların sürüklendiği ruh dünyasını da düşündüğümüzde hem başkalaşmakta hem de çeşitlenmektedir. Bu nedenle gerek toplumsal şiddetin gerekse sağlıkta şiddetin önlenmesine dair kurulacak veya oluşturulacak her platform hem sürekli kendini güncelleyecek hem de dünyayı takip edebilecek yetenekte olmalıdır. Bu doğrultuda, kurulması gereken sağlıkta şiddeti önleme daire başkanlığı, yazılı, görsel medya ve internet, sosyal medya dünyasındaki içerik kontrollerini uzman kişiler eliyle yaparak uyarılar ve eylem planları oluşturmalı, oluşturulacak koordineyle yetkili kurumlar tarafından uygulanmalı ve denetlenmelidir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; seçim bölgem Gaziantep'te devam eden sağlık projeleri ve sağlık yatırımları hususunda da birkaç konuyu müsaadelerinizle ifade etmek istiyorum.

Öncelikle Gaziantep'in Oğuzeli ilçemize yapılması planlanan ve mimari proje ihalesi yapılan 80 yataklı devlet hastanesi projesinin hızlandırılması bölge halkımız açısından önem arz etmektedir.

Şehitkâmil ilçemiz Beykent Mahallemizde mimari proje ihalesi yapılan 500 yataklı devlet hastanesine ilişkin çalışmaları yakından takip etmekteyiz. Bölge halkının büyük anlamda ihtiyacını

karşılıyacak olan bu projenin temel atma aşamasına gelmesi için ve sağlıklı sürdürülebilmesi için çalışmaların ivedilikle yapılması önemlidir.

Birinci basamak sağlık hizmeti sunan, bireysel ve ailesel sağlık şartlarının düzenli takibinin yapıldığı, sağlık problemlerinde detaylı tetkik gerektirmeyen aile hekimliği hizmeti verilen kuruluş olan aile sağlığı merkezlerinin gazi şehrimizdeki sayısı 186'dır; kırsaldaki sağlıkevi sayısı ise 103'tür. Bu sayıların artırılması ve mevcut aile sağlığı merkezleri ile birçok sağlık Merkezinin çeşitli bakım ve onarımların yapılmasının değerlendirilmesi vatandaşlarımız için önemli bir hizmet olacaktır.

Yapımı tamamlandığında Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en büyük hastanesi özelliğini taşıyacak olan, Ankara ve İstanbul'un ardından Türkiye'nin 3'üncü büyük şehir hastanesi olma özelliği taşıyan, 1.875 yataklı Gaziantep Şehir Hastanesinin 2023 yılında tamamlanabilmesi için verilen bu uğraşları görmekte ve yakından takip etmekteyiz.

25 Aralık Devlet Hastanesi Ek Binası ve Cengiz Gökçek Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi 300 Yataklı Ek Binası'nın yapım işleriyle ilgili devam eden süreci yakından takip etmekteyiz. Özellikle merkezî konumu ve yeterli kadrosundan dolayı 25 Aralık Devlet Hastanesinin yeni ek bina yapım işine ilişkin sorunların çözülmesi büyük öneme sahiptir. Yakın zamanda hizmete açılan, Yavuzeli, Karkamış ve Nurdağı ilçelerimizde hizmet veren sağlık merkezlerimizden dolayı da ayrıca hemşehrilerimiz adına teşekkür ederiz.

Şahinbey ilçemizde ağız ve diş hastanesi, Şehitkâmil ve Nizip ilçemizde ise ağız ve diş sağlığı merkezlerimiz bulunmaktadır. Ayrıca, Şehitkâmil ilçemiz Karşıyaka Mahallemizdeki polikliniğin ağız diş sağlığı merkezine dönüşümü de tamamlanarak hizmete açılacaktır. Ayrıca, bunlara ek olarak İslâhiye ilçemize ve Şahinbey ilçemiz Şahintepe Mahallemize yapılması planlanan ağız diş sağlığı merkezlerine ilişkin sürecin hızlandırılmasını da bölgemiz için önemsiyoruz.

Nizip ilçemizde yapımı devam eden 400 yataklı devlet hastanesi yapım işinin hızlı bir şekilde ilerlemesi ve belirtilen tarihte bitirilmesi öngörülmektedir. Bölgeye yapılan büyük bir sağlık hizmeti olarak gördüğümüz bu hastanemizin yapım süreci de memnun edici düzeyde ilerlemektedir. Gaziantep L1 Hizmet Tipi Halk Sağlığı Bölge Laboratuvarı da Sağlık Bakanlığımızın yatırım planı içerisinde yer almaktadır. Bu projenin yapım ihale sürecine geçilebilmesi için yatırım ödeneğinin çıkarılarak gerekli ihale sürecinin başlaması şehrimiz için önemlidir.

Sağlık Bakanlığımızın personel temini konusunda yaptığı çalışmaları da yakinen takip etmekte ve takdir etmekteyiz. Bu çalışmalar sonucunda gazi şehrimizin birçok sağlık personeli sorunu da giderilmiştir. Fakat yeni yapılan yatırımlarla birlikte, özellikle İslâhiye, Araban ve Nizip ilçelerimiz başta olmak üzere tüm Gaziantep'te branş hekim ihtiyacı da hasıl olmuştur. Bu ihtiyacın giderilmesine ilişkin çalışmaların hızlandırılmasını da beklemekteyiz.

İnsanüstü özveriyle çalışan tüm sağlık çalışanlarımıza sağlıklı ilgili bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılan bu kanun teklifinin hayırlı uğurlu olmasını dilerim.

Gaziantep'imizin adası Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi on beş dakika süreyle soru-cevap işlemi yapacağız. Bunun yedi buçuk dakikasını milletvekili arkadaşlarımıza kullanacağız, yedi buçuk dakikasını da Komisyon cevap olarak kullanacak.

Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Başkan.

“Et ithalatı yapmayacağız. 2022'den sonra Türkiye kesinlikle et ithalatı yapmayacak.” dediniz ancak 400 bin ton kemiksiz eti Bosna Hersek'ten ithal etme kararı aldınız. Kendi besicimizde karkasın

kilogramı 70-75 lirayken siz kilosunu 7 euroya yani 126 liraya ithal ediyorsunuz; besiciler de ses çıkarmasın diye onlara 2.500 lira veriyorsunuz ama yine de 100 lirayı bulmuyor. Biz bu kadar zengin bir ülke miyiz, kaynaklarımızı neden başka ülkelerin çiftçilerine, besicilerine veriyorsunuz da yerli üreticiye vermiyorsunuz? Şimdi de duyduğumuz kadarıyla, Et ve Süt Kurumu aracılığıyla 100 bin adet besi hayvanı ithalatı yapıyorsunuz; bunları da sözleşmeli üretim modeliyle üreticilere dağıtacaksınız. Ya, niye Türkiye'deki hayvancılığı geliştirmeyi düşünmüyorsunuz da sürekli ithalat düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, Adıyaman halkına yıllarca 82. Yıl Devlet Hastanesi olarak hizmet veren bina, geçen yıl, depreme dayanıklı olmadığı gerekçesiyle yıktırıldı. İktidar yetkilileri söz konusu arsaya yeni bir mimariyle il sağlık binası yapılacağını kamuoyuna açıkladılar. Binanın ihalesi yapıldı, ilgili firma işe başladı, temeli açtı ancak ödenek yetersizliği nedeniyle iş temel aşamasında kaldı. Sağlık Bakanlığı buraya ödenek ayıracağına gerçekten fıkralara konu olacak şekilde bir çözüm modeli buldu; açılan temeli yeniden toprakla doldurmaya başladılar. Buradan Cumhurbaşkanlığına ve Sağlık Bakanlığına açıkça çağrı yapıyorum. Bu, Adıyaman için bir ayıptır. Adıyaman'ı bu ayıptan kurtarın, Adıyaman il sağlık binası için gerekli ödeneği ayırın diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Görüşülmekte olan kanun teklifinden faydalanacak hekim, diş hekimi ve bunların emeklilerinin sayısı ne kadardır? Değişiklikle hekim, diş hekimi ve bunların emeklilerinin maaşlarında yapılacak artışla hazinenin kasasından yıllık ne kadar para çıkacaktır? Tekliften faydalandırmadığınız kamu eczacısı ve emekli sayısı ne kadardır? Bunları faydalandırsaydınız fazladan ne kadar yük hazineye gelecekti? Görüşülmekte olan kanun teklifinde hekim ve diş hekimlerinin yanına eczacıları neden eklemediğinizi açıklar mısınız?

BAŞKAN – Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Toprak Mahsulleri Ofisinin bu yıl 19,5 milyon tonluk rekolte beklediği ve bin TL'lik primle birlikte 7 bin TL olarak belirlediği buğday alım fiyatı piyasanın 500 TL altında kaldı. Bu yıl, bölgesel farklılıklarla verimde yüzde 20-40 arası kayıp yaşanacağı ve üreticinin şu anda hasat ettiği ürüne 7.500 TL'den alıcı bulabildiği belirtilirken rekoltenin daha da düşmesi hâlinde fiyatlardaki turmanışın sürmesi bekleniyor. Açıklanan bu fiyatlarla TMO ürün alamaz, devlet bin TL primi 2 bin TL yapıp çiftçinin üretimini sübvansede etmeli, çiftçi ürününü 10 kuruş fazlaya satmak için mücadele ediyor. İktidar şunu unutmamalıdır: İthalatta istenilen fiyat ve kalitede buğday bulunmaz, yapılması gereken Anadolu çiftçisini desteklemektir.

BAŞKAN – Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, geçtiğimiz günlerde Ankara'da ve ilçelerinde etkili olan sel ve dolu yağışı özellikle Haymana ilçesinde pek çok mahallemizi sular altında bırakmış ve yurttaşlarımız mağdur olmuştur. Haymana'mızın önemli köylerinden Demirözü, Sırçasaray, Kirazoğlu, Alaçık, İncirli, Gültepe, Kerpiç, Kızılkoyunlu, Katrancı, Bahçecik, Karasüleymanlı köylerinde binlerce dönüm ekili tarım arazisi sular altında kalmıştır. Tüm Haymanalı hemşehrilerimiz adına bu mahallelerimizin acilen afet bölgesi ilan edilmesini beklediğimizi ifade ediyor, hemşehrilerimize geçmiş olsun diyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sizin vasıtanızla ilgili bakanlıklara soruyorum ben: Şanlıurfa’da altyapı sorunu var, Şanlıurfa’da eğitim sorunu var, sağlık sorunu var, elektrik sorunu var, mevsimlik tarım işçileri sorunu var. Şanlıurfa merkezde otopark sorunu var, Şanlıurfa merkezde imar sorunu var çünkü tarım arazilerinin tamamı imara açılmış durumda. Şanlıurfa’daki belediyeler ve kamu kurumlarında liyakatsiz atamalar var. DEDAŞ’ın Şanlıurfa’da çiftçiler üzerinde zulmü var. Tarım arazileri vahşi sulama yöntemiyle sulanıyor, bilinçli sulama olmadığı için vatandaşlarımız mağdur. Eyyübiye ilçesinde çöp kokusu var, çöp kokusu nedeniyle Eyyübiye ilçesinde oturan sakinler mağdur. Akçakale ve Suruç yolu ölüm yoluna dönüşmüş durumda, o aradaki yol da yapılmamış. Şanlıurfalılar bu konuda mağdur. Bu mağduriyetler ne zaman giderilecek?

Teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sağlık hizmetleri bir bütündür. Sağlıkta çalışan çok sayıda mağdur olan kesim var; hastane bilgi işlemcileri, görüntüleme merkez çalışanları, yemekhane çalışanları. Bu arkadaşlarımız, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle düzenlenen kadro olayında kadroya alınmamış, taşeron firmada kalmışlardır.

Ayrıca, atanamayan sağlıkçılar var. Farklı branşlarda çok sayıda atama bekleyen sağlıkçının yanı sıra hizmetin yeterli verilemediği yerlerde sağlıkçı açığı var. Neden bu arkadaşların atamaları gerçekleştirilmiyor?

Sağlıktaki mağduriyetler giderilmeli; bu anlamda, her kesimin yaşadığı sorunların çözümü üretilmeli; sağlık hizmetlerinin bir kesiminin durumu iyileştirilirken diğer kesimi görmezden gelinmemeli. Veterinerlerin ve kamudaki eczacıların sorunları da bu bağlamda ele alınmalı ve bütünlük içinde sorunların çözüleceği düzenlemelere gidilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlık sistemi çökmüş, siz burada makyaj yapmaya çalışıyorsunuz, yaptığımız makyajı da beğenen kimse yok. Ölüye makyaj kanunudur bu önümüze gelen.

Sağlık çalışanları, içinde bırakıldıkları şartları protesto için iş bırakıyor. Çalışma şartlarından ve ücretlerinden memnun olan 1 tane sağlık çalışanı yok. Siz neyin kanununu getiriyorsunuz? Bu kanun teklifi, vasıfsızlıklarıyla bir yere yönetici yaptıklarınız dışında hiçbir sağlık emekçisini memnun etmiyor. En iyi yetişmiş doktorlarımız dil kurslarında yabancı ülkelere gitmek için gün sayıyor. Doktorlarımıza “Giderlerse gitsinler.” diyen AKP Genel Başkanının “Ben doktorum.” demediğine şükrediyoruz; nasıl olsa bunu demek için de diploma şartı yok. Doktorlarımıza, hemşirelerimize ve diğer tüm sağlık çalışanlarına sözümlü olsun, en geç 2023’te biri gidecek, sağlık çalışanlarımız için insanca çalışma şartları gelecektir. Yurt dışına giden doktorlarımızı geri getireceğiz. Bu ülkenin hiçbir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Eksik...

HABİP EKSİK (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Iğdır’da düzensiz yol ve altyapı çalışmaları nedeniyle çok yoğun bir şekilde Iğdır halkı toza ve toprağa mahkûm edilmiş durumda. Yaklaşık iki yıldır böyle bir durum söz konusu. Avrupa’da yapılan

bir araştırmaya göre Iğdır hava kirliliği açısından Avrupa'nın en kirli havasına sahip şehir ve aynı zamanda ölümlerin üçte 1'inden hava kirliliğinin sorumlu olduğu söyleniyor. O açıdan, buradan Sağlık Bakanlığına soruyorum: Kanser, KOAH, bronşit, astım, ÜSVE gibi hastalıkların ve ASVE gibi hastalıkların Iğdır'daki oranı nedir ve bunların, bu partikül madde oranıyla, tozla alakası nedir? Hava kirliliğinin Iğdır'da insan sağlığı üzerine etkileri nelerdir, bu konuda Sağlık Bakanlığı bir araştırma yapmış mıdır? Ayrıca, düzensiz yol çalışmaları ve altyapı çalışmalarıyla ilgili niçin bir denetleme yapılmıyor?

BAŞKAN – Evet, Komisyon...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, soruların bir kısmı konumuzla doğrudan ilgili olmadığı için elbette onları bakanlıklara bırakıyorum. Ayrıca, Sağlık Bakanlığıyla ilgili veya bu düzenlemeyle ilgili de cevap vermekte zaman bulamadığım, detayına giremediğim konularda da Sağlık Bakanlığımız mutlaka sayın vekillerimizi bilgilendirecektir.

Öncelikle, etki analizi konusuna değinmek istiyorum. Bazı vekillerimiz “Bir etki analizi var mıdır, nedir?” diye sordular. Düzenlemeye ilişkin yapılan mali yük hesaplarının detayları Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmuştur. Yapılan düzenlemede tabielerin emekli aylıklarının iyileştirilmesi maddesinin mali yükü yıllık olarak 817 milyon Türk lirası şeklinde hesaplanmaktadır. Sağlık personelinin tavanlarının yükseltilmesinin oluşturabileceği yıllık etki ise 10,6 milyar civarında hesaplanmaktadır. Alacak tutarların terkin edilmesinin yükü -bu, bir seferlik bir terkin- 113,5 milyon Türk lirasıdır. Ayrıca, bunlara ilave olarak 4924 sayılı Kanun kapsamında çalıştırılacak personele yönelik kontenjan sınırının 5 bin kişi artırılmasına ilişkin mali yük ise yıllık olarak 1 milyar 89 milyon Türk lirası şeklinde tahmin edilmektedir, hesaplanmaktadır yani bunu da dâhil edecek olursak, son saydığım sözleşmeli kadroların ücretini de dâhil edecek olursak yaklaşık 13 milyar civarında bir mali yükten bahsedebiliriz.

Değerli vekilimiz bu sayılarla ilgili bir soru sormuştu. Uzman tabip, uzman dış tabibi emekli personel sayısı bugün itibarıyla 11.474 kişidir ve emekli maaşında meydana gelecek artış bu düzenlemenin kabulüyle birlikte 2.119 Türk lirasıdır. Tabip, dış tabibi emekli personel sayısı 8.982'dir ve burada maaşlardaki artış 1.648 Türk lirasıdır. Uzman tabip, uzman dış tabibinin dul ve yetim aylığı alanlarının sayısı 2.606'dır. Burada maaşlarda meydana gelecek artış 1.483 Türk lirası olarak hesaplanmaktadır. Tabip, dış tabibi dul ve yetim sayısı 4.884'tür. Burada da emekli aylığında meydana gelecek artış 1.154 şeklinde hesaplanmaktadır. Dolayısıyla toplam etkilenecek emekli personel sayısı 27.946'dır ve toplam yük az önce de söylediğim gibi 817 milyon Türk lirasıdır. Bu, tabii her yıl, her yıl devam edecek bir yükür. Burada sadece bir yıllık mali yükten bahsediyoruz. Bütçede biliyorsunuz 2 tür yükten bahsedilebilir. Bir kısım yükler bir seferlik, tek seferlik yüklerdir, bir kısım yükler ise bir defa yaptınız mı her yıl tekrar eden yüklerdir. Dolayısıyla bütün bu yükleri kaç yıl hesaplayacaksınız o yıl sayısıyla da çarparak bakmakta fayda var aslında bu tekrarlanan yüklerde. Ama terkin ettiğimiz bir alacak varsa mesela, o sadece bir yıllık bir harcama şeklinde düşünülmesi veya terkin şeklinde düşünülmesi.

Değerli arkadaşlar, getirilen düzenlemenin vergi dilimlerinden dolayı hekim maaşında artış yapmadığına ilişkin birtakım eleştiriler oldu, onlara da müsaadenizle bir cevap vermek isterim. Getirilen düzenlemeyle sağlık personelinin döner sermaye bütçesinden ödenen sabit ek ödemeleri bundan sonra merkezi yönetim bütçesinden ödenecek olup vergi mevzuatı açısından bir değişiklik olmamaktadır. Dolayısıyla düzenlemeyle yalnızca ödemenin bütçe kaynağı değişmekte, bu durumun vergi matrahına ve vergi dilimlerine bir etkisi bulunmamaktadır, mevcut sistem neyse aynı şekilde devam etmektedir. Diğer taraftan döner sermaye, tavan artış katsayıları belirlenirken üst vergi dilimlerinin getireceği negatif etki göz önünde bulundurularak tavan katsayıları da artırılmıştır.

Yine, bu atama usulü ve bir yıl çalışma şartı konusunda çeşitli tartışmalar yaşandı. Bu konuda da müsaadenizle bir bilgilendirme yapmak isterim. Uzman tabip, tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman, tabip, dış tabibi ve eczacı kadro ve pozisyonlarına ilk defa veya yeniden yapılacak atamalar ile kuraya ilişkin usul ve esasların daha adil bir sistemle gerçekleştirilmesi gayesiyle ilgili kanunlarda bir değişiklik yapılmaktadır. Uzman tabip, tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman ve tabip kadrolarına atamalarda yeterli kadro olduğundan tamamı yerleşmektedir. Dış tabibi ve eczacı kadro ve pozisyon sayıları ise başvuran aday sayısından daha az olduğundan kuraya katılan dış tabibi ve eczacıların bir kısmı müteaddit kuralara başvursa dahi yerleşmemektedir. Buna karşın ilk defa kuraya katılanlar yerleşebilmektedir; bu, bir ihtimal hesabı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bunu tamamlayıp bitireyim.

Kuraya ilişkin esas ve usullerin bu şekilde birçok kuraya iştirak etmesine rağmen yerleşmemiş dış tabibi ve eczacıların ilk defa katılanlara göre yerleşmesine imkân sağlayıcı nitelikte, adil, genel ve objektif kurullarla belirlenmesini temin üzere yeni usul, esaslar belirlenmektedir. Yani birden fazla kuraya girenlerin, çıkma ihtimali yükselmektedir. Bu, yönetmeliklerle objektif bir şekilde belirlenecektir.

Süremi aştığım için burada noktalamak isterim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

8’inci madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 8- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu’nun ek 1’inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kuraya ilişkin usul ve esaslar ile bunların Sağlık Bakanlığındaki atama ve yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

“Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık eğitimi, ilgili dalda tıpta uzmanlık ve mevzuatına göre uzman olan profesör, doçent, doktor öğretim üyesi, eğitim görevlisi ve başasistanlar tarafından verilir. Doktor öğretim üyesi ve başasistanların tıpta uzmanlık eğitimi verebilmeleri için Sağlık Bakanlığı’na ve Üniversitelere bağlı Eğitim Araştırma Hastanelerinde uzmanı oldukları alanda fiilen en az bir yıl çalışmış olmaları şarttır.”

Muazzez Orhan Işık

Van

Rıdvan Turan

Mersin

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İzmir

Oya Ersoy

İstanbul

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Van Milletvekili Sayın Muazzez Orhan Işık.

Buyurun Sayın Işık. (HDP sıralarından alkışlar)

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün Türkiye’de ekonomiden ekolojiye, tarımdan eğitime kadar birçok alanda çoklu krizler yaşanmaktadır. Tüm toplumu yakan en önemli sorunlardan biri de sağlık alanında yaşanan krizdir. Görüştüğümüz kanun teklifi sağlık sisteminde yaşanan bu sorunları çözmekten çok çok uzaktır. Hatta aralık ayında “Sağlık emekçilerinin özlük haklarının iyileştirilmesine dair daha kapsamlı bir yasa çıkartacağız.” gerekçesiyle geri çektiğiniz yasanın bile gerisindedir. AKP’nin piyasacı, liyakatten uzak, özelleştirmeci yaklaşımı kamu hizmetlerini paralı hâle getirmişken tüm emekçileri de güvencesiz ve yoksul çalışan durumuna düşürmüştür. Bugün tüm kamu emekçilerinin ücret koşulları yoksulluk sınırının ve gerçek enflasyon rakamlarının altında kalmıştır. Sağlık hizmeti de dâhil nitelikli bir kamu hizmeti sunulması ancak insan onuruna yaraşır koşulların sağlanması ve en düşük maaşın yoksulluk sınırının üzerine çıkartılmasından geçer. KESK’in açıkladığı bir araştırmaya göre her 5 kamu emekçisinden 1’i geçinmek için ek iş yapıyor. Kamu emekçilerinin yüzde 60’ının hane geliri yoksulluk sınırının altındadır. Yüzde 75’inin kira ve barınma sorunu var ve mevcut enflasyon artışıyla bu sorun daha da ağırlaşmıştır. Enflasyon resmî verilerle yüzde 75 olarak açıklandığı hâlde memura reva görülen zam oranı ise yüzde 7’dir. Genel olarak emekçilerin sosyoekonomik koşulları her geçen gün kötüleşirken özel olarak da sağlık emekçileri mağdur edilmektedir. Her beş dakika da bir muayene dayatmasında ısrar ettiğiniz, sağlıkta şiddeti önleyen mekanizmaları kurmadığınız, Covid’i meslek hastalığı saymadığımız bu düzende sağlık emekçileri yetersiz ve yanlış sağlık politikalarımızın bedelini her gün içi şiddete maruz kalarak ödüyor. Önlemler alınmıyor, failer cezasız kalıyor.

Yoksulluğa ve güvencesizliğe mahkûm edilen sağlık emekçileri kamu hastanelerinden özel hastanelere ve âdeta yurt dışına kaçıyor. Mesele sadece yoksulluk sınırının altında kalan ücretlerin yetersizliği de değildir. 7 binden fazla sağlık emekçisini KHK’lerle ihraç ettiniz. OHAL hukuksuzluğunuz devam eden yeni ihraçlarla olağanlaştırılmış, KHK’ler emekçiler üzerinde bir baskı sopasına dönüştürülmüştür. Sağlık emekçileri, sağlık yüküne itiraz etmemeleri için mobbing, baskı ve sürgünlerle tehdit edilmekte, mesnetsiz, hukuk dışı iddialarla işten çıkartılmaktadır. Sağlık Bakanlığı bazı yeni atamalarda suç işleri bakanlığının fişlemelerini esas alarak işe almamaktadır. Atamalarda ve akademik kadrolarda yandaş hukuku değil liyakat esas alınmalıdır.

1 milyon 300 bin nüfusu olmasına rağmen Van’da tam teşekküllü bir kamu hastanesi hâlen yoktur. Sağlık emekçilerinin sorunlarını, sağlık alanındaki yetersizlikleri, hastanelerin durumunu defalarca dile getirdik. Hem bölge hastanesi hem de aslında 1992’de kurulan ancak Cumhurbaşkanının “Biz kurduk.” dediği üniversite hastanesi de yeterli değildir. Hastanelerdeki yetersiz kadro ve yoğunluktan kaynaklı insanlar özel hastanelere gitmek zorunda kalıyor. Parası olan belli bir zümre özel sağlık hizmeti alabiliyorken çoğunluğu yoksul olan insanlar sağlık hizmetine erişememektedir. Birçok bölüm ve ana dalda ne yeterli sayıda uzman doktor vardır ne de yeterli düzeyde tıbbi teçhizat bulunmaktadır. Özellikle, çocuk metabolizması hastaları, kanser, böbrek, nöroloji hastaları büyük mağduriyetler yaşamaktadır. Tüm ilçelerimizde uzman doktor sıkıntısı vardır. Anne çocuk sağlığı için çok önemli olan kadın doğum bölümü birçok ilçemizde yok, var olan yerlerde de tek doktor var. Tıbbi cihaz eksikliği yanlış teşhislere dolayısıyla yanlış tedavilere neden olmaktadır. Kadro, ilaç ve tıbbi cihaz yokluğu nedeniyle birçok ameliyat da bölgede yapılamamaktadır; bunlardan dolayı açlık ve yoksulluk sınırında

yaşayan halkımız fahiş uçak fiyatlarına ve uzun mesafelere rağmen tedavileri için Ankara, İstanbul gibi metropollerin yollarını aşındırmaktadır. Daha geçen cumartesi günü AKP Genel Başkanının Van’da büyük bir şovla “Çaldıran Devlet Hastanesini açtık.” demesi bize Vizonte filmi hatırlattı. Filmde kütüphanesi olmayan Gevaş ilçesine kütüphane müdürü atanmıştı, Çaldıran’da da hastane binası açıldı ama içi boş, uzman doktoru yok, tıbbi cihazlar yok. AKP’nin hastane açmaktan anladığı şey inşaattır, onu da malzeme çalarak yapmaktadır. İşte, Çaldıran Devlet Hastanesinin durumu; radyoloji bölümü ve tavanı çöküyor. Yine, radyoloji bölümünün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Devamla) – Evet, Çaldıran Devlet Hastanesinin durumu; burası radyoloji bölümü, alt kat tümünden kanalizasyonu olmadığı için rögar suları altında ve vidanjörle bu rögar suları temizleniyor. Bina çökmek üzere ve dökülüyor. Bunu kamuoyuna tekrardan gösteriyorum. Tüm bu fiziki koşulların yanında asıl sorun geleneksel devlet aklının faşist, ırkçı yaklaşımı; bölge illerini, mahrumiyet bölgesi, zorunlu hizmet bölgesi, sürgün yeri olarak görmesidir. Bütün bu koşullardan dolayı sağlık emekçileri, hekimler de ilk fırsatta gitmeyi düşünüyor.

Sağlık hakkı, yaşam hakkıyla bağlantılıdır. Yaşamı korumak için doğru bir sağlık politikasıyla herkese eşit, parasız, ulaşılabilir ve ana dilinde sağlık hizmeti sunulmalıdır.

Tüm halkımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla ilgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 8- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında bulunan ikinci cümlesi ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kuraya ilişkin usul ve esaslar ile bunların Sağlık Bakanlığındaki atamalarına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

“Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık eğitimi, ilgili dalda tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan profesör, doçent, doktor öğretim üyesi, eğitim görevlisi ve başasistanlar tarafından verilir. Doktor öğretim üyesi ve başasistanların tıpta uzmanlık eğitimi verebilmeleri için uzmanı oldukları alanda fiilen en az bir yıl çalışmış olmaları şarttır.”

Mehmet Bekaroğlu

Özgür Özel

Metin İlhan

İstanbul

Manisa

Kırşehir

Nazır Cihangir İslam

Servet Ünsal

Ali Şeker

İstanbul

Ankara

İstanbul

Ali Fazıl Kasap

Fikret Şahin

Kütahya

Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SALİH CORA (Trabzon) – Katılıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Nazir Cihanğir İslam.

Buyurun İslam. (CHP sıralarından alkışlar)

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım; evet, 2'nci gün oldu, bu Sağlık Yasası'ndaki değişikliği tartışıyoruz. Ben de çocukluk günlerime gittim, hani ortaokuldaki ergenlik günlerime. Şöyleydi: Yani "Dersler nasıl?" diye sorarlardı? Aslında derslerin bir kısmı kötü, ben daha çok resim yapmayı, müziği falan seviyorum, beden eğitimi seviyorum ama "iyi" derdik her çocuğun dediği gibi. "Dersler nasıl?" "İyi." "Dersler nasıl?" "İyi." Karne günü, tabii, benim kanaatlerimle hocaların yargıları arasında bir çelişki olurdu. E, tabii, bu da eve yansırı, neticede şöyle sıyrılmak mümkündü: Bu hocaların hepsinin, bu öğretmenlerin hepsinin bana garazı var, beni okuldan attırmak istiyorlar, hepsi benim düşmanım, beni yok etmek istiyorlar ama inanın, ne vicdanım ne aklım buna yanaşmıyordu. Bu, sadece benle alakalı bir iş değil; hayattaki dönüm, hayattaki dönüşüm, hayattaki çevrim bu şekilde gider. Duvara toslarız, duvara tosladığımızda yapacağımız 2 şey var; ya inat eder aynı istikamette devam ederiz, bir daha toslarız, bir daha toslarız ve kendimizi yok edene kadar toslarız ya da istikamet değiştiririz.

Çok değerli arkadaşlarım, işte, sağlık konusundaki tartışmalarda iki gündür burada bütün rakamlar verildi, bütün savunmalar yapıldı, buna benzer bir durum var karşımızda. Yani olaya her konuda olduğu gibi âdeta bir çocuğun, bir ergenin yaklaştığı gibi yaklaşıyor. Şunu diyorsunuz: "Bu harcadıklarımızda biz en iyisini yaptık, en iyi hizmeti veriyoruz, en iyi sonuçları aldık ama muhalefet birlik olmuş bizi karalıyor ve bütün düşmanlar –genelde de bunu söylüyorsunuz- bizi yok etmeye çalışıyor." Değerli arkadaşlar, biz de diyoruz ki: Bu yaptıklarınız en iyi tercih değildi, gözden geçirmelisiniz. Bu yaptıklarınızı çok daha ucuza mal ederdik veya sizin yaptığınız bu harcamalarla biz bunun 2 mislini, 3 mislini yapabiliirdik ve çok daha iyi sonuçlar alırdık, hem vatandaşın hem sağlık çalışanlarının memnuniyetini kazanırdık. Sizin hiçbir rakama ve mantıksal çıkarıma dayanmayan önermeleriniz ve iddialarınız ne kadar doğruysa bizlerin bu söyledikleri de en az o kadar doğrudur.

Değerli arkadaşlarım, her konuda olduğu gibi sağlık konusunda da performansınızın ölçülmesi gerekiyor. Maliyet etkililiğine bakıyoruz yani harcadığımız paranın ne kadar rasyonel harcadığına bakıyoruz ama bu konuda bilgi vermiyorsunuz, âdeta olayın üstüne kapanıyorsunuz, harcamaların uygun olup olmadığı konusunda, alternatif yöntemler konusunda, ne bileyim, bir ihaleyi kime hangi nedenlerle bu şekilde verdiğinizden dolayı herhangi bir açıklamaya gitmiyorsunuz ama sorduğumuzda "Sonuçlar gayet iyi." diyorsunuz.

Uygulamalarınızın sonucu olarak hasta tedavi sonuçları hakkında da bir açıklama yapmıyorsunuz yani hangi hastalık grubunu nereden aldınız, bu uygulamalarla nereye getirdiniz, bunun hakkında da bir bilgimiz yok ama buraya çıkıyorsunuz, "Hastalar nasıl?" diyoruz, siz diyorsunuz ki: "İyi." Uygulamalarınızın en büyük, en trajik sonuçları ne yazık ki sağlık çalışanları üzerinde odaklandı. Size sorsak buna da iyi diyorsunuz ama sağlık çalışanları açısından bu, tam bir felaket. Daha geçen hafta Siirt'teydik. Siirt'te çalışma yaparken Kurtalan'da bir hekim arkadaşımıza saldırı haberi aldık hemen oraya gittik. Sayın Kaymakamla telefonda görüştük, Kaymakam dedi ki: "Hastanede polis yok." Neden hastaneye polis vermiyorsunuz? "Benim bile korumam yok." dedi yani böyle bir durum.

Evet, olumlu yaptıklarınızın üstünden geçmiyorum yani bebek ölüm, anne ölüm -ne bileyim- doğumda beklenen yaşam süresi, kaba ölüm; bunları zaten söylüyorsunuz ve zikrediyorsunuz ama durum bundan ibaret değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Teşekkürler.

Bakın, siz birinci basamağı amaçlarına uygun çalıştırmıyorsunuz. Sağlık okuryazarlığı toplumda hemen hemen yok gibi. Obezite konusu tam bir fiyasko. Toplumun ortalama kan basıncı, kalça kırıkları, omurga kırıkları, osteoporoz (kemik erimesi) bunlar konusunda yani halk sağlığını ilgilendiren olaylar konusunda bir açıklamanız yok. Hasta Batı’da 6 kez uzmanı görürken bizde 10 kez görüyor ve lüzumsuz tetkikler konusunda da bir çalışmanız yok. Yoksulluk, tükenmişlik, meslekten soğuma ve yurt dışına bir an önce gidip orada hekimlik yapma arzusu had safhada.

Değerli arkadaşlar, Sayın Erdoğan ne dedi: “Doktor iğne yaparsa hasta felç olur.” Bunun bir doğruluğu yok ama siz bu ülkeyi yönetirseniz ülke felç olur, bunu da hepimiz gördük.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoğlu

Ümit Beyaz

Adana

İstanbul

İstanbul

Zeki Hakan Sıdali

İmam Hüseyin Filiz

Ümit Dikbayır

Mersin

Gaziantep

Sakarya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SALİH CORA (Trabzon) – Katılmıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesi üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu’nun ek 1’inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ve ikinci fıkrası değiştirilmektedir. Değiştirilen cümleyle Kura ile Atanacak Sağlık Personelinin Atama Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik’in Sağlık Bakanlığınca çıkarılması sağlanmakta, değiştirilen fıkrayla da tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık eğitimi vereceklerde fiilen en az bir yıl çalışmış olma şartı getirilmektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz büyük bir sağlık kriziyle karşı karşıya kalmak üzereyken bu şekilde bazı maddelere bir cümle eklemek veya bir fıkra değiştirmek gibi yapılan pansumanların sorunlara çözüm getirmeyeceği çok açıktır. Son zamanlarda birçok hastanede bazı branşlarda uzman hekim bulunmadığı için randevular aylar sonraya verilebilmektedir; tıbbi görüntüleme randevularında ise daha uzun süreler gerekmektedir. Övünç kaynaklarımızdan biri olan tıp eğitiminde de sıkıntılar baş

göstermiş, üniversitemizdeki hoca sayısı hızla azalmış, eğitimin kalitesi de düşmeye başlamıştır. Başka ülkelere giden doktor sayısı artık binlerle ifade edilmekte, binlercesi de gidebilmenin fırsatlarını kollamaktadır; boşalan yerlerde ise sığınmacı doktorlara görev verilmektedir. Başta Avrupa ülkeleri olmak üzere, dünyanın her yöresinden hasta kabul eden bir ülke olan Türkiye bu konumundan uzaklaştıkça sağlık turizmine de büyük darbe vurulacağı gözden uzak tutulmamalıdır.

Dünyayla mukayese edildiğinde de görüleceği gibi, ülkemiz hızla irtifa ve itibar kaybetmektedir. Sağlık harcamalarının millî gelire oranı esas alındığında, Kolombiya ve Vietnam'ın bile gerisinde kalmaktayız. Dünya Ekonomi Forumu'nun Küresel Rekabetçilik Raporu'na göre de ülkemiz, çalışanların sağlığı sıralamasında gelişmiş ülkelerin çok gerisinde kalmakta, ancak Mısır ve Filipinler gibi ülkelerle yarıştığımız görülmektedir. Sağlıklı iş gücü yoksa üretimde verimlilik azalır, sağlıklı nesiller yetiştirilemez ise de gelecek bütünüyle tehdit altına girmiş olur. Dolayısıyla sağlık hizmetlerinin eksiksiz sunulması, iktidarlara Anayasa'nın yüklediği bir görev ve sorumluluktur, aynı zamanda ahlaki bir sorumluluktur.

İktidarın bakış açısındaki başarı hikâyelerinde şehir hastanelerinin çoğalması ve sayısal verilere dayanan çok hastaya hizmet verilmesi söylemi vardır. Sunulan sağlık hizmetlerinin kalitesi, arkasındaki şaibelere aldırış etmeden gösterişli, lüks hastane binalarıyla izah edilmeye çalışılmaktadır. Bu anlayış son derece yanlış bir anlayış olup göz boyamak ve günü kurtarma gayretinden başka bir şey değildir. Daha dün bu kürsüden konuşma yapan iktidar mensupları masallar anlatarak algı operasyonu yapmaya devam ettiler. Bazı söylediklerine kendileri de inanmaya başlamış: “Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarından önce ambulans mı vardı, görüntüleme cihazları mı vardı, yoğun bakım üniteleri mi vardı, MR mı vardı, tomografi mi vardı?” Hiçbirisi yokmuş. Şimdi ise hepsi var; var olmasına var da daha dün Sağlık Bakanlığı önünde kendini aracının içerisine kilitleyip sesini duyurmaya çalışan ambulans şoförüne ne diyeceğiz? O da herkes gibi nankör müdür yoksa? Ashında, nankör olan, gerçekleri gösteren ambulans şoförü değil, milletin büyük desteğine rağmen masal anlatarak algı yaratmaya çalışanlardır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Yirmi yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının sağlıkta ülkeyi getirdiği nokta işte budur.

Değerli milletvekilleri, doktorlarımızın yurt dışına çıkmalarını önlemeye yönelik yasalar yapısal sorunları çözmekten ve kapsayıcılıktan uzak olmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Sağlık alanında bütün sorunların ele alındığı, bütün paydaşların kabul edebileceği kapsamlı bir reforma ihtiyaç olduğu doğrudur. Bu açıdan değerlendirilecek olursa eğitim sürecinden çalışma koşullarına, farklı istihdam modellerinin kaldırılmasından özlük haklarına kadar gerçekçi bir düzenlemeye ihtiyaç olduğu açıktır. Reform sayılabilecek, kapsayıcı bir sağlık kanununun hayata geçirilmesi artık iktidarın yapabileceği bir iş değildir. Zira, iktidarın tek adam görüntüsündeki partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin son kullanma tarihi yaklaşmış olup tamamen tıkanmak üzeredir. Yaklaşmakta olan seçimlerle güçlendirilmiş parlamenter sisteme geçişin mümkün olacağına, sağlık dâhil halkın beklediği bütün sorunların kısa sürede çözüleceğine olan inancımı paylaşıyor, saygılar sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri okutup aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıname Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 9 - 3359 sayılı Kanunun ek 3'üncü maddesinin birinci fıkrasında bulunan "veya ilgililerin talebi halinde 10.7.2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanuna tâbi sözleşmeli sağlık personeli" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve fıkra birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Devlet hizmeti yükümlülüğünü yapmakta olan personel, buldukları ilde 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararıname Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna tabi sözleşmeli sağlık personeli olarak çalışabilir."

Metin İlhan	Servet Ünsal	Fikret Şahin
Kırşehir	Ankara	Balıkesir
Mehmet Bekaroğlu	Ali Şeker	Ali Fazıl Kasap
İstanbul	İstanbul	Kütahya
	Özgür Özel	
	Manisa	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SALİH CORA (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kütahya Milletvekili Sayın Ali Fazıl Kasap.

Buyurun Sayın Kasap. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifini hazırlayan AK PARTİ Milletvekili Sayın İsmail Tamer -burada mı bilmiyorum şu anda ama- 20 Nisanda şöyle bir açıklamada bulunuyor basına: "Pratisyene 25, uzmana 30 bin." Böyle bir beyan var. Ya, bu kanun teklifini hazırlayan İsmail Bey, ben de bir sağlık profesyoneliyim; bizde, tıp mesleğinde ağabey-kardeş ilişkisi vardır, haklarını korurlar. Neden 1 Aralıktan bu duruma geldik, onu izah etmesi çok zor. Neden 25'ten 12, 13'lere düştünüz? Ben de onu merak ediyorum.

Bakın, değerli arkadaşlar, bir Türkiye gerçeği var. Uzman doktor 12.500 lira, asistan 11.000 lira, eczacı arkadaşlarımız 5.000-7.000 lira, hemşire arkadaşlarımız 7.400 lira, her şey dâhil, aile hekimleri demin söylenenin hilafına 11.000 TL civarında maaş alıyor, emekliler de 9.000 lira, çalışıyorsa da 6.700 liraya düşüyor. Bulanık suda balık avlıyorsunuz. Çok fazlasına gerek yok, Türkiye'de yoksulluk sınırı 19.602 lira ve Türkiye'de kamuda çalışan hekimlerin hepsi bu yoksulluk sınırının altında maaş alıyor. Peki, değerli arkadaşlar, burada mutlu bir azınlık var, sizin himayenizde diyeyim artık, bir yerde, o mutlu azınlığın özelliklerini de izah edeyim. Sayın Bakanın, Bakan Yardımcısının ve Komisyondaki arkadaşlarımızın dudaklarını uçuklatan rakamlar var. Neler var? İl sağlık müdürü var, bunlar stratejik

personel 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle maaş bağladığınız, Türkiye çapında yaklaşık 9.800 ayrıcalıklı kişi. Peki, bunlar ne kadar alıyor? Sağlık müdürü 60.000 lira, sağlık müdürü 41.000 lira, uzman tabip 30.000 lira, tabip 24.000 lira; bunlar ilçe sağlık müdürleri. Peki, orada çok daha stratejik bir personel sayısı var: Hekim olmayan başkanlar. Siz, bunlara 21.000 lira veriyorsunuz; açık sınıрынın üstünde maaşı bu arkadaşlara veriyorsunuz, AK PARTİ'yle değişik şekilde bağlantılı olan yaklaşık 10 bin insana ve bunların içinde -çok değişik- dört yıllık lisans mezunu var.

Diğer taraftan "Stratejik olarak çok gerekli." diyorsunuz, bu 4972'yle getirilmiş olan... Aynı acil serviste bir hekim arkadaş çalışıyor 12 bin liraya, aynı konumda, aynı okuldan mezun hatta aynı zamanda mezun hekim arkadaş 25 bin liraya çalışıyor. Ya, burada "stratejik personel" diye değerlendirdiğiniz sağlık personelinin maaşı -ki hekimler stratejik personeldir- vali maaşı veya hâkim, savcı maaşının çok çok ötesindedir.

Ben size şöyle söyleyeyim: Türkiye'de kamuda çalışan toplam 115 bin hekim arkadaşımız var. Emin olun, maaşlarına 5-6 bin lira direkt seyyanen zam getirildiğinde bütçeye tüm yükü sadece 7-8 milyar TL oluyor. Sizin çalıştırmış olduğunuz toplam 9.800 stratejik yandaşa, dört yıllık lisans mezunu veya hiçbir liyakati olmayan şahıslara verdiğiniz para 2,7 milyar TL, 2,7 milyar TL yılda; emeklilere yaptığınız iyileştirme sadece 807 milyon lira, insanların GSS veya 50, 100 liralık basit sağlık giderlerini ödeyemediği için silmek zorunda kaldığınız ama silmediğiniz 109 milyon lira. Ya, Türkiye Cumhuriyeti büyük bir devlet, siz küçültünüz, siz küçültünüz; 109 milyon liranın hesabını yapıyorsunuz.

Peki, hekimlerin bir yılda alacağı maaş ne, biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Bir yılda alacakları maaşın toplamı -yani dediğim iyileştirme yapılırsa, asgari yoksulluk sınırından 1 lira fazla verdiğinizde- Cumhurbaşkanlığının bir uçağı yapmıyor; aradaki fark Cumhurbaşkanı... Türkiye'nin bu tezatların ülkesi olmaması gerekiyor. Hekimlerin haklarını savunmamız gerekiyor, hekimlerin haklarını gasbetmememiz gerekiyor, hekimleri ve diğer tüm sağlık çalışanlarını -eczacılar, diş hekimleri de dâhil- bu yoksulluk sınırının altında yaşatmaya devam ederseniz olacağını şöyle söyleyeyim: Kanun teklifini hazırlayan arkadaşlar ve hekim arkadaşlar galiba yüzleri tutmadığı için şu anda Genel Kurulda değiller; İsmail Bey de kaçmış büyük bir ihtimalle, buralarda değil. Bakın, bu beyanati veriyorsunuz ama ciğeriniz, içiniz istemiyor, kalbiniz mutmain değil ve burada hekim arkadaşlardan -17 hekim arkadaş burada imza atan- hemen hemen 1 veya 2 kişi dışında yok. Yüzünüz tutmuyor mu değerli arkadaşlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Niye öyle bir şey olsun Allah aşkına yani?

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Hekimlere verilen şeylerin yetersiz olduğunu galiba arkadaşlar da kabul ediyor ve burada değiller. Genel Kurulda AK PARTİ sıralarında 1 hekim arkadaş var.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen sürekli hepsinde duruyor musun?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, sen de yoktun...

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Bakın, yani vicdanınız elvermiyor.

Ben size son cümleyi şöyle söyleyeyim: Bu mantıkla devam ettiğiniz müddetçe Türkiye'de hekim kalmayacak.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Fazıl Bey... Fazıl Bey...

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Ama şunu söyleyeyim "Dereye su gelene kadar kurbağanın gözü çıkarmış." diyorlar.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Terbiyesizlik yapma!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Fazıl Bey, Arife Hanım orada, ben buradayım.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Yani “Kaçmış.” falan demeye gerek yok.

BAŞKAN – Sayın Demirbağ, hoş geldiniz! Sayın Demirbağ...

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Yüzünüz tutmadığı için burada değilsiniz. İsmail Bey’i de burada bekledik, kanun teklifinde daha önceki önerisinin yerine getirilmediği için. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Hepinize, Genel Kurula teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Aynaya bak da kendini gör.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen burada konuşma yapacaksın diye hazır kıta Mecliste hazır mı olacağız yani?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ya bu nedir? Bu Mecliste konuşmayacak mıyız yani! Bu nasıl bir üsluptur, bu nasıl bir terbiyedir, her çıkana laf atıyorsunuz; yakışıyor mu ya! Ne ayıp şey ya! Hiç yakışıyor mu iktidar grubuna bu tahammülsüzlük ya!

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinde yer alan “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Oya Ersoy

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Adana

İstanbul

Muş

Rıdvan Turan

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Mersin

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Adana Milletvekili Sayın Kemal Peköz.

Buyurun Sayın Peköz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanunun 9’uncu maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu selamlıyorum.

Madde üzerinde konuşmaya geçmeden önce, bir yıl önce hain bir katil tarafından hunharca katledilen Deniz arkadaşımızı saygıyla ve sevgiyle anıyorum.

52’nci yılında -içinde de bulunduğumuz- 15-16 Haziran olaylarında yaşamını yitirenleri saygıyla anıyor; barış, özgürlük ve demokrasi mücadelesi verenleri de selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, maddeyle özlük haklarında yapılacak iyileştirme gündeme alınmış. Sağlık camiasında çalışanların özlük haklarının iyileştirilmesine hiç kimsenin bir itirazı olamaz ancak bunu iyileştirirken aynı zamanda sağlık hizmetlerinin ülkenin her tarafına yaygınlaştırılabilmesi için de dezavantajlı bölgelerin de üzerinde bir çalışma yapıp onların gidilebilir, yaşanabilir ve hizmet yapılabilir yerlere dönüştürülmesi gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, sağlık hizmetleriyle ilgili aralık ayında getirilen teklif daha sonra “Daha iyisini getireceğiz.” diye geri çekilmişti ama şimdi gelenin ona bile ulaşmadığı araştırmada görülüyor. Aynı zamanda, sağlıkta şiddetle ilgili bir yasa geçirdik ancak sağlıkta şiddeti önleyecek olan yasa maalesef istenen sonucu vermedi çünkü Ceza Kanunu’nun içerisine yerleştirilmedi; 3359 sayılı Yasa’ya yerleştirildiği için, caydırıcılığı olmadığı için de işlemiyor ve şu anda sağlık kuruluşlarında hemen hemen her gün şiddet uygulanmaya devam ediliyor.

Türk Tabipleri Birliği artan şiddet nedeniyle 18 Ocak 2022 tarihinde Adalet Bakanlığında talepte bulundu, sağlıkta şiddet yasasının 3359 sayılı Yasa’dan çıkartılarak Ceza Yasası’nın içine alınması talep edildi. O dilek de yerine getirilmedi.

Yine, daha önce, Türk Tabipleri Birliği, Sağlık ve Adalet Bakanlığına da bir yazı göndermişti, onu okumak istiyorum size: “Doktor Ersin Arslan’ın hasta yakını tarafından öldürülmesinin ardından mevzuatta kimi düzenlemeler yapılmış ancak ısrarla talep etmemize karşın bu düzenlemeler ceza mevzuatında değil 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu’nda yer almıştır. 2/1/2014 günlü Resmî Gazete’de yayımlanan 6514 sayılı Yasa’nın 47’nci maddesiyle 3359 sayılı Yasa’ya ek 12’nci madde eklenmesiyle başlayan ve 2018 ve 2020 yıllarında da ek fıkra düzenlemeleriyle devam eden değişiklikler arasında sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçu, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 100’üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tutuklama nedeni varsayılan suçlardır. Kamu veya özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan sağlık personeli ile yardımcı sağlık personeline karşı görevleri sebebiyle işlenen 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda yer alan kasten yaralama -yani madde 86- tehdit -madde 106- hakaret -madde 123- ve görevi yaptırmamak için direnme -madde 265- suçlarının içerisine alınması hâlinde bu işleyiş kazanabilecek ve caydırıcılığı olacağı için aynı zamanda sağlıkta şiddetin önüne de geçilmiş olacaktır.”

Sağlıkta, aynı zamanda, bunların yanında, sağlıkta şiddetin ve özlük haklarının yanında önemli bir konu daha var. Özellikle belirli bir yaşın üzerindeki insanlar, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde yaşayan insanların ana dilleri Türkçe olmadığı için, genellikle Kürtçe konuştukları için ve ana dilleri Kürtçe olduğu için hizmet almakta zorlandıklarını zaman zaman ifade etmektedirler. Bununla ilgili bugüne kadar herhangi bir düzenleme yapılmadı. Bu kanun teklifi, derli toplu, taraflarıyla birlikte yeniden gözden geçirilmesi, yeniden ele alınması, aynı zamanda Tabipler Birliğinin, sağlık çevrelerinin, sağlık kuruluşlarının temsilcilerinin tümünün katılımıyla yeniden düzenlenmesi ve ana dilinde sağlık hizmetinin sunulmasının da yerine getirilmesi hâlinde bir anlam ifade eder; bu şekilde eksiktir, yanlıştır, istenen sonucu da vermeyecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ümit Dikbayır

Trabzon

Adana

Sakarya

Dursun Ataş

Ümit Beyaz

Kayseri

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önegeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan sağlıkla ilgili kanun teklifinin 9’uncu maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti, ekonomik, siyasal, ekolojik, eğitim, sağlık, barınma gibi her alanda biriken sorunlar ve bu sorunların getirdiği şiddetli krizle 100’üncü yılına girmeye doğru hızla yol almaktadır. Krizlerin birbirini kovaladığı ülkemizde AKP iktidarının en çok övüldüğü sağlık sistemi de ciddi bir krizin içinde ve iflas etmek üzeredir. Bu duruma rağmen, bugün getirilen kanun teklifi sağlıktaki sorunları giderebilmekten çok uzaktır. Bu kanun teklifi, Aralık 2021’de Genel Kuruldan daha fazla geliştirilmek ve iyileştirmek amacıyla geri çekilmişti ancak aradan geçen altı aylık süreden sonra gelen bu teklif beklentilerin çok uzağında kalmıştır yani sağlık çalışanları Hükümetin bizzat kendisi tarafından yüksek bir beklentiye sokulmuş ancak dağ fare doğurmuştur. Özellikle, teklif, emeklilik dönemine yansımayan ek ödemelerde iyileştirme yapmakta, sabit maaşlarda ise iyileştirme yapmamaktadır yani sağlık sistemimize büyük zararı olan performansa dayalı ek ödeme uygulaması anlayışı daha da derinleştirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye bugün büyük bir sağlık kriziyle karşı karşıyadır. Uygulanan yanlış politikalar, sağlık çalışanlarına karşı şiddet, zorlu çalışma koşulları, bir türlü iyileştirilmeyen özlük hakları gibi önemli sorunlar sebebiyle hekimlerimiz ve diğer sağlık çalışanlarımız istifa etmekte veya yurt dışına gitmektedir. 2021 yılında 1.400’ün üzerinde doktor yurt dışına gitmiştir. Bu yılın sadece ilk 5 ayında ise 491’i uzman, 445’i pratisyen, toplamda 936 hekim yurt dışına gidebilmek için belgesini almıştır. Yıl sonuna kadar 2.500’ün üzerinde doktorun yurt dışına gideceği tahmin edilmektedir. Bugün hastalar randevu almak için doktor bulamazken AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı ise doktorları kastederek “Açık konuşuyorum, varsın, gidiyorlarsa gitsinler; bizler de üniversiteleri yeni bitiren doktorlarımızı istihdam ederiz.” demişti. Ancak bugün yapılan kamuoyu yoklamalarında 10 bine yakın tıp öğrencisinin mezun olduktan sonra hayatlarını Avrupa ülkelerinde devam ettirmek istediği ortaya çıkmaktadır yani doktorlarımız gidiyor, tıp öğrencilerimiz ise gitmek için hazırlık yapıyor. Bu vahim durumun sonucunda birçok hastanede, hatta ilde bazı branşlarda hekim kalmamıştır çünkü bilim değer görmediği toprakları her zaman terk eder.

Değerli milletvekilleri, “Sağlıkta devrim yaptık.” dedikleri ülkede bugün muayene randevuları aylar sonrasına verilebilmekte ve tıbbi görüntüleme, MR, ultrason gibi randevular içinse hastalar yaklaşık altı ay bekletilmektedir. Övündükleri sağlık sisteminde bir hastanın tedavi süreci hayatta kalmayı başarabilirse en iyi ihtimalle bir yılı aşmaktadır. Sağlıkta yaptık dedikleri devrim sonucu bir doktor otuz altı saat çalışmakta, şiddete uğramakta, bir hastaya ortalama beş dakika zaman ayırabilmektedir. Sonuç olarak, AKP’nin her alandaki başarısızlığı sağlık sistemimize de sirayet etmiştir.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem Kayseri’de de sağlıktaki sorunlar çığ gibi büyümüştür. Kayseri Şehir Hastanesinde uzman olmayan bölümler bulunmaktadır, şehrimizin kırsal ilçelerinde ise durum daha da vahimdir. Kırsal ilçelerde uzman doktor bulunmamakta, ameliyatlar yapılamamakta, hastane binaları boş dururken en acil ameliyatlar için bile hastalar şehrin öteki ucuna gönderilmektedir. Hemen hemen her gün hastanelerden randevu alamamaktan, yatak bulamamaktan şikâyetçi

hemşhrilerimiz bizleri aramaktadır. Kayserili hemşhriyerim sağlık konusunda bu sıkıntıları yaşarken AKP’li siyasilerin kendi içindeki kavgaları sağlık bürokrasisi üzerinde devam etmektedir. AKP’li bir siyasiye yakın olan bir sağlık brokratu AKP’li başka bir siyasi tarafından görevden aldırılmakta, AKP’li siyasiler kendi adamını yönetici yapmak için kavgta etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Liyakatin hiçe sayıldığı Kayseri’de sağlık sistemi AKP’li siyasilerin ring alanına dönüőmüőtür. Böyle bir ortamda doğal olarak sistem iŐlememekte, hastalardan doktoruna, sağlık çalıŐanlarından öğrencisine herkesi mağdur etmektedir.

Değerli milletvekilleri, gelinen noktada, sürekli övündükleri sağlık sistemi felç olmuş; günde 6 doktorun yurt dışına gittiği bir ülkede hastalar randevu alamaz, acil ameliyatlar dışında ameliyatlar yapılamaz, doktorlar hastalara bakamaz hâle gelmiştir. Bu yüzden, günü kurtarmalık çalışmalar yerine geleceğe yönelik, sağlık sektörünün tüm sorunlarını ele alan bir reform yapılması gerekmektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – nergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... nerge kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

10’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, nergeleri okutup aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk nergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklif’nin 10’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Nuran İmir	Gülüstan Kılıç Koçyiğit	Oya Ersoy
Şırnak	Muş	İstanbul
Rıdvan Turan	Serpil Kemalbay Pekgözegü	Sait Dede
Mersin	İzmir	Hakkâri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - nerge üzerine söz talep eden Hakkâri Milletvekili Sayın Sait Dede.

Buyurun Sayın Dede. (HDP sıralarından alkışlar)

SAİT DEDE (Hakkâri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan teklifin 10’uncu maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Bugün, Türkiye’de ekonomiden tarıma, eğitime kadar bütün alanlarda çoklu krizler yaşanmaktadır. YurtaŐları yaŐamlarıyla tehdit eden en önemli sorunlardan biri de sağlık alanında yaşanan daha fazla hasta, daha fazla hastalıkla kr etmeyi hedefleyen sağlık sisteminin yarattığı krizdir. Aylar sonrasına alınabilen randevular, gittikçe artan kalemlerle cepten demeler, kamusal sağlık hizmetlerini tüketen düzenlemelerle özel hastanelere teşvik, sağlıkta eŐitsizlik tüm toplumun sağlığını tehdit etmeye devam etmektedir. Meslek rgtleri ve sağlık emekçileri birçok defa iktidarı uyardı, derhâl önlem alınması

gerektiğini söyledi. Uzunca bir süredir devam eden sağlık emekçilerinin mücadelesi nihayet iktidarı sağlık alanında bir düzenlemeye zorladı. Ancak şimdi de teklife baktığımızda birçok defa en üst düzeyde dile getirilen vaatlerin hiçbirinin yerine getirilmediğini görüyoruz. “Sağlık ekip işidir.” anlayışıyla bağdaşmayan, sağlık meslek mensuplarının hiçbirisini memnun etmeyen bir düzenlemeyle bir nevi sus payı verilmek istenmektedir. Koruyan değil, hastalık üreten bir sağlık sistemi içinde sağlık emekçileri yoğun çalışma saatleri, uzun mesailer, ardi ardına gelen nöbetlerle yoğun bir yük altındadır. Tüm bu yoğun emeğe rağmen tek talepleri insani yaşam koşullarının oluşturulması olan sağlık emekçilerinin hakları her geçen gün daha fazla gasbedilmeye devam edilmektedir.

Bakın, sağlık emekçileri, meslek örgütleri, sendikalar defalarca sorunları ifade etmelerine rağmen bu iktidar sorunları görmemekte, çözüm üretmekten çok sorun üretmekte ısrar etmektedir. Sağlık emekçileri “Hastaneler işletme hâline getirildi.” diyorlar, siz “Sağlıkta Dönüşüm Programı’yla harika şehir hastaneleri yaptık.” diyorsunuz; onlar “Haklarımız gasbediliyor.” dediler, siz “Çıktı çıkacak, müjdemiz var, yeni düzenleme kapıda.” diyerek oyalama taktikleriyle mücadelelerini zayıflatmak istediniz; onlar aralıkta getirdiğiniz düzenlemeye karşı çıkarak “Sağlık ekip işidir.” dediler, siz o düzenlemenin bile gerisine düştünüz; onlar “Tükeniyoruz.” dedikçe siz performans dayatmasıyla daha yoğun çalışma saatleri, daha uzun mesailerle sağlık emekçilerini iyice tükettiniz. Aşırı iş yükü, uzun nöbetler, düşük ücretler ve daha birçok nedenden istifa eden doktor sayısı artarken siz kalkıp “Giderlerse gitsinler.” demeye kadar vardırıdınız işi.

“Çözüm” diye sunduğunuz teklifin 10’uncu maddesiyle getirilmek istenen düzenlemeyle sözleşmeli personel istihdamında pozisyon sayısı artırılmak istenmektedir. Oysa maddenin geçmesi hâlinde mevcut eşitsizlikler ve adaletsizlikler ortadan kalkmayacaktır. Gerçekten mağduriyeti bir nebze giderecek bir düzenleme yapılmak istenseydi tüm sözleşmeli sağlık emekçilerinin kadroya geçirilmesi istenirdi.

Yine, bir lütf gibi pazarlanan teklife baktığımızda performansa dayalı angarya çalışmayı dayatan ek ödeme uygulamalarıyla karşı karşıyayız. Ek ödeme tavan oranları zaten maaşlara oranlanmıştı ve sağlık emekçilerinin maaşları arasında belli farklar hâlihazırda zaten bulunmaktadır. Buna rağmen, ek ödeme oranları, hâlihazırda daha yüksek maaşlı olanlara yüksek oranda, daha düşük maaşlı olanlara ise düşük oranda öngörülmüştür. Bu ayrımcı yaklaşım, bütün sağlık emekçilerinin çalışma motivasyonunu kırdığı gibi iş barışını da bozacak ve sağlık hizmetinin bütüncül yaklaşımına da ciddi bir zarar verecektir. Sabit ek ödemelerde herhangi bir artış yaşanmadığı gibi, ödemelerin emekliliğe yansıtılmasına yönelik bir düzenleme de ne yazık ki bulunmamaktadır.

2021 Aralık ayındaki düzenlemede ödemeler sabit ek ödeme üzerinden artarken mevcut yasa teklifinde ödemeler daha güvencesiz olan performans ve sözleşmeli çalışma üzerinden artırılmakta, mesai dışı çalışma teşvik edilmektedir. Performansa dayalı angarya çalışmayı dayatan ek ödeme uygulamasında ısrar edilmeye devam edilmektedir. Aralık 2021’deki düzenlemede, pratisyen hekim sabit ek ödeme oranları yüzde 180’den yüzde 450’ye yükseliyordu; mevcut yasa teklifinde ise pratisyen hekimlerin sabit ek ödeme oranı yüzde 180’den yüzde 265’e yükseltildi; örneğin, 3.773 lira alan pratisyenin sabit ek ödemesi Aralık 2021’deki düzenlemeyle 9 bin lira civarında olacak iken yeni yasa teklifiyle 5 bin lira gibi bir miktarda olacaktır.

Çalışanların ücretleri her geçen ay erirken çalışma şartları daha da zorlaşmaktadır. Hekimlerin büyük çoğunluğu yoksulluk sınırının altında ücret alırken her gün sağlık kurumlarında yaşanan kaos ortamını idare etmek zorunda kalmaktadırlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SAİT DEDE (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Dayanılmaz hâle gelen koşullar sonucu, son iki yılda binlerce hekim kamudan istifa etmiş ve yine, binlercesi yurt dışına gitmek zorunda kalmıştır. Uzun süredir nitelikli sağlık hizmeti alamayan toplum artık hekim bulamamaktadır.

Zam şampiyonu tek adam rejimi, yandaşa kamu kaynaklarını kepçeyle dağıtırken emekçiler söz konusu olduğunda onlara bir çay kaşığı kadar dahi artışı çok görmektedir. Tüm yurttaşlar gibi sağlık emekçileri de geçinemiyor, yoksullukla mücadele ediyor. Giderek derinleşen bu krizin mimarı tek adam ve onun rejimidir.

Hastaneler otellere dönüştürüldü, sağlık ürünlerine yapılan zamlar en üst sıralarda yer almaktadır. Doktor yok, teknik ekipman yok, malzeme alınmıyor, insanlar sağlık hakkına erişemediğinden sağlığından oluyor; vatandaş hastaya, tüketiciye ve en açık tabiriyle müşteriye dönüştürülmüştür. Bu hastalıklı sistemin reçetesini halk sandıkta yazacaktır, bundan en ufak bir şüphemiz olmasın.

AKP'siz bir gelecek, sağlıklı bir gelecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 10- 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde bulunan "22000'i" ibaresi "27.000'i" şeklinde değiştirilmiştir.

Ünal Demirtaş	Ali Fazıl Kasap	Mehmet Bekaroğlu
Zonguldak	Kütahya	İstanbul
Ali Şeker	Metin İlhan	Servet Ünsal
İstanbul	Kırşehir	Ankara
Fikret Şahin	Özgür Özel	
Balıkesir	Manisa	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Zonguldak Milletvekili Sayın Ünal Demirtaş.

Buyurun Sayın Demirtaş. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sağlık çalışanlarının mali ve özlük haklarının iyileştirilmesiyle ilgili kanun teklifini görüşüyoruz. Öncelikli olarak bu düzenlemeyi hangi ekonomik iklimde görüşüyoruz; onu kısaca ifade etmek

istiyorum. Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi sizin yani Cumhuriyet İttifakı'nın "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" dediği bizimse "tek adam rejimi" dediğimiz sistem, 2018 yılında yürürlüğe girdi ve bu, yürürlüğe girdikten sonra Türkiye, özellikle ekonomik anlamda son derece sıkıntılı günler yaşamaya başladı yani bir ekonomik krize girdik, bir ekonomik kriz derinleşerek devam etti ve şu anda da bir buhran şeklinde bütün sıkıntıları yaşıyoruz. Tabii, döviz kurlarında artışlar meydana geldi, enflasyon çok ciddi derecede yükseldi ve bu, çalışanlarımıza çok olumsuz şekilde yansımaya başladı. Yani TÜİK'in mayajlı verilerinde bile "Yüzde 73 enflasyon var." diyoruz ama vatandaşlarımızın hissettiği enflasyon oranı -ki ENAG'a göre yüzde 160- çok daha yüksek bir oran. Tabii ki bu enflasyon ortamında da temel ihtiyaç maddelerine zam üzerine zam geliyor ve bu ekonomik krizin derin etkilerini ise özellikle dar gelirli olan yani çalışanlar, emekliler, esnaf ve çiftçiler ağır bir şekilde hissediyorlar. İşte sağlık çalışanlarını da bu ekonomik kriz derinden etkiliyor değerli arkadaşlar. Yine, biliyorsunuz, değerli arkadaşlar, Covid-19 pandemisi dünyada ortaya çıktı ve bütün dünyayı etkilediği gibi, ülkemizi de etkilemeye başladı. Bu Covid-19 pandemisinin ağır yükünü de yine sağlık çalışanları çekmeye başladılar değerli arkadaşlar. Bu süreçte sağlık çalışanları çok fedakârca çalıştılar, hatta canlarını feda ettiler. Bakın, 560'a yakın sağlık çalışanı bu süreçte yaşamını yitirdi. Yine, sağlık çalışanları şiddete uğradılar, dayak yediler bu süreç içerisinde ama siz Covid-19'u bile şu dakikaya kadar meslek hastalığı kabul etmediniz.

Yine, ülkemizdeki sağlık sisteminin yanlış yürümesinden dolayı sağlık çalışanları hem mali ve özlük hakları açısından hem de ekonomik olarak son derece kötü koşulları yaşamaya devam ediyorlar. Bakın, birçok sağlık çalışanı maaşı, TÜRK-İŞ'in açıklamış olduğu 19 bin liralık yoksulluk sınırının ve 6 bin lira olarak açıklanan açlık sınırının altında devam etmektedir. Değerli arkadaşlar, maalesef, Sağlık Bakanlığının bütçesi, özellikle "sağlıkta dönüşüm" adı altında ortaya konulan, dolarla hasta garantili şehir hastaneleri gibi uygulamalar nedeniyle yandaşlara ve bu tür şirketlere gidiyor ve bu sebepten dolayı da sağlık çalışanlarına, maalesef, hak ettikleri, emeklerinin karşılığı olan maaşları ve ücretleri veremiyoruz. Oysa, sağlık sisteminin öznesi, sağlık çalışanlarıdır değerli arkadaşlar. Bu özneyi, maalesef, bu iktidar unutmuş durumda ve sağlık çalışanları, maalesef, bu sistem içerisinde mutsuzlar ve umutsuzlar. Ne yapıyorlar biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Çareyi, başta hekimler olmak üzere, yurt dışına gitmekte buluyorlar. İşte, son beş yılda 5 binin üzerinde hekim yurtdışına gitmiş değerli arkadaşlar. Yine, başta hemşireler olmak üzere diğer sağlık çalışanları da geleceklerini başka ülkelerde arıyorlar ve başka ülkelere gitmek için, göç etmek için yurtdışına gidiyorlar değerli arkadaşlar.

Peki, uygulanan bu yanlış politikalar sonucu Türkiye'nin yetmişmiş iş gücünün bu şekilde yurtdışına gitmesine gönlümüz razı mı değerli arkadaşlar? Razı ki bugün getirdiğiniz düzenleme gerçekten sağlık çalışanlarının herhangi bir talebini karşılayacak düzeyde ve yeterli oranda değil değerli arkadaşlar. Bakın, son derece zorlu koşullarda bir hekim yetişiyor, sağlık çalışanı yetişiyor ve biz bunları ne yapıyoruz? Burada mutlu edemediğimiz için yurt dışına gönderiyoruz. Değerli arkadaşlar, başta Sağlık Bakanı olmak üzere sağlık çalışanlarının mali ve özlük haklarının iyileştirilmesiyle ilgili birçok vaatle bulunuldu ve aralık ayında bir düzenleme getirildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Bu düzenleme apar topar getirildi Meclis gündemine ve apar topar bir şekilde de geri çekildi. Bugün getirilen düzenleme bazı önemli adımlar atıyor mu? Evet, küçük adımlar atıyor ama sorunu kökten çözen, bütün sağlıkçıların sorunlarını çözen bir düzenleme içeriyor mu? Maalesef içermiyor değerli arkadaşlar. Beklentiler karşılanıyor mu? Maalesef karşılanmıyor. Çıtayı çok yüksek tuttunuz ama gelen sonuca bakıyoruz tam bir hayal kırıklığı. Sağlık çalışanları açısından

tabiri caizse dağ fare doğurmuştur değerli arkadaşlar.Bu sebeple, başta hekimler olmak üzere bütün sağlık çalışanları bu düzenlemeden, bu tekliften memnun olmamışlardır. Oysa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim, sağ olun.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Türkiye'nin Şengal'in Sinune ilçesine düzenlediği SİHA saldırısına ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ediyorum.

Türkiye'nin, Şengal'in Sinune ilçesine düzenlediği SİHA saldırısında 12 yaşındaki Selah Xidir Naso ve dedesi Xidir Naso'nun yaşamını yitirdiğini öğrendik. Öncelikle, aileye, Naso ailesine başsağlığı ve sabır diliyorum. Kendi ana yurtlarında çocuklarından yaşlılara kadar Ezidilerin bu saldırıların hedefi hâline gelmesini kınıyoruz. Bütün dünyanın IŞİD'e karşı savunduğu Şengal'i Türkiye'nin bombalamasının izahı yoktur bizce. 2014'te Ezidilerin ana yurdu olan Şengal'de, Ezidiler karanlık IŞİD ordusunun soykırımına maruz kaldı, çocuklar ailelerinden ve toplumdan koparıldı, kadınlar zorla pazarlarda satıldı. Şengal'i, Şengalli Ezidileri bombalamaya son verin demek istiyorum.

Türkiye, IŞİD'in yaptığı soykırımdan sonra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum.

IŞİD'in bu soykırımından sonra yapılan bombalamalar travmaları derinleştiriyor ve devam ettiriyor.

Bir de son olarak şunu söyleyeyim: Bu bir savaş suçudur; 12 yaşındaki bir çocuğun ve dedesinin katledilmesi... Biz, her vesileyle, Kürt düşmanı bu iktidarı ifade ediyoruz. Türkiye'de, bölgede barış dışında bir yol yoktur.

Türkiye bir an önce barışçıl dış politikaya dönmelidir diyorum, teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) (Devam)*

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İmam Hüseyin Filiz

Ümit Beyaz

Adana

Gaziantep

İstanbul

Ümit Dikbayır

Ayhan Altıntaş

Sakarya

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurun Sayın Altıntaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken dün komisyon süreci tamamlanan dezenformasyon yasa teklifinin sansür maddelerine karşı olduğumu belirtmek için kırmızı kurdele taktım; sosyal medyama dokunma diyorum bu kurdeleyle. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

10'uncu maddeyle, eleman temininde güçlük çekilen yerlerde sözleşmeli sağlık personeli çalıştırılması hususunda değişiklik yapılmakta, ihtiyaç duyulan yerlere alınabilecek toplam sözleşmeli personel sayısının 22 binden 27 bine çıkarılması öngörülmektedir. İlgili meslek odaları bu rakamın yetersiz olduğunu, daha yüksek bir rakam belirlenmesini talep etmekte. Ayrıca dikkat çekmek istediğim bir husus daha var. Sözleşmeli çalışma adil bir uygulama değil. Aynı işi yapan 2 farklı kişinin haklarının da aynı olması gerekmez mi? Madem açık var, madem eleman temin edeceksiniz, en azından herkesi kadrolu yapalım da eşitlikçi ve adil bir uygulama olsun diyorum.

Değerli arkadaşlar, böyle geçici tedbirler alarak sağlık hizmetlerinin problemlerini halledemeyeceksiniz. Siz böyle geçici tedbirler peşinde koşarken insanlar hastanelerde yer bulamıyor, hastanede yer bulsa konunun uzmanı doktor bulamıyor. Daha geçtiğimiz salı günü, bir ambulans şoförü Sağlık Bakanlığı önünde bir eylem yaptı, acil hastayı kabul edecek hastane bulamamaktan yakındı. Bu olay, Ankara'da, ülkemizin başkentinde yaşandı. Sağlık sistemimiz bu durumda.

Değerli arkadaşlar, Hükümet sağlık sistemimizdeki aksamaları çözmek istiyorsa öncelikle insan kaynağımıza odaklanmalı, "Elimizdeki büyük emeklerle yetişmiş insan kaynağını yeterince değerlendiriyor muyuz?" diye sorgulamalı. Biliyoruz ki doktorlarımız zor şartlar yüzünden kamudan istifa ediyor. Pandemi sürecindeki istifa yasağından sonra 10 binden fazla doktorun kamudaki görevinden istifa ettiği biliniyor. Ayrıca, sağlık çalışanlarımızın bir kısmı yurt dışına gidiyor. Yurt dışında gelecek arayan sağlık çalışanlarımızın sayısı yıldan yıla katlanarak artıyor. Bu kürsüden daha önce beyin göçüyle ilgili konuşmuştum. Doktorların talepleri de benzer; emeklerinin karşılığı olmayan ekonomik zorlukları aşmak istiyorlar, uzun çalışma saatleri ve belirsiz nöbetleri istemiyorlar, gelecek kaygısı çekiyorlar ve belki de en acısı, sağlıkta yaşanan şiddet olayları. SAĞLIK-SEN'in verilerine göre bu senenin ocak-nisan aylarında 163 sağlık çalışanı şiddet mağduru oldu.

Değerli arkadaşlar, hâlihazırda çalışan, büyük emekler vererek buldukları yere gelen sağlık personelimiz, çalışma ortamları iyileştirilmediği için, liyakatsiz yöneticilere teslim edildiği için, maaşları TÜİK rakamları marifetiyle enflasyona ezdirildiği için, şiddet mağduru olmamak için başka ülkelere gidiyor.

Doktorlarımız, sağlık çalışanlarımız hak ettikleri gibi yaşamak istiyorlar, hak ettikleri değeri görmek istiyorlar, “Varsın giderlerse gitsinler.” yaklaşımını görmek değil, fedakârlıklarının karşılığını almak istiyorlar. Ancak, bugünkü şartlarda maalesef, kendi doktorlarımız Avrupa ve Amerika’ya giderken ülkemizi yabancı doktor cennetine çevirdiniz. 2014’te, dönemin Sağlık Bakanı Sayın Mehmet Müezzinoğlu’nun belirttiğine göre 468 yabancı uyruklu hekim özel sağlık tesislerinde görev yapmaktaydı. 2021 yılı başlarında ise ülkemizde sayıları 4 bini geçen yabancı doktor görev yapmakta.

Değerli arkadaşlar, yabancı uyruklu doktorlar yetiştirerek, yabancı uyruklu doktorları ülkemizde istihdam ederek ülkemizdeki sağlık alanındaki sorunları çözemeyiz. En başta, lisan konusunda bu yabancı doktorlardan şikâyet alıyoruz. Doktor lisana tam hâkim değilse, ilaçların adını doğru yazamıyorsa “yetkin doktor” diyebilir misiniz?

Sonra, sisteme bakıyoruz, vatandaş hastaneden randevu alamıyor. Hastane önündeki uzun kuyrukları bitirmediniz, uzun kuyrukları evlere taşıdınız. Halk evinde bilgisayar başında randevu bekliyor ya da elleri mahkûm acile gidiyorlar. Birçok tahlil için aylarca bekliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Özellikle MR randevuları aylar sonrasına atılıyor. Doktorlarımız, sağlık çalışanlarımız için bir şeyler yapmak istiyorsanız vatandaşlarımızla, doktorlarımızla empati yaparak, onların taleplerini dikkate alarak kapsamlı bir kanun teklifi hazırlayalım, bunu bekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

Birleşime 19.30’a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.11

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.36

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

337 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

11’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri okutup aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk 2 önerge aynı mahiyettedir, okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeki Hakan Sıdalı

Hayrettin Nuhoğlu

İsmail Koncuk

Mersin

İstanbul

Adana

Hüseyin Örs

İmam Hüseyin Filiz

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Trabzon

Gaziantep

Adana

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Özgür Özel

Metin İlhan

Servet Ünsal

Manisa

Kırşehir

Ankara

Fikret Şahin

Ali Şeker

Mehmet Bekaroğlu

Balıkesir

İstanbul

İstanbul

Çetin Arık

Ali Fazıl Kasap

Kayseri

Kütahya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı’ya aittir.

Buyurun Sayın Sıdalı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pandemi sürecinde sağlık çalışanlarının ne kadar değerli olduğunu hep beraber idrak ettik, onlara buradan teşekkür ettik ama kuru kuru teşekkürlerin arkasına saklanmayı bırakıp sağlık çalışanlarına hak ettiklerini vermenizi beklerken yine dağın fare doğurduğuna şahit olduk. Aralık ayında bir teklif getirmiştiniz, sonrasında, bu teklifi yetersiz bulup “iyileştirme” vaadiyle geri çektiniz. Bugün görüştüğümüz teklifse o günkü

teklifin de gerisinde kalmış. Bir daha geri çekseydiniz ne olurdu, kim bilir? Ülkeye dair iyi ve güzel her şeyi bozmanıza alıştık, artık kendi teklifinizi bile mumla aratıyorsunuz.

Sağlık, tüm paydaşlarıyla birlikte hareket eden canlı bir organizma, getirdiğiniz bu teklifse hem birlikteliğe hem de iş barışına aykırı. Binbir emekle çalışan sağlık personelinin “diğer” olarak tanımlanması ve ötekileştirilmesi bile sizin konuya bakış açınızı gösteriyor. Birleştiren değil, ayırıştırın bu teklifle, özlük hakları iyileştirmelerinden tüm sağlık çalışanlarının faydalanmasının artık hayal olduğunu görüyoruz. Sağlık çalışanlarının sorunları yıllara dayanıyor ama pandemiyle birlikte zirve yaptı. Bu sorunlarının giderilmesi için defalarca çağrı yaptılar, eylem yaptılar, haklarını aradılar fakat siz onların sesini duymuyor ya da duymazdan geliyorsunuz. Hatta, daha da ileri giderek herkesi kutuplaştırıyor, sağlıkçıyı vatandaşa, vatandaşı sağlıkçıya hedef gösteriyorsunuz. Bu fevri uygulamalarınızın bedelini ise halk ödüyor.

Kıymetli milletvekilleri, her gün bir ilde, o alandaki tek uzman doktorun istifa ettiğine dair haberleri okuyoruz. 21’inci yüzyılda, ülkemizin birçok hastanesinde, hatta ilinde, çok sayıda branşta hekim bulunamıyor. Bunu devletimiz hekim ve sağlık çalışanı yetiştiremediği ya da imkânlarımız olmadığı için yaşamıyoruz, bu durum sağlık sektöründeki sizin yanlış yönetiminizin sonucu. Zorda kaldığında “Siz bizim kahramanlarımızınız.” diyorsunuz, ilk rahatlama anından itibaren “Varsın gitsinler, bizler de üniversiteyi yeni bitiren doktorlarımızla istihdamı sağlarız.” diyorsunuz. Bu ikircikli tavrınız sağlık çalışanlarını emin olun artık tüketti. Ülkemizin çok sayıda seçkin sağlık çalışanı haksızlığa ve mobbinge maruz kalıyor. Birbirinden kıymetli hocalarımızdan yararlanma imkânımız varken ne yazık ki teker teker hepsini başka ülkelere kaptırıyoruz; havada kapıyorlar. Sağlık çalışanlarına sahip çıkmadığımız için başka ülkelerin bu değerlerimizi kapması ise bizim için çok acı. Sağlık turizmini bir yerden duymuşsunuz ama onu da yanlış anlamışsınız. Bakın, hastalar gelecek, doktorlar gitmeyecek. Doktorlara sınır kapılarını göstermek yerine seçkin uzmanlarımıza sahip çıkan bir politika benimseyeceksiniz, “Sağlık çalışanlarına olan borcumuzu ödeyemeyiz.” klişesinden kurtulup onlara hak ettikleri koşulları sağlayacaksınız. Aksi takdirde, her geçen gün istifa ve göç sayısı artacak ve nihayetinde ülkemiz kadrosuzluğa mahkûm kalacak.

Kıymetli milletvekilleri “Sağlıkta çağ atladık.” dediğiniz tabloya bakıyoruz, sağlık çalışanı da vatandaşa da memnun değil. “Sağlık reformu yaptık, hastanelerde kuyrukları bitirdik; kimse beklemiyor.” diye övünüyordunuz. Şimdi vatandaş kuyruğa bile giremiyor, evde bekliyor çünkü randevular aylar sonrasında veriliyor.

Geçtiğimiz gün Mersin’de karşılaştığımız bir örneği sizinle paylaşmak istiyorum. Haftalar süren bekleme nihayetinde randevu bulabilen bir vatandaşımız muayeneye gidiyor, doktor da teşhis için tıbbi görüntüleme istiyor. Ultrason ve renkli Doppler görüntülemeleri ne zamana veriliyor, biliyor musunuz? Beş buçuk ay sonraya, Aralık 2022’ye. Böyle bir şey olabilir mi? Süreçte hastaya bir şey olsa, hastalığı ilerlese bunun hesabını kim verecek? Bu yalnızca bir örnek, ülkemizin dört bir yanından benzer binlerce örneği de sıralayabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız lütfen.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Artık hamasi söylemlerle havanda su dövmek yerine sağlıkçılarımızın ve sağlığa erişimde zorluk yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarının çözümüne yönelik adımlar atılmalı. Artık önceliğiniz müşteri garantili hastane patronları değil, sağlık çalışanlarımız ve vatandaşlarımız olmalı. Sağlıkçılarımızın haklarını gerçekten verin ki personelimiz mutlu, vatandaşımız iyi olsun. Lakin, bu kanun teklifiyle anlaşılıyor ki yine vermeyeceksiniz.

Sağlıkçılarımız, vatandaşlarımız; müsterih olun, iyi kadrolar ve iyi sağlık politikalarımız çoktan hazır. Zor, biliyoruz ama biraz daha sabredin. Biz geleceğiz, biz çözeceğiz; az kaldı.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son konuşmacı Kayseri Milletvekili Sayın Çetin Arık.

Buyurun Sayın Arık. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, maalesef, bir kez daha dağ fare doğurdu, bir kez daha bu iktidar hekimlerimizin, sağlık emekçilerimizin hayallerini yıktı. Evet, yedi ay önce bir teklif getirdiniz, sonra “Daha iyiyi, daha güzeli, daha kapsayıcı bir teklifi getireceğiz.” diyerek bu teklifi geri çektiniz, şimdi de getirdiğiniz teklif bir öncekini mumla aratıyor ve iktidarın sayın milletvekili de tüm doktorlarla, sağlık çalışanlarıyla dalga geçer gibi “Bir önceki teklif daha iyiydi, hiyerarşinin bozulacağı gerekçesiyle teklifi geri çektik.” diyor. Bizleri cankulağıyla izleyen sevgili meslektaşlarım, sevgili sağlık çalışanları; bakınız, işte, bu iktidarın size, doktorlara, sağlık çalışanlarına bakış açısı bu yani hiyerarşiden bahsedene sayın milletvekiline de hatırlatmak isterim ki doktor olabilmek için saraya ya da iktidara yakın olmak yetmiyor, doktor olabilmek için öncelikle yüzde 1'lik dilime girmemiz gerekiyor. Ben, bu doktorlar gerçekten size ne yaptı da neyin intikamını alıyorsunuz anlayabilmiş değilim.

Sayın milletvekilleri, “Teklif daha iyi, daha kapsayıcı olacak.” dediniz ama eczacıları, diş hekimlerini, veterinerleri ve sağlık çalışanlarını unuttunuz. Bakınız sayın milletvekilleri, ister aile hekimi, ister akademisyen, ister diş hekimi, ister eczacı, ister uzman, ister pratisyen, ister intern, ister sağlık çalışanı, branşları, unvanları ayrı da olsa sorunları hep ortak, sorunlar aynı ve artık bu sorunların çözülmesini istiyorlar. İstedikleri, her geçen gün erozyona uğrayan ekonomik ve özlük haklarının iyileşmesi, hekimlik onuruna yakışacak bir şekilde maaşlarının 3 kalemde değil de devletin diğer kamu kurum ve kuruluşlarında olduğu gibi tek kalem olarak belirlenerek genel bütçeden ödenmesi, bunun da emekliliklerine yansımını istiyorlar; bu kadar basit konu. Ama siz ne yapıyorsunuz? Performansa dayalı bir sistem dayatıyorsunuz. İzin ve raporlarda da diğer memurlara tanınan hakları doktorlara ve sağlık çalışanlarına tanımıyorsunuz. Bakınız, sağlıkta performans sistemi hekimliğin ve sağlığın ruhuna aykırı bir sistem. Yani bir hekime beş dakika süre vereceksin, dışarıda bekleyen 100 hastayı da idare et diyeceksin ve hatalı bir karar verirse de “Adli ve idari olarak sorumlusun.” diyeceksin ve sorumlu tutacaksın. Peki “hiyerarşi” diyorsunuz ya, peki bir hâkimin önüne bir dosya koyup “Beş dakikada hüküm vereceksin, verdiğin karardan da adli ve idari olarak sorumlusun.” diyebilecek misin? Diyemiyorsun. Hekime niye diyorsunuz peki?

Bakınız, sayın milletvekilleri, artık doktorlar şikâyetten, şiddetten performans yapmaktan, angarya işlerden, sizin baskılarınızdan, otuz altı saat nöbet tutmaktan, yargılanmaktan, tazminattan bıktı; bıçak kemiğe dayandı, çareyi yurt dışında arıyor. Sorunu çözme makamında olanlar da “Durun yavrum, nereye gidiyorsunuz?” diyeceğine, yangına körükle gidiyor “Giderlerse gitsinler.” diyor.

Bakın, sayın meslektaşlarım, bu ülkeye iyiye, güzele dair bir şey yapmak için, sizin kangren olmuş sorunlarınızı çözmek için öncelikle size “Giderlerse gitsinler.” diyen bu beceriksiz iktidarın gitmesi gerekiyor, bunu bilirsiniz. Bu beceriksiz iktidar gitmeden sizin sorunlarınız çözülmez. (CHP sıralarından alkışlar) İşte, o zaman hastayı müşteri, hastaneyi ticarethane, doktorları tüccar gibi gören

“sağlıkta dönüşüm” dedikleri bu ucube sistemi sizinle birlikte sil baştan yeniden yapacağız. Kamuda da “performans” adı altında niteliksiz sağlık hizmetine, kışkırtılmış sağlık taleplerine son vereceğiz. Herkesin nitelikli bir sağlık hizmeti almasının önünü açacağız. Koruyucu sağlık hizmetine önem vereceğiz. Kimse aylarca randevu almak için beklemeyecek, özel hastane patronlarının hekimlerin emeklerini sömürmesine izin vermeyeceğiz. Mantar gibi her ilde, her ilçede tıp fakültesi açıp tıp eğitiminin kalitesinin düşürülmesine izin vermeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tıp fakültesi olan her üniversitenin hastanesi ve yeterli akademik kadrosu olacak. “Ben özel hastaneyle afilyasyon yaptım.” diyemeyecek, hiçbir tıp öğrencisi hasta görmeden mezun olmayacak. TUS’ta bugün boş kalan bütün kadrolar yeniden dolacak. Böylelikle hem hizmet sunan doktorlar, sağlık çalışanları hem de hizmet alan vatandaşlarımız mutlu olacak ve böylelikle hiçbir doktorun, hiçbir sağlık çalışanının suratına yumruk atılıp burnu kırılmayacak, kafasında kaldırım taşı kırılmayacak ve kalbinden bıçaklanmayacak.

Sevgili meslektaşım, güzellikleri sizinle birlikte başaracağız, hep birlikte başaracağız. Geliyor gelmekte olan, gidiyor gitmekte olan, Abbas yolcu; güle güle. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinde yer alan “aşağıdaki” ibarelerinin “aşağıda bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit	Hüda Kaya	Mahmut Toğrul
Muş	İstanbul	Gaziantep
Serpil Kemalbay Pezgözegü	Oya Ersoy	Rıdvan Turan
İzmir	İstanbul	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu, Genel Kurulun sevgili emekçilerini ve bizleri ekranları başında izleyen sevgili halkımızı öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, kanun teklifiyle ilgili sözcülerimiz söylenmesi gereken hemen hemen her şeyi söylediler, şunu söyleyebilirim ki: Bu gelen teklifle gerçekten Türkiye’deki beyin göçü durdurulamaz. Tıp eğitimi gittikçe batıyor, artık doktor yetiştiremez durumdayız ve sağlık maalesef özel sektöre devredilmiş gibi. Ama ben, bugün söylenmesi gerekenler söylendiği için başka bir konuyla ilgili bazı şeyleri ifade etmek istiyorum. Türkiye’nin şehir hastaneleri serencamı ve yılan hikâyesine dönen

Gaziantep Şehir Hastanesinin yapımını anlatacağım değerli arkadaşlar. AKP iktidarının sağlığa ilişkin geçmişine kısaca bakacak olursak ilk, birinci basamak sağlık hizmetleri kadük duruma düşürüldü; sağlık ocakları işlevsiz hâle getirildi, daha sonra şehir merkezlerinde yer alan dispanserler, devlet hastaneleri ve dal hastaneleri birer birer kapatıldı. Bu hamlelerle sağlık hizmetlerinin ilk basamağı tasfiye edildi. Daha sonra sıra eğitim ve araştırma hastanelerine geldi, özellikle büyük şehirlerde bulunan eğitim ve araştırma hastaneleri siyasi iradenin direkt ve bilinçli müdahaleleriyle niteliksiz ve işlevsiz hâle getirildi. Bu durum, şehir hastanelerinin açılabilmesinin de gerekçesi olarak ortaya konuldu.

Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın 3'üncü fazı olarak nitelendirilen şehir hastaneleri süreci Temmuz 2006'da sağlık hizmetlerinde "yap-kirala-devret" olarak adlandırılabilir kamusal-özel ortaklığı modeliyle ilgili uygulama yönetmeliğinin devreye girmesiyle başladı. Şehir hastaneleri uygulamaya girdiği günden bu yana sürekli eleştirilerin odağındadır ama en çok eleştirilen Gaziantep Şehir Hastanesinin yapım hikâyesini size anlatacağım değerli arkadaşlar. AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "On dört yıllık hayalim." dediği kamu-özel ortaklığıyla yapılan şehir hastanelerinden biri olan Gaziantep Şehir Hastanesi 1.875 yataklı. Hastanenin ihalesi 2012 yılında yapıldı, temeli 27 Aralık 2013 tarihinde atıldı, eski Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu tarafından açılışı yapıldı. Temel atma töreninde alışığız ya, hastanenin yapımını üstlenen firmanın yetkilisini yanına çağırdı ve "29 Mayıs 2016 tarihinde teslim edin." dedi. Üç yıl tanınmıştı, bakın üç yıl. Üç yılda tamamlanması gerektiği düşünülen hastane süreci tam 4 Sağlık Bakanı değiştirdi ama on yılda hastanenin bugün kabasının yüzde 50'si ya yapılmış ya yapılmamıştır, şu anda da inşaatı durmuş durumda.

Hastane tamamlanmadı fakat bürokrasi ziyaretçisi hiç eksik olmuyor. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca 24 Mart 2019'da dönemin Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'le birlikte hastanede incelemelerde bulundu. Bakan Koca burada gazetecilere yaptığı açıklamada "Gaziantep Şehir Hastanesi, İstanbul ve Ankara'dan sonra 3'üncü büyüklükteki şehir hastanemiz ve gelecek yıl bitirilmesini hedefliyoruz." dedi. Ne zaman? 24 Mart 2019 yani 2020'ye ertelendi.

Maliyeti 636 milyon euroydu. Yatırım bedeli 636 milyon euro olarak açıklanan 1.875 yataklı Gaziantep Şehir Hastanesinin yapımını Webuild, Kayı İnşaat, Samsung C&T ve Actus Portföyden oluşan 4'lü bir konsorsiyum üstlendi. Bu firmalar süreci tamamlayamadıkları için hastanenin yapımını son olarak Rönesans Holding aldı. Fakat ilginç bir durum vardı ki Rönesans Holding bu işi hiç teslim almamış çünkü hiçbir açıklama yapmadı. Fakat daha sonra işi teslim almadığını nereden öğreniyoruz? Birleşim Mühendislik adında bir firma mart kuruyla toplam 590 milyon 409 bin 886 TL'ye ihaleyi kazandığını duyurdu. Rönesans ne oldu? Bilmiyoruz. Antep Şehir Hastanesinde yaşanan sorunlara ilişkin birçok defa Sağlık Bakanlığına soru önergesi verdim ama bugüne kadar verilen hiçbir cevap yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Bugün Gaziantep yerel gazetelerinde Gaziantep Şehir Hastanesinin yapım durumuna AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın müdahale edeceği müjdesi verildi. Yani tek adam; Sağlık Bakanı yok devrede, İl Sağlık Müdürü yok. Peki, bu açıklamayı kim yapıyor? İl Sağlık Müdürü diyor ki: "Cumhurbaşkanımız duruma el koydu." Ama on yıl geçti, şehir hastanesi maalesef şu anda dediğim gibi kaba inşaatının yüzde 10'u tamamlanabilmiş. Değerli arkadaşlar, Antepli "Hastanem nerede?" diye soruyor. Japon firmanın çekilmesinin gerekçesi olarak zemin etüdünün sağlam olmadığı iddia ediliyor. Yine, Gaziantep devlet hastanelerinden biri olan Abdulkadir Yüksel Devlet Hastanesi dere yatağına yapıldığı için kayma olduğu iddia ediliyor. Gaziantep'te sağlık özel sektöre devredilmiş, kamu elini ayağını çekmiştir maalesef.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

12’nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri okutup aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 12 – 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında bulunan “,Sağlık Bakanlığının, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun” ve “Türkiye Halk Sağlığı Kurumu,” ibareleri madde metninden çıkarılmış ve fıkrada yer alan “Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı,” ibaresi “Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı,” şeklinde değiştirilmiştir.

Ali Fazıl Kasap

Özgür Özel

Mehmet Bekaroğlu

Kütahya

Manisa

İstanbul

Ali Şeker

Fikret Şahin

Metin İlhan

İstanbul

Balıkesir

Kırşehir

Servet Ünsal

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Ali Şeker.

Buyurun Sayın Şeker. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sağlıkçıların şartları iyileştirilecek diye o kadar çok konu gündeme geldi ki her seferinde kadük oldu, hiçbir şey verilmedi. Zannediyor ki millet sağlıkçıların şartları çok çok iyileştirildi, bunların gözleri doymuyor, yeni bir iyileştirme istiyorlar, özlük hakkında bir geliştirme istiyorlar. Hâlbuki bu verilen sözlerin yüzde 90’ı tutulmadı ama tutulmuş gibi kamuoyuna yansıtıldı ve bu da sağlıkta şiddet olarak sağlıkçıların, orada çalışan personelin karşısında vücut buldu ve sağlıkta şiddete dönüştü.

Bu verilen öneriler, günü bile kurtarmıyor ki daha öncekinin çok çok gerisinde. Günü kurtarmayı bırak, emekliliğe yönelik de hiçbir yansıması yok, sadece bugüne özgü bir iyileştirme yapıyor. Bugün çalışıp bu ek ödemeleri alanlar emekliliğine bunun yansımasını göremeyecekler. Onun için hep diyorduk ki: “Temel ücretlerde bu iyileştirmeleri yapın.” Kurum hekimleri yararlanamıyor bu düzenlemelerden, SGK’de çalışan hekimler yararlanamıyor ve bunların da kapsam içine alınması gerekiyordu. Bu madde ne diyor? Türkiye Kamu Hastaneleri Birlikleriyle ilgili düzenlemeler mülga olmuştur yani sağlıkta dönüşüm politikaları iflas etmiştir ve tarihin geri dönüşüm sepetine atılmıştır. O mülga olan aslında sağlıkta dönüşüm politikaları. Malpraktis tazminat davaları var ve bu davalarda bir düzenleme yapıldı ve yönetmeliği de dün çıktı. Bu olumlu bir gelişme ancak tazminat davalarıyla ilgili mutlaka sigorta kapsamının üst sınırını davaların üst sınırı olarak belirlemek lazım ki sağlıkçıları daha rahat çalışabilsin.

Sağlıkta şiddete karşı yaptığımız düzenlemeler yetersiz ancak bu yetersiz olan düzenlemeler bile hâlâ sahada yeterince uygulanmadığı için sağlıkta şiddet de olabildiğine devam ediyor.

Cerrahpaşa, Çapa; senelerdir yapılmıyor, hâlâ bitirilmedi. Yirmi yıldır iktidardasınız. O hastaneler bir bir çöktü, çürüdü, yıkıldı, bir yandan döner sermayeleri iflas etti, bir yandan binaları yıkıldı, hâlâ yapılmadı, yapılmıyor, bir an önce buraların hayata geçirilmesi lazım.

Zannediyorsunuz ki bu özlük haklarıyla ilgili iyileştirmeler sadece hekimleri ilgilendiriyor. Hâlbuki devlet hastanelerinde o yetişmiş olan uzmanlar çalışabilsin diye, vatandaş da herhangi bir ücret ödmeden o hizmeti alabilsin diye bu düzenlemeleri yapmamız gerekiyor yoksa o doktoru orada bulamadığında kapı kapı dolaşüyor, 10 bin, 20 bin, 30 binli rakamları vermek zorunda kalıyor, bedavaya yaptırabileceği, devlet hizmeti olarak yararlanabileceği o hizmeti verecek hekimler orada kalmadığı için. Bir örnek vermek istiyorum: Dursun Hoca vardı, meşhur bir hocamız. Ona bir yakınımın ameliyatını üniversite hastanesine gidip yaptırabildik. Aradan iki sene geçti, istifa etmek zorunda kaldı o getirdiğiniz düzenlemeler neticesinde. O ameliyatı yaptırmak için bir devlet memuru, bir vatandaş on binlerce lira vermek zorunda kaldı. Biz diyoruz ki: “O yetişmiş hekimlere hak ettiklerini verelim, onlar kamu hizmetinde çalışmaya devam etsinler.” Bir hekimi İstanbul’da 10 bin lira ev kirası, 2-3 bin lira aidat, yıllık 60-70 bin lira çocuğunun okul ücreti ve bunları karşılayamayacak duruma getiriyorsunuz. Bu kadar zor duruma düşürdüğünüz hekime yurt dışından diyorlar ki: “Koşa koş gel, ben senin bütün refahını, bütün imkânlarını iyileştiririm, sağlarım.” diye ve bunu 30-35 yaşında para kazanmaya başlayan insanlara yapıyorsunuz, ömrünü bu ülkeye veren insanlara yapıyorsunuz. Kıdemli bir profesörün bugün aldığı ücret 17.656 lira, ameliyat yapan kıdemli bir profesör ücreti, döner sermayesi de 7.300 lira. Yani 24.956 lira aldığı ücret, o kıdemli profesöre gördüğünüz reva bu. Sonra diyorsunuz ki: “Validen çok almasın, savcıdan çok almasın, kaymakamdan çok almasın.” Daha önce de Kenan Evren “Askerden çok alıyorlar, onlara bu parayı vermem.” diyordu. “Eğer doktor çalışmıyorsa ağaca bağlayın.” diyordu ve siz de bu şartlarla “Giderse gitsin.” diyorsunuz. 12 Eylül’den beri hekimlere yönelik değişen bir şey maalesef yok.

Bu gelen düzenlemede hekimlere verilen ücretlerin üst vergi dilimlerine girmesinden dolayı üçte 1’i doğrudan kesilmiş olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Yüzde 27’den yüzde 35’lik dilime geçecek ve bu yapılan artırımlar da yüzde 35’lik dilimde olduğu için eski düzenlemenin üçte 1’ini verdiniz. Şimdi bu verdiğinizin de genel bütçeden aktarılanın brüt olduğu için üçte 1’i de vergiye gidecek. Üçte 1’inin üçte 1’ini kestiğinizde üçte 2’si kalacak yani daha önceki düzenlemenin üçte 1’i bile net olarak hekimlerin cebine girmeyecek. Eczacılar yok, diğer sağlık çalışanları bu düzenlemede yok, aile hekimleri yok; bu eksik olan düzenlemenin geri çekilmesi gerekiyor, sabit ek ödemenin de gelir vergisinden istisna tutulması gerekiyor.

Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu üyeleri o gelir vergilerini devlete, millete ödetiyorlar, daha önce de Borsa İstanbul Yönetim Kurulu üyeleri gelir vergilerini kamuya ödetiyorlar ama siz verdiğiniz bu üçte 1’e düşmüş iyileştirmeleri bile tam olarak vermiyorsunuz.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde bulunan "yer alan" ibarelerinin "bulunan" şeklinde değiştirilmesini teklif ederiz.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Mahmut Toğrul

Rıdvan Turan

Muş

Gaziantep

Mersin

Oya Ersoy

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İstanbul

İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

RİDVAN TURAN (Mersin) – Genel Kurulu selamlıyorum.

Ya, arkadaşlar, bu memlekette bir Nusret Fişek Hoca geçti, adamcağızın ölümünün üzerinden onlarca yıl geçti ve bugün şu Mecliste tartışılan, sağlığa ilişkin tartışılan şeyler utanç verici, açık söylüyorum.

Şimdi deniliyor ki: "Sağlıkta dönüşümle beraber merhale katettik, hastaneler şöyle oldu, verimlilik böyle oldu." Diyebileceğim, katılabileceğim tek bir konu var. Sağlıkta dönüşümle birlikte sağlık sektörünün para kazanabilirliği, kâr edebilirliği arttı ancak eğer bir kıyas yapacaksanız mesela şuradan kıyaslayın: Buradaki hekimlerin büyük kısmı hiç trahom hastalığı görmemiştir, büyük olasılıkla hiç sıtma görmemiştir. Bu memlekette insanlar özellikle Çukurova'da sıtmadan patır patır ölüyordu, trahomdan insanların gözü kör oluyordu ve 224 sayılı Sağlıkta Sossyalleştirilmesi Yasası yani Nusret Fişek Hocanın bu ülkeye hediye ettiği yasa, eksikliklerine rağmen muazzam bir halk sağlığı seferberliği yarattı. Sıtma, trahom ve buna benzer, özellikle çocukluk çağlarındaki salgın hastalıkların büyük bir kısmı sistematik ve süregelen bir biçimde aşılınmayla ortadan kaldırıldı. Hadi, şimdi birisi bana anlatsın, bu parlak, yaldızlı hastaneleri savunan bir kişi çıksın ve anlatsın; orada elde edilen toplumsal fayda yani kör olan gözün kör olmasını engellemek, çocukları salgın hastalıklardan kurtarmak. Orada elde edilen toplumsal fayda bu sağlıkta dönüşümle birlikte elde edilen hangi faydadan daha az, bunun izahı var mı? Yani şöyle düşünüldüğünde: Bir kırsal toplum, bir köy toplumu, sistematik sağlık hizmeti alamamış bir toplum, bir anda adım adım hekimlerin, hemşirelerin, sağlık memurlarının sağlık ocaklarından kalkıp o en ucra köylere gitmeleriyle birlikte; o ciplerine binip en ucra köylere gitmeleriyle birlikte; ev tespit formlarıyla, gebelik takipleriyle birlikte bu memlekette sağlık başka bir noktaya geldi. AKP'nin iktidara gelmesinden bu zamana kadar ki dönüşüm politikalarında ise bu kamucu sağlık anlayışı tam anlamıyla ortadan kalktı. Sağlık, pazardan patlıcan, domates satın alır gibi satın alınabilecek bir ticari meta hâline dönüştü. "Sicko" diye bir film var, "Hasta" izlediniz mi bilmiyorum? Mutlaka izleyin bu filmi. Amerikan sağlık sisteminin nasıl bir dönüşüm içerisinde olduğunu Küba sağlık sistemiyle orantılayarak anlatıyor. İkiz Kuleler saldırısında Silikozis, Asbestozis hastalığına yakalanan Amerikalı itfaiyecileri Küba'nın kamusal sağlık anlayışıyla ücretsiz, bilabedel nasıl tedavi ettiğini anlatıyor. Oysa, Küba, arkadaşlar, bütün Batı ülkelerinden kişi başına sağlık harcaması daha düşük olan bir ülkedir. Demek ki neymiş? Kişi başına sağlık harcamasının yüksek olmasıyla, Sağlık Bakanlığının bütçesinin çok fazla olmasıyla, 100 küsur milyarlık bütçenin içerisinde 20 küsur milyarı bu şehir hastanelerine

vermekle sađlđđın standardı artmıyormuş arkadaşlar. İstanbul'daki tomografi makinelerinin sayısı bütün İngiltere'dekinden fazla ya! Düşünebiliyor musunuz? Peki, sađlđđa erişim noktasında çok iyi noktada olduğumuzu iddia etmek mümkün mü? Elbette değil. Yani bu işin ABC'si şu: Sağlık hizmeti, üzerinden kâr elde edilebilecek bir hizmet olursa çalışanlara vereceğiniz üç kuruş 3 gün sonra geriye dönecektir. İnsanlar sosyal canlılardır, sosyal olarak yaşadıkları ve çalıştıkları ortamlarda mutlu olmayacaklardır ve aslında bakılırsa giderek bir avuç sermayedarın üzerinden rant devşireceği bir alana dönüşecektir sağlık. Bakın, haklarını yemeyelim, AKP geldiğinden beri sağlık harcamalarını bütçede artırdı. Nereye artırdı biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

RIDVAN TURAN (Devamla) - Sermayeye artırdı yani her bir kişinin sağlık kalitesinin artmasından bahsetmiyoruz, bahsettiğimiz şey, bu özelleştirme politikalarıyla beraber her geçen gün sermayeye daha fazla rant devşirmektedir.

Şimdi, o açıdan değerlendirildiğinde, bu yasa, eşitlik ilkesine, mesleki barış ortamına taammüden kasteden bir yasa. Öncekinin, herkesin anlaşmış olduğu aralıktakinin gerisinde olduğundan dolayı biz buna elbette makul bakmıyoruz, bu konuda ikna olmuyoruz ancak şunu üzerine basarak söylemek istiyorum: Türkiye'de sađlđđın, eğitimin hak ettiği yere ulaşabilmesi için bu hizmetlerin mutlaka kamusal hizmetler hâline gelmesi lazım, sermayenin buradan elini çekmesi lazım. Bunun aynı 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun'da olduğ gibi, kamu temelli yeniden rehabilite edilmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RIDVAN TURAN (Devamla) – Her ne kadar boyalı basın “müjde” olarak lanse ediyor olsa da halk biliyor ki aslında müjde olarak telakki edeceği tek şey bu zihniyetin ve AKP'nin gitmesidir.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini teklif ederiz.

Yasin Öztürk

Ümit Dikbayır

İsmail Koncuk

Denizli

Sakarya

Adana

Hasan Subaşı

İmam Hüseyin Filiz

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Antalya

Gaziantep

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Adana Milletvekili Sayın İsmail Koncuk.

Buyurun Sayın Koncuk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

16 Haziran 2017’de hain PKK terör örgütü tarafından kaçırılarak şehit edilen öğretmenimiz Necmettin Yılmaz’ı ve tüm şehitlerimizi rahmet, minnet ve duayla anıyoruz.

Değerli milletvekilleri, yaklaşık bir yıldır tartışılan, yedi ay önce 1 Aralık 2021 tarihinde AK PARTİ tarafından Meclise getirilip kabul edilen ancak geri çekilen kanun teklifinin üzerinden yedi ay geçti ve yedi ay sonra, sağlık çalışanlarıyla ilgili, ağırlıklı olarak tabipler ve dış hekimleriyle ilgili kanun teklifini görüşüyoruz. 11 madde kabul edildi, hayırlı uğurlu olsun bu yönüyle. Ama bir çıtanız var, bir çıta koydunuz yani 1 Aralık 2021 tarihinde iktidar partisi bir çıta koydu. O çıta neydi? Burada çok konuşuldu, memur maaş katsayısıyla, 5434 sayılı Kanun’un 84’üncü maddesine eklenen maddeyle 17000 olan gösterge rakamı 26000’e çıkıyor şu anda. Ama 1 Aralıkta neydi bu? 40000’di, bakın, 40000’den 26000’e düşüyorsunuz. 13000 olan 20000’e çıkartılıyor ama 1 Aralık tarihinde 33000’di.

Şimdi, iktidar partisinin kıymetli vekilleri, bilhassa kanun teklifinin 1’inci imza sahibi Kayseri Milletvekili Sayın İsmail Tamer “Ağustosta göreceksiniz.” dedi. Göreceğiz yani çalışanların, doktorların, sağlık çalışanlarının yapılan bu düzenlemeden ne kadar mutlu olduğunu ağustosta göreceğiz; umarım mutlu olurlar. Ya, siz çıtanın, kendi koyduğunuz çıtanın neredeyse yarı yarıya altında kaldınız, hatta yarıdan da fazla, yüzde 75 oranında altında kaldınız. O kanun teklifini geri çekme gerekçenizi Sayın Mustafa Elitaş o zaman açıklamıştı, “Daha iyisini getireceğiz, bütün sağlık çalışanlarını kapsayan bir düzenleme yapacağız, daha iyisini getireceğiz.” dediniz.

Az önce konuşan AK PARTİ Uşak Milletvekili İsmail Güneş dedi ki: “Doktorlar valilerden daha fazla, emekli valilerden daha fazla maaş almak durumuyla karşı karşıya kaldıkları için, maaş hiyerarşisi bozulmasın diye o teklifi geri çektik.” Hani “Özrü kabahatinden büyük.” derler ya, tam böyle bir durum var, özrü kabahatinden büyük. Böyle bir gerekçe olabilir mi ya? Aslında böyle bir gerekçeyi siyaseten burada söylemek de siyaset ilmiyle filan taban tabana zıt bir durum. Bunu duyan doktorların iktidar partisiyle ilgili nasıl bir değerlendirme yapacağımı, ne düşüneceğini takdirlerinize bırakıyorum. Yani çıtanızın çok altında bir teklifle şu anda Meclistesiniz.

Topyekûn reddetmek mümkün değil tabii bu düzenlemeyi, topyekûn reddetmiyoruz ama bakın, aradan yedi ay geçmiş, enflasyon ocak ayından bu yana yüzde 35’i aşmış, bir yıllık enflasyon yüzde 73,50 olmuş yani daha ileriye gitmek varken daha geriye gitmenin bir gerekçesi olamaz ya, bir mantığı olamaz.

Diğer sağlık çalışanlarına yani 39 kategoride ifade edebileceğiniz diğer sağlık çalışanlarına, aile hekimlerine neredeyse hiçbir şey getirmiyor ve kamu eczacıları, veteriner hekimler yok sayılıyor. Şimdi “hiyerarşi” filan diyoruz ya, bu sağlık hiyerarşisinde kamu eczacıları yok mu, veteriner hekimler yok mu, ebe, hemşire yok mu? Ambulans şoföründen oradaki sağlık işçisine kadar tüm çalışanlar o sağlık yapısının bütünüdür, mütemmim cüzüdür. Dolayısıyla bu teklifi yetersiz görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ayrıca, defalarca söylendi bu döner sermaye konusunda, disiplin cezası alan çalışan döner sermayeden mahrum bırakılıyor. Yargı kararları var ya; “İki kere ceza veremezsiniz.” diyor yargı. Bu yargı kararına rağmen “parmağım gözüne” dercesine, sanki yargıya inat böyle bir düzenleme hangi mantıkla yapılabilir? Bunları kabul edebilmemiz mümkün değildir.

Şimdi, tabii, sözleşme konusunda sağlık çalışanlarına hiçbir şey vadetmiyor, hâlbuki tam zamanydı. Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda nasıl öğretmenlere 3600 ek gösterge verildi; burada da mesela sağlık çalışanlarının süreli-süresiz sözleşme meselesi bir maddede çözülebilirdi; bunu dahi yapmadınız diyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, madde üzerinde son olarak işleme alacağımız ve AK PARTİ Grubuna mensup milletvekillerinin vermiş olduğu önergeyle ilgili bir açıklama yapmak istiyorum.

İç Tüzük'ün 87'nci maddesinin dördüncü fıkrası “Görüşülmekte olan teklife konu kanunun, komisyon metninde bulunmayan, ancak teklif ile çok yakın ilgisi bulunan bir maddesinin değiştirilmesini isteyen ve komisyonun salt çoğunlukla katıldığı önergeler üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açılır.” hükmünü haizdir. Başkanlığa ulaşan söz konusu önerge incelendiğinde yapılmak istenen değişiklik mevcut metinde bulunmayan, ancak teklifle yakın ilgisi olan bir başka maddede değişiklik yapılmasını öngörmektedir. Dolayısıyla, İç Tüzük'e göre, bu önerge bir değişiklik önergesi şeklinde değil, teklife yeni bir madde eklenmesi suretiyle sunulması hâlinde işleme alınabilir. Ancak önergenin içeriği incelendiğinde, teklifin mevcut hâlinde kapsam dışında kalan 1.100 civarında görevlinin de metne eklenmek istendiği anlaşılmaktadır. Bu nedenle, bu personeli de mağdur etmemek adına grupların uzlaşmaları ve onaylarını da dikkate alarak bu defaya mahsus, bu önergeyi bu şekliyle işleme alacağım.

Bilgilerinize sunarım.

Şimdi önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 12'nci maddesinde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “değiştirilmiş ve geçici 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “ve ek ödemeleri döner sermaye bütçesinden ödenmek” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç	Ramazan Can	İbrahim Halil Fırat
Bartın	Kırıkkale	Adıyaman
Arife Polat Düzgün	Hamdi Uçar	Bayram Özçelik
Ankara	Zonguldak	Burdur
	Mustafa Esgin	
	Bursa	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, Sağlık Bakanlığı araştırmacı kadrosunda bulunan personele döner sermaye bütçesinden yapılan ek ödemenin, uygulama birliğinin sağlanmasını teminen, merkezî yönetim bütçesinden yapılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12’nci madde kabul edilmiştir.

13’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri okutup aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 13- Bu Kanunun;

a) 2 nci, 3 üncü, 11 inci maddeleri ve 6 ncı maddesi ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin (c) fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentleri ile (h) fıkrasında yapılan değişiklik yayımını takip eden ayın birinde,

b) 4 üncü, 7 nci, 12 nci maddeleri ve 6 ncı maddesi ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin (i) fıkrasında yapılan değişiklik yayımını takip eden ayın onbeşinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinden itibaren,

yürürlüğe girer.”

Metin İlhan	Servet Ünsal	Fikret Şahin
Kırşehir	Ankara	Balıkesir
Mehmet Bekaroğlu	Ali Şeker	Ali Fazıl Kasap
İstanbul	İstanbul	Kütahya
	Özgür Özel	
	Manisa	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kütahya Milletvekili Sayın Ali Fazıl Kasap.

Buyurun Sayın Kasap. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; burada sayın AK PARTİ milletvekili, aynı zamanda hekimlik mesleği gereği, deontoloji gereği ağabeyimizdir, kendilerinin kalbinden bir reçete örneği geçmiş, reçete yazmak istemiş. “Hekim arkadaşlar, pratisyen en az 25, uzman 30 bin lira alacak.” demiş nisan ayında. Bir reçete yazmaya başlamışlar; kalbinden geçen, kafasından geçirdiği reçete bu çünkü sağlık sistemi Türkiye’de gerçekten hasta. O reçete için gerekli olan maddeler, Komisyona gönderdiğiniz maddeler, eczanede -Komisyonda- değerlendirilmiş ve çıkan şey şu, ben size onu söyleyeyim: İcapta 15 icap tutan, 1.600 lira alan hekim mi dersiniz nöbet saat ücretleri 30 liralardayken; Mecliste, şurada, 20 metre ileride hekim arkadaşlarımız 9-10 bin liraya çalışırken; Meclise bin metre uzaklıktaki hastanede doçent öğretim üyesi 12.500 lira toplam maaşla çalışırken sizin yazmış olduğunuz reçete bu hastayı iyi etmez. Komisyonda -eczane gibi düşünün Komisyonu- biz bunu değerlendirdik. Burada eczacıların lehine olan kanun tekliflerine, önerilere “hayır”

diyen, hekimlerin haklarını savunacak olan kanun tekliflerine “hayır” diyen milletvekilleri ve bunun dışında, yaklaşık 1 milyon üzerindeki tüm sağlık çalışanlarına hiç de uygun olmayan bu reçete... Demin giyabinızda konuşmuştum, hakkınızı helal edin ama burada olduğunuzu zannediyordum, İsmail Bey de buradaydı. İsmail Güneş’in de söylediği bir şey var. Türkiye’de 25 bin lira alan aile hekimi yok değerli arkadaşlar, net olarak 25 bin lira alan bir aile hekimi gösteremezsiniz. Sayın Bakan Yardımcım da burada.

Bakın, aile hekimlerinin yaptıkları şeyi söyleyeyim: Kırılan camların tamirleri, süpürgelik, mutfak dolapları, kornişler, zemin mutfak boyaması, yılda bir boyama, klozet kapağının tamiri, kombi tamiri, lamba anahtarlığı vesaire. Bu “cari giderler” adı altında aile hekimlerine verilen para, cari gelir 11.300 lira, harcamaları 18 bin lira; doğal gazını kim ödüyor? Bir ASM’de çalışan, bir kamu personeli olan hemşire var; kamu personeli olmayan, kamu dışı, kapsam dışı hemşire var. Birine verdiğiniz maaş 8 bin lira, 9 bin lira, birine verdiğiniz maaş 4.250 lira ve 4.250 lira maaş alan hemşirenin maaşını aile hekimi veriyor. Tek aile hekimi olan yerde, 1 sağlık personeli dışında, orada çalışan 1 temizlik görevlisi var, sekreteryaya var ve bunları veriyorsunuz, doğal gazını veriyorsunuz. Sizin, aile hekimine en yüksek verdiğiniz maaş. eğer 4 binin üzerinde takip ettiği hasta varsa -başka kriterler de var-verdiğiniz para 17 bin lira, 11 bin lira da destek veriyorsunuz; 25 bin lira. Bu 25 bin liranın 17 bin, 18 bin lirasını zaten gider olarak veriyorlar ve orada eşit işe eşit ücret vermeme olayı da var. Ve tüm bunların ötesinde, bakın, yanıltıcı bilgiler vermeyin, burada 1 milyon sağlık çalışanı var ve kamuda çalışan yaklaşık 115 bin hekim var.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Kasap, insanları yanıltıyorsunuz, doğru şey söylemiyorsunuz.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Siz bu 115 bin hekime ve 1 milyona yakın çalışana gerçekten hiçbir şey vermiyormuşsunuz bu kanun teklifinde görüldüğü gibi ve veriyormuş gibi bir algı oluşturuyorsunuz ve hasta ile hekimi, hasta ile sağlık çalışanlarını yüz yüze getiriyorsunuz, diyorsunuz ki: “Bunlar doymaz, bunlar doymuyor.” Bu algıyı oluşturmaya çalışıyorsunuz. Ne olursunuz şunun gerçek olmadığını, kalbinizden geçeni ve akıllı, realist olanın bu olduğunu söyleyin İsmail Bey, İsmail Güneş burada olsaydı... Sataşma kabul ediyorum; 25 bin lira alan aile hekimi yok Türkiye’de, bir tane olduğunu gösterebilirler ben milletvekilliğinden istifa edeyim, bir tanesini gösterebilirler; bir tane aile hekimi yok, yok! (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Aile hekimleriyle ilgili...

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Ya, yazıktır, buradaki acilde çalışan hekim arkadaşımız 9 bin lira alıyor ya, 9 bin lira! Böyle bir dünya yok ve siz diyorsunuz ki: “Biz hekimlere veriyoruz, vereceğiz.” Reel olarak hiçbir şekilde artış yok, emeklilere de yok. Hekimler de vermiş olduğunuz bu emekli maaşıyla zaten ikinci bir iş yapacak, ikinci bir iş yaptığında maaşından 2.600 lira kesiliyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 5 bin lira kesilecek artık.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – 2.600 lira kesiliyor ve siz bu kesintiyi görmüyorsunuz, “Çok şey yaptık.” diyorsunuz. Ben size bir tek şey söyleyeyim: Sizin yazmış olduğunuz bu reçete eczanede -Komisyonda da- onaylanmadı yani sizin görmediğiniz eczacılar da onaylamadı; bizi de görmediniz, Komisyondaki uyarıları dikkate almadınız ve bu reçete bu hastayı, hasta olan sağlık sistemini asla yaşatmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Bu reçete öldürür, bu reçeteyi kabul etmiyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Başkanım, ya durumu ifade edeyim kayıtlara geçsin veya iki dakikalık bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, Komisyon Başkanı değil, öyle bir hakkı yok. Bakanlık değil, Hükümet değil, Komisyon Başkanı değil; orada oturan bir üye.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Komisyon görevlisi benim, onun Komisyonunda görevi yok.

VII.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in, Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bir kere benim getirdiğim kanundaki... İnsanları yanıltmaya gerek yok, doğruyu görelim. Aile hekimleriyle ilgili bir düzenleme yok.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Doğru.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Onlarla ilgili sadece bir düzenleme var. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

HABİP EKŞİK (İğdır) – Aile hekimleriyle ilgili bir şey yok.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Bir dakika...

Onların uzmanlıklarıyla ilgili bir düzenleme var. Aile hekimliğine -kanuna da gerek yok- yönetmelikle Sağlık Bakanlığımız gereğini yapacaktır. Onun için insanları yanıltmayın, doğru şeyler söyleyin diyor, hepimize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HABİP EKŞİK (İğdır) – Bir altı ay daha beklesinler yani bir yıl daha beklesinler.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yirmi yıl geçti...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ne zaman? Ne zaman? O zaman ne zaman?

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir sataşma yok “Aile hekimleriyle ilgili bir madde yok.” diyor.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Var; yanıltmayı, halkı yanıltmayı... Ben yanıltmıyorum. Sayın Başkanım, yanıltmıyorum ki.

BAŞKAN – Efendim?

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Yanıltığımı ima etti.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yine bir vaat daha verdiler, var zannedecek millet.

BAŞKAN – Bir saniye Aliciğim, duyamıyorum.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Yanıltığımı söyledi.

BAŞKAN – Efendim?

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Yanıltığımı söyledi, öyle bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “İnsanları yanıltmaya gerek yok.” dedi.

BAŞKAN – Yanıltmaya gerek yok. “Aile hekimleriyle ilgili bir madde yok.” diyor. Bir sataşma yok ki burada.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Ama yanılttığımı iddia ediyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yerinden bir dakika söylesin mi?

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika söz vereyim, siz de aile hekimleriyle ilgili bir maddenin kanun teklifi içerisinde olmadığını söyleyin.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in satışına nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, şimdi, burada hekimlere yönelik olarak kendilerinin ve demin İsmail Güneş Bey'in söylediği şey var “25 bin lira veriyoruz aile hekimlerine.” diye, benim kastettiğim oydu. Şu anda Türkiye’de hiçbir aile hekimi 25 bin lira net olarak almıyor, bir.

İkincisi, “yanıltma” diye bir ifade yok. Asıl yanıltma buradadır, İsmail Bey “25-30 bin lira vereceğiz hekimlere.” demesine rağmen, Komisyonunda ve getirmiş olduğu kanun teklifinde, birinci imza sahibi olarak getirdiği kanun teklifinde hiçbir şekilde, hiçbir hekim o söylediği rakamlara ulaşmıyor. Acaba aklındaki ile onu zorlayan irade arasındaki fark ve sebep nedir, onu izah edebilirse çok sevinirim.

BAŞKAN – 2 İsmail, 2’si de doktor, karışmış; onun için satışmadan söz verdik.

Evet, devam ediyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“c) Diğer maddeleri yayımı tarihinden onbeş gün sonra,”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

Ümit Beyaz

Adana

Aksaray

İstanbul

Ümit Dikbayır

İmam Hüseyin Filiz

Sakarya

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; görüşülmekte olan kanun teklifinin 13'üncü maddesi üzerinde partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Kanun teklifinin adı “Sağlıkla İlgili” diye başlıyor. Sağlık sadece doktorlarımızdan ve diş hekimlerimizden ibaret değil. Biz daha önce geri çekilen yasa teklifini sadece doktorlar var diye eleştirmiştik. Eczacılar, hemşireler, acil tıp teknisyenleri, anestezi, radyoterapi teknisyen ve teknikerleri gibi yaklaşık 36 grubu kapsayan sağlık çalışanları bu kanun kapsamında neden yok? Sağlık hizmetleri bir bütündür, ayrımcılık yapılamaz. Sağlık hizmetlerinde en alt kademede hizmet veren ile en üst kademede hizmet veren arasında bir ayırım yaparsak çalışma huzuru, barışı ve verimi sona erer. Kanunlar bir nevi devlet ile diğer paydaş arasında yapılan sözleşmelerdir, bunların amacı tarafları mutlu etmektir. Ancak AK PARTİ'nin yapmış olduğu tüm kanunlar, maalesef, paydaşlarını huzursuz ve mutsuz etmektedir. Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi de sağlık çalışanlarını mutlu etmediği gibi, maalesef, huzursuz etmiştir; bu nedenle, bu kanun teklifine tüm sağlık çalışanlarını ya ilave edin ya ilk fırsatta da bir düzenleme yapın.

Değerli sağlıkçılarımız sizlerden bir lütuf değil, hakları olan taleplerinin yerine getirilmesini istiyorlar. Dünyaya ölüm saçan coronavirus salgını döneminde en ön saflarda kahramanca mücadele eden; ailelerini, sevdiklerini geride bırakarak vatan ve millet sevdasıyla hastane koridorlarında ölüm ve yaşam arasında defalarca gidip gelen sağlıkçılarımız her şeyin en iyisine, en güzeline layıktır; bunu kimse inkâr edemez, kimse görmezlikten gelemez.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aile hekimliği, sağlıkta dönüşümün en büyük temel taşıydı. Yanlış uygulamalarınız, yönetim ve organizasyonunuz yüzünden sağlıkta dönüşüm sağlıkta çöküş oldu. Aile hekimlerinin talep ve isteklerini yerine getirmediğimizde sağlık ekonomisi çöker, açık gitgide büyüyor. Geçtiğimiz gün basına yansıyan, duyarlı bir ambulans şoförümüzün yaşadığı tatsız hadiseyi yurdumuzda her gün binlerce hasta yakını ve hasta yaşamaktadır. Sizlere ve bizlere gelen telefonlar bunun en canlı şahididir. An geçmiyor ki bir hasta yakını hastasına doktor ve hastane bulamamaktan dolayı çaresiz, biçare kaldığını ağlamaklı şekilde feryat figan etmesin. Hâlâ, günümüzde, sabah namazından sonra hastane kapılarında sıra almak için perişan olan insan tabloları, sağlık sistemindeki sıkıntıyı ortaya koymaktadır. Yine, bu kanun teklifi vesilesiyle bir kez daha hatırlatmak isteriz ki yüz binlerce sağlıkçımız atama müjdesi bekliyor. Sağlıkçı olma umuduyla yıllarca dirsek çürüten gençlerimizin umutlarını ve hayallerini gerçekleştirmek için iktidar partisini göreve davet ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hasta garantili hastane sistemine vatandaşlarımız gibi biz de hiçbir anlam veremiyoruz yani garanti sayısının dolması için vatandaşın ille de hasta olması mı gerekiyor? Gerçi fark etmiyor, hasta olarak gittiğimizde Sosyal Güvenlik Kurumundan, hastaneye gitmediğimizde devlet bütçesinden garanti kapsamında gerekli ödenek karşılanıyor. Hani, diyordunuz ya, vatandaşın cebinden 5 kuruş çıkmıyordu; gerçekten öyle, vatandaşın cebinden değil ama vatandaşın alın terinden, emeğinden, rızkından kesilerek devlet hazinesine gönderilen vergilerden para çıkıyor. Sanki vergileri vatandaş vermiyor da Cenab-ı Hak gökyüzünden yağmur misali bütçeye yağıyor.

Şehir hastanelerinde şirkete yüzde 70 oranında hasta garantisi verildiğini Çin Endüstri ve Ticaret Bankası ile Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının internet sitelerinden öğreniyoruz. Bilgilerden anlaşıldığına göre, devletin, hacme dayalı hizmet ödemelerinin yüzde 70'ini garanti ettiğini, enflasyon ve kur karşısında koruma sağladığını görmekteyiz. Emeklisini, işçisini, memurunu, asgari ücretlisini, doktorunu enflasyon ve kur farkına karşı korumayan siyasi irade, söz konusu yandaşlar olunca onları korumayı ihmal etmiyor. Ben buradan sizlere soruyorum: Hani, önce millet, önce memleket idi?

Nerede önce millet, nerede önce memleket? Önce can, yine can, keşke sonra da canan olsaydı yani millet olsaydı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYHAN EREL (Devamla) – Ama sizin uygulamalarınızda, maalesef ne başında ne sonunda ne millet var ne de memleket var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Vay vay vay! Ne hikmetli sözler(!)

AYHAN EREL (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Aksaray ilimizin nüfusu 450 bine yaklaşmıştır. İlimizde bulunan Eğitim Araştırma Hastanesinden, ne yazık ki doktor ve poliklinik yetersizliğinden dolayı, vatandaşlarımız günlerce, haftalarca uğraşmasına rağmen randevu alamamaktadır. İlçelerimizden Güzeyurt'ta, Ağaören'de, Sarıyahşi'de uzman doktor bulunmamaktadır; Gülağaç'ta, Sultanhanı'nda, Eskil'de, Ortaköy'de ise yeterli derecede uzman doktor yoktur. Hastaneden randevu alamayan hemşhrielerimizin çevre illere, Konya'ya, Kayseri'ye, Ankara'ya gitmekten artık canlarına tak etmiştir.

Yeniden il oluşunun 33'üncü yılını kutladığımız Aksaray'ımızın doktor eksiğinin bir an önce giderilmesini diliyor, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde yer alan "diğer maddeleri" ibaresinin "kalan maddeleri ise" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Oya Ersoy	Rıdvan Turan	Gülüstan Kılıç Koçyiğit
İstanbul	Mersin	Muş
Serpil Kemalbay Pekgözegü	Mahmut Toğrul	Erol Katırcıoğlu
İzmir	Gaziantep	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinize saygılar sunuyorum.

Şimdi, bu yasa teklifi bir sağlık hizmeti üzerine buraya geldi yani sağlık hizmetleriyle ilgili bazı yeni önlemler içeriyor. Fakat değerli arkadaşlar, benim bu tartışmalardan ve metinden anladığım kadarıyla, iktidarın genel felsefesine uygun bir biçimde, zaman zaman piyasacı bir yaklaşımla, zaman zaman da kamucu bir yaklaşımla böyle gidiyorsunuz, geliyorsunuz ve diyebilirim ki bugüne kadar buraya getirdiğiniz yasa tekliflerinde bu anlayış görülüyor.

Değerli arkadaşlar, şimdi, hatırlayacaksınız, Adalet ve Kalkınma Partisi 2002'de iktidara IMF programı üzerine gelmişti ve IMF programı -tahmin edebileceğiniz gibi- özel sektörün önünü açmak

üzereydi. O günün tartışmalarını hatırlayacaksınız, kamunun yeteri kadar etkin olmadığı iddiasıyla özelleştirmeleri savunan neoliberal bir iktisat politikası anlayışı vardı ve anladığım kadarıyla, Adalet ve Kalkınma Partisi de bu anlayıştan çok etkilendi yani diyebilirim ki, 2011'e kadar bu "Bırakınız yapınlar, bırakınız geçsinler." felsefesine uygun davrandı ve ülkeyi öyle yönetti. Fakat değerli arkadaşlar, ben size hatırlatayım ki, bugün, özellikle 2008 dünya krizinden sonra neoliberal iktisatçılar ve neoliberal düşünce adamları yeni şeyler söylemeye başladılar. Söyledikleri 2 şey var, önemli olan; bunlardan bir tanesi şu, diyorlar ki: "Serbest piyasa ekonomisi kendi başına sorunları çözemez, dolayısıyla da kamunun işin içine katılması gerekiyor." İki: "Bir ülkede veya ülkeler arasında gelir dağılımı çok bozulursa kapitalizm yaşayamaz." diyor.

Değerli arkadaşlar, bugünün dünyasında bunlar tartışılırken şimdi siz bize, önümüze bir yasa teklifi getirdiniz ve bununla yine kamuyu kötüleyen, kamu anlayışını bir anlamda devre dışı bırakmaya çalışan ve kâr amaçlı işlerin daha etkin olduğuna inanan, efendime söyleyeyim, dolayısıyla da performansa bağlı ücretlendirmeden tutun da yine anladığım kadarıyla özellikle sağlık emekçileri arasında bir farklılaşmayı kabul ederek oluşturulmuş olan bir kanun teklifi getirmiş oldunuz.

Değerli arkadaşlar, dünya değişti, değişiyor. Yani 2008 krizi, hatırlayacaksınız, finans piyasalarında düzenlemelerin, regülasyonların kaldırılmasından dolayı ortaya çıkmıştı. Yani insanlara "Bırakınız yapınlar, bırakınız geçsinler." dediğiniz zaman aldığınız sonuçlar bazen hiç de öyle iyi olmayabiliyor; nitekim, 2008 krizi bunun sonucunda ortaya çıktı ve hâlâ dünya, dünya insanlığı 2008 krizinin dalgalarıyla boğuşuyor. Dolayısıyla da değerli arkadaşlar, biz, bu tartışmada ya da sağlık hizmetleri konusundaki bu öneride eksikler buluyoruz, içerik itibarıyla kabul edebileceğimiz bazı görüşler olsa bile esas itibarıyla özellikle sağlık emekçileri arasında ayırım yapıyor olmasından dolayı, buna "evet" dememizin mümkün olmadığını düşünüyoruz.

Değerli arkadaşlar, onun ötesinde son birkaç şey daha söyleyeyim. Sağlık harcamaları, bir toplumun en önemli kamusal harcamalarıdır. Dolayısıyla da bunlar, öyle "Bırakınız yapınlar, bırakınız geçsinler." felsefesine bırakılacak kadar sıradan harcamalar değildir. Nitekim, Amerika Birleşik Devletleri özellikle Biden'la birlikte bunu gördü ve bunun üzerine yeni çözümler getirmeye çalışıyorlar. Biz de bunun aksine yine piyasanın egemen olduğu bir sağlık sistemini ortaya çıkarmaya çalışıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) - Teşekkür ederim.

Bunun herhangi bir şekilde ne sağlık hizmeti alanlara ne sağlık hizmeti verenlere yararı olacağını düşünmüyoruz. Dolayısıyla da yasanın karşısında olduğumuzu bildiriyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 13- Bunun Kanunun;

a) 2 nci, 11 inci maddeleri ve 6 ncı maddesi ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin (c) fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentleri ile (h) fıkrasında yapılan değişiklik yayımını takip eden ayın birinde,

b) 3 üncü maddesi ile 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin değiştirilen ikinci fıkrasının altıncı cümlesi yayımını takip eden ayın onbeşinde, maddenin diğer hükümleri yayımını takip eden ayın birinde,

c) 4 üncü, 12 nci maddeleri ve 6 ncı maddesi ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin (i) fıkrasında yapılan değişiklik yayımını takip eden ayın onbeşinde,

d) 7 nci maddesi ile 2659 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilen ikinci cümlesinde yapılan değişiklik yayımını takip eden ayın onbeşinde, maddenin diğer hükümleri yayımını takip eden ayın birinde,

e) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.”

Yılmaz Tunç

Ramazan Can

İbrahim Halil Fırat

Bartın

Kırıkkale

Adıyaman

Hamdi Uçar

Arife Polat Düzgün

Zonguldak

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, teklifte yer alan hükümlerin yürürlük tarihi belirlenmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü maddede aynı mahiyette 3 önerge vardır, okutup birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ederiz.

“MADDE 14- Bu kanun hükümleri Cumhurbaşkanlığı tarafından yürütülür.”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ümit Beyaz

Fahrettin Yokuş

Adana

İstanbul

Konya

Yasin Öztürk

Ümit Dikbayır

Denizli

Sakarya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy

Serpil Kemalbay Pekgözeğü

Kemal Peköz

İstanbul

İzmir

Adana

Rıdvan Turan

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Meral Danış Beştaş

Mersin

Muş

Siirt

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Fikret Şahin	Servet Ünsal	Metin İlhan
Balıkesir	Ankara	Kırşehir
Mehmet Bekaroğlu	Ali Şeker	Ali Fazıl Kasap
İstanbul	İstanbul	Kütahya
	Özgür Özel	
	Manisa	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerine ilk söz talebi Denizli Milletvekili Yasin Öztürk’e aittir.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sağlık Bakanlığı, 7 Mart 2022 tarihli Resmî Gazete’de “65-72 Yaş Yeniden Atama Kurası İlanı” yayımladı. İlan uyarınca, Sağlık Bakanlığı veya bağlı kuruluşlarında eskiden çalışmış olan 65-72 yaş arasındaki tabip ve uzman tabiplerin yeniden kura çekerek istihdam edileceğini duyurdu. Hepimizin bildiği üzere, yaş haddiyle emeklilik, memurların azami görev yapabilecekleri belirli bir yaşın belirlenerek bu tarihten sonra görev yapamayacaklarının tespit edilmesidir. Belirlenmiş bir yaş şartına tabi olmayan memurların azami görev yapabilecekleri yaş hadleri 65 yaşın dolumu ile sınırlanmıştı. Bununla birlikte, yaptıkları görev ve yıpranma hakkı nedeniyle erken emekli olma şansına sahip meslek grupları arasında doktorlar da vardır ama kamuda azami çalışma yaşı 72’ye çıkarılanlar da doktorlardır. Bir meslek grubuna hem yıpranma nedeniyle erken emekli olma hakkı veriyorsunuz hem de “Kamu emeklilik mevzuatına göre belirlenmiş azami yaşı aşarak görev yapabilirsiniz.” diyorsunuz. Acaba neden, bir bakalım mı?

Şu an ülkemizde devlet, vakıf ve yurt dışı üniversitelerinde olmak üzere toplam 126 tıp fakültesi bulunuyor. Bir de YÖK’ün dışarıdan öğrenci kabul ettiği, Türkiye’nin yurt dışına katkıda bulunduğu tıp fakültelerini de hesaplarsak YÖK’ün organize ettiği tıp fakültesi sayısı daha da artıyor. Türkiye, tıp fakültesi sıralamasında dünyada 5’inci ülke. Bizden daha fazla tıp fakültesine sahip olan ülkeler, dünyanın en kalabalık nüfusuna sahip devletleri olan Hindistan, Brezilya, Çin ve Amerika. Tıp fakültesi sayısında Avrupa ülkelerinin hepsi bizden geride. Kendinizce övünebilirsiniz “Bizi kıskanıyorlar.” diyebilirsiniz ama dünyada en fazla doktor yetiştirip en fazla doktor ihraç eden ülkelerden biriyiz. Onların tıp fakültesi açmasına gerek kalmadı ki, bizim yetiştirdiğimiz uzman hekimler şimdi yurt dışında şifa dağıtıyor.

Sayın Cumhurbaşkanı ne diyor? “19 şehir hastanesiyle dünyayla rekabet eder durumdayız. Devamı gelecek. İstiyoruz ki dünya, hastalarını ülkemize göndersin, burada şifa bulsunlar.” Tamam da şehir hastaneleri açılırken kapattığımız hastaneler ne oldu? Bugün, sayenizde istifa eden hekimler nedeniyle birçok branşta uzman hekim kalmadı, birçok ilçe hastanesi neredeyse boşaldı. E, yabancı hastaları çağırıyorsunuz da aylardır muayene için randevu bekleyen kendi vatandaşlarımız nasıl şifa

bulacak? Önceki gün, bir ambulans şoförünün bir onkoloji hastasını kabul edecek hastane bulamadığı için yaptığı bireysel eyleme şahit olmadık mı? Şimdi bu rakamlarla övünmeli miyiz? Her şekilde, hayır.

Doktorluk en saygın mesleklerin başında geliyor ancak bugün doktorlarımız iktidarın ulu reisi sayesinde hem ötekileştirilen hem kamuoyunda “Dertleri para!” diye tartışılan, sağlık çalışanları arasında da kendi kendilerine kızıştırılıp ayrıştırılan, kutuplaştırılan bir meslek grubu hâlini almaya başladı. Dünyada sayısı itibarıyla 5’inci sırada olduğumuz tıp fakültelerimizde okuyan yıllık öğrenci kontenjanı 16-17 binler civarında yani her yıl binlerce doktor mezun ediyoruz. Peki, o zaman neden emekli olmuş 65-72 yaş arasındaki doktorlarımızı geri çağırmak durumunda kalıyoruz? Çünkü hiçbir doktor uzmanlığını aldıktan sonra 72 yaşına kadar artık kamuda görev yapmak istemiyor; çünkü hiçbir doktor, değil özel hastanelerde, artık Türkiye’de görev yapmak istemiyor. İşte bunun nedenleri bu kanun teklifinin içinde yatıyor, işte bunun nedenleri bu iktidarın doktoru hor gören bakışında yatıyor.

Bu iktidar sağlık sistemine bina, beton olarak bakıyor. Daha çok tıp fakültesi binası yapmak, daha fazla hastane yapmak iktidar tarafından sağlıklı bulunuyor ama binanın temelinde yer alması gereken doktor ve tedavi gibi -tırnak içinde- küçük ama çok önemli bir ayrıntı unutuluyor. Bir doktor eğer o gün nöbette değilse günlük mesai saati belli, siz bu süre içerisinde bir doktora “Günde 90 hasta bakacaksınız.” diye dayatıyorsunuz. Bir doktor bir günde 90 hastaya bakabilir mi? Bakar ancak yüzüne bakarak, zamanında tedavi edemez. Bir yandan yataklı serviste gelen hastaların durumlarını değerlendirecek, tedavilerini düzenleyecek, taburcu olanların evraklarını hazırlayacak; diğer yandan polikliniklerde 90 hastaya bakacak, şikâyetlerini dinleyecek, tetkik isteyecek, tetkikleri değerlendirecek, tedavi planlayıp reçete yazacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Peki, bunların hepsini ne kadarlık sürede yapacak? Hasta başına ortalama dört beş dakikada. Dört beş dakikada bir hastaya bakmak ne kadar sağlıklı? Son maddelere geldiğiniz kanun teklifinde, ne demiştiniz bu kanun teklifi için? “Tabip, uzman tabip ve diğer sağlık personelinin mali haklarında önemli düzenlemeler içeriyor.” Teklifte “sağlık çalışanları” dediniz ama “tabip ve diğer sağlık personeli” ibaresiyle 39 kategoride çalışan personelin 36’sını unuttunuz; tıpkı, sağlığın bir ekip işi olduğunu unuttunuz gibi.

Sağlıkta bir dönüşüm gerçekleştirdiniz, evet, hastaneleri garantili işletme; hastaları, garanti sayısına erişilmesi gereken müşteri; sağlık çalışanlarını ise iktidarınızın şamar oğlanına dönüştürdünüz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı, Siirt Milletvekili Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, iki gündür sağlıkla ilgili yasa teklifini görüşüyoruz. Aslında, ben, partimizin görüşünü bir kez daha ifade etmek için söz aldım. Hatiplerimiz, sağlık emekçisi arkadaşlarımız, hekimlerimiz, aslında, bütün ayrıntıları ifade ettiler; bu yasa teklifine dair eleştirilerimizi, önerilerimizi ve neden bu konuda bu teklife “hayır” dediğimizi çok ayrıntılı anlattılar. Ben bir kez daha birkaç başlıkta ifade etmek istiyorum.

Evet, yedi ay önce gelen teklif, bugün, söz verildiği hâlde, kuşa dönmüş bir şekilde önümüze geldi. O gün bütün partilerin ortak imzasıyla ve oy birliğiyle kabul edilen ve hemen ertesi sabah geri çekilen teklifin niye bu hâlde geldiğini aslında herkes biliyor ama adını koymuyor. Evet, Cumhurbaşkanı Sağlık Bakanını kameralar önünde, maalesef, fırçaladı ve sonra, sabahında, bu teklif geri çekildi. Şimdi, o

iyileştirme de enflasyon karşısında tabii ki anlamını yitirdi. Evet, ilk teklifte de sağlık emekçilerini, çalışanlarını kapsamıyordu, şimdi de kapsamıyor. Laborantlar, hemşireler, hemşirler; hastanede çalışan bir bütün olarak, aslında bir ekip işi olduğunu hepimiz gayet iyi biliyoruz. Yani iğneyi yapan, radyolojide gidip filmi çeken, tomografiyi çeken, yani bütün bu alanları hepimiz hasta olarak da biliyoruz. İş hastaneye düşmeyen hiç kimse yok tabii.

Bu yasa teklifi her şeyden önce çok ciddi bir ayrımcılık içeriyor. Neden ayrımcılık içeriyor? Demin de ifade ettiğim gibi yani çok örnek verildi, ben kimi vereyim, yoğun bakımda çalışan hemşireleri vereyim, anestezi uzmanları oluyor, ambulansla görev yapanlar oluyor, bilgi işlemciler oluyor; her alanda bu bir ekip işi, biri olmadan diğeri o işi yürütemez. Diyorsunuz ki: “Biz, hekimin emeklilik maaşını iyileştiriyoruz ama size hiçbir şey vermiyoruz.” Evet, bu iktidarın fitratında ayrımcı bir yaklaşım var hakikaten. BAĞ-KUR’lu doktorları kapsamıyor, eczacıları, veterinerleri -çok söylediler arkadaşlar- kapsamıyor, özel sağlık merkezinde çalışan doktorları kapsamıyor. Hâlâ 2.500 TL alan doktorlar varmış, hekim arkadaşlardan öğrendim. İlk teklifteki 33.000 ve 40.000 rakamlarının neden düşürüldüğüne dair tatmin edici hiçbir açıklama yapılmadı. Yine, TTB’nin talep ettiği, aldığımız tüm ücretlerin emekliliğe yansıtılması meselesi karşılanmış değil ve SES ile TTB’nin talepleri döner sermaye değil, yeterli maaş verilmesidir ama bu da karşılanmıyor.

Sağlık alanına bir şirket yaklaşımı var, ticari bir yaklaşım var. Zaten Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı bu ülkeyi bir şirket gibi yöneteceğini ilan etti. Sağlık alanında doktorlara, hemşirelere, laborantlara, hemşirlere, herkese işte “Ticarete ne kadar hizmet ediyor?” “Ne kadar kâr sağlıyor?” diye yaklaşıyorsunuz; ülkenin tamamını şirket mantığıyla yönetirseniz bunun sonucu böyle olur. Performansa dayalı sistemin hiç kimseye faydası olmadığını iki gündür dinliyoruz, konuşuyoruz. Sağlıkta Dönüşüm Programı’ndaki ısrarın ikna edici bir yanı yok, zaten ikna etmek gibi bir düşüncemiz de yok.

Demin de yerimden söyledim, hekimi ya da sağlık emekçilerini niye vali ve kaymakamla kıyaslıyorsunuz ya? Yani bir hekim, uzmanlık sınavına giriyor, doktor oluyor, doçent oluyor, profesör oluyor ve bizim, bütün yurttaşların hayatı onlara, sağlık emekçilerine emanet. Gidip kendi memurlarınız olarak çalıştırdığımız vali ve kaymakamlarla kıyaslayarak bunu önümüze getiriyorsunuz.

Bununla ilgili KHK’lileri zaten biliyoruz, doktorların bir bölümünü KHK’yle attınız. Beyin göçüyle binlerce doktor yurt dışına gidiyor ve şu anda, lütfen, Almanca kurslarındaki artışı bir izleyin, hekimler arasında özellikle Almanca öğrenme isteği ve kurslara kayıt olma yükselmiş durumda çünkü yurt dışına gitmek istiyor, kendi ülkesinden memnun değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Hekimler mutsuz, hastalar mutsuz, vatandaş mutsuz ve bu mutsuzluğa rağmen siz “Kime daha çok kâr ettiririz?” derdindediniz. Ve demin Hakkâri Milletvekilimiz sevgili Sait Dede de söyledi, hakikaten bu hastalıklı sistemin, bu ticarileşmiş sistemin, ranta dayalı sistemin reçetesini halk sandıkta yazacak, bundan hiç kimsenin kuşkusu yok. Ve şunu çok iyi biliyoruz: AKP’siz bir gelecek, sağlıklı bir gelecek olacak. (HDP sıralarından alkışlar) Çünkü daha özgür hissedeceğiz, daha mutlu olacağız ve her anlamda hayatın tadını çıkaracağız; o günler de yakındır.

Tabii, liyakatsizliği söylemeyi unuttum. Bu arada kadrolaşmanın sağlık alanında olduğunu da söylemeden geçmeyeyim. Kendinize yakın olanları terfi ettirirken yakın olmayanlara on yıllarca profesörlüğü vermediğinizi de not olarak düşmek isterim.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son konuşmacı Balıkesir Milletvekili Sayın Fikret Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, iki gündür sağlık çalışanlarıyla ilgili bir yasa teklifi üzerinde görüşüyoruz. Son zamanlarda sağlıkla ilgili yasal düzenlemeleri sıklıkla Meclis gündemine getiriyoruz. Yaklaşık birkaç ay önce sağlıkta şiddetle ilgili bir yasa teklifini getirmiştik. Burada önce hekimlerin itibarını yerle bir eden bir yönetim anlayışı sergilediniz; uyguladığınız yanlış sağlık politikalarıyla, yanlış söylemlerle hekimleri itibarsız hâle getirdiniz ve ondan sonra da tekrar burada onu düzeltmek için bir yasa teklifini gündeme getirmiştiniz. Genel Başkanınız o zaman dedi ki: “Efendim, hekimler giderlerse gitsin.” Yine, bir yetkiliniz zamanında dedi ki: “Hekimler hastaların cebinden ellerini çeksin.” Ve hekimleri bu şekilde itibarsız hâle getirdiniz. Ondan sonra, 14 Martta da Sayın Sağlık Bakanı bir itiraf niteliğinde mektup yazdı, dedi ki: “Tıp fakültesi öğrencisinden üniversitedeki hocasına kadar hekimlerin saygınlığı ve itibarı azalmıştır.” diye bir itirafa bulundu.

Tıpkı sağlıkta şiddetle ilgili yasa teklifindeki itiraf gibi bu yasa teklifinde de pek çok itiraf var. Bakın, burada yasa teklifini getiren Sayın Milletvekili diyor ki: “Efendim, bu düzenlemeyi biz adaletli döner sermaye dağılımı için yapıyoruz.” Demek ki daha önce adaletsiz bir döner sermaye dağılımı yaptınız. Ve diyorsunuz ki: “Kaliteli sağlık hizmeti sunmak için bunu getiriyoruz.” Diğer taraftan da diyorsunuz ki: “Şu anda sağlık hizmetini kalitesiz hâle getirdik.” Evet, bakın, bu itirafınız doğru. Sağlık hizmetini kalitesiz hâle getirdiniz; sağlık çalışanlarını, başta hekimler olmak üzere, mesleklerine küstürdünüz ve hekimler kamudan ayrılıyor ve ülkeden ayrılıyor.

Bakın, sizlerin sağlığı getirdiği nokta: Bugün de yine Sağlık Bakanlığının önündeki eylemle de size sağlıktaki ibretlik bir görüntüyü sunacağız. Daha önce ambulansla ilgili bir itiraf vardı, ambulansla ilgili sağlığın geldiği bir nokta vardı. İşte Sağlıkta Dönüşüm Programı ambulansın içindeydi ve hastane hastane dolaşıp bırakılmayı bekleyen bir hastane yatağı arıyordu o Sağlıkta Dönüşüm Programı. Bugün ne oldu? SMA’lı bir hastanın babası kendini Sağlık Bakanlığı önünde yakmak istedi. Peki, Türkiye’nin 1.200 civarında SMA’lı hastayı tedavi edebilecek gücü yok mudur? Yani Sağlık Bakanlığının bu aileleri toplayıp da “Bu çocukların tedavisini şu şekilde yapacağız.” demeye gücü yok mudur? Neden siz bu aileleri mağdur ediyorsunuz? Hepimizin ilinde, seçim bölgesinde vardır; SMA’lı aileler devamlı kampanya düzenliyorlar, ellerinde kumbarayla Pazar yeri dolaşıyorlar. Yani Türkiye’ye yaklaşıyor mu bu? Soruyorum Sayın Başkan, yaklaşıyor mu? SMA’lı aileleri bu şekilde yardıma muhtaç aileler noktasına taşımak size yaklaşıyor mu? Ben utanıyorum açık söyleyeyim. Bir hekim olarak SMA’lı bir ailenin, annesinin, babasının çocuğu için kumbara taşıyıp da para toplamasından ben utanıyorum, siz utanmıyorsanız bilemem. Siz de utanın, siz de utanın. Bugün baba orada kendini boşuna yakmaya çalışmıyor, utanın; gelinen nokta bu.

Hastalar hastaneden randevu alamaz hâlde, ilaçlar bulunamaz hâlde, ameliyatlar yapılamaz hâlde, tetkikler için beş ila altı ay bekliyorsunuz ve hiçbir sonuç elde edemiyorsunuz, sonra diyorsunuz ki: “Biz sağlıkta devrim yaptık.” Valla, kusura bakmayın, devrim falan değil.

Evet, sağlıkla geldiniz ama sağlıkla artık gidiyorsunuz. Hatip biraz önce söyledi, ben de şöyle bir tespit yapmak istiyorum: AKP sağlığa zararlı. Geldiğiniz zamandan bu yana hastaneye başvuran hasta sayısı artmıştır, depresyona giren vatandaş sayısı artmıştır, kanser olan vatandaş sayısı artmıştır yani tüm sağlıkla ilgili göstergelerin hepsinde AKP yönetiminde maalesef geri kalmış durumdayız.

Ve ne acıdır ki Türk tıbbını maalesef gerilettiniz, Türk tıbbı geriledi. Eskiden dünyayla yarışan tıp fakültelerimiz varken şu anda işte o tıp fakültelerinde ne hoca var ne eskiden yapılan ameliyatları yapabilecek teknik donanım var, Türk tıbbı gerilemiş durumda. AKP'nin getirmiş olduğu piyasacı, neoliberal bu politikalar sayesinde Türk tıbbı geriledi, vatandaş daha fazla hasta oldu ve artık yoğun bakımda. Bir an önce neşter vurulması gereken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) - Teşekkür ederim. Son, tamamlayacağım.

Sonuç itibarıyla bu insanlar bizim ve sağlıkla ilgili sıkıntı yaşıyor, kimse diyemez ki sağlıkta sorun yok. Bir an önce radikal çözümler bulmak zorundayız, neşter vurmamak zorundayız. Bir an önce bu özel hastane hegemonyasına son vermek durumundayız ve bir an önce vatandaş hastanelerin kapılarını açmak durumundayız.

Bu getirilen yasa teklifi inanın hiçbir çözüm olmayacaktır, sorun giderek büyüyecektir tıpkı Sağlıkta Şiddet Yasası'ndaki gibi. Bakın, Sağlık Bakanı her gün, efendim, işte "tweet" paylaşıyor: "Şurada sağlık şiddeti oldu, tutuklandı; burada doktor bıçaklandı, tutuklandı." Sonuçta, o getirdiğiniz yasa teklifi hiçbir soruna çözüm olamadı tıpkı bu yasa teklifi gibi. Bu da hiçbir sorunu çözmeyecek, yine hekimler istifa edecek, yine hekimler yurt dışına gidecek, yine hastanelerde vatandaşlar mağdur olacak. Gelin, samimi bir şekilde daha güzel bir düzenlemeyi hep birlikte yapalım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

İç Tüzük'ün 86'ncı maddesine göre, 1 aleyhte, 1 de lehte olmak üzere 2 sayın milletvekiline söz vereceğim.

İlk söz lehte Ankara Milletvekili Sayın Arife Polat Düzgün'e aittir.

Buyurun Sayın Düzgün. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ARİFE POLAT DÜZGÜN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen meslektaşlarım, sevgili sağlık çalışanlarımız, sevgili vatandaşlar; Ankara'da meydana gelen su taşkını ve baskınları sırasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine, başkentimiz halkına başsağlığı ve sabır diliyorum.

Bugün, 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde Başkanımızın da söylediği gibi lehte konuşma yapacağım.

1 milyon 200 bine yükselttiğimiz sağlık çalışanlarımızın daha iyi bir ortamda çalışmaları ve sizlerin daha iyi bir hizmet almaları için sağlık altyapısına yaptığımız yatırımlara hepiniz şahitsiniz. Yirmi yıldır sağlık hizmetinin niteliğini, niceliğini artırmak için çalışmaktayız. Vatandaşlarımızın hepsinin eşit şartlarda sağlık hizmeti alabildiği bir sağlık sistemimiz bizim sevincimizdir.

Sağlık çalışanlarımızın özverisiyle verilen sağlık hizmeti için, özellikle pandemide hepimizin gördüğü gibi, onlara minnettarız. Sağlık çalışanlarımızın mali, özlük haklarında son yıllarda daha da belirginleşen yetersizlikleri her zaman dile getirerek çözümünü için çalışmalarımızı sürdürdük ve bu

yasayla da sorunlarına çözüm olmak istiyoruz. Doktorlarımızın emekli maaşında iyileştirme yapıyoruz. Bu iyileştirmeyi, ilave ödeme göstergesinin uzman tabiplerde 17000'den 26000'e, tabiplerde 13000'den 20000'e yükseltilmesiyle teklif ediyor ve inşallah birazdan da bunu yasalaştıracağız. Çalışan doktorlarımızın ise performans yani ek ödemelerinde iyileştirme yapıyor, "sabit ödeme" olarak bilinen miktarı çıplak maaşlarıyla tek bir bordroda birleştiriyoruz ki emekli primine -hani, hep söylediniz ya- yansıtılmasından da daha iyi bir imkân veriyor ve ilave ödeme göstergeleriyle bunu daha da iyileştiriyoruz.

Performans ödemelerinin hastaneler arasında daha adaletli, dengeli ve daha iyi olması için Sağlık Bakanlığımızın merkezî yönetimine veriyoruz performans ödemeleriyle ilgili bütçeyi. Mahsuplaşmayla ilgili de bir problem yok aslında, ek ödeme tavanını yükselttiğimizde bu sorun olmayacak.

Sağlık hizmeti almış ama bunu ödeyememiş olan vatandaşlarımızın bir kısmının borcu siliniyor ve bir kısmına da kolaylık sağlanıyor.

Sağlıkta şiddet, malpraktis yasalarından sonra, bugün mali ve özlük haklarında iyileştirmeleri içeren bu yasa teklifimizde olduğu gibi sağlık çalışanlarımız için çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Bu yasamızın doktorlarımıza, sağlık çalışanlarımıza, milletimize, ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum emeği geçenlere. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte Manisa Milletvekili Sayın Özgür Özel.

Buyurun Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Meselenin geçmişini bir konuşalım. Kasım ayının son günü Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, yurt dışına hekim göçünü engellemek ve pandemide önemli sıkıntıları olan sağlık emekçilerinin sorunlarına, özlük haklarına çözüm getirmek için partilerin yetkililerini, genel başkanlarını aradı telefonla. Genel Başkanımız konuyu bize iletti: "Nasıl çözülebilir?" "İyi niyetlerse mevcut torba yasa teklifine bütün muhalefet partileri -geleneğimiz öyle, olumlu bir işse- katkı veririz ve yeni madde ihdasiyla çözeriz." dedim. 1 Aralık günü görüşülen torba yasa teklifine 6 madde ilave etik. Bu 6 madde, o gün uzman tabipler, tabipler, diş hekimleri emeklileri için önemli iyileştirmeler içeriyordu ama eksiklikleri vardı. Ertesi gün çalışma kararı alındı, cuma günü sabah erkenden on birde toplanıldı buraya. Sayın Nebati içeride odadaydı, gözlerindeki bütün ışıltıyla "Hemşireleri de ekledik, sağlık emekçilerini de ekliyoruz." diye söyledi. Beklentimiz oydu, o yüzden cuma günü çalışmayı kabul etmiştik. Sonra bir telefon geldi ve o gelen telefonla dediler ki: "Biz bu kanun teklifini müsaadenizle komisyona çekiyoruz." "Niye?" "Herkesi memnun edecek bir çalışma yapacağız ve aralık ayı sonu gelmeden tüm sağlık emekçilerini istedikleri noktaya getireceğiz." Öyle deyince bütün partiler anlayış gösterdi, komisyona çekiş işlemi gerçekleşti ve sonra aralık bitti, ocak, şubat, mart, nisan bitti, mayıs ayında Elitaş müjdeledi, nihayet bu kanun teklifi geldi. Bu kanun teklifi aralık ayındaki hâliyle uzman ve pratisyenin emeklisine verdiğinin üçte 1'ini veriyor ki üstünden yüzde 73'lük enflasyon geçti. Bu kanun teklifi, eczacının emeklisini, birlikte anılmalarına rağmen doktordan ve diş hekiminden ayırıyor. Bu kanun teklifi, sağlık emekçilerini görmüyor, beklentilerini karşılamıyor. Bu kanun teklifine Türk Tabipleri Birliği karşı bu hâliyle, diş hekimleri karşı bu hâliyle, eczacılar tamamen karşı, sağlık alanında örgütlü sendikalar karşı; bakarsanız, bu kanun teklifine Anayasa karşı çünkü kanun teklifi Anayasa'nın kanun önünde eşitlik ilkesine, çalışma barışı maddesine, sosyal güvenlik hakkına, kamu hizmetine girme hakkına ve kamu hizmeti göreviyle ilgili 128'inci maddenin tüm fıkralarına ayrı ayrı aykırı. Bu durumda ne yapmak lazım? Gelmiş kanun teklifi Plan ve Bütçeye. Sağlık Komisyonunda virgölünü değiştiremedi arkadaşlar, önemli emek verdiler ve kanun teklifine "Hayır." dedik. Plan ve Bütçeye geldi, Plan ve Bütçedeki

tavır şuydu: “Genel Kurul aşamasında önergelerle iyileştirilecek.” “Peki.” dedik, Genel Kurula sevk edilmesine onay verdik. Buraya geldik; yapılan iyileştirmeler devenin kulağındaki tüy değil, verilen sözler tutulmadı. Önce biz kandırıldık. CHP, Halkların Demokratik Partisi ve İYİ Partiden, 1 Aralık günü, birinden biri “Hayır.” dese o 6 maddeyi ekleyemezsin, birinden biri Danışma Kuruluna imza atmasa o cuma sabahı toplanamazsın, birinden biri “He.” demese Komisyona çekemezsin. Ama sağlık emekçilerine bu noktada yapılacak katkılara olan inancımızla ve onlara olan minnetimizle bizim iyi niyetimiz suistimal edildi. (CHP sıralarından alkışlar) Ve bugün burada doktorlara verdikleri sözü tutmayan, dış hekimlerine verdiği sözden dönen, veterineri, eczacıyı, sağlık emekçilerini görmeyen bir nankörlükle karşı karşıyayız âdeta. Bu noktaya geldiğinde, Anayasa Mahkemesi yönünde, özellikle disiplin soruşturması ve havuç-değnek ikilemini Anayasa Mahkemesinde tartışacağız, bu kanunu eşitlik yönünden tartışacağız ama tartışmasız bir şey var; sağlık emekçilerine yaptığımız bu nankörlüğe, attığınız bu kazığa ortak olmuyoruz, ret oyu veriyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Akbaşoğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin aleyhinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, sağlık çalışanlarına kazık atılması gibi bir suçlamada bulunuldu, bunu asla ve kata kabul etmek mümkün değildir. Bütün sağlık çalışanlarına ilişkin bir mali düzenleme söz konusudur, hekimlerimiz emeklilik haklarıyla ilgili de ayrıca iyileştirici bir düzenleme söz konusudur. Diğer sağlık çalışanlarımızla ilgili de 3600 ek göstergeyle ilgili düzenleme çerçevesinde hem çalışırken hem de emeklilik haklarında bunun mali olarak iyileştirilmesinin söz konusu olduğu ve olacağı muhakkaktır. Bu konuda “nankörlük” ve “kazık atma” gibi kelimeleri kabul etmediğimizi ifade ediyor ve ayrıca söz almışken yüce Meclisi bilgilendirmek açısından -tutanakları istemiştik- bir bilgiyi paylaşmak istiyorum Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Türkiye'nin, Şengal'in Sinune ilçesine bir hava saldırısı düzenlediği iddiası vardı. O iddiayla ilgili ifade etmek isterim ki: Asla ve kata Türkiye'nin ne uçakla ne İHA'yla ne SİHA'yla bu bölgeye bir hava harekâtı söz konusu olmadığını, bu haberlerin tamamen gerçek dışı olduğunu, terörün insanlık suçu olduğunu, insanlık suçunu işleyenlerin teröristler olduğunu, Türkiye'nin de DAES'e karşı harekât yapan tek ülke olduğunu ifade ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) (Devam)

BAŞKAN – Sayın Tamer...

İSMAİL TAMER (Kayseri) - Değerli Başkanım, kanun teklifimi getirdiğim andan itibaren Sağlık Komisyonu ve Plan ve Bütçe Komisyonundaki üyelere ve Başkanlarına, Sağlık Bakanımız Fahrettin

Koca ve bürokratlarına, Meclis Genel Kurulunda destek veren tüm parti gruplarımıza ve Grup Başkanlarımıza ayrıca Meclis Başkan Vekilimize, buradaki stenograflar ile kavas arkadaşlarıma, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Ayrıca, bu kanun teklifimiz doktorlarımız başta olmak üzere sağlık çalışanlarına hayırlı uğurlu olsun diyor, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir meseleyi inkâr etmekle o mesele yok olmuyor. Benim elimde -istedim arkadaşlar gönderecek, bitmek üzere- katledilen çocuğun fotoğrafı var. Şu anda kim sınır ötesine operasyon yapıyor, Federal Kürdistan Bölgesi'ne? Türkiye dışında sınır ötesi operasyon yapan bir ülke var mı? SİHA'larla bombalayan var mı? Bir dedeyle 12 yaşındaki çocuğunu kim öldürdü? UNICEF açıklama yaptı, onların destekledikleri Rudaw açıklama yaptı, bütün gazeteler açıklama yaptı. Böyle halkı aldatacak konuşmalar yapmasınlar. Elimde fotoğraf var, haber linkleri var, istedikleri kadar vereyim.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Akbaşıoğlu...

44.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tamamen teröre müzahir birtakım basın yayın kuruluşlarının asparagas iddialarının herhangi bir hükmü yoktur. Bu konuda Türkiye Cumhuriyeti devletinin kaynaklarına herkesin itimat etmesi gerekir.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, “Teröre müzahirdir.” laflarını reddediyorum. Ben oturum bitince bütün linkleri vereyim, onların çok yakından desteklediği Rudaw gazetesinin sitesine de girin lütfen. Önce okuyun, sonra cevaplayın.

BAŞKAN – Peki, anlaşıldı.

Sayın Dervişoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – O, terörü destekleyen bir basın.

(CHP sıralarından “Siz de onu destekliyordunuz.” sesi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Barzani, Barzani...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamam, “Rudaw, terörü destekleyen bir basın...” Güzel!

HABİP EKŞİK (İğdır) – Rudaw'a “Terörü destekleyen basın.” dediniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Terörü destekleyen basının ağzıyla konuşmayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamam, bu kayıtlara geçti, tamam.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu...

(AK PARTİ ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Müsaade ederseniz bitireceğim kanunu, müsaade edin. Yeni konuklarımız var, müsaade edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Terörü destekleyen basının haberlerine göre konuşmayın diyorum.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu... Sayın Beştaş... Sayın Dervişoğlu'na söz verdim. Lütfen, rica ediyorum.

Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Türkiye Cumhuriyeti devleti yapmıştır.” iddiasını ortaya koyanlar teröristlerdir.” diyorum.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, siz söyleyeceğinizi söylediniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Terörist sizsiniz. Ne demek “Teröristtir.” ya!

BAŞKAN – Sayın Beştaş, siz de söyleyeceğinizi söylediniz.

Buyurun Sayın Dervişoğlu...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ya “terörist” diyor Sayın Başkan, böyle bir üslup yok. Terörist olan, çocukları bombalayanlardır, SİHA'larla çocukları katledenlerdir. Ne alakası var! (AK PARTİ sıralarından “Hadi canım!” “Hadi oradan!” sesleri)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Müsaade edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teröristlerin ağızıyla konuşanlar, teröre müzahir olanlardır terörist olanlar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sizsiniz o!

(AK PARTİ sıralarından “Teröristler teröristi saklayamaz.” sesi)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sizsiniz!

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) (Devam)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Sayın Başkanım, aslında bayağı güzel müzakerelerde bulduk ve bir kanun teklifinin de sonuna geldik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Aslında hem sağlık çalışanlarının hem hekimlerin birçok alanda özlük haklarının düzeltilmesine ihtiyaç duyuldu, bu hem Meclisin hem de kamuoyunun malumu. Ancak yapılan bu değişiklikler ve düzenlemeler beklentiyi karşılamadığı gibi, ihtiyaçları da gidermiyor. Ayrıca, bu kanun teklifinin -belki biraz sonra kanunlaşacak- Anayasa'ya aykırılıklar içerdiği de söz konusudur. Keşke tam ve kâmil bir yasal düzenleme yapmaya muvaffak olabilsek, böyle de bir başarıya imza atmış olabilseydik ama yapamadık. Görünen ve anlaşılan odur ki diğer kanunlarda olduğu gibi bu kanunu da yakın takvim içinde yeniden ele alıp görüŒme ve düzeltme ihtiyacı hasıl olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Geride bıraktığımız aralık ayında gündeme getirilen ve geri çekilen teklifin çok gerisinde kalan bu kanun teklifine “Evet.” demek takdir edersiniz ki gerçeklere kulak tıkmak anlamına gelir. Teklifi yine de iyi niyetle atılmış müspet bir adım olarak telakki ediyoruz. 36 branşın sadece 2’sini kapsayan, BAĞ-KUR ve SGK emeklilerini nazari itibara dahi almayan, eczacılar ve veteriner hekimlerle ilgili herhangi bir iyileştirme içermeyen bu teklife İYİ Parti olarak “hayır” oyu kullanacağımızı buradan ifade ediyorum.

Her şeye rağmen hayırlı olması temennisini de tekrarlayıp saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Sağ olun.

Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çok kısa bir şey okuyacağım, UNICEF’in açıklaması, üç cümle.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamam, kayıtlara geçsin.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, size söz vereceğim. Şu konuyu bitireyim, oylamayı yapayım, sonra konuşalım bu konuyu; konuşmak istiyorsanız istediğiniz kadar konuşun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamam, olur.

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 337 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 296

Kabul : 251

Ret : 45 (x)

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
Emine Sare Aydın
İstanbul”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Buyurun Sayın Beştaş.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, UNICEF temsilcisi Mads Oyen'in açıklaması, önce şeyi söylüyor UNICEF: “Şengal'de 12 yaşındaki bir çocuğın ölümüyle sonuçlanan SİHA saldırısını kınıyoruz.” Bu saldırıda çocuk ve dedesi yaşamını yitirmişti. Ayrıca şunu kaydediyor: “Tüm tarafları uluslararası hukuk uyarınca çocukları koruma yükümlülüklerini yerine getirmeye çağırın Oyen 'Irak'taki tüm çocuklar hayatlarını sürekli şiddet tehdidi altında olmadan yaşamayı hak ediyor.’” diyor.

Çocuk bu, bütün sitelerde var.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Türkiye Cumhuriyeti'nin yaptığına dair bir cümle var mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Var, Türkiye'nin...

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Hani nerede?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Var, var. “Türk SİHA'larıyla...” diyor, UNICEF'in açıklamasında var.

HABİP EKŞİK (İğdır) – UNICEF'in sayfasında İngilizce açıklaması var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İngilizcesini okuyor.

BAŞKAN – Sayın Beştaş... Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum.

HABİP EKŞİK (İğdır) – SİHA, SİHA.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şu, görüntü şu. Resmî açıklama var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İnkâr etmeyin, görüntü şu, çocuk; SİHA saldırısı.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – “Türk SİHA saldırısı.” diyor, Birleşmiş Milletler diyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

46.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu konuyla ilgili açıklamayı beyan ettik, ilave edilecek herhangi bir husus yok. Bu, Türkiye'ye yönelik apaçık yalan bir iddiadan ibarettir.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Dünya yalan söylüyor, bir tek sen mi doğru söylüyorsun!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Birleşmiş Milletler yalan mı söylüyor ya?

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Çocuk düşmanlarınsınız ya, insanlık düşmanısınız!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gerçekle alakası olmayan, tamamen suçlamaya, iftiraya dönük bir yaklaşımdır.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sincar'da halk PKK'ya karşı ayaklandı.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, çocuk ölüyor, çocuk; ne PKK'sı ne şeyi ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Asla ve kata kabul edilmesi mümkün değildir.

Teşekkür ederim.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Biraz vicdan, biraz vicdan ya!

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.28

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR**KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Emine Sare AYDIN (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)**B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 17 Haziran 2022 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi

No:77

16/6/2022

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 16/6/2022 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantıda Genel Kurulun daha önce çalışmasına karar verilen 17/6/2022 Cuma günü toplanmaması önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Yılmaz Tunç

Özgür Özel

Adalet ve Kalkınma Partisi

Cumhuriyet Halk Partisi

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Meral Danış Beştaş

Muhammed Levent Bülbül

Halkların Demokratik Partisi

Milliyetçi Hareket Partisi

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İYİ Parti

Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Danışma Kurulunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci sırada yer alan, Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 61 Milletvekilinin İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

2.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 61 Milletvekilinin İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi (2/4478) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 338) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 338 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın İbrahim Aydemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyorum ve şahsınızda aziz milletvekillerini saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Efendim, her vesile bir şeyin altını çiziyoruz. Siyaset zemininde yer bulduğumuzdan bugüne kadar AK PARTİ olarak, Cumhuriyet İttifakı olarak hep özel işler yaptık, hep güzel şeylerin altına imza attık. Özellikle, hususen kurumlar ihdas ettik, ne adına? Ülkemizde efendim, iktisadi vasat çok daha düzgün hâle gelsin diye.

Şimdi, bunun yeni bir örneği var, bununla ilgili söz aldım, huzurunuzda bununla ilgili bulunuyorum. Efendim, İstanbul Finans Merkezi... Aslında burada bir not düşeceğim arkadaşlar, ara ara söylüyoruz, yeri geldiğinde söylüyoruz ki biz kendimizi de tenkit ederiz, noksanımız varsa noksanımızı da kayda geçeriz. İşte, bir noksana özellikle işaret edeceğim. Şu ihdas ettiğimiz kurumun çok daha önceleri oluşturulması lazımdı; geciktik ama gecikmemize rağmen şimdi mütakâmil bir hâlde bir yapı oluşturuyoruz. İktisadi vasata çok ciddi katkısı olacak.

İstanbul Finans Merkezi nedir? Arkadaşlar, bir defa, finans merkezinin tarifini yapmak lazım. Yatırımcılara ve kurumsal yapılara tasarruflarını yönetme ve finansmana erişim imkânı sağlayan hizmet altyapılarına finansman merkezleri diyoruz. İstanbul Finans Merkezi de bu kabilden bir oluşumdur. Buna katkı sunan kim varsa herkese müteşekkirimiz. Plan ve Bütçe Komisyonunda çok ciddi tartışmalar oldu, muhalefetin de katkısı oldu elbette, onlara da medyunuşükranız. Özellikle -İsmail Bey kardeşim burada- İsmail Başkanımızın, Mustafa Kalaycı Başkanımızın, hususen düştükleri kayıtlar vardı; Tamer Bey de öyle, onlara da minnettarım.

Arkadaşlar, finans merkezleri klasifike edilmiş, sınıflandırılmış, yer yer “uluslararası” denilmiş, “küresel” denilmiş, “yerel” denilmiş. İstanbul Finans Merkezi de bir hususi yapı olarak rekabet zemininde olacağı, başka finans merkezleriyle beraber yarışır hâlde olacağı bir vasata giriyor; 3 milyon 400 bin metrekarelik bir zeminde inşa edildi bu ve burada arkadaşlar, 100 binin üzerinde çalışan ve ziyaretçi günlük kapasitesi olacak. Dolayısıyla buraya tek elden hizmet verecek bir yapının da ihdas edilmesi lazımdı, bir şirket kanalıyla bunu yapıyoruz arkadaşlar.

(x) 338 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Değerli arkadaşlarım, bir defa şunu özellikle söylemek lazım: Finans merkezleri, daha doğrusu finansal kavram iktisadi vasatta kurumsal yapıları destekleyen bir olgudur. Öyleyse, İstanbul Finans Merkezi de bundan sonraki zaman diliminde iktisadi kalkınmamıza çok tesiri yüksek, katsayısı yüksek bir kurum olacaktır; bundan dolayı arkadaşlar daha önceki vasattaki hâlimizi resmetmek lazım. Nedir o? Finansal hizmetlerin toplam hizmetler içerisindeki payı yüzde 4'ler mesabesinde şu anda, oysa bu oran gelişmiş ülkelerde bunun 2 katı. Efendim, başka zeminlerde çok daha fazla finansal ihraç noktasında ortamlar oluşmuş, biz bu noktada nakıs durumdayız; işte bunu izale edeceğiz inşallah.

Şimdi, arkadaşlar, finans merkeziyle beraber öteden beri cari açığa dönük vurgular yapılıyor; bunu hem muhalefet söylüyor hem de iktidar olarak yeri geldiğinde biz de söylüyoruz, noksansa bunların altını çiziyoruz. Finansal merkez, cari açığı da alaşağı edecek bir kavramdır. Finansal merkez oluşumu da buna katkı sağlayacak, bizi bu alanda mesafe alır hâle getirecek.

Arkadaşlar, İstanbul Finans Merkezini niye yapıyoruz? Bir defa şunun altını çizmek lazım: Şu anda toplam ihracatımız, küresel düzeyde yüzde 1'ler düzeyini yakalamış hâlde. Oysa finansal ihracatta binde 8'ler mesabesindeyiz. Öyleyse daha fazla mesafe almamız lazım ona katkı sağlayacak. Bizim yüzde 3'ler düzeyinde tuttuğumuz ihracatımız, finansal ihracatımız, dünyada ortalama olarak yüzde 14'lerde, gelişmiş ülkelerde yüzde 25'lerde arkadaşlar. Öyleyse bunu çok daha yukarıya taşımak bizim vazifemizdi; bu kurumsal yapıyla bunu inşallah hayata geçireceğiz.

Bir başka şey arkadaşlar, sahici verilerle tuttuğumuz projeksiyonlar var. Bu projeksiyonlara göre İFM sayesinde yani İstanbul Finans Merkezi sayesinde 2036'larda finansal ihracat noktasında, finansal hizmet ihracatı noktasında şu anki hâlin 3 katı daha üzerine çıkacağız. O kavramları da yerli yerinde kullanmak lazım. Yine bu zaviyeden baktığımızda arkadaşlar, on beş yıl içerisinde İstanbul Finans Merkezi sayesinde gayrisafi yurt içi hasılamızın 129 milyar dolarlık bir katkıya muhatap olacağını görüyoruz. Bu ne demektir? Yıllık 9 milyar dolarlık bir katkı demektir. Dolayısıyla azımsanmayacak çok ciddi bir desteği ifade ediyor; bunun da altını çiziyoruz. Tabii, arkadaşlar, bu sayede İstanbul Finans Merkeziyle beraber istihdama da ciddi katkı var. 100 binin üzerinde ilave istihdam gelişecek, azımsanmayacak bir rakam; bunu da dikkatlerinize sunuyorum arkadaşlar. Bereket taşıyacak, hep söylüyoruz arkadaşlar, şuraya getirdiğimiz her kanun teklifiyle zemine bereket taşıyacak bir kavramı koyuyoruz; bu da öyle olacak inşallah. Ama bunu yaparken yani İstanbul Finans Merkezini ihdas ederken bunun eş değeri olanlarla rekabet yapabilmesi adına ne yapmamız lazım, nasıl bir destek vermemiz lazımdı? Aslında burada bunun altını çizmek lazım. Yani teşviklerle, indirimlerle, istisnalarla mutlaka burayı cazip hâle getirmemiz lazımdı; işte, şu kanun teklifiyle beraber, kanun teklifinin içerisindeki maddelerle beraber bunları hayata geçiriyoruz. Efendim, bizimle beraber rekabet hâlinde olanlar var, mesela Dubai'deki finans merkezi, mesela Astana'daki finans merkezi; onlarla bir kıyas gerekiyor, onların durumu nedir, bizim durumumuz nedir? Onlara baktığımızda arkadaşlar, İstanbul'un zaten kendi içerisinde bir cazibe merkezi oluşturmasından dolayı onların çok daha altında teşvikler veriyoruz, çok daha ehven sayılabilecek teşvik edici unsurlar koyuyoruz maddelerin içerisine. Onlarda kırk yıla, elli yıla varan istisnalar, teşvikler varken bizdeki çok daha sınırlı tutulmuş durumda. Niye? Söylediğimiz gibi, İstanbul zaten başlı başına teşvik edici bir unsur, bundan dolayıdır arkadaşlar.

Şimdi, şunu hep söyledik arkadaşlar: Finans Merkeziyle beraber neyi sahaya koyuyoruz, neyi yansıtıyoruz? İki farklı alanı yansıtıyoruz. Bir, bu Finans Merkezinde ofisler oluşturuyoruz, Finans Merkezinde çalışacak, efendim, orada bulunacak firmalar o ofislerde hizmet verecekler. Arkadaşlar, bir başkası da çalışanların günlük ihtiyaçlarını giderecek bir zemin çıkacak orta yere. Dolayısıyla iki yapı var burada, iki yapıyı da mutlaka çok muhkem bir biçimde, çok mütekâmil bir biçimde hayata yansıtmanız lazım. İşte, onun için de bir büyük gayretimiz var. Bunun için özellikle Cumhurbaşkanlığı

Finans Ofisinin gayretleri var, Varlık Fonunun çok ciddi gayretleri var. Orada çalışan kardeşlerimiz, çok yetkin kardeşlerimiz kanunu çalışırken onların vukufiyet düzeylerinin ne kadar yüksek olduğuna da vakıf olduk biz. Bizimle beraber olan arkadaşlarımız, Plan ve Bütçedeki arkadaşlarımız da buna bizatihi şahit oldular. Onlara da tabii, burada minnettarlığımızın altını çizmemiz lazım.

Değerli arkadaşlarım, burada bizim yaptığımız şey, efendim, 12 maddeden müteşekkil, 2 tane de geçici maddemiz var. Şunu özellikle hususen altını çizerek söyleyeceğim arkadaşlar: Abdullah Güler kardeşimin yani o hukukçu kimliğiyle, o hakikaten donanım yüklü, vukufiyeti yüksek hâliyle bu kanuna bir müdahalesi söz konusu oldu, altını çizmek istiyorum hak teslimi bağlamında. Neydi o?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Özellikle orada ihdas edilecek şirketin bütünü yönetmesi noktasında Anayasa Mahkemesine muhatap olacak, Anayasa’ya bir karşıtlık ifade edebilecek hâli izale etme noktasında oradaki şirketin vazife süresini yirmi yıllı sınırlı tuttuk arkadaşlar; bunun altını çiziyorum özellikle çünkü bu, tartışmaya mebni bir hâldi, bunu izale ettik, bunu giderdik.

Bundan sonraki zaman diliminde arkadaşlar, inşallah hep birlikte İstanbul Finans Merkezinin... Zaten şu anda inşaatlar devam ediyor, Allah’ın izniyle çok kısa bir süre içerisinde hayatiyet bulacak ve herkes, bütün muhalif cenahta yer alanlar da ilerleyen zaman diliminde, daha önce ihdas ettiğimiz kurumlara karşı çıkıldığı, sonrasında da “Ne kadar güzel bir iş yapılmış.” diye tespit yapıldığı gibi burası için de aynı şey yapılacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Dolayısıyla, arkadaşlar şunu söylüyorum ki bugün burada olan arkadaşlarımız aslında müstesna bir hâle şahitlik ediyorlar, müstesna bir hâlin altına imza atıyorlar. Öyleyse şanslısınız, öyleyse istisna kabilinden bir pozisyonunuz var, kendinizle de iftihar edin. Bunu Cenab-ı Hak nasip ettiği için, böyle bir kanun yapmayı bize nasip ettiği için, böyle bir yapının ihdasında bizi istihdam ettiği için ne kadar şükretsek azdır. Ben şükrediyorum, size de burada bulunduğunuz için çok teşekkür ediyorum, hayır uğur getirsin diyorum arkadaşlar. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.53

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.54****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Emine Sare AYDIN (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

338 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, (3/1963) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 21 Haziran 2022 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.55

X.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 337) Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 337
 Oylama Saati : 21:24
 Üye Sayısı : 600
 Kabul Edenler : 251
 Reddedenler : 45
 Çekimsizler : 0
 Geçersiz Oylar : 0
 Mükerrer Oylar : 0
 Toplam : 296
 Açık Üyelikler : 19
Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 337
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Ret
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Katılmadı
Adana	Hatimoğulları Oruç	Tulay	HDP	Katılmadı
Adana	Koncuk	İsmail	İYİ PARTİ	Ret
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Katılmadı
Adana	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Ret
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Ret
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Ret
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Kabul
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı
Ağrı	Celebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Katılmadı
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 337
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Ret
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ahıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Barış	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı
Ankara	Dumaz	Sadık	MHP	Katılmadı
Ankara	Enir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Erdogan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Kabul
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Ankara	İşler	Emullah	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Ret
Ankara	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Ret
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Polat Düzgün	Anife	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Taşcier	Ganze	CHP	Katılmadı
Ankara	Taşçay	Nevin	MHP	Katılmadı
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Katılmadı
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Yılmaz	Durmuş	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Arın	Cavit	CHP	Katılmadı
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Ret
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Katılmadı
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 337
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertunç Erkan	AK PARTİ	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Ret
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Ret
Balıkesir	Uygun	Belgin	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Çaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Ret
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Küpcü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altıca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müft	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Karil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 337
Bursa	Işık	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Karabiyik	Lale	CHP	Katılmadı
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Katılmadı
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Tatlıoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Çivicioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Ret
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Aydeniz	Salihe	DBP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Güzel	Semra	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Caro	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçier	İnam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Renzkiye	HDP	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Edirne	Çaytancıoğlu	Okan	CHP	Ret
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Balık	Sermin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 337
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Cinisi	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözler	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Erine Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Ret
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Ret
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Ret
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Tiğli	Necati	CHP	Katılmadı
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Ret
Hakkari	Diñç	Husret	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Ret
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Kabul
Hatay	Mengüllüoğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Özgürsoy Çelik	Sabahat	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Ret
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Ret
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 337
Hatay	Türkoglu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Isparta	Cökgez	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Katılmadı
Mersin	Başanır	Ali Mahir	CHP	Katılmadı
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Ret
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kılavuz	Olcay	MHP	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Sıdali	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Ret
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Turan	Rüdvân	HDP	Ret
İstanbul	Açkel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ağralioğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Ret
İstanbul	Akkuş İlgezi	Canze	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Andican	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arıncı	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Ret
İstanbul	Ayrıncı	Şamil	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozku	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dişat	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 337
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Emecan	Emine Gülizar	CHP	Ret
İstanbul	Erre	Yunus	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı
İstanbul	Erdogdu	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Ret
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadigil Sütlü	Saliha Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Kabul
İstanbul	Katırcıoğlu	Erol	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Ret
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Nuhoglu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özdağ	Ümit	ZAFER P	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Ret
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 337
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şatroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Ret
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şik	Ahmet	TİP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Ret
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Serzin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yağın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yöner	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökhan	CHP	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Beko	Kani	CHP	Katılmadı
İzmir	Böllünmez Çankır	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Katılmadı
İzmir	Çray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Ret
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kemalbay Pekközeği	Serpil	HDP	Katılmadı
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 337
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Ars lan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ank	Çetin	CHP	Ret
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Ret
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Kayseri	Tarayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özhası	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Veçdi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sani	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Katılmadı
Kocaeli	İşık	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfi	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Ağrah	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyalız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Kabul
Konya	Kara	Esın	MHP	Katılmadı
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Samancı	Gılay	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 337
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Katılmadı
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Kabul
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazl	CHP	Ret
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veil	CHP	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Çalık	Öznr	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırlıoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvrıcık	Semra	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Ret
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özünç	Ali	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuna	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dinçel	Şeymus	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı
Mardin	Cünay	Ebrü	HDP	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcen	Yelda	AK PARTİ	Katılmadı
Muğla	Çirgin	Süleyman	CHP	Katılmadı
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Katılmadı
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Katılmadı
Muş	İşık	Mensur	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Muş	Kılıç Kocyiğit	Gülstan	HDP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 337
Muş	Şiŋşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Açıkğöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Menekeçe	Yücel	AK PARTİ	Katılmadı
Nevşehir	Sanaslan	Faruk	CHP	Katılmadı
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Kabul
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Katılmadı
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuŋ Ziya	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Ret
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Taş	Sidik	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Ekinci	Semha	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Suluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhani Özcan	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 337
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazat	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Dumaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Ayvazoğlu	Bahar	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Bała	Muhammet	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Katılmadı
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Ret
Tunceli	Önlü	Alihan	HDP	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Açanal	Zemzem Güleler	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Aydımlık	Aziz	CHP	Ret
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Erdogmuş	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Maçın	Nusrettin	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Özşavlı	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Sürücü	Ayşe	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Ret
Van	Sansaç	Murat	HDP	Katılmadı
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Ret
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Ret
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 337
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Ret
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı
Kırkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı
Kırkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Katılmadı
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştı	HDP	Katılmadı
Batman	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı
Şımak	Birlik	Rızgın	AK PARTİ	Kabul
Şımak	İmir	Nuran	HDP	Katılmadı
Şımak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Katılmadı
Şımak	Özgüneş	Hasan	HDP	Katılmadı
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Özürk	YENİLİK P	Katılmadı
Iğdır	Eksik	Habip	HDP	Ret
Iğdır	Karadağ	Yaşar	MHP	Kabul
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Katılmadı
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Özel	Özcan	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Dumaşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Katılmadı
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Katılmadı

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, tüketici, taşıt, konut ve çiftçi destek kredileri faiz oranlarının yüksekliğine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/64659)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nureddin NEBATİ tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Kamu Bankalarının faiz oranları, Aralık Ayının ilk haftasında ihtiyaç kredisi, taşıt kredisi ya da ev kredisi çekmeyi planlayanların gündemine gelmiştir. Nisan 2021 tarihinden itibaren merkez bankası birçok kez faiz indirmesine rağmen günümüze dek kredi kartı faizleri, tüketici kredi faizleri, araç kredisi, esnaf destek, çiftçi destek kredileri ve konut kredilerindeki faiz oranları hiç düşürülmemiştir. Ayrıca bankalar arasında kullanılan kredilerde istenilen sigortalar konusunda bankalar arasında değişik uygulamalar yapıldığı konusunda birtakım iddialar vardır.

Bu bağlamda;

1. Nisan 2021 tarihinden itibaren merkez bankası birçok kez faiz indirmesine rağmen günümüze dek kredi kartı faizleri, tüketici kredi faizleri, araç kredisi, esnaf destek, çiftçi destek kredileri ve konut kredilerindeki faiz oranları hiç düşürülmemiştir. Bu konuda ne tür çalışmalar yapılmaktadır?
2. Devlet bankaları ve özel bankalar arasında kredi kullanım koşullarında farklılıklar vardır. Konu ile ilgili standart getirilmesi amacıyla bir çalışma yürütülmekte midir?

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- **1288594**
Konu : 7/64659 Esas Sayılı Soru Önergesi

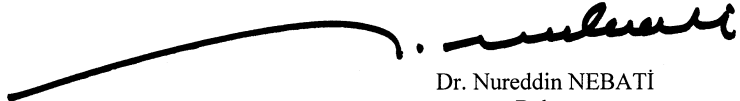
15. /06/ 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/05/2022 tarihli ve 43452547-120.07-E. 1021367 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait 7/64659 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Nureddin NEBATİ
Bakan

Ek: 7/64659 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

**İstanbul Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na Ait 7/64659
Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı
Cevap Metni**

1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nun 4'üncü maddesinde Bankanın temel görev ve yetkileri belirlenmiştir.

Bununla birlikte, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının faaliyet ve işlemlerine ilişkin veriler, www.tcmb.gov.tr internet adresinde yer almakta ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Öte yandan, kamu bankaları ve özel bankalar kredileri; 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve BDDK düzenlemelerine uygun olarak kullanılmaktadır.

2.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, bir askeri danışmanlık şirketinin mali denetimine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/64660)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. Murat EMİR
Ankara Milletvekili

SADAT AŞ, Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulmuş ve kendilerini "ülkemizde uluslararası savunma ve danışmanlık alanında danışmanlık ve askeri eğitim veren ilk ve tek şirket" diye tanımlayan özel kuruluştur. Özel harpçi emekli Tuğgeneral Adnan Tanrıverdi'nin, 2012'de kurduğu şirketin, geniş danışman kadrosu gözükmektedir. SADAT A.Ş'nin sitesinde muhtelif "eğitim paketleri" tanıtılmaktadır. Gayri nizami harp kursu, tahrip kursu eğitim paketi, polis özel harekât temel eğitim paketi, hudut karakol emniyeti eğitim paketi, topçu ve havan ileri gözetleyicilik kursu eğitim paketi bunlardan birkaçıdır.

Şirketin Ticaret Sicili Kayıtlarında bakıldığında 4 Temmuz 2016'da 643 bin TL olan sermayesi yıllar içinde, bir milyon 584 bin TL olarak artırılmış, 1.286 adet olan hisse sayısı da 3.520'ye yükseltilmiştir. Verildiği iddia edilen "hizmetlerin" yarısı bile gerçekleşse, büyük ölçekli "alımlar" yapılmış olduğu ortadadır. Paramiüter personel ücretinden, silah ve mühimmat bedeline uzanan bu alımlar milyon dolarlara karşılık gelmektedir. Bu bilgilerden de anlaşılacağı üzere, şirketin yaptığını iddia ettiği işler büyük fakat sermayesi buna nazaran çok düşüktür. Bir başvuru üzerine, Milli Savunma Bakanlığı'nın şirkete "Denetleme görevimiz yok" yazısı gönderdiği dile getirilmektedir. Bu açıdan söz konusu şirketi, kamu kurumları arasında sadece Maliye Bakanlığı'nın denetlediği ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Anılan şirket, mali açıdan denetimden geçmekte midir?
- 2- SADAT AŞ'ye 2013 – 2022 yılları arasında ne kadar vergi tahakkuk ettirilmiştir? İlgili şirket, anılan yıllar arasında kaç adet ve ne kadarlık fatura kesmiştir? Ne kadar gelir vergisi ödemesi yapmıştır?
- 3- Şirketin demirbaş listesi tarafınızdan kontrol edilmekte midir? Ediliyorsa listede, silah ve mühimmat bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa, şirketin envanterinde hangi silahlardan kaç adet vardır?
- 4- Şirket bünyesinde kaç personel çalıştırılmaktadır? Bu personeller için 2021 yılında ne kadar SGK primi ödenmiştir?
- 5- SADAT AŞ'nin kuruluşundan itibaren bugüne kadar herhangi bir ithalat veya ihracat faaliyeti olmuş mudur?
- 6- Yurt dışındaki gelirlerini beyan edip vergilendirmiş midir?

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- ~~1288577~~
Konu : 7/64660 Esas Sayılı Soru Önergesi

15.10/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/05/2022 tarihli E-43452547-120.07- 1021367 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Ankara Milletvekili Sayın Dr. Murat EMİR'e ait 7/64660 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Nureddin NEBATI
Bakan

Ek: 7/64660 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

**Ankara Milletvekili Sayın Dr. Murat EMİR'e Ait 7/64660 Esas Sayılı Soru
Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni**

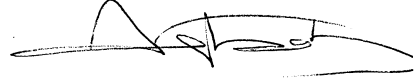
Vergi kanunlarında yer alan mükelleflerin hak ve yükümlülükleri ile bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde öngörülen müeyyideler, mükellefler arasında herhangi bir ayırım gözetmeksizin, tüm mükelleflere eşit bir biçimde uygulamaktadır.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Vergi Mahremiyeti" başlıklı 5'inci maddesinde, vergi muameleleri ve incelemeleri ile uğraşan memurların, vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay'da görevli olanların, vergi kanunlarına göre kurulan komisyonlara iştirak edenlerin ve vergi işlerinde kullanılan bilirkişilerin görevleri dolayısıyla, mükellefin ve mükellefle ilgili kimselerin şahıslarına, muamele ve hesap durumlarına, işlerine, işletmelerine, servetlerine veya mesleklerine müteallik olmak üzere öğrendikleri sırları veya gizli kalması lazım gelen diğer hususları ifşa edemeyecekleri hüküm altına alınmış olup, anılan madde hükmü çerçevesinde önergede talep edilen, Bakanlığımız görev alanında bulunan hususlara ilişkin bilgilerin açıklanması yasal olarak mümkün bulunmamaktadır.

3.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, kur korumalı Türk lirası mevduat ve katılma hesabı uygulamasına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/64663)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin NEBATİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Veli AĞBABA

Malatya Milletvekili

1. Aralık 2021 tarihinde açılan Kur Korumalı Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesabı (KKM) hesap sayısı kaçtır? Bunların kaçını gerçek ve tüzel kişidir?
2. Kur Korumalı Mevduat hesaplardan elde edilen bu gelirlere sağlanan vergi istisnası tutarı ne kadardır? Bu tutarın ne kadar şirketlere (tüzel kişilere) aittir?
3. Dövizden/Altından Dönüştümlü KKM hesapları Türk Lirası'na istikrar kazandırmak ve dolarizasyon eğilimini tersine çevirme hedeflerine ulaşmış mıdır? Bu bağlamda Bakanlığınızın herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?
4. KKM uygulamasının bütçe üzerinde yüküne dair bir çalışmanız var mıdır? Bütçe üzerindeki yükün artması sonucu finansal istikrarın bozulmaması amacıyla bir önlem alınmış mıdır?

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- ~~1288604~~
Konu : 7/64663 Esas Sayılı Soru Önergesi

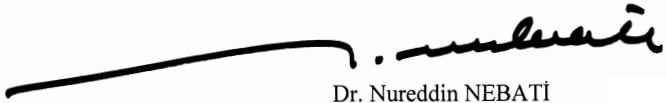
15 /06/ 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/05/2022 tarihli ve 43452547-120.07-E. 1021367 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Malatya Milletvekili Sayın Veli AĞBABA'ya ait 7/64663 esas sayılı yazılı soru önermesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Nureddin NEBATI
Bakan

Ek: 7/64663 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

Malatya Milletvekili Sayın Veli AĞBABA'ya Ait 7/64663 Esas Sayılı Soru Önermesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Hazine desteği kapsamında kullanılan Kur Korumalı Vadeli TL Mevduat ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) desteği kapsamında kullanılan Kur Korumalı Vadeli TL Mevduat tutarına ilişkin bilgiler www.bddk.org.tr/BultenHaftalik/ adresinde yayımlanmaktadır.

1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nun 4'üncü maddesinde Bankanın temel görev ve yetkileri belirlenmiştir.

TCMB'nin faaliyet ve işlemlerine ilişkin veriler www.tcmb.gov.tr internet adresinde, merkezi yönetim bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin veriler ise www.muhasibat.hmb.gov.tr/genel-yonetim-butce-istatistikleri internet adresinde yayımlanmakta ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

4.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/64664)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nureddin Nebati tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim. 18.05.2022

Atıla SERTEL
İzmir Milletvekili

- 1- Bakanlığınızda görev yapan personele 2021 yılında kilometre başına ödenen taşınma ücreti neydi?
- 2- 2022 yılı itibarıyla bakanlık personeline taşınma gideri olarak ödenecek tutar ne kadar oldu?
- 3- Akaryakıt fiyatlarındaki 3-4 kat artış dikkate alındığında tavin nedeniyle ödenen taşınma giderlerinde yeniden bir artış yapılması planlanıyor mu?
- 4- Artış yapılması söz konusu ise kilometre başına ödenecek ücret ne kadar olacaktır?

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610-**1288551**
Konu : 7/64664 Esas Sayılı Soru Önergesi

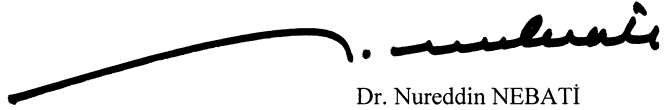
15. /06/ 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/05/2022 tarihli ve 43452547-120.07-E. 1021367 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Atila SERTEL'e ait 7/64664 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Nureddin NEBATİ
Bakan

Ek: 7/64664 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

İzmir Milletvekili Sayın Atila SERTEL'e Ait 7/64664 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

10.02.1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Yurtiçinden yer değiştirme masrafı" başlıklı 45'inci maddesinde;

"Yurtiçinde yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin;

a. Kendisi için yurtiçi gündeliğinin yirmi katı,

b. Harcıraha müstehak aile fertlerinin her biri için yurtiçi gündeliğinin on katı (Bu miktar yurtiçi gündeliğinin kırk katını aşamaz),

c. Her kilometre veya denizmili başına, yalnız kendisi için yurtiçi gündeliğinin yüzde beşi, olarak hesaplanır." hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla personele ödenen taşınma ücretleri, atanma dolayısı ile verilecek olup anılan Kanunun ilgili maddeleri doğrultusunda personelin gündeliğine, aile fertlerinin sayısına, eşinin çalışıp çalışmadığına ve gidilecek yerin uzaklığına göre değişiklik göstermektedir. Personel gündelikleri ise her yıl Bütçe Kanununa ekli (H) Cetvelinde güncellenmekte olup unvana, ek göstergeye ve aylık/kadro derecesine göre farklılık göstermektedir.

5.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, liselerde dağıtılan soru bankası kitaplarının ihalesine,

- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, devlet okulları ve özel okullardaki okul sağlığı birimlerine ve okul sağlığına yönelik çalışmalara,

- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'nın Arapgir ilçesindeki öğretmen eksikliğine,

- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına,

- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırıkkale ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

İlişkin soruları ve Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/64699), (7/64702), (7/64706), (7/64707), (7/64862)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98. İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Gülizar BİÇER KARACA
Denizli Milletvekili

Türkiye genelinde liselerde eğitim görmekte olan öğrencilere 2021-2022 öğretim döneminde TYT, AYT, Türkçe, Matematik vb. alanlarda dağıtılan 100 milyon soru bankası kitabı ile ilgili olarak;

1. Söz konusu soru bankalarının yapım işi için ihale yapılmış mıdır?
2. Soru bankalarının yapım süreci ihale ile gerçekleştirildiyse ihalenin bedeli nedir? İhale süreci ile gerçekleştirilmemiş ise söz konusu soru bankalarının toplam maliyeti nedir?
3. Soru bankalarının yapım ve dağıtım işini üstlenen kişi veya şirket kimdir?
4. 100 milyona yakın soru bankası kitabından öğrencilere dağıtılan miktar nedir?
5. Dağıtım yapılamamış kitaplar sene sonunda hangi yol ile elden çıkarılmaktadır? Kitaplar sene sonunda atık olarak satılmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların aracılığımızla T.C. Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplanmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.17/05/2022

Prof. Dr. Sefer AYCAN
Kahramanmaraş Milletvekili

Okullar öğrenci, öğretmen ve çalışanlardan oluşan bir kuruluştur. Okul ve okul çevresi öğrencilerin sağlığını etkiler. Okullarda öğrencilerin sağlığını korumak ve geliştirmek için Okul Sağlığı Birimi kurulmasında fayda vardır.

Bu kapsamda;

1. Devlet okullarında ve özel okulların kaçında okul sağlığı birimi bulunmakta, kaçında bulunmamaktadır?
2. Okul sağlığı kapsamında ne gibi çalışmalar yapılmaktadır? Okul Sağlığı Birimi olmayan okullarda okul sağlığı hizmetleri nasıl verilmektedir?
3. Okullarımızın kaçında yemek yapılmaktadır? Bunların kaçında diyetisyen vardır?
4. Türkiye genelinde okul döneminde yapılan aşılardan bakıldığında, aşılama düzeyi ne durumdadır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Veli AGBABA**Malatya Milletvekili**

Arapgir İlçesi çok sayıda eğitimci,kültür ve sanat insanı yetiştirmiş, Malatya'nın en eski ilçelerinden biridir.İlçenin önde gelen işadamları tarafından eğitimi katkı olması amacıyla çok sayıda eğitim kurumu yapılarak öğrencilerin hizmetine sunulmuştur.Ancak Arapgir İlçesi'nde uzun süredir devam eden öğretmen eksikliği nedeniyle eğitim istenilen düzeyde verilememektedir.

İlçede halen Kerem Aydınlar Fen Lisesi'nde 1 Fizik, 1 Matematik, 1 Tarih, 1 Felsefe,1 Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni açığı, Hami Aydınlar Çok Programlı Lisesi'nde 2 Matematik, 2 Edebiyat, 2 Tarih, 1 Fizik 1 Kimya 2 Bilgisayar öğretmeni açığı, H. Sadık Polat Ortaokulu'nda 3 Öğretmen kadrosu açığı olmak üzere Arapgir İlçesi'nde toplam 49 öğretmen açığı bulunmaktadır. Bu açık, ücretli öğretmenlerle kapatılmaya çalışılsa da verimli olmamaktadır.

Bu çerçeveden hareketle;

- 1- Arapgir İlçesi'nde eğitimi olumsuz şekilde etkileyen öğretmen açığı ile ilgili Bakanlığımıza bugüne kadar yapılan başvurular ile ilgili hangi işlemler yapılmıştır?
- 2- İkiisi iş insanı Mehmet Ali Aydınlar, biri Tayfur Kutlay, biri Halit Polat, bir diğeri Ahmet Zeyneloğlu tarafından yaptırılıp Milli Eğitim Bakanlığı'na devredilen okulların ve devlet tarafından yaptırılan okulların öğretmen eksikliğinin giderilmesi için çalışma yapılmakta mıdır?
- 3- Eğitimde fırsat eşitliğini ortadan kaldıran, Arapgirli öğrenciler ve ailelerin Malatya merkezine taşınmasına sebep olan öğretmen açığının ne zaman kapatılması düşünülmektedir?
- 4- 2022-2023 Eğitim-Öğretim Yılı başında Arapgir İlçesi'ndeki öğretmen açığının kapatılması için çalışma yapılması düşünülmekte midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim. 18.05.2022

Atila SERTEL
İzmir Milletvekili

- 1- Öğretmenler için 2021 yılında kilometre başına ödenen taşınma ücreti neydi?
- 2- 2022 yılı itibarıyla öğretmenlere taşınma gideri olarak ödenecek tutar ne kadar oldu?
- 3- Akaryakıt fiyatlarındaki 3-4 kat artış dikkate alındığında tayin nedeniyle ödenen taşınma giderlerinde yeniden bir artış yapılması planlanıyor mu?
- 4- Artış yapılması söz konusu ise kilometre başına ödenecek ücret ne kadar olacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

- 1-Kırıkkale ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?
- 2-Kırıkkale ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?
- 3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610- 114
Konu : Soru Önergesi

16/ 06 /2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 25.05.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1020356 sayılı yazınız.
b) 27.05.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1021367 sayılı yazınız.
c) 27.05.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1021580 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Dilşat CANBAZ KAYA'nın 7/64538, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Denizli Milletvekili Gülizar BİÇER KARACA'nın 7/64699, Kahramanmaraş Milletvekili Sefer AYCAN'ın 7/64702, Malatya Milletvekili Veli AĞBABA'nın 7/64706, İzmir Milletvekili Atıla SERTEL'in 7/64707, ilgi (c) yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Mehmet Ali ÇELEBİ'nin 7/64862 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

DENİZLİ MİLLETVEKİLİ GÜLİZAR BİÇER KARACA'NIN 7/64699 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımıza bağlı okullarda eğitimini sürdüren öğrencilerimizin hizmetine sunulmak üzere yardımcı kaynak kitapların temini 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında ihale yolu ile gerçekleştirilmekte ve Bakanlığımıza bağlı okul/kurumlarda öğrenim gören öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılmaktadır.

İhalelere ilişkin bilgilere Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden erişilebilmektedir.

KAHRAMANMARAŞ MİLLETVEKİLİ SEFER AYCAN'IN 7/64702 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımıza bağlı resmi ve özel okullarda “Okul Sağlığı Yönetim Ekibi” okulda sağlığın korunması ve geliştirilmesi alanında yapılan çalışmaları yürütmekle görevlidir. Okullarımızda “Okul Sağlığı Yönetim Ekibi”; elli ve daha fazla çalışanı bulunan okullarda okul/kurum işveren/işveren vekili (okul müdürü/müdür yardımcısı) başkanlığında “Okul/Kurum İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulundan” iki üye, okul sağlığı hemşiresi ve rehber öğretmenden; elliden az çalışanı bulunan okullarda ise okul işveren/işveren vekili (okul müdürü/müdür yardımcısı) başkanlığında “Okul/kurum İş Sağlığı ve Güvenliği Ekibi veya Okul/Kurum Risk Değerlendirme Ekibinden” iki üye, okul sağlığı hemşiresi ve rehber öğretmenden oluşmaktadır..

Okul sağlığı hizmetlerine yönelik çalışmalar, Bakanlığımız ve Sağlık Bakanlığı arasında 17.05.2016 tarihinde imzalanarak yürürlüğe giren “Okul Sağlığı Hizmetleri İşbirliği Protokolü” çerçevesinde yürütülmektedir. Mevcut okul sağlığı yaklaşımının daha geniş kapsamlı ve bütüncül olması amacıyla “Okulda Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi Programı” hazırlanmıştır. Program çerçevesinde yapılacak çalışmalarla, okul çağındaki bütün çocukların bedenlen, ruhen ve sosyal yönden tam bir iyilik halinde olmasının sağlanması ve bu durumun sürdürülmesi, sağlıklı bir çevrede gelişimi, ailelerin ve toplumun sağlık düzeyinin yükseltilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda, öğrencilerin yıllık periyodik muayene/izlemleri kayıtlı oldukları aile hekimleri tarafından yapılmaktadır.

Diyabetle ilgili eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları Bakanlığımız ve Sağlık Bakanlığı ve Çocuk Endokrinolojisi ve Diyabet Derneği arasında imzalanan “Okullarda Diyabet Eğitim Programı” protokolü çerçevesinde yürütülmektedir. Bu kapsamda öğrenci, yönetici, öğretmen, memur, kantin işletmecisi, servis şoförü ve velilere eğitim verilmiştir.

Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığı ve Sağlıklı Hayatı Teşvik ve Sağlık Politikaları Derneği iş birliğinde hazırlanan “Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi” uygulaması kapsamında; ortaokul ve lise öğrencilerine fiziksel aktivite alışkanlığı kazandırmak, beden eğitimi dersinde yer alan fiziksel etkinliklere katılım için gerekli fiziksel becerileri geliştirmek ve etkin, sağlıklı bir yaşam tarzı sağlayan bireysel farkındalığı sağlamak, öğrencinin bilgi, beceri ve tutumunu geliştirmek amacı ile ortaokul ve lise öğrencilerine Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi düzenlenmiştir.

Gıda işletmeleri “Okul Kantinlerinde Satılacak Gıdalar ve Eğitim Kurumlarındaki Gıda İşletmelerinin Hijyen Yönünden Denetlenmesi” konulu ve 2020/8 sayılı Bakanlığımız Genelgesi kapsamında denetlenmektedir.

MALATYA MİLLETVEKİLİ VELİ AĞBABA'NIN 7/64706 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacı Bakanlığımıza kullanım izni verilen öğretmen kadroları çerçevesinde karşılanmaktadır. Kontenjanlar ise öncelikle öğretmen istihdamında güçlük çekilen ve kalkınmada birinci derecede öncelikli yöreler olmak üzere, ihtiyaç olan alanlarda illerin doluluk oranları dikkate alınarak belirlenmektedir. Bakanlığımıza bağlı eğitim kurumlarına 2022 yılı öğretmen atama planlamaları ise devam etmekte olup atamalar söz konusu planlama çerçevesinde yürütülmektedir.

Proje okulu atamaları, “*Millî Eğitim Bakanlığı Özel Program ve Proje Uygulayan Eğitim Kurumları Yönetmeliği*” hükümlerine göre ilgili Genel Müdürlüğün teklifi doğrultusunda eğitim öğretim yılı içerisinde değerlendirilerek yapılmaktadır.

İZMİR MİLLETVEKİLİ ATILA SERTEL'İN 7/64707 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Öğretmenler için taşınma ücreti adı altında herhangi bir ücret ödenmemekte olup 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında sürekli bir göreve naklen atanan memur ve hizmetlilere yol masrafı ve yer değiştirme masrafı ödenmektedir. Yol masrafı ve yer değiştirme masraflarının hesaplanmasında esas alınan gündelik tutarları ise Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile her yıl tespit edilmektedir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN 7/64862 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Başta fiziksel engelliler ve yaşlılar olmak üzere bireyler için kurumlarımızda yapılması öngörülen düzenlemeler; Bakanlığımızın ilk defa 1992/40 no'lu Genelgesi (mülga), ikinci defa 2000/41 no'lu Genelgesi (mülga), 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra da 2009/90 no'lu Genelgesi ile duyurulmuştur. Bu Genelgenin hazırlanmasında, TS 9111 (Özürllüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gereklileri) ve TS 12576 (Şehir İçi Yollar-Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları) esas alınmıştır.

Genelge gereğince; bina girişlerine rampa yapılması, zemin kaplamalarının kaymayan ve tekerlekli sandalye hareketini güçleştirmeyen malzeme ile kaplanması, birden fazla katlı eğitim yapılarında standartlara uygun engelli asansörü yapılması, dersliklerin eşiksiz ve kot farkı olmaksızın tasarlanması, yazı tahtalarının uygun yüksekliğe asılması, engelliler için tuvalet düzenlenmesi öngörülmüştür.

Bakanlığımızca hazırlanan “*Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzunda*” da “*Engellilere Yönelik Tasarım Standartları*” başlığı altında bir bölüme yer verilmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımızca yaptırılan tüm tip projelerde ve onaylanan tüm özel projelerde, erişilebilirlikle ilgili kriterler TS 9111 standardına göre düzenlenmekte ve yeni okul inşaatlarında uygulanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızın 2021/11 no'lu Gayrimenkul Büyük Onarım Genelgesi gereğince, okullarımızda yürütülen büyük onarım ve tadilat işleri kapsamında, engelli erişilebilirliği açısından fiziksel koşulları yetersiz okul binalarında yapılacak iyileştirme çalışmalarına (engelli asansörü, engelli rampası, engelli tuvalet yapımı) öncelik verilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesinde "Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. %3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır." denilmektedir. Bakanlığımız bünyesinde eğitim-öğretim hizmetleri sınıfı dışında (genel idare hizmetleri, teknik hizmetler, sağlık hizmetleri, yardımcı hizmetler vb. sınıflarda çalışan) personel bulunmaktadır.

Bu nedenle söz konusu Kanun'a göre çalıştırılması gereken %3 engelli personel oranı, tüm hizmet sınıfları birlikte değerlendirilerek belirlenmekte ve buna göre planlama yapılmaktadır.

Kırıkkale Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Kırıkkale ilinde bulunan kurum/okullarda engelli merdiveni ve engelli tuvaletleri bulunmakta, bulunmayan okullar için bütçe dâhilinde planlama yapıp bu doğrultuda gerekli işlemler yürütülmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında yapılan engelli personel istihdamının, "Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alımları Hakkındaki Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde Bakanlık tarafından yapıldığı, engelli olmayan vatandaşların bu kadrolara atanmalarının mümkün olmadığı belirtilmiştir.

6.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/64751)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMİLOĞLU** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

Etnik ve ulus düzeyinde toplulukların bütün ilişki ve etkinliklerinde kullandıkları ve anlaştıkları dil, o topluluğun anadilidir. Bireylerin anadilleri dışında sonradan öğrenilen ikinci, üçüncü diller o dillerle iletişim kurmayı sağlasa bile, asla insanın kendi anadili gibi olamamaktadır. Bugün birçok ülkede bir yandan özel programlarla ana diller korunmakta ve baskı altındaki dil ve kültürler için çağrılar yapılmakta öte yandan birçok dil her geçen gün kaybolmakta veya yasaklanmaktadır. Yok, edilmek istenen, yasaklanan, çoğu zaman ağır suç unsuru olarak dava dosyalarına giren dillerden biri de Kürtçedir. Öte yandan bilindiği üzere dünya genelinde 15 Mayıs günü her yıl Kürtçe Dil Bayramı olarak kutlanmaktadır. Yıllardan beri süre gelen Kürt dili ve Kültürü üzerindeki asimilasyon politikaları ne yazık ki bitmemiştir. Her gelen hükümet kendini Kürt dilinin ret edilmesi politikası üzerinden var ederek Kürt karşıtlığı, Kürt düşmanlığı ve inkarı ile sürdürmektedir. Bu duruma rağmen Kürtçe milyonlarca yurttaşın kullandığı bir dildir ve demokratik bir kültürün gelişmesi amacıyla korunmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1) Bakanlığınızın hizmetleri hakkında Türkçe dışında hangi dillerde yayınları mevcuttur? Bu diller içerisinde Kürt dili var mıdır?
- 2) Kürt yurttaşların bakanlığınızca sunulan ulaştırma ve altyapı hizmetlerinden daha etkin yararlanabilmesi amacıyla bakanlık internet sitenizin Kürtçe versiyonu için bir çalışma planlanmakta mıdır?
- 3) Kürt nüfusun yoğunlukta olduğu illerde bakanlığınızın il müdürlüklerinde Kürt yurttaşlar için Kürtçe tercüman hizmeti sunulmakta mıdır?
- 4) Türkiye hava limanları ve uçak seferlerinde Kürtçe duyuru, ilan ve ikaz-yönlendirme yapılmakta mıdır? Türkçe dışında başka hangi dillerde yapılmaktadır?
- 5) Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kurumu Kararıyla son 5 yılda kapatılan veya erişimi engellenen/kısıtlanan internet sitesi sayısı kaçtır? Türkiye'de erişimi kısıtlanan internet siteleri içerisinde yayın dili Kürtçe olanların sayısı kaçtır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıđı

Sayı : E-44697349-610-416502
Konu : Van Milletvekili Sayın Muazzez ORHAN
IŖIK'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIđINA

İlgi : 27.05.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1021367 sayılı yazınız.

Van Milletvekili Sayın Muazzez ORHAN IŖIK'ın 7/64751 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı iliŖikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOğLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUAZZEZ ORHAN IŖIK'IN
7/64751 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Bakanlığımızca; Havacılık, Denizcilik, Karayolu, Demiryolu ve HaberleŖme sektörlerinde, resmi dil olarak Türkçe ve İngilizce kullanılmakta olup, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu BaŖkanlıđı'nca gerçekteşirilen erişim engelleme tedbirlerinin oransal istatistikleri ise <https://www.guvenliweb.org.tr> adresi üzerinden kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

7.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Balıkesir Merkez Havalimanı'nın kullanımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/64753)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 18.05.2022

Abdulkadir KARADUMAN

Konya Milletvekili

Balıkesir'de açılışı 10 Şubat 2020'de yapılan ve yıllık 1 milyon yolcu tarafından kullanılacağı tahmin edilen Balıkesir Merkez Havalimanı'nda açılışı yapıldığı günden beri uçuş gerçekleştirilmediği belirtilmektedir. Türk Hava Yolları'nın 2022'nin ilk 6 aylık uçuş planlamasında da Balıkesir Merkez Havalimanı yer almamıştır.

Çevresinde Edremit'te Koca Seyit Havalimanı, Bursa'da Yenişehir Havalimanı, Çanakkale'de Çanakkale Havalimanı olmasına neden böyle bir yatırımın yapılmasına karar verildiği hususu düşündürücüdür. Ayrıca Merkez Havalimanı kullanılmamasına rağmen giderleri sebebiyle kamuya yük oluşturmaya devam etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Balıkesir Merkez Havalimanı'nın yapım maliyeti nedir?
2. Balıkesir Merkez Havalimanı neden kullanılmamaktadır?
3. Balıkesir Merkez Havalimanı'nın kullanılmasına yönelik çalışmalarınız nelerdir?
4. Balıkesir Merkez Havalimanı'nda çalışan kadrolu, sözleşmeli ve taşeron personel sayısı kaçtır?
5. Balıkesir Merkez Havalimanı'nın yıllık gideri ne kadardır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıđı

Sayı : E-44697349-610-414425
Konu : Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir
KARADUMAN'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIđINA

İlgi : 27.05.2022 tarihli ve 43452547-120.07-E.1021367 sayılı yazımız.

Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir KARADUMAN'ın 7/64753 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOğLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ABDULKADİR KARADUMAN'IN
7/64753 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Balikesir Merkez Havalimanı mevcut altyapı ve üstyapı tesisleriyle her türlü sefer talebine cevap verebilecek kapasitede olup halen genel havacılık faaliyetleri ile acil durum uçuşları ve ambulans uçaklar gibi sivil uçuşlar gerçekleştirilmektedir. Balikesir Merkez Havalimanı Müdürlüğünde 60 personel görev yapmakta olup, ayrıca taşeron firma çalışanı olarak da toplam 49 personel çalışmaktadır.

Diğer taraftan; Havalimanlarına düzenlenen seferlerin çeşitliliği, fiyat uygulamaları ve zamanları bölgenin yolcu potansiyeline bağlı olarak havayolu kuruluşlarının filo büyüklükleri ve ticari tercihleri doğrultusunda havayolu kuruluşlarınca belirlenmektedir.

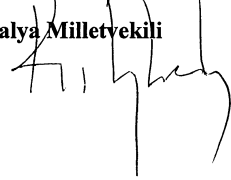
8.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 2018-2022 yılları arasında 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında Bakanlığın ve bağlı kuruluşlarının yaptığı ihalelere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/64758)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil Karaismailoğlu tarafından YAZILI olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.
18.05.2022

Rafet ZEYBEK

Antalya Milletvekili

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Pazarlık Usulü" başlığı altında bulunan 21'inci maddesinin b) bendi "*Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması*" şeklindedir. İlgili kanunun bu maddesi sonucu verilen birçok ihale karşılığında alınan iş, hizmet veya malzeme kamuoyu tarafından dikkatle takip edilmektedir, bu madde uyarınca yapılan ihalelerin, maddenin amacı dışında kullanıldığı iddiaları gündeme gelmektedir.

Bu bağlamda;

1. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve bağlı kurumların 2018-2022 yılları arasında Kamu İhale Kanunu'nun 21. madde b) bendi uyarınca yaptığı ihale sayısı nedir?
2. Bakanlığın ve bağlı kurumların 2018-2022 yılları arasında Kamu İhale Kanunu'nun 21. madde b) bendi uyarınca yaptığı ihalelerin içeriği nedir?
3. Bakanlığın 2018-2022 yılları arasında Kamu İhale Kanunu'nun 21. madde b) bendi uyarınca yaptığı ihaleleri alan firmalar hangileridir, bu firmalara yapılan ödeme ne kadardır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : E-44697349-610-416467
Konu : Antalya Milletvekili Sayın Rafet
ZEYBEK'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 27.05.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1021367 sayılı yazımız.

Antalya Milletvekili Sayın Rafet ZEYBEK'in 7/64758 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN RAFET ZEYBEK'İN
7/64758 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Bakanlığımızca Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılan ihalelere ait bilgilere, Kamu İhale Kurumunun Resmi Web sayfası (<https://ekap.kik.gov.tr>) "İhale İşlemleri" bölümünden ulaşılabilmektedir.

9.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Uşak ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Bolu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Afyonkarahisar ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Elâzığ ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

İlişkin soruları ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/64830), (7/64831), (7/64832), (7/64835)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı NUREDDİN NEBATI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Uşak ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Uşak ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınıza ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin NEBATİ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bolu ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Bolu ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınıza ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin NEBATİ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Afyonkarahisar ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Afyonkarahisar ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınıza ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin NEBATİ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

- 1-Elazığ ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?
- 2-Elazığ ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?
- 3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- **1288676**
Konu : 7/64830, 7/64831, 7/64832 ve 7/64835 Esas Sayılı Soru Önergeleri

15. / 06 / 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/05/2022 tarihli ve 43452547-120.07-E. 1021580 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Mehmet Ali ÇELEBİ'ye ait 7/64830, 7/64831, 7/64832 ve 7/64835 esas sayılı yazılı soru önergelerine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Nureddin NEBATİ
Bakan

Ek: 7/64830, 7/64831, 7/64832 ve 7/64835 Esas Sayılı Soru Önergeleri Cevabı

**İzmir Milletvekili Sayın Mehmet Ali ÇELEBİ'ye Ait 7/64830, 7/64831,
7/64832 ve 7/64835 Esas Sayılı Soru Önergelerine İlişkin Olarak Hazine ve
Maliye Bakanlığı Cevap Metni**

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesinde, "*Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. % 3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurt dışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır...*" hükmü yer almaktadır.

Bakanlığımızın merkez ve taşra teşkilatında (yurt dışı teşkilatı hariç) istihdam edilen engelli personel sayısı 872 (%3,9) 'dir. Bu nedenle, anılan Kanun uyarınca Bakanlığımızca istihdam edilmesi zorunlu kılınan boş engelli kadrosu bulunmamaktadır. 2022 yılı içerisinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca Bakanlığımıza 75 engelli personel yerleştirilmiş olup, atama işlemleri devam etmektedir.

Diğer taraftan, Bakanlığımız ve Bağlı kurumlarımız tarafından engelli istihdamı ve hizmet binalarının vatandaşlarımızın kullanımına uygunluğu hususunda gerekli hassasiyet gösterilmektedir.

10.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırklareli ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,

Sivas ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına, İlişkin soruları ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/64833), (7/64834)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin NEBATİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

- 1-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Kırklareli ilinde depreme karşı hassas olduğu tespit edilen ve güçlendirme çalışması yapılan bina sayısı nedir? Bunlardan kaç kamu binasıdır?
- 2-Kırklareli ilinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının depreme karşı dayanıklılık testi yapılmış mıdır? Dayanıklılık testi yapılan bina sayısı kaçtır? Kurum ve kuruluşlar ile il merkezi ve ilçelere göre dağılımı nedir?
- 3-Kırklareli ilinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının deprem tahkikat raporları çıkarılmış mıdır? Çıkarıldıysa sonuçları nedir?
- 4-Kırklareli iline 2021 yılında Bakanlığınız tarafından depreme karşı önlem almak için ayrılan kaynak miktarı nedir? Ne kadarı harcanmıştır? 2022 yılında ne kadar kaynak ayrılmıştır?
- 5-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Kırklareli ilinde sivil savunma konusunda yaptıkları çalışmalar nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin NEBATİ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

- 1-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Sivas ilinde depreme karşı hassas olduğu tespit edilen ve güçlendirme çalışması yapılan bina sayısı nedir? Bunlardan kaç kamu binasıdır?
- 2-Sivas ilinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının depreme karşı dayanıklılık testi yapılmış mıdır? Dayanıklılık testi yapılan bina sayısı kaçtır? Kurum ve kuruluşlar ile il merkezi ve ilçelere göre dağılımı nedir?
- 3-Sivas ilinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının deprem tahkikat raporları çıkarılmış mıdır? Çıkarıldıysa sonuçları nedir?
- 4-Sivas iline 2021 yılında Bakanlığınız tarafından depreme karşı önlem almak için ayrılan kaynak miktarı nedir? Ne kadarı harcanmıştır? 2022 yılında ne kadar kaynak ayrılmıştır?
- 5-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Sivas ilinde sivil savunma konusunda yaptıkları çalışmalar nelerdir?

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- ~~1288037~~
Konu : 7/64833 ve 7/64834 Esas Sayılı Soru Önergeleri

15/06/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/05/2022 tarihli ve 43452547-120.07-E. 1021580 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Mehmet Ali ÇELEBİ'ye ait 7/64833 ve 7/64834 esas sayılı yazılı soru önergelerine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Nureddin NEBATİ
Bakan

Ek: 7/64833 ve 7/64834 Esas Sayılı Soru Önergeleri Cevabı

**İzmir Milletvekili Sayın Mehmet Ali ÇELEBİ'ye Ait 7/64833 ve 7/64834
Esas Sayılı Soru Önergelerine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı
Cevap Metni**

Bakanlığımız ve bağlı kurumların hizmet binalarının deprem dayanıklılık testi ve güçlendirme çalışmaları ihtiyaçlar doğrultusunda yapılmakta olup analizler sonucunda ortaya çıkan gerekli güçlendirme yatırımları ivedilikle yapılmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı kurumların Sivil Savunma Planları; 7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu ve Sivil Savunma ile İlgili Şahsi Mükellefiyet, Tahliye ve Seyrekleştirme, Planlama ve Diğer Hizmetler Tüzüğü gereğince yapılmış olup, planlar güncel bulundurulmaktadır.

11.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kastamonu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/64863)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

- 1-Kastamonu ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?
- 2-Kastamonu ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?
- 3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610- 446
Konu : Soru Önergesi

16 / 06 / 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 19.05.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1017546 sayılı yazınız.
b) 19.05.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1017552 sayılı yazınız.
c) 25.05.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1020356 sayılı yazınız.
ç) 27.05.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1021580 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Van Milletvekili Muazzez ORHAN IŞIK'ın 7/64325, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Mersin Milletvekili Alpay ANTMEN'in 7/64421, ilgi (c) yazınız ekinde alınan Konya Milletvekili Fahrettin YOKUŞ'un 7/64533, Denizli Milletvekili Yasin ÖZTÜRK'ün 7/64537, ilgi (ç) yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Mehmet Ali ÇELEBİ'nin 7/64863 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN 7/64863 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Başta fiziksel engelliler ve yaşlılar olmak üzere bireyler için kurumlarımızda yapılması öngörülen düzenlemeler; Bakanlığımızın ilk defa 1992/40 no'lu Genelgesi (mülga), ikinci defa 2000/41 no'lu Genelgesi (mülga), 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra da 2009/90 no'lu Genelgesi ile duyurulmuştur. Bu Genelgenin hazırlanmasında, TS 9111 (Özürlüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gereklere) ve TS 12576 (Şehir İçi Yollar-Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları) esas alınmıştır.

Genelge gereğince; bina girişlerine rampa yapılması, zemin kaplamalarının kaymayan ve tekerlekli sandalye hareketini güçleştirmeyen malzeme ile kaplanması, birden fazla katlı eğitim yapılarında standartlara uygun engelli asansörü yapılması, dersliklerin eşsiz ve kot farkı olmaksızın tasarlanması, yazı tahtalarının uygun yüksekliğe asılması, engelliler için tuvalet düzenlenmesi öngörülmüştür.

Bakanlığımızca hazırlanan “Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzunda” da “Engellilere Yönelik Tasarım Standartları” başlığı altında bir bölüme yer verilmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımızca yaptırılan tüm tip projelerde ve onaylanan tüm özel projelerde, erişilebilirlikle ilgili kriterler TS 9111 standardına göre düzenlenmekte ve yeni okul inşaatlarında uygulanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızın 2021/11 no'lu Gayrimenkul Büyük Onarım Genelgesi gereğince, okullarımızda yürütülen büyük onarım ve tadilat işleri kapsamında, engelli erişilebilirliği açısından fiziksel koşulları yetersiz okul binalarında yapılacak iyileştirme çalışmalarına (engelli asansörü, engelli rampası, engelli tuvalet yapımı) öncelik verilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesinde “*Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. %3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır.*” denilmektedir. Bakanlığımız bünyesinde eğitim-öğretim hizmetleri sınıfı dışında (genel idare hizmetleri, teknik hizmetler, sağlık hizmetleri, yardımcı hizmetler vb. sınıflarda çalışan) personel bulunmaktadır.

Bu nedenle söz konusu Kanun'a göre çalıştırılması gereken %3 engelli personel oranı, tüm hizmet sınıfları birlikte değerlendirilerek belirlenmekte ve buna göre planlama yapılmaktadır.

Kastamonu Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Kastamonu ilindeki okul/kurum binalarında engelli tuvaleti ve engelli rampasının bulunduğu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında yapılan engelli personel istihdamının, “*Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkındaki Yönetmelik*” hükümleri çerçevesinde Bakanlık tarafından yapıldığı, engelli olmayan vatandaşların bu kadrolara atanmalarının mümkün olmadığı belirtilmiştir.

12.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Rize-Artvin Havalimanı'ndan gerçekleştirilen uçuş sayısına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/64942)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dilşat CANBAZ KAYA

İstanbul Milletvekili

1. 14 Mayıs 2022 tarihinde açılan Rize-Artvin Havalimanı ilk on günde toplam kaç yolculuk uçuşu gerçekleşmiştir?
2. İlgili havalimanına on günde toplam kaç uçuş gerçekleşmiştir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-414873
Konu : İstanbul Milletvekili Sayın Dilşat
CANBAZ KAYA'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.05.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1021580 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Dilşat CANBAZ KAYA'nın 7/64942 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN DİLŞAT CANBAZ KAYA'NIN
7/64942 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Rize-Artvin Havalimanında; 14.05.2022-23.05.2022 tarihleri arasını kapsayan ilk on günde 139 uçak trafiği gerçekteŐmiŐ olup, 12.923 yolcuya hizmet verilmiştir.

13.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Afyonkarahisar ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Bolu için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

Edirne ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Bolu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/65050), (7/65053), (7/65054), (7/65063)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Afyonkarahisar ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Afyonkarahisar ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınıza ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınızın kendi bütçesi veya doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2018 yılından 2022 yılına dek her yıl için ayrı ayrı belirtilerek Bolu iline kaç proje hazırlanmış, ne kadar yatırım yapılmıştır? Bakanlığınız yatırımlar sıralamasında Bolu ili kaçınıcı sıradadır?

2-Ödenek yetersizliğinden bekleyen projeleriniz var mıdır? Var ise hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Edirne ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Edirne ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bolu ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Bolu ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610-443
Konu : Soru Önergesi

16/06/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 19.05.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1017546 sayılı yazınız.
b) 01.06.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1023846 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Ankara Milletvekili Levent GÖK'ün 7/64301, ilgi (b) yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Mehmet Ali ÇELEBİ'nin 7/65050, 7/65053, 7/65054, 7/65063 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN 7/65050 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Başta fiziksel engelliler ve yaşlılar olmak üzere bireyler için kurumlarımızda yapılması öngörülen düzenlemeler; Bakanlığımızın ilk defa 1992/40 no'lu Genelgesi (mülga), ikinci defa 2000/41 no'lu Genelgesi (mülga), 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra da 2009/90 no'lu Genelgesi ile duyurulmuştur. Bu Genelgenin hazırlanmasında, TS 9111 (Özürülüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gereklere) ve TS 12576 (Şehir İçi Yollar-Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları) esas alınmıştır.

Genelge gereğince; bina girişlerine rampa yapılması, zemin kaplamalarının kaymayan ve tekerlekli sandalye hareketini güçleştirmeyen malzeme ile kaplanması, birden fazla katlı eğitim yapılarında standartlara uygun engelli asansörü yapılması, dersliklerin eşiksiz ve kot farkı olmaksızın tasarlanması, yazı tahtalarının uygun yüksekliğe asılması, engelliler için tuvalet düzenlenmesi öngörülmüştür.

Bakanlığımızca hazırlanan “Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzunda” da “Engellilere Yönelik Tasarım Standartları” başlığı altında bir bölüme yer verilmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımızca yaptırılan tüm tip projelerde ve onaylanan tüm özel projelerde, erişilebilirlikle ilgili kriterler TS 9111 standardına göre düzenlenmekte ve yeni okul inşaatlarında uygulanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızın 2021/11 no'lu Gayrimenkul Büyük Onarım Genelgesi gereğince, okullarımızda yürütülen büyük onarım ve tadilat işleri kapsamında, engelli erişilebilirliği açısından fiziksel koşulları yetersiz okul binalarında yapılacak iyileştirme çalışmalarına (engelli asansörü, engelli rampası, engelli tuvalet yapımı) öncelik verilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesinde “Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. %3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır.” denilmektedir. Bakanlığımız bünyesinde eğitim-öğretim hizmetleri sınıfı dışında (genel idare hizmetleri, teknik hizmetler, sağlık hizmetleri, yardımcı hizmetler vb. sınıflarda çalışan) personel bulunmaktadır.

Bu nedenle söz konusu Kanun'a göre çalıştırılması gereken %3 engelli personel oranı, tüm hizmet sınıfları birlikte değerlendirilerek belirlenmekte ve buna göre planlama yapılmaktadır.

Afyonkarahisar Valiliğince konuya ilişkin olarak;

İldeki okul/kurum binalarında engelli tuvaleti ve engelli rampasının bulunduğu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında yapılan engelli personel istihdamının, “Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkındaki Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde Bakanlık tarafından yapıldığı, engelli olmayan vatandaşların bu kadrolara atanmalarının mümkün olmadığı belirtilmiştir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN 7/65053 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bolu Valiliğince konuya ilişkin olarak;

İlde genel bütçe ile 2018 yılında 8, 2019 yılında 9, 2020 yılında 2, 2021 yılında 2 projenin yürütüldüğü, AB programı kapsamında ise 2018 yılında 1, 2019 yılında 3, 2020 yılında 3, 2021 yılında 4 projenin yürütüldüğü, ödenek yetersizliği nedeniyle de bekleyen projenin bulunmadığı belirtilmiştir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN 7/65054 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Başta fiziksel engelliler ve yaşlılar olmak üzere bireyler için kurumlarımızda yapılması öngörülen düzenlemeler; Bakanlığımızın ilk defa 1992/40 no'lu Genelgesi (mülga), ikinci defa 2000/41 no'lu Genelgesi (mülga), 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra da 2009/90 no'lu Genelgesi ile duyurulmuştur. Bu Genelgenin hazırlanmasında, TS 9111 (Özürütüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gereklere) ve TS 12576 (Şehir İçi Yollar-Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları) esas alınmıştır.

Genelge gereğince; bina girişlerine rampa yapılması, zemin kaplamalarının kaymayan ve tekerlekli sandalye hareketini güçleştirmeyen malzeme ile kaplanması, birden fazla katlı eğitim yapılarında standartlara uygun engelli asansörü yapılması, dersliklerin eşsiz ve kot farkı olmaksızın tasarlanması, yazı tahtalarının uygun yüksekliğe asılması, engelliler için tuvalet düzenlenmesi öngörülmüştür.

Bakanlığımızca hazırlanan "Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzunda" da "Engellilere Yönelik Tasarım Standartları" başlığı altında bir bölüme yer verilmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımızca yaptırılan tüm tip projelerde ve onaylanan tüm özel projelerde, erişilebilirlikle ilgili kriterler TS 9111 standardına göre düzenlenmekte ve yeni okul inşaatlarında uygulanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızın 2021/11 no'lu Gayrimenkul Büyük Onarım Genelgesi gereğince, okullarımızda yürütülen büyük onarım ve tadilat işleri kapsamında, engelli erişilebilirliği açısından fiziksel koşulları yetersiz okul binalarında yapılacak iyileştirme çalışmalarına (engelli asansörü, engelli rampası, engelli tuvalet yapımı) öncelik verilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesinde "Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. %3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır." denilmektedir. Bakanlığımız bünyesinde eğitim-öğretim hizmetleri sınıfı dışında (genel idare hizmetleri, teknik hizmetler, sağlık hizmetleri, yardımcı hizmetler vb. sınıflarda çalışan) personel bulunmaktadır.

Bu nedenle söz konusu Kanun'a göre çalıştırılması gereken %3 engelli personel oranı, tüm hizmet sınıfları birlikte değerlendirilerek belirlenmekte ve buna göre planlama yapılmaktadır.

Edirne Valiliğince konuya ilişkin olarak;

İldeki okul/kurum binalarında engelli tuvaleti ve engelli rampasının bulunduğu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında yapılan engelli personel istihdamının, "Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alımları Hakkındaki Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde Bakanlık tarafından yapıldığı, engelli olmayan vatandaşların bu kadrolara atanmalarının mümkün olmadığı belirtilmiştir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN 7/65063 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Başta fiziksel engelliler ve yaşlılar olmak üzere bireyler için kurumlarımızda yapılması öngörülen düzenlemeler; Bakanlığımızın ilk defa 1992/40 no'lu Genelgesi (mülga), ikinci defa 2000/41 no'lu Genelgesi (mülga), 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra da 2009/90 no'lu Genelgesi ile duyurulmuştur. Bu Genelgenin hazırlanmasında, TS 9111 (Özürülüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gerekleri) ve TS 12576 (Şehir İçi Yollar-Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları) esas alınmıştır.

Genelge gereğince; bina girişlerine rampa yapılması, zemin kaplamalarının kaymayan ve tekerlekli sandalye hareketini güçleştirmeyen malzeme ile kaplanması, birden fazla katlı eğitim yapılarında standartlara uygun engelli asansörü yapılması, dersliklerin eşsiz ve kot farkı olmaksızın tasarlanması, yazı tahtalarının uygun yüksekliğe asılması, engelliler için tuvalet düzenlenmesi öngörülmüştür.

Bakanlığımızca hazırlanan “Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzunda” da “Engellilere Yönelik Tasarım Standartları” başlığı altında bir bölüme yer verilmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımızca yaptırılan tüm tip projelerde ve onaylanan tüm özel projelerde, erişilebilirlikle ilgili kriterler TS 9111 standardına göre düzenlenmekte ve yeni okul inşaatlarında uygulanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızın 2021/11 no'lu Gayrimenkul Büyük Onarım Genelgesi gereğince, okullarımızda yürütülen büyük onarım ve tadilat işleri kapsamında, engelli erişilebilirliği açısından fiziksel koşulları yetersiz okul binalarında yapılacak iyileştirme çalışmalarına (engelli asansörü, engelli rampası, engelli tuvalet yapımı) öncelik verilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesinde “*Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. %3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır.*” denilmektedir. Bakanlığımız bünyesinde eğitim-öğretim hizmetleri sınıfı dışında (genel idare hizmetleri, teknik hizmetler, sağlık hizmetleri, yardımcı hizmetler vb. sınıflarda çalışan) personel bulunmaktadır.

Bu nedenle söz konusu Kanun'a göre çalıştırılması gereken %3 engelli personel oranı, tüm hizmet sınıfları birlikte değerlendirilerek belirlenmekte ve buna göre planlama yapılmaktadır.

Bolu Valiliğince konuya ilişkin olarak;

İldeki okul/kurum binalarında engelli tuvaleti ve engelli rampasının bulunduğu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında yapılan engelli personel istihdamının, “*Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alımları Hakkındaki Yönetmelik*” hükümleri çerçevesinde Bakanlık tarafından yapıldığı, engelli olmayan vatandaşların bu kadrolara atanmalarının mümkün olmadığı belirtilmiştir.

14.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Kırklareli için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Tokat için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Artvin için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

Kırşehir ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Aydın için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde bulunan bir ilkokulda akıllı tahta uygulamasında yaşanan sorunlara,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/65051), (7/65052), (7/65055), (7/65056), (7/65060), (7/65066)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınızın kendi bütçesi veya doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2018 yılından 2022 yılına dek her yıl için ayrı ayrı belirtilerek Kırklareli iline kaç proje hazırlanmış, ne kadar yatırım yapılmıştır? Bakanlığınız yatırımlar sıralamasında Kırklareli ili kaçınıcı sıradadır?

2-Ödenek yetersizliğinden bekleyen projeleriniz var mıdır? Var ise hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınızın kendi bütçesi veya doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2018 yılından 2022 yılına dek her yıl için ayrı ayrı belirtilerek Tokat iline kaç proje hazırlanmış, ne kadar yatırım yapılmıştır? Bakanlığınız yatırımlar sıralamasında Tokat ili kaçınıcı sıradadır?

2-Ödenek yetersizliğinden bekleyen projeleriniz var mıdır? Var ise hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınızın kendi bütçesi veya doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2018 yılından 2022 yılına dek her yıl için ayrı ayrı belirtilerek Artvin iline kaç proje hazırlanmış, ne kadar yatırım yapılmıştır? Bakanlığınız yatırımlar sıralamasında Artvin ili kaçınıcı sıradadır?

2-Ödenek yetersizliğinden bekleyen projeleriniz var mıdır? Var ise hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Kırşehir ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Kırşehir ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

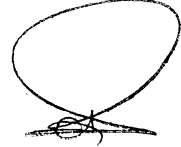
1-Bakanlığınızın kendi bütçesi veya doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2018 yılından 2022 yılına dek her yıl için ayrı ayrı belirtilerek Aydın iline kaç proje hazırlanmış, ne kadar yatırım yapılmıştır? Bakanlığınız yatırımlar sıralamasında Aydın ili kaçınıcı sıradadır?

2-Ödenek yetersizliğinden bekleyen projeleriniz var mıdır? Var ise hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.23.05.2022

Saygılarımla.

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

Kocaeli Kartepe’de bulunan Sarımeşe İlkokulu’nda sene başında akıllı tahta çalışması başlatıldığı, bazı sınıflarda akıllı tahta uygulaması olduğu halde okuldaki sınıfların birçoğunda bu uygulamaya geçilemediği bunun da eğitimde fırsat eşitsizliğine yol açtığı veliler tarafından dile getirilmektedir. Basında yer alan haberlere göre; bazı veliler ve durumu iyi olan vatandaşlar okula bağış yaparak akıllı tahtanın getirilmesini sağlamış, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından alınan akıllı tahtaların depoda tutulduğu ve montajının yapılmadığı veliler tarafından ifade edilmektedir.

Bu bilgiler çerçevesinde;

1-Kocaeli Kartepe’de bulunan Sarımeşe İlkokulu’nda sene başında akıllı tahta çalışması başlatıldığı, bazı sınıflarda akıllı tahta uygulaması olduğu halde okuldaki sınıfların birçoğunda bu uygulamaya geçilemediği doğru mudur, bunun gerekçeleri nelerdir?

2-Velilerce dile getirilen, bu durumun fırsat eşitsizliğine yol açtığı görüşleri karşısında Bakanlık ne düşünmektedir?

3-Bazı veliler ve durumu iyi olan vatandaşların okula bağış yaparak akıllı tahtanın getirilmesini sağlamasına neden ihtiyaç duyulmuştur, bu konuda Bakanlık tarafından yeterli bütçe ayrılmamış mıdır?

4-Millî Eğitim Bakanlığı tarafından alınan akıllı tahtaların depoda tutulduğu ve montajının yapılmadığı doğru mudur, bunun gerekçeleri nelerdir?

5-Kartepe Sarımeşe İlkokulu’ndaki sınıfların tamamında akıllı tahta uygulamasına ne zaman geçilecek, okuldaki bütün öğrenciler hangi tarihten itibaren bu uygulama ile eğitim görebilecektir?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610- 117
Konu : Soru Önergesi

16 / 06 /2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.06.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1023846 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Mehmet Ali ÇELEBİ'nin 7/65051, 7/65052, 7/65055, 7/65056, 7/65060, Kocaeli Milletvekili Lütfü TÜRKKAN'ın 7/65066 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.
Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN 7/65051 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Kırklareli Valiliğince konuya ilişkin olarak;

İlde genel bütçe ile 2018 yılında 3, 2020 yılında 2, 2021 yılında 1 projenin yürütüldüğü, AB programı kapsamında ise 2018 yılında 4, 2019 yılında 10, 2020 yılında 6, 2021 yılında 3 projenin yürütüldüğü, ödenek yetersizliği nedeniyle de bekleyen projenin bulunmadığı belirtilmiştir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN 7/65052 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Tokat Valiliğince konuya ilişkin olarak;

İlde genel bütçe ile 2018 yılında 24, 2020 yılında 19, 2021 yılında 84 projenin yürütüldüğü, AB programı kapsamında ise 2018 yılında 15, 2019 yılında 15, 2020 yılında 19, 2021 yılında 7 projenin yürütüldüğü, ödenek yetersizliği nedeniyle de bekleyen projenin bulunmadığı belirtilmiştir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN 7/65055 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Artvin Valiliğince konuya ilişkin olarak;

İlde genel bütçe ile 2018 yılında 3, 2019 yılında 6, 2020 yılında 2, 2021 yılında 2 projenin yürütüldüğü, AB programı kapsamında ise 2019 yılında 1, 2020 yılında 7, 2021 yılında 2 projenin yürütüldüğü, ödenek yetersizliği nedeniyle de bekleyen projenin bulunmadığı belirtilmiştir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN 7/65056 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Başta fiziksel engelliler ve yaşlılar olmak üzere bireyler için kurumlarımızda yapılması öngörülen düzenlemeler; Bakanlığımızın ilk defa 1992/40 no'lu Genelgesi (mülga), ikinci defa 2000/41 no'lu Genelgesi (mülga), 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra da 2009/90 no'lu Genelgesi ile duyurulmuştur. Bu Genelgenin hazırlanmasında, TS 9111 (Özürülüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gereklere) ve TS 12576 (Şehir İçi Yollar-Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları) esas alınmıştır.

Genelge gereğince; bina girişlerine rampa yapılması, zemin kaplamalarının kaymayan ve tekerlekli sandalye hareketini güçleştirmeyen malzeme ile kaplanması, birden fazla katlı eğitim yapılarında standartlara uygun engelli asansörü yapılması, dersliklerin eşiksiz ve kot farkı olmaksızın tasarlanması, yazı tahtalarının uygun yüksekliğe asılması, engelliler için tuvalet düzenlenmesi öngörülmüştür.

Bakanlığımızca hazırlanan “Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzunda” da “Engellilere Yönelik Tasarım Standartları” başlığı altında bir bölüme yer verilmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımızca yaptırılan tüm tip projelerde ve onaylanan tüm özel projelerde, erişilebilirlikle ilgili kriterler TS 9111 standardına göre düzenlenmekte ve yeni okul inşaatlarında uygulanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızın 2021/11 no'lu Gayrimenkul Büyük Onarım Genelgesi gereğince, okullarımızda yürütülen büyük onarım ve tadilat işleri kapsamında, engelli erişilebilirliği açısından fiziksel koşulları yetersiz okul binalarında yapılacak iyileştirme çalışmalarına (engelli asansörü, engelli rampası, engelli tuvalet yapımı) öncelik verilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesinde “Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. %3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır.” denilmektedir. Bakanlığımız bünyesinde eğitim-öğretim hizmetleri sınıfı dışında (genel idare hizmetleri, teknik hizmetler, sağlık hizmetleri, yardımcı hizmetler vb. sınıflarda çalışan) personel bulunmaktadır.

Bu nedenle söz konusu Kanun'a göre çalıştırılması gereken %3 engelli personel oranı, tüm hizmet sınıfları birlikte değerlendirilerek belirlenmekte ve buna göre planlama yapılmaktadır.

Kırşehir Valiliğince konuya ilişkin olarak;

İldeki okul/kurum binalarında engelli tuvaleti ve engelli rampasının bulunduğu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında yapılan engelli personel istihdamının, “Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alımları Hakkındaki Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde Bakanlık tarafından yapıldığı, engelli olmayan vatandaşların bu kadrolara atanmalarının mümkün olmadığı belirtilmiştir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN 7/65060 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Aydın Valiliğince konuya ilişkin olarak;

İlde genel bütçe ile 2018 yılında 5, 2019 yılında 10, 2020 yılında 1, 2021 yılında 3 projenin yürütüldüğü, AB programı kapsamında ise 2018 yılında 25, 2019 yılında 29, 2020 yılında 30, 2021 yılında 6 projenin yürütüldüğü, ödenek yetersizliği nedeniyle de bekleyen projenin bulunmadığı belirtilmiştir.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ LÜTFÜ TÜRKKAN'IN 7/65066 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Kocaeli Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Fatih Projesi kapsamında etkileşimli tahta kurulumları için öncelikle her sınıfta ağ altyapısı ve internet erişiminin olması gerektiği, sınıf ve dersliklerde bu altyapı ve internet erişimi olmayan okullara Fatih Projesi kapsamında etkileşimli tahta kurulumunun yapılmadığı, soru önergesine konu olan okulun sınıflarında da ağ altyapısı ve internet erişimi olmadığı için Fatih Projesi kapsamında etkileşimli tahta kurulumunun yapılamadığı, söz konusu okulun Faz-3 çerçevesinde 7000 okul ağ altyapı kurulumu kapsamına alınarak altyapı kurulumlarının 2022 yılı Nisan ayında tamamlanmasıyla etkileşimli tahta kurulum sürecinin başlatıldığı,

Bakanlığımız tarafından planlamaya alınan okullarda önce keşif çalışmalarının yapıldığı, düzenlenen rapora göre etkileşimli tahta ihalesini alan firma tarafından sevkiyatların doğrudan okullara aktarımının gerçekleştirildiği, aktarılan etkileşimli tahtaların montajlarının da firmaların illerde bulunan yetkili servislerince yapıldığı, söz konusu süreçlerde İl Millî Eğitim Müdürlüğü depolarında etkileşimli tahtaların tutulmasının söz konusu olmadığı belirtilmiştir.

15.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırşehir ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Niğde için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Edirne için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

Giresun ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Sakarya ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,

Kastamonu ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Kahramanmaraş için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Uşak için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/65159), (7/65160), (7/65161), (7/65162), (7/65163), (7/65164), (7/65165), (7/65166)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Kırşehir ilinde depreme karşı hassas olduğu tespit edilen ve güçlendirme çalışması yapılan bina sayısı nedir? Bunlardan kaç kamu binasıdır?

2-Kırşehir ilinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının depreme karşı dayanıklılık testi yapılmış mıdır? Dayanıklılık testi yapılan bina sayısı kaçtır? Kurum ve kuruluşlar ile il merkezi ve ilçelere göre dağılımı nedir?

3-Kırşehir ilinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının deprem tahkikat raporları çıkarılmış mıdır? Çıkarıldıysa sonuçları nedir?

4-Kırşehir iline 2021 yılında Bakanlığınız tarafından depreme karşı önlem almak için ayrılan kaynak miktarı nedir? Ne kadarı harcanmıştır? 2022 yılında ne kadar kaynak ayrılmıştır?

5-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Kırşehir ilinde sivil savunma konusunda yaptıkları çalışmalar nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAIŞMAİLOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınızın kendi bütçesi veya doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2018 yılından 2022 yılına dek her yıl için ayrı ayrı belirtilerek Niğde iline kaç proje hazırlanmış, ne kadar yatırım yapılmıştır? Bakanlığınız yatırımlar sıralamasında Niğde ili kaçınıcı sıradadır?

2-Ödenek yetersizliğinden bekleyen projeleriniz var mıdır? Var ise hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAIŞMAİLOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınızın kendi bütçesi veya doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2018 yılından 2022 yılına dek her yıl için ayrı ayrı belirtilerek Edirne iline kaç proje hazırlanmış, ne kadar yatırım yapılmıştır? Bakanlığınız yatırımlar sıralamasında Edirne ili kaçınıcı sıradadır?

2-Ödenek yetersizliğinden bekleyen projeleriniz var mıdır? Var ise hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Giresun ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Giresun ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Sakarya ilinde depreme karşı hassas olduğu tespit edilen ve güçlendirme çalışması yapılan bina sayısı nedir? Bunlardan kaç kamu binasıdır?

2-Sakarya ilinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının depreme karşı dayanıklılık testi yapılmış mıdır? Dayanıklılık testi yapılan bina sayısı kaçtır? Kurum ve kuruluşlar ile il merkezi ve ilçelere göre dağılımı nedir?

3-Sakarya ilinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının deprem tahkikat raporları çıkarılmış mıdır? Çıkarıldıysa sonuçları nedir?

4-Sakarya iline 2021 yılında Bakanlığınız tarafından depreme karşı önlem almak için ayrılan kaynak miktarı nedir? Ne kadarı harcanmıştır? 2022 yılında ne kadar kaynak ayrılmıştır?

5-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Sakarya ilinde sivil savunma konusunda yaptıkları çalışmalar nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

- 1-Kastamonu ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?
- 2-Kastamonu ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınıza ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?
- 3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

- 1-Bakanlığınızın kendi bütçesi veya doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2018 yılından 2022 yılına dek her yıl için ayrı ayrı belirtilerek Kahramanmaraş iline kaç proje hazırlanmış, ne kadar yatırım yapılmıştır? Bakanlığınız yatırımlar sıralamasında Kahramanmaraş ili kaçınıcı sıradadır?
- 2-Ödenek yetersizliğinden bekleyen projeleriniz var mıdır? Var ise hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınızın kendi bütçesi veya doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2018 yılından 2022 yılına dek her yıl için ayrı ayrı belirtilerek Uşak iline kaç proje hazırlanmış, ne kadar yatırım yapılmıştır? Bakanlığınız yatırımlar sıralamasında Uşak ili kaçınıcı sıradadır?

2-Ödenek yetersizliğinden bekleyen projeleriniz var mıdır? Var ise hangileridir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-414934

Konu : İzmir Milletvekili Sayın Mehmet Ali
ÇELEBİ'nin yazılı soru önermeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.06.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1023846 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Mehmet Ali ÇELEBİ'nin 7/65159, 7/65160, 7/65161, 7/65162, 7/65163, 7/65164, 7/65165 ve 7/65166 esas sayılı yazılı soru önermelerinin cevabı ilişikte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN
7/65159, 7/65160, 7/65161, 7/65162, 7/65163, 7/65164, 7/65165 VE 7/65166
ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGELERİNİN CEVABI**

Bakanlığımız ile bağlı, ilgili, ilişikli kurum ve kuruluşlarımız tarafından, illerimize yapılan yatırımlara ilişkin bilgilere; Bakanlığımızın resmi web sayfası <https://www.uab.gov.tr/sehirler> adresinden ulaşılabilmektedir.

Ayrıca; Bakanlığımız ile bağlı, ilgili, ilişikli kurum ve kuruluşlarımıza ait Ülkemiz genelindeki tüm hizmet binalarında deprem performans analizi tespiti çalışmaları yapılmakta olup, olası depreme karşı güçlendirme ihtiyacı tespit edilmesi durumunda yapısal takviye çalışmaları yapılmaktadır. Bununla birlikte, olası afetler için güncel acil durum ve koruma planları bulunmaktadır.

Diğer taraftan; 4857 sayılı İş Kanununun 30'uncu maddesi gereği il bazında çalıştırılan işçi sayısının yüzde 4'ü oranında engelli işçi çalıştırma zorunluluğu olup, engelli işçi personel açılığımız bulunmamaktadır.

Engelli kontenjanında sadece engelli vatandaşlar görev almakta olup, tüm hizmet binalarımızda engelli vatandaşlarımızın kullanımına yönelik olarak engelli merdiveni ve tuvaleti bulunmaktadır.

16.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, uluslararası savunma alanında danışmanlık ve askeri eğitim veren bir şirketin faaliyetlerine ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun cevabı (7/65224)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Mevlüt ÇAVUŞOĞLU tarafından yanıtlanması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim. (18.05.2022)

Av. Murat BAKAN

İzmir Milletvekili

SADAT Başkanı Melih Tanrıverdi, hem sorularını yanıtladığı BirGün Gazetesi aracılığıyla hem de HALK TV'de katıldığı televizyon programı aracılığıyla şirketin ülkelere verdiği hizmetlere dair Dışişleri Bakanlığı'na, Milli Savunma Bakanlığı'na ve Milli İstihbarat Teşkilatı'na yazı yazdıklarını ifade ederek, kamuoyuyla şu bilgileri paylaşmıştır: “Falan ülkeden şöyle bir talep var, şu ülkenin şu biriminden talep var bu faaliyeti şu çerçevede yürüteceğiz diye yazıp yazılı başvuru yapıyoruz. Yazımıza cevap geliyor, uygun görüldü diye ya da mahsur görülüyorsa hizmeti vermiyoruz.” Ayrıca Tanrıverdi, “Danışmanlık ve eğitim üzerinden gitmek istesek de silah ve mühimmat talebi daha fazla geliyor” demiştir. Buna göre;

- 1- Bugüne kadar SADAT tarafından Bakanlığımıza yapılan yazılı başvurular üzerine SADAT'ın hangi yıllarda hangi ülkelere hizmet vermesi uygun görülmüştür? Tarafınızca uygun görülen hizmetlerin detayları nedir?
- 2- Bugüne kadar SADAT tarafından Bakanlığımıza yapılan yazılı başvurular üzerine SADAT'ın hangi yıllarda hangi ülkelere hizmet vermesine izin verilmemiştir? İzin verilmemesi hangi gerekçelere dayandırılmıştır?
- 3- SADAT'ın hizmet ve faaliyetleri kapsamında sizden izin almasıyla ilgili süreç tam olarak nasıl işlemektedir? Detayı nedir?
- 4- Tanrıverdi, “Danışmanlık ve eğitim üzerinden gitmek istesek de silah ve mühimmat talebi daha fazla geliyor” demiştir. SADAT, sizden aldığı izin kapsamında hangi yıllarda, hangi ülkelere silah ve mühimmat sağlamıştır?
- 5- Ülkelere silah ve mühimmat sağladığını ifade eden SADAT, bu ticareti sizden izin alarak yaptığını beyan etmektedir. SADAT bu silah ve mühimmatları nereden ve ne şekilde temin etmekte ve nasıl satmaktadır? Bu sürecin detayı nedir? Bakanlığınız bu işin neresindedir?

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Çok Taraflı Ekonomik İŞler Genel M¼d¼rl¼Đ¼

14-06-2022

Sayı : Z-17610526-610-34533916
Konu : Yazılı Soru Önergesi

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.06.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1027294 sayılı yazı.

İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan tarafından y¼neltilen 7/65224 sayılı yazılı soru önergesi (ilgi) cevaplandırılmıŐ olup, ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek:

1 - Soru Önergesi.docx

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MURAT BAKAN TARAFINDAN
YÖNELTİLEN 7/65224 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR

1. Bugüne kadar SADAT tarafından Bakanlığınıza yapılan yazılı başvurular üzerine SADAT'ın hangi yıllarda hangi ülkelere hizmet vermesi uygun görülmüştür? Tarafınızca uygun görülen hizmetlerin detayları nelerdir?
2. Bugüne kadar SADAT tarafından Bakanlığınıza yapılan yazılı başvurular üzerine SADAT'ın hangi yıllarda hangi ülkelere hizmet vermesine izin verilmemiştir? İzin verilmemesi hangi gerekçelere dayandırılmıştır?
3. SADAT'ın hizmet ve faaliyetleri kapsamında sizden izin almasıyla ilgili süreç tam olarak nasıl işlemektedir? Detayı nedir?
4. Tanrıverdi, “Danışmanlık ve eğitim üzerinden gitmek istesek de silah ve mühimmat talebi daha fazla geliyor” demiştir. SADAT, sizden aldığı izin kapsamında hangi yıllarda, hangi ülkelere silah ve mühimmat sağlamıştır?
5. Ülkelere silah ve mühimmat sağladığını ifade eden SADAT, bu ticareti sizden izin alarak yaptığını beyan etmektedir. SADAT bu silah ve mühimmatları nereden ve ne şekilde temin etmekte ve nasıl satmaktadır? Bu sürecin detayı nedir? Bakanlığınız bu işin neresindedir?

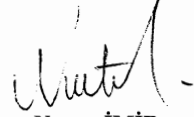
CEVAP

Konu Bakanlığımın görev alanına girmemektedir.

17.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, bazı cezaevlerinde TBMM TV'nin izlenemediği iddiasına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/65523)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa ŞENTOP tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nuran İMİR

Şırnak Milletvekili

Erzurum H Tipi Kapalı Cezaevi ve Trabzon Beşikdüzü Cezaevlerinde tutulan tutukluların avukatlara aktardığı bilgiye göre: Meclis TV'nin cezaevi idaresi tarafından yasaklanmıştır. Birçok kez talep etmelerine rağmen Meclis TV kanalının açılmadığını ve sistemden sildiklerini belirtmişlerdir.

Bu bağlamda;

1. Erzurum H Tipi Kapalı Cezaevi ve Trabzon Beşikdüzü Kapalı Cezaevlerinde Meclis Televizyonu neden yasaklanmıştır bundan haberdar mısınız? Ülkede Meclisin Televizyon kanalını yasaklayan kişiler kimden emir almaktadır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07- **1033615**
Konu : Soru Önergesi

16.06.2022

Sayın Nuran İMİR
Şırnak Milletvekili

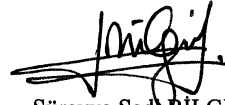
İlgi : 02.06.2022 tarihli ve 7/65523 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İlgi önergeniz ile bazı cezaevlerinde TBMM TV'nin izlenemediği iddiası soru konusu yapılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 100'üncü maddesinde "*Başkanın, Başkanlık Divanının, Başkanlık Divanı üyelerinin ve Danışma Kurulunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin faaliyetleriyle ilgili görevleri hakkında, Başkanlıktan yazılı soru sorulabilir.*" hükmü yer almaktadır.

TBMM TV yayını, Kurumumuz tarafından TRT-3 yayın frekansı ve resmi internet sitesi üzerinden sağlanmaktadır. Ceza infaz kurumlarındaki televizyon yayın işlemleri konusunda TBMM Başkanlığının herhangi bir tasarrufu bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadı BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

18.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, bir askeri danışmanlık şirketinin yürüttüğü faaliyetlere ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun cevabı (7/65585)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt ÇAVUŞOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Gürsel EROL
Elazığ Milletvekili

1. SADAT A.Ş.'nin yurtdışında yürüttüğü faaliyetler nelerdir?
2. SADAT A.Ş.'ye faaliyetlerini yurtdışında yürütmeleri konusunda Bakanlığınızca dost müttefik ülkelere yada başka ülkelere sunmak üzere "Sözlü Referans" oldunuz mu? Ya da "Referans Mektubu" verdiniz mi?
3. SADAT A.Ş nin faaliyeti kapsamında yer alan Özel Harp Eğitimlerinin yürütmüş ve yürütmekte olduğu ülkeler bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Bu ülkeler nelerdir? Faaliyet kapsamı nedir?
4. SADAT A.Ş.'nin yurtdışında eğitim kampları var mıdır? Bu şirketin yurtdışında eğitim kampı açabilmesi için Bakanlığınızca herhangi bir ülke nezdinde diplomatik girişimde bulunulmuş mudur?

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Dış Politika, Analiz ve EŐgüdümlü Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-72763276-610-34554536
Konu : Yazılı soru önergesi / Sn. Gürsel
Erol 7/65585

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.06.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1029421 sayılı yazınız.

Elazığ Milletvekili Sayın Gürsel Erol'un 7/65585 yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ek: 1

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışişleri Bakanı

**ELAZIĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜRSEL EROL'UN 7/65585 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANIT**

SORU:

1. SADAT A.Ş.'nin yurtdışında yürüttüğü faaliyetler nelerdir?
2. SADAT A.Ş.'ye faaliyetlerini yurtdışında yürütmeleri konusunda Bakanlığınızca dost müttefik ülkelere ya da başka ülkelere sunmak üzere "Sözlü Referans" oldunuz mu? Ya da "Referans Mektubu" verdiniz mi?
3. SADAT A.Ş.'nin faaliyeti kapsamında yer alan Özel Harp Eğitimlerinin yürütmüş ve yürütmekte olduğu ülkeler bakanlığımızın bilgisi dahilinde midir? Bu ülkeler nerelerdir? Faaliyet kapsamı nedir?
4. SADAT A.Ş.'nin yurtdışında eğitim kampları var mıdır? Bu şirketin yurtdışında eğitim kampı açabilmesi için Bakanlığınızca herhangi bir ülke nezdinde diplomatik girişimde bulunulmuş mudur?

YANIT:

Konu Bakanlığımın görev alanına girmemektedir.

19.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, mal varlığına el konulan bir kişinin SGK'ye olan borcuna ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/65593)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Dr. Nureddin NEBATİ tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Kani BEKO

İzmir Milletvekili

Son günlerde yine rüşvet iddiaları ile adı gündeme gelen Rıza Sarraf'ın, yılın başında Beykoz Sosyal Güvenlik Merkezi'nin yayınladığı resmi ilana göre SGK'ya 1.654.024.52 TL yani eski para ile 1 Trilyon 654 milyar 24 bin 52 TL ceza borcu bulunduğu bilgisi kamuoyuna yansımıştı. Rıza Sarraf 2016'da Türkiye'yi terk etmiş ve Amerika Birleşik Devletleri'ne yerleşmiştir. 2017 yılında ise mal varlıklarına el konularak, şirketlerine kayyum atandığı bilinmektedir. Bu kapsamda;

1. 2016 yılında ülkeyi terk eden ve 2017 yılında şirketlerine kayyum atanan Rıza Sarraf'ın bir şirketinin hala faaliyette olduğu ve bu şirkete ilişkin 2016-2021 yıllarını kapsayan döneme ait borç bilgisinin bulunduğu anlaşılmaktadır. Bakanlığınız bu konuda bir soruşturma başlatmış mıdır? Başlatmış ise, sonuç ne olmuştur? Başlatmamış ise, gerekçesi nedir?
2. Kayyum atanan ve sahibinin yurtdışında olduğu bilinen bir şirkette bu borcun açıklaması nedir? Kayyumlar görevlerini yapmamakta mıdır? Bakanlığınızın bu konuda bir tasarrufu olacak mıdır?
3. Bakanlığınız bu konuya ilişkin diğer bakanlıklarla ve yurtdışı temsilciliklerimizle bağlantıya geçmiş midir? Sonuç ne olmuştur? Geçmemişse bu durumun sebebi nedir?

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 40562096-610-1288585
Konu : 7/65593 Esas Sayılı Soru Önergesi

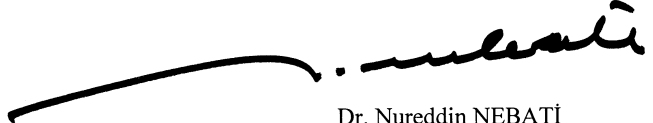
15.06/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09/06/2022 tarihli E-43452547-120.07- 1029421 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Kani BEKO'ya ait 7/65593 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin hususlar; Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı uhdesindedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Nureddin NEBATİ
Bakan

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 5

104'ÜNCÜ BİRLEŞİM
16 HAZİRAN 2022 PERŞEMBE
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Haziran 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının grşlmeyerek Gündemin ‘‘Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler’’ kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve bu birleşimlerinde saat 24:00’e kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.05.2022 tarihli 94’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

16 Haziran 2022 Perşembe günkü Birleşiminde 338 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

16 Haziran 2022 Perşembe günkü Birleşiminde 338 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde haftalık çalışma günlerinin dışında 17 Haziran 2022 Cuma günü saat 14:00’te toplanması ve bu Birleşiminde denetim konularının grşlmeyerek Gündemin ‘‘Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler’’ kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve aynı Birleşimde 338 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

alışmalarını sürdürmesi,

337 ve 338 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İtzgn 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

337 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün 8 ila 14 üncü maddelerden oluşması;

338 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 ve Geçici Madde 2 dahil 8 ila 12 nci maddelerden oluşması;

nerilmiştir.

(Genel Kurulun 14.06.2022 tarihli 102’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

16.06.2022 Perşembe - Saat: 11.00

*Yaşlıların Sorunlarını Araştırma Komisyonu

16.06.2022 Perşembe - Saat: 14.30

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

104'ÜNCÜ BİRLEŞİM

16 HAZİRAN 2022 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

---

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

---

3 – SEÇİM

* * *

---

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

---

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 337) Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükümünde Karamamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.06.2022) (*) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 338) Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 61 Milletvekilinin İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi (2/4478) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2022) (**), (X)

3.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

4.- (S. Sayısı: 313) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

5.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

6.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

8.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

10.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğü'nün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.- (S. Sayısı: 291) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

12.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

13.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

15.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

26.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

27.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

28.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

29.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

30.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

31.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

32.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

33.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

34.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

38.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

39.- (S. Sayısı: 326) 2021 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/9) (Dağıtma tarihi: 13.04.2022)

40.- (S. Sayısı: 329) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişiklikler ve İlavelere İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

41.- (S. Sayısı: 330) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

42.- (S. Sayısı: 331) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

---

7 - KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

43.- (S. Sayısı: 332) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

44.- (S. Sayısı: 333) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

45.- (S. Sayısı: 334) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

TBMM Basımevi / 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 338

**Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve İstanbul
Milletvekili Abdullah Güler ile 61 Milletvekilinin İstanbul
Finans Merkezi Kanunu Teklifi (2/4478) ile Plan ve Bütçe
Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/4478 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Katılma Yazıları.....6
- Genel Gerekçesi 8
- Madde Gerekçeleri 10

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu 14

• Muhalefet Şerhleri.....22

• Teklif Metni.....71

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....71

• Teklif Metnine Ekli Koordinatlı Kroki ve Listeler 79

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli

Koordinatlı Kroki ve Liste 82

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>İbrahim Aydemir</i>	<i>Abdullah Güler</i>	<i>Mustafa Kendirli</i>
Erzurum	İstanbul	Kırşehir
<i>Selim Gültekin</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>Sermin Balık</i>
Niğde	Karabük	Elâzığ
<i>Serkan Bayram</i>	<i>Tülay Kaynarca</i>	<i>Bekir Kuvvet Erim</i>
İstanbul	İstanbul	Aydın
<i>Fatma Betül Sayan Kaya</i>	<i>Oğuzhan Kaya</i>	<i>İsmail Kaya</i>
İstanbul	Çorum	Osmaniye
<i>Ahmet Sami Ceylan</i>	<i>Ahmet Sorgun</i>	<i>Ali Cumhur Taşkın</i>
Çorum	Konya	Mersin
<i>Emrullah İşler</i>	<i>Mustafa Levent Karahocagil</i>	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i>
Ankara	Amasya	Gaziantep
<i>İffet Polat</i>	<i>Öznur Çalık</i>	<i>Yavuz Ergun</i>
İstanbul	Malatya	Niğde
<i>Mustafa Ataş</i>	<i>Emine Zeybek</i>	<i>Meliha Akyol</i>
İstanbul	Kocaeli	Yalova
<i>Mustafa Arslan</i>	<i>Orhan Kırçalı</i>	<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>
Tokat	Samsun	Osmaniye
<i>Cemil Yaman</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ramazan Can</i>
Kocaeli	Ankara	Kırıkkale
<i>Ravza Kavakcı Kan</i>	<i>Abdullah Doğru</i>	<i>Fehmi Alpay Özalan</i>
İstanbul	Adana	İzmir
<i>Selami Altınok</i>	<i>Cemal Öztürk</i>	<i>Bayram Özçelik</i>
Erzurum	Giresun	Burdur
<i>Zülfü Demirbağ</i>	<i>Tahir Akyürek</i>	<i>Murat Baybatur</i>
Elâzığ	Konya	Manisa
<i>Yusuf Başer</i>	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i>	<i>Hasan Turan</i>
Yozgat	Kocaeli	İstanbul
<i>Mehmet Yavuz Demir</i>	<i>Lütfiye Selva Çam</i>	<i>Muhammed Fatih Toprak</i>
Muğla	Ankara	Adıyaman

<i>Semiha Ekinci</i>	<i>Ahmet Kılıç</i>	<i>Recep Uncuoğlu</i>
Sivas	Bursa	Sakarya
<i>Şenel Yediyıldız</i>	<i>Mehmet Emin Şimşek</i>	<i>Ahmet Çakar</i>
Ordu	Muş	Malatya
<i>Hakan Kahtalı</i>	<i>Rümeysa Kadak</i>	<i>Pakize Mutlu Aydemir</i>
Malatya	İstanbul	Balıkesir
<i>Çiğdem Koncagül</i>	<i>Çiğdem Erdoğan Atabek</i>	<i>Cemal Bekle</i>
Tekirdağ	Sakarya	İzmir
<i>Orhan Yegin</i>	<i>Ergün Taşcı</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>
Ankara	Ordu	İstanbul
<i>Hacı Ahmet Özdemir</i>	<i>Jülide İskenderoğlu</i>	<i>Zeynep Gül Yılmaz</i>
Konya	Çanakkale	Mersin

KATILMA YAZILARI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

03.06.2022

Ekrem Çelebi

Ağrı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Finans Merkezi kanun teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini Bilgilerinize arz ederim.

01.06.2022

İbrahim Yurdunuseven

Afyonkarahisar

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 01.06.2022 tarihinde sunulan 2/4478 Esas No'lu İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi'ne imza sahibi olarak katılmak ister, bilginize arz ederim.

03.06.2022

Sena Nur Çelik

Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4478 esas numaralı İstanbul Finans Merkezi Kanun teklifine imzamı koymak istiyorum.

Gereğini arz ederim.

03.06.2022

Selim Yağcı

Bilecik

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Finans Merkezi Kanunu teklifine katılıyorum.

Nilgün Ök

Denizli

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

01.06.2022 tarihli ve 2/4478 esas numaralı İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

02/06/2022

Burhan Çakır

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Finans Merkezi Kanunu teklifi ve gerekçesi hakkında Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

02.06.2022

Süleyman Karaman
Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4478 esas numaralı İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifine katılıyorum.
Gereğini arz ederim.

02.06.2022

Zehra Taşkesenlioğlu Ban
Erzurum

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4478 esas numaralı Kanun Teklifine imzacı olarak katılmak istiyorum.
Gereğini arz ederim.

02.06.2022

Mehmet Erdoğan
Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/4478) İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifine imzamı koyuyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

02.06.2022

Abdullah Nejat Koçer
Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4478 esas numaralı "İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi" ne imzamı koyuyorum.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

03.06.2022

Emine Sare Aydın
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.
Gereğini arz ederim.

03.06.2022

Fatih Süleyman Denizolgun
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Finans Merkezi Kanun teklifine imzamı koyuyorum.
Gereğini bilgilerinize arz ederim.

01.06.2022

Necip Nasır
İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/4478)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Günümüz ekonomik ekosistemi içerisinde uluslararası finans merkezleri, sürdürülebilir ekonomik büyüme ve finansal piyasaların gelişimi amacıyla yatırımcılara ve kurumlara tasarruflarını yönetme ve finansmana erişim imkanını verimli bir şekilde sağlayan hizmet altyapılarıdır. Küresel ölçekteki finans merkezleri; fiziki ve teknolojik altyapı ve üstyapı gibi teknik imkanların yanı sıra güncel ihtiyaçlara cevap veren mevzuat, rekabetçi vergi oranları, yetiştirilmiş insan kaynağı gibi iş yapma kolaylığı sağlayan unsurlar ile kuluçka merkezi, laboratuvar, akademi gibi girişim ve araştırma bileşenlerini de sunmaktadır. Bu öğeler ile birlikte çeşitli finansal ürünleri, araçları, yapıları, kurumları ve kuruluşları bir araya getiren uluslararası finans merkezleri, bir ekosistem oluşturarak piyasa paydaşlarının tümüne hizmet vermeyi amaçlamaktadır.

Uluslararası finans merkezleri kurulma yöntemleri ve idari yapılanmalarına göre farklılık göstermekte ve buna bağlı olarak ayrı şekillerde tanımlanabilmektedir. Uluslararası Para Fonu (IMF) finans merkezlerini; uluslararası, bölgesel ve dış (offshore) olmak üzere üç gruba ayırmaktadır. Genel kabul görmüş Küresel Finans Merkezleri Endeksi; uzmanlık, bağlantı ve çeşitlilik seviyelerine göre finans merkezlerini yerel, küresel ve uluslararası olmak üzere üç gruba ayırmaktadır. Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) İhtisas Komisyonu Raporlarında ise finans merkezleri yerleşik küresel finans merkezleri ve kentsel bölgesel finans merkezleri olarak iki grup şeklinde tanımlanmıştır. Bu tarz ayrımların yanı sıra belirli alanda tanımlı ve geniş alanda tanımlı şeklinde gruplama da yapılmaktadır. Küresel Finans Merkezleri Endeksi, ayrıca bu merkezlerin; iş ortamı, beşeri sermaye, altyapı, finans sektörünün gelişmişliği ve itibar olmak üzere beş ana konuda rekabetçi olması gerektiğini değerlendirmektedir. Bu beş unsurda yakalanan gelişim aynı zamanda finans merkezlerinin içinde yer aldığı ekonomilere uzun dönemli ve sürdürülebilir bir büyüme imkanı sağlamaktadır.

Dünyada finansal hareketliliğin arttığı ve sermaye akımlarının ağırlık merkezlerinin yer değiştirdiği bir dönemden geçilmektedir. Bu dönüşüm sürecinde İFM; bankalar, sermaye piyasaları kuruluşları, katılım finansı şirketleri, finansal yatırım ve portföy yönetim şirketleri ile sigorta şirketleri gibi geniş yelpazedeki finansal kurumları ve kuruluşları tek bir konumda birleştirmeyi amaçlamaktadır. Bunun yanında yakın coğrafyamızda ortaya çıkan krizler ve pandeminin küresel tedarik zincirleri üzerinde yarattığı yıkıcı etkiler küresel ticaretin önde gelen merkezlerinden biri olan İstanbul'u, güvenli liman olmaya da zorlamaktadır. Bu hedefi başarmak adına, başta uluslararası ticaret alanında olmak üzere finansal hizmetlerin tümüne yönelik sürdürülebilir ve katılımcı yaklaşımlar benimsenecek ve teşvik edilecektir.

İFM'de bankacılık, sigortacılık, yeşil finans, finansal teknolojiler ve katılım finansı gibi stratejik alt sektörlerle odaklanmanın yanı sıra, uluslararası finansal hizmetler sektörü içerisinde faaliyet gösteren portföy yönetimi, servet yönetimi, proje finansmanı, fon yönetimi ve reasürans şirketlerinin dünyadaki en iyi uygulama örnekleri doğrultusunda desteklenmesi amaçlanmaktadır. İlâveten İFM'de gerçekleştirilecek finansal hizmet faaliyetlerini destekleyecek; danışmanlık, bilgi işlem, telekomünikasyon ve finansal teknoloji şirketleriyle birlikte bölge genelinde geniş bir ekosistem oluşturulması hedeflenmektedir.

Finansal hizmetler, gerek diğer sektörleri desteklemesi gerekse ekonomide bir denge unsuru yaratması vesilesiyle sürdürülebilir ekonomik kalkınma için oldukça önemli bir role sahiptir. Türkiye'nin toplam ekonomik büyüklüğü içerisinde finansal hizmetlerin payı %4 civarındadır. Gelişmiş ülkelerde ise bu oran %8 ila %10 bandındadır. Finansal hizmetlerin ekonominin içerisindeki payını arttırmak adına, öncelikle finansal hizmetin ihracatına yönelik birçok çalışmanın yapılması planlanmıştır. Finansal hizmet ihracatıyla ülkemizin cari açığının azaltılması ve finansal açıklığın (serbestlik) artırılması hedeflenmektedir. Bu sayede ülkemizde uzun dönemli ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması ve finansal piyasaların gelişimi üzerinde olumlu etki yaratılması amaçlanmaktadır. Ülkemizde son yıllarda finansal hizmet ihracatında yukarı yönlü bir ivme yakalanmış olmakla birlikte çok ciddi bir artış potansiyeli olduğu da değerlendirilmektedir. Türkiye'nin toplam hizmet ihracatı içerisinde finansal hizmet ihracatının payı son 10 yılda ortalama %3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu oran ortalama olarak dünyada %14 iken gelişmiş ülkelerde %25, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) üye ülkelerinde ise %15'tir. Ayrıca, Türkiye'nin küresel ihracat pazarından aldığı pay halihazırda %1 seviyesini geçmişken, küresel finansal hizmet ihracatı içerisindeki payı %0,8 civarındadır.

İFM'de gösterilecek faaliyetlerin, Türkiye'nin finansal hizmet ihracatına ve ülke ekonomisine önemli ölçüde katkı yapacağı öngörülmektedir. 2036 yılı itibarıyla, İFM'nin Türkiye'nin toplam finansal hizmet ihracatını yaklaşık 3 kat arttıracığı değerlendirilmektedir. 15 yıl içerisinde İFM'nin Gayri Safi Yurt İçi Hasılaya (GSYH) yapacağı toplam katkının ise 129 milyar ABD doları olacağı ve böylelikle Türkiye ekonomisine yıllık ortalama 9 milyar ABD doları katkı sunması beklenmektedir. İFM ile birlikte ayrıca Türkiye'deki toplam iş gücüne 15 yıl içerisinde 102 bin ek istihdam sağlanması hedeflenmektedir. Bu sayının yaklaşık 27 bininin doğrudan İFM içerisinde Türkiye'de yeni faaliyete geçecek olan finansal kurumlarda çalışacağı öngörülmektedir.

Kanun Teklifimizle getirilen düzenlemelerle, uluslararası finans kurumlarını ülkemize çekerek, İstanbul'un önde gelen uluslararası bir finans merkezi haline getirilmesi hedeflenmektedir. Bu doğrultuda hazırlanan Kanun Teklifimizde öncelikli olarak İFM'yi rekabetçi kılmayı amaçlayan indirim, istisna ve diğer vergi avantajları düzenlenmektedir. Bu bağlamda öngörülmüş olan teşvik mekanizmaları reel sektör yatırımlarından farklı olarak, uluslararası muadillerine benzer şekilde indirim, istisna ve vergi avantajları ile sınırlı tutulmaktadır. Buna ek olarak, Kanun Teklifinde öngörülen düzenlemelerle nitelikli insan kaynağını çekmeye yönelik kolaylıklar getirilmektedir. Teklifimizle ayrıca 3,4 milyon metrekare alana yayılmış çok katmanlı ve fonksiyonlu bir yapıya sahip İFM'de şeffaf, verimli ve öngörülebilir bir yönetim düzenini sağlamaya dair; yönetim, kiralama, güvenlik, bakım ve temizlik hizmetleri ile yaklaşık 100.000 çalışan ve ziyaretçinin günlük ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik hizmetlerin tek elden gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. Bu hizmetlerin sağlanmasına yönelik yetkililerin belirli bir süre ile yönetici şirket lehine tesis edilmesi amacıyla yönelik düzenlemeler de yer almaktadır.

Kanun Teklifimizde İFM, finansal kuruluşların faaliyet göstereceği ofis alanı ile çalışanların günlük ihtiyaçlarını karşılayacağı ticari ve sosyal üniteleri içeren kapsam dışı alan olmak üzere iki farklı bölüm şeklinde tasarlanmıştır. Kanun Teklifimizde öngörülen indirim, istisna ve diğer vergi avantajlarından faydalanma imkanı; katılımcı belgesi olarak ofis alanında yer alma ve finansal hizmet ihracatı gerçekleştirme şartlarına bağlanmışken, nitelikli insan kaynağı çekmeye yönelik düzenlemelerden istifade etme imkanı açısından katılımcı belgesi olarak ofis alanı içerisinde yer alma şartı yeterli görülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- İstanbul'un önde gelen uluslararası finans merkezlerinden biri haline gelmesini teminen, katma değeri yüksek olan finans sektörünün ve yurt dışında uygulama alanı bulan finansal ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi, ülkenin finansal rekabet gücünün ekonomik büyümeyi destekleyecek şekilde artırılması, finans ve sermaye piyasalarında araç çeşitliliği ve derinliğine katkı sağlanması, yurt dışında yürütülen finansal faaliyetlerin yurt içinden gerçekleştirilmesi için gerekli altyapının oluşturulması, katılım finansı sektörünün geliştirilmesi ve uluslararası piyasalara entegrasyonunun artırılması, teknolojik gelişmeler doğrultusunda finansal piyasalarda ortaya çıkan yeniliklere uyum sağlanması, yabancı kredi kuruluşu veya finansal kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler ve adi ortaklıkların bölge ülkelerdeki faaliyetlerini yurt içinde yönetmelerinin sağlanması amaçlarını gerçekleştirmek üzere İFM sınırlarının tespit edilmesi ve Kanunun kapsamının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile Kanunda geçen bazı kavramlar tanımlanmaktadır. Finansal faaliyetlere ilişkin olarak ilgili mevzuat hükümlerine atıfta bulunmak suretiyle mer'i mevzuat doğrultusunda gerçekleştirilen finansal faaliyetlerin kapsama alınması sağlanmıştır. Finansal faaliyetlere ilişkin tarımda ilgili kanunlara atıf yapılarak; bankacılık, sermaye piyasaları, sigortacılık, finansal kiralama, faktoring ve benzeri piyasalar altında yer alan menkul kıymetler, türev araçlar, ödeme sistemleri, elektronik para ve benzeri faaliyet, hizmet ve işlemlerin İFM'de finansal faaliyet olarak gerçekleştirilebileceği düzenlenmiştir.

Madde 3- Madde ile İFM'nin sınırları belirlenerek, İFM'nin altyapı ve üstyapısının işletilmesi, yönetilmesi ile katılımcı belgesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrası ile Kanuna ekli (1) sayılı koordinatlı kroki ve liste ile belirtilen İFM'nin sınırları tespit edilmiştir.

Maddenin ikinci fıkrası ile İFM'de çalışacak personel ile ziyaretçilerin günlük ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri kapsam dışı alanda yer alacak işletmelere, finansal faaliyette bulunacak yapılar için tasarlanmış, Kanunun 6, 7 ve 8 inci maddelerinde yer alan indirim, istisna ve kolaylıkların uygulanmayacağı belirtilmiş bulunmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrası ile yurtdışında yer alan finans merkezlerine benzer şekilde tek elden yönetim amacını sağlamaya yönelik İFM'nin tüm altyapı ve üstyapısının işletilmesi, yönetilmesi ile bölge sınırları içerisinde kalan bağımsız bölümlerin kiraya verilmesi iş ve işlemlerinin 20 yıl süre ile Türkiye Varlık Fonu tarafından bu amaçla kurulan anonim şirket tarafından yürütülmesi düzenlenmektedir. Günümüzde konut, alışveriş merkezi ve otel gibi karma kullanım amacına özgü; İFM'ye nazaran basit kurguya sahip ve küçük olarak nitelendirilebilecek yapıların dahi yönetiminin tek elden gerçekleştirilmesinin tercih edildiği ve bu konuda profesyonel hizmet alımı yoluna gidildiği görülmektedir. İFM'nin 3,4 milyon metrekare üzerine kurulu olduğu düşünüldüğünde böylesi geniş ve çok katmanlı bir projenin ayrı yönetimler vasıtasıyla idaresinin mümkün olmadığı değerlendirilmektedir. Yapılan düzenleme ile enerji, güvenlik, temizlik, atık yönetimi, ulaşım, otopark, peyzaj düzenlenmesi, tanıtım, kiralama, bakım ve onarım gibi hizmetlerin yeknesak ve kesintisiz olarak yürütülmesi; bu sayede yönetsel verimliliğin sağlanması, tüm altyapı ve üstyapıya ilişkin katılımcılara destek sağlanması ile yönetim ve işletme maliyetinin düşürülmesi amaçlanmaktadır. Belirtilen yetkinin, yönetici şirkete, İFM'nin kuruluş ve işletmeye geçiş sürecinde düzen ve istikrar sağlanması amacıyla belirli bir süreliğine verilmiş olması ile belirtilen sürenin sonunda mevcut mülkiyet yapısına uygun olarak yönetsel yapının teşkiline de olanak sağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrası ile katılımcılara katılımcı belgesi verilmesi düzenlenmiştir. Katılımcı belgesi katılımcılar tarafından yürütülecek faaliyetlerine göre farklı tip ve nitelikte düzenlenebilecektir. Katılımcı belgesinin ayırt edici özelliği sayesinde bölgede nitelikli finansal ekosistem ile işgücünün oluşması hedeflenmektedir.

Maddenin beşinci fıkrası ile katılımcı belgesi verilmesine, katılımcı belgesi muafiyet koşullarına ve düzenlenen katılımcı belgelerinin askıya alınması ve iptaline ilişkin hususlar dahil katılımcı belgesine dair usul ve esaslar ile muafiyetlerin uygulama yönetmeliğinde belirleneceği ifade edilmektedir.

Madde 4- Madde ile İFM’de yer alacak katılımcıların faaliyetlerine ilişkin mevzuatın gerektirdiği kamusal izin, ruhsat ve benzeri onay başvurularının yapılabilmesi ile çalışanlarına ve bu çalışanların bakmakla yükümlü oldukları kişilere dair kamusal izin ve onay başvurularının yapılabilmesi ve bu süreçlerin öncelikle ve ivedilikle sonuçlandırılmasını teminen tek durak büro kurulması hedeflenmektedir. Kurulacak tek durak büronun sevk ve idaresi ile katılımcıların mer’i mevzuat kapsamında tabi oldukları her türlü izin, ruhsat, onay ve benzeri süreçlere ilişkin işlemlerin gerçekleştirilmesi amacıyla tek durak büroda yer alacak kamu kurum ve kuruluşlarının belirlenmesi hedeflenmektedir.

Madde 5- İFM’de katılımcılar tarafından mevduat kabulü, katılım fonu kabulü, nakdi ve gayri nakdi her cins ve surette kredi verme işlemleri, saklama hizmetleri, faktöring ve forfaiting işlemleri, finansal kiralama işlemleri, sigortacılık, portföy işletmeciliği, yatırım danışmanlığı, sermaye piyasalarına dair borçlanma araçlarının ihracı, kitle fonlaması, proje finansmanı gibi ilgili mevzuatın izin verdiği veya yasaklamadığı her türlü finansal faaliyet yürütülebilecektir.

Maddenin ilk fıkrasında, finansal hizmet ihracatı tanımı yapılmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrası ile İFM’de katılımcı belgesi olarak faaliyet gösteren finansal kuruluşların, finansal hizmetler kapsamında, finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilmeyecek işlemleri belirtilmiştir.

Madde 6- Maddenin birinci fıkrası ile finansal hizmet ihracatı kapsamında elde edilen kazançların %75’inin kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurum kazancından indirilmesi düzenlenmektedir. Burada yalnızca finansal hizmet ihracatı kapsamındaki faaliyetlere istisna ve indirim tanınmaktadır. Finansal kurumlar açısından banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) işlem maliyet unsuru olduğundan aracılık maliyetlerini artıran bir kalemdir. Bu nedenle İFM’deki finansal kuruluşların finansal hizmet ihracatı niteliğindeki faaliyetlerine dair işlem maliyetlerini azaltmak ve dünyadaki diğer finans merkezlerinde faaliyet gösteren finansal kurumlar ile rekabet edebilmelerini sağlamak elzemdir. Bu doğrultuda katılımcıların, faaliyet maliyetlerini azaltmak ve rekabetçi olmalarını sağlamak amacıyla, sadece finansal hizmet ihracatı kapsamındaki faaliyetleri ile bu faaliyetler nedeniyle lehe alınan paraların BSMV’den istisna tutulması sağlanmaktadır. Ayrıca katılımcıların finansal faaliyet ihracatı kapsamındaki faaliyetlerinin ve bu kapsamda düzenlenen kâğıtların damga vergisi ve bu kâğıtların kullanıldığı işlemlere özgü harçlardan istisna tutulması sağlanmaktadır. Böylelikle finansal hizmet ihracatına dair işlemlerde maliyet olarak dikkate alınabilecek hususların azaltılması ve finansal hizmet ihracatının teşvik edilerek Türkiye Cumhuriyetinin finansal hizmet ihracatına katkıda bulunmak suretiyle gayri safı milli hasıladaki finansal hizmet oranının artırılması amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrası ile katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM’de istihdam edeceği personelin ücretlerinin belirli bir kısmına yönelik gelir vergisi istisnası getirilmesi amaçlanmaktadır. Böylece İFM’nin yurt dışından gelecek, alanında katma değer yaratması beklenen nitelikli insan kaynağı için de çekim merkezi olması hedeflenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrası ile İFM’de yer alan taşınmazların kiralanması işlemlerinin her türlü harçtan ve bu işlemler için düzenlenen kâğıtların damga vergisinden istisna tutulması sağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrası ile hazine ve bölgesel yönetim ofisleri vasıtasıyla belirli operasyonel fonksiyonları bazı birimlerini odak haline getirerek sağlayan uluslararası şirketlerden, en az üç ülkede faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezlerinin faaliyetleri açısından da maddede düzenlenen istisna ve muafiyetlerin uygulanması amaçlanmaktadır.

Bu düzenlemelerden yalnızca katılımcılar ile en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri faydalanabilecektir.

Madde 7- Maddenin birinci fıkrası ile İFM’de faaliyette bulunan katılımcıların 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın defter ve belgeleri yabancı para birimiyle tutabilmesine yönelik olarak Hazine ve Maliye Bakanlığına düzenleme yapma yetkisi verilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası ile katılımcıların kendi aralarında ve İFM’de gerçekleştirdikleri ve yürüttükleri hizmetlere yönelik tutmakla yükümlü oldukları belgeler ile defterlerin 805 sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanununun 1 inci ve 3 üncü maddelerinin kapsamı dışında değerlendirileceği düzenlenmiştir. Böylelikle İFM’de faaliyet gösteren katılımcılara, uluslararası kuruluşların ihtiyaç duyduğu yabancı dilde kayıt tutma serbestisi sağlanması amaçlanmıştır.

Maddenin üçüncü fıkrası ile ayrıca katılımcı belgesi almış kuruluşların kendi aralarında İFM’de yürüttükleri faaliyetler kapsamında özel hukuka tabi her nevi işlem ve sözleşmelerde, ilgili katılımcıların tabi olduğu mevzuat hükümlerine aykırı olmamak şartıyla, serbestçe hukuk seçimi yapabilecekleri öngörülmektedir.

Bu düzenlemelerden yalnızca katılımcılar ve en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri faydalanabilecektir.

Madde 8- Madde ile İFM’de yer alacak katılımcıların ve en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezlerinin bünyesinde yabancı personel istihdamının 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununda belirtilen istisnai düzenlemeler kapsamında gerçekleştirileceği belirtilmiş ve böylelikle alanında katma değer sağlayacak nitelikli uluslararası insan gücüne erişim kolaylaştırılmıştır.

Bu düzenlemeden yalnızca katılımcılar ile en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri faydalanabilecektir.

Madde 9- Maddenin ilk fıkrası ile İFM’de bulunan taşınmazların, yalnızca projesinde ve yönetim planında belirlenen amaçlar doğrultusunda kullanılabilmesi düzenlenmekte ve bölgedeki her tür ve ölçekteki mekânsal plan, parselasyon planı, arsa ve arazi düzenlemesi, jeolojik ve jeoteknik etüt, mikro bölgeleme, harita ve kentsel tasarım projeleri yapma veya yaptırma ve onaylama yetkisi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına verilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası ile Kanununun 3 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan yetkilendirmenin bir uzantısı olarak İFM’de bulunan taşınmazlar hakkında 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununda kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna verilmiş olan yetkilerin 20 yıl süre ile yönetici şirket tarafından kullanılması öngörülmektedir. Farklı kullanım alanlarına sahip 3,4 milyon metrekaresel bir yapının bakım onarım, güvenlik, temizlik gibi tüm hizmetlerin eksiksiz ve kesintisiz olarak yürütülmesi, tüm altyapı ve üstyapıya ilişkin katılımcılara tek elden destek sağlanması ve bu suretle yönetim maliyetinin düşürülmesi zorunluluk arz etmektedir. Düzenleme ile mülkiyet hakkının özüne dokunulmadan işletmeye geçiş sürecinde ve sürdürülebilir bir yapıya tam anlamıyla ulaşana dek İFM’de ortaya çıkabilecek tüm ihtiyaçların tek elden ve hızlı bir şekilde karşılanması amaçlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrası ile yönetim planı ve işletme projesinin yönetici şirket tarafından hazırlanarak re'sen tescil ettirilmesi düzenlenmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrası ile katılımcı belgesinin iptali durumunda kira sözleşmelerinin akıbeti ve tahliye konusu düzenlenmektedir. Buna göre, herhangi bir şekilde katılımcı belgesi iptal edilen kişilerin kira sözleşmeleri kendiliğinden sona erecek olup; kira sözleşmesinin tapuya şerh edilmiş olması durumunda şerh yönetici şirketin talebiyle terkin edilecektir. Madde ile ayrıca Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri uyarınca tahliyenin gerçekleştirileceği düzenlenmektedir. Bu düzenleme ile İFM'de faaliyetlerine herhangi bir sebeple son veren veya katılımcı belgesi iptal edilen ancak fiili kullanımını sonlandırmayan katılımcıların bu bölgedeki teşvik ve istisnalardan yararlanmalarının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 10- Madde ile, Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile maddelerde belirtilen hususların Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmeliklerle düzenlenmesi öngörülmektedir.

Geçici Madde 1- Madde ile İFM'nin faaliyete geçtiği ilk dönemde, taşınmaları teşvik etmek ve İFM'yi küresel ölçekte rekabetçi kılmak amacıyla katılımcı belgesi almış finansal faaliyet gösteren kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki faaliyetlerden 2022 ila 2031 yılları arasında elde edilen kazançlar için kurumlar vergisi indirim oranının %100 olarak uygulanması düzenlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası ile İFM'de faaliyet gösterecek olan finansal kuruluş niteliğindeki katılımcıların özellikle kuruluş ve izinler yönünden finansal faaliyet harçlarından bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl süre ile muafiyetleri düzenlenmektedir.

Geçici Madde 2- Madde ile İFM'de yer alan bazı taşınmazların yönetici şirket adına tescil edilmesi ve bu tescil işlemlerine yönelik işlemlerine birtakım muafiyet ve istisnalar tanınması öngörülmektedir.

Madde 11- Yürürlük maddesidir.

Madde 12- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

13/06/2022

Esas No: 2/4478

Karar No: 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4478 esas numaralı “*İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi*” Komisyonumuzun 08/06/2022 tarihinde yaptığı 33 üncü birleşiminde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. Giriş

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 61 Milletvekili tarafından 01/06/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/4478 esas numaralı *‘İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi’* Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 08/06/2022 tarihinde yaptığı 33 üncü birleşiminde 2/4478 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sayıştay Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi, Gelir İdaresi Başkanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Rekabet Kurumu, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Varlık Fonu Yönetimi A.Ş., TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği), TÜRMOB (Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği), Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği (TÖDEB), Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, YASED (Uluslararası Yatırımcılar Derneği), Borsa İstanbul A.Ş. (BİST), Türkiye Emlak Katılım Bankası ve Ümraniye Belediyesi temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/4478 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/4478 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- Ülkemizin finansal rekabet gücünü uluslararası alanda artırmak, finansal piyasalar ile ürün ve hizmetlerin gelişmesine ve derinleşmesine katkıda bulunmak, uluslararası finans ve sermaye piyasalarına entegrasyonu güçlendirmek amacıyla İstanbul Finans Merkezinin önde gelen küresel finans merkezlerinden biri olmasına,

- İstanbul Finans Merkezinin yönetilmesine ve işletilmesine, İstanbul Finans Merkezinde gerçekleştirilen faaliyetlerin ve bu faaliyetlere dair teşvik, indirim, istisna ve muafiyetlerin düzenlenmesine,

- Bankacılık, sermaye piyasaları, sigortacılık, finansal kiralama, faktoring ve benzeri piyasalar altında yer alan menkul kıymetler, türev araçlar, ödeme sistemleri, elektronik para ve benzeri faaliyet, hizmet ve işlemlerin İstanbul Finans Merkezinde finansal faaliyet olarak gerçekleştirilebilmesine,

- Yurt dışında yer alan finans merkezlerine benzer şekilde tek elden yönetim amacını sağlamaya yönelik olarak İstanbul Finans Merkezinin tüm altyapı ve üstyapısının işletilmesi, yönetilmesi ile bölge sınırları içerisinde kalan bağımsız bölümlerin kiraya verilmesi iş ve işlemlerinin 20 yıl süre ile Türkiye Varlık Fonu tarafından bu amaçla kurulan anonim şirket tarafından yürütülmesine,

- Katılımcılara katılımcı belgesi verilmesine, söz konusu belgenin katılımcılar tarafından yürütülecek faaliyetlere göre farklı tip ve nitelikte düzenlenebilmesine,

- İstanbul Finans Merkezinde yer alacak katılımcıların faaliyetlerine ilişkin mevzuatın gerektirdiği kamusal izin, ruhsat ve benzeri onay başvurularının yapılabilmesi ile çalışanlarına ve bu çalışanların bakmakla yükümlü oldukları kişilere dair kamusal izin ve onay başvurularının yapılabilmesi ve bu süreçlerin öncelikle ve ivedilikle sonuçlandırılmasını teminen tek durak büronun kurulmasına,

- Finansal hizmet ihracatı kapsamında elde edilen kazançların %75'inin kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurum kazancından indirilmesine, söz konusu indirimin 2022 ila 2031 yılları arasında elde edilen kazançlar için %100 olarak uygulanmasına, finansal hizmet ihracatı kapsamındaki faaliyetler ile bu faaliyetler nedeniyle lehe alınan paraların banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna tutulmasına, katılımcıların finansal faaliyet ihracatı kapsamındaki faaliyetlerinin ve bu kapsamda düzenlenen kâğıtların damga vergisi ve bu kâğıtların kullanıldığı işlemlere özgü harçlardan istisna tutulmasına, İstanbul Finans Merkezinde yer alan taşınmazların kiralanması işlemlerinin her türlü harçtan ve bu işlemler için düzenlenen kâğıtların damga vergisinden istisna tutulmasına,

- Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İstanbul Finans Merkezinde istihdam edeceği personelin ücretlerinin belirli bir kısmına yönelik gelir vergisi istisnası getirilmesine, İstanbul Finans Merkezinin yurt dışından gelecek, alanında katma değer yaratması beklenen nitelikli insan kaynağı için çekim merkezi olmasına,

- İstanbul Finans Merkezinde faaliyette bulunan katılımcıların 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın, defter ve belgeleri yabancı para birimiyle tutabilmesine yönelik olarak Hazine ve Maliye Bakanlığına düzenleme yapma yetkisi verilmesine,

- İstanbul Finans Merkezinde faaliyet gösteren katılımcılara, kendi aralarında yapacakları iş ve işlemlerde uluslararası kuruluşların ihtiyaç duyduğu yabancı dilde kayıt tutma serbestisi sağlanmasına,

- İstanbul Finans Merkezinde yer alacak katılımcıların ve en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezlerinin bünyesinde yabancı personel istihdamının 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununda belirtilen istisnai düzenlemeler kapsamında gerçekleştirilmesine,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. KOMİSYONDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Uluslararası finans merkezi olabilmenin önemli koşullarından bir tanesinin ülkenin genel makroekonomik durumunun sağlamlığı olduğu, New York ve Londra gibi uzunca bir geçmişe sahip finans merkezleri için özel yasa çıkarılmadığı, söz konusu merkezlerin halihazırda var olan koşullarının uygunluğu nedeniyle uluslararası finans merkezi haline geldiği, düzenleme ile öngörülen modelin uzun dönemli vergi teşvikleri verilmesi açısından Astana veya Dubai gibi merkezlere benzediği,

- İstanbul Finans Merkezinin gayri safi yurt içi hasılaya yapacağı katkı ile verilen vergi teşvikleri nedeniyle oluşacak vergi kaybının hesaplanmasında nasıl bir yöntem izlendiğinin detaylı olarak izah edilmesi gerektiği,

- İstanbul'un finans merkezi olmasıyla ilgili olarak ülkemizdeki çalışmaların 2009 yılında Onuncu Kalkınma Planı kapsamında başladığı, bu çerçevede aynı tarihte Yüksek Planlama Kurulu tarafından İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Strateji Belgesinin yayımlandığı, söz konusu belgelerde ortaya konulan hedeflerin gerçekleşmemiş olması nedeniyle sadece vergi teşvikleri vererek uluslararası sermayenin ülkemize çekilmesinin mümkün olmayacağı,

- Uluslararası yatırımcılar karar alırken ülkedeki güven ve istikrarı dikkate aldığı, yatırım yapılacak ülkedeki ekonomi yönetiminin ve kurumların bağımsızlığının söz konusu karar alıcılar açısından hayati öneme sahip olduğu, uluslararası yatırım kararlarında vergi teşviklerinin karar alma sürecinde ikincil nitelikte olduğu, bu çerçevede uluslararası finans merkezi olma hedefinin yeniden değerlendirilmesi gerektiği,

- İstanbul Finans Merkezinin tüm altyapı ve üstyapısının işletilmesi, yönetilmesi, bağımsız bölümlerin ve alanların kiralanması ile yol, meydan, yeşil alan, park ve benzeri yerlere dair her türlü yönetim faaliyetinin 20 yıl süreyle Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet gösteren yönetici şirket tarafından gerçekleştirilmesinin öngörüldüğü, kamuya ait yetkilerle donatılmış özel bir şirketin bu faaliyetleri gerçekleştirmesinin ilgili belediyeler ve diğer kamu kurumları açısından yetki karmaşasına yol açabileceği, diğer taraftan kamusal nitelikteki hizmetlerin özel şirket eliyle görülmesi nedeniyle söz konusu hizmetlerin kamusal denetimin dışında kalmasına neden olabileceği,

- Ülkemizin nitelikli istihdam kaybı yaşadığı bir dönemde uluslararası işgücünün istisnai düzenlemeler çerçevesinde ülkemize çekilmeye çalışılmasının ulusal işgücü politikaları ve stratejisi açısından yeniden değerlendirilmesinin faydalı olacağı,

- İstanbul Finans Merkezinin yönetimine ilişkin yetkilerin bazılarının Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından bazılarının ise Türkiye Varlık Fonu tarafından kullanılacak olmasının yönetimde çift başlılığa yol açabileceği, bu nedenle yetkilerin tek elde toplanmasının daha uygun olacağı, diğer taraftan İstanbul Finans Merkezinde yer alacak katılımcılara katılımcı belgesinin Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi yerine finansal alanda ihtisaslaşmış kamu kurumları tarafından verilmesinin daha uygun olacağı,

- Serbest bölgelerin ülke gümrük sahası dışında kabul edilmesi nedeniyle evrakların yabancı para birimleri itibarıyla tutulabildiği, ancak finans merkezlerinin gümrük alanı dışında sayılma gibi bir niteliği haiz olmadığı, bu sebeple yabancı para birimiyle defter tutabilmelerine yönelik düzenlemenin tekrar değerlendirilmesinin faydalı olacağı,

- Katılımcıların kendi aralarında ve İFM’de yürüttükleri faaliyetler kapsamında düzenlenen hesap ve defterlerin Türkçe dışında başka bir dil ile de tutulabilmesi ve mevzuata aykırı olmaması kaydıyla, katılımcıların kendi aralarında yaptıkları işlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi yapılabilmesine imkân sağlayan düzenlemelerin uygulamada sorunlara neden olabileceği, çok hukuklu bir sözleşme yapısının benimsenmesi durumunda hukuka uygunluğun denetiminin nasıl yapılacağına ilişkin bir belirsizlik yaşanabileceği, çok hukuklu karmaşık bir yapının aynı zamanda egemenlik sınırlarımızda başka hukuk sistemlerinin uygulanması sonucunu da doğurabileceği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklifin ilk imza sahibi Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve ilgili kamu idarelerinin temsilcileri tarafından yapılan açıklamalarda;

- İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi ile bankalar, sermaye piyasaları kuruluşları, katılım finans şirketleri, finansal yatırım ve portföy yönetim şirketleri ile sigorta şirketlerinin tek bir konumdan hizmet vermelerinin sağlanmasının amaçlandığı,

- İstanbul Finans Merkezi aracılığıyla bankacılık, sigortacılık, yeşil finans, finansal teknolojiler ve katılım finans faaliyetleriyle birlikte uluslararası finansal hizmetler sektörü içinde faaliyet gösteren portföy yönetimi, servet yönetimi, proje finansmanı, fon yönetimi şirketlerinin desteklenmesinin hedeflendiği,

- İstanbul Finans Merkezinde gerçekleştirilecek finansal faaliyetler aracılığıyla finansal hizmetlerin milli gelir içerisindeki payının artmasının öngörüldüğü, bu kapsamda gerçekleştirilecek finansal hizmet ihracatı sayesinde cari açığın azaltılmasına katkı sunulacağı, diğer taraftan finansal serbestliğin artırılması suretiyle sürdürülebilir kalkınmanın sağlanacağı,

- Ülkemizin toplam ihracat gelirleri arasında finansal hizmet ihracatı gelirlerinin gelişmiş ülkelere kıyasla düşük seviyede kaldığı, İstanbul Finans Merkezine yönelik öngörülen düzenlemelerle birlikte finansal hizmet ihracatından elde edilen gelirlerin toplam ihracat gelirleri içindeki payının önemli ölçüde artırılmasının hedeflendiği,

- İstanbul Finans Merkezinin ülke ekonomisine yapacağı katkının dokuz farklı sektördeki gelişmeler dikkate alınarak analiz edildiği, bu kapsamda yapılan hesaplamaların gerçekçi ve tutarlı varsayımlara dayanarak yapıldığı, İstanbul Finans Merkezinde gerçekleştirilecek faaliyetlerle 2036 yılı itibarıyla finansal ihracatımızın 3 kat artmasının beklendiği, önümüzdeki on beş yıl içerisinde İstanbul Finans Merkezindeki finansal faaliyetler neticesinde elde edilecek gelirlerin gayrisafı yurt içi hasılaya 129 milyar dolar tutarında katkı yapacağı, ayrıca 102 bin ilave istihdam imkanının sağlanmasının öngörüldüğü,

- Uluslararası sermayenin ülkemize çekilebilmesi için cazibe merkezi olmanın gerektiği, bunun da yasal düzenleme ile yapılmasının doğru olduğu, bu kapsamda İstanbul'un ekonomik büyüklüğü, ulaşım imkanları ve iş yapma kolaylığı açısından finans merkezi olmaya uygun olduğu,

- Düzenleme ile öngörülen vergi teşviklerinin vergi avantajı meydana getirerek İstanbul Finans Merkezinin küresel rekabet gücünü artıracacağı, ancak Teklif ile sadece vergi teşviklerinin öngörülmediği, bunun yanı sıra yönetici şirket ve tek durak büro aracılığıyla iş yapma kolaylığının artırıldığı, ayrıca yabancı işgücünün de teşvik edilmesiyle beşeri sermayenin niteliğinin artırılmasının hedeflendiği, ayrıca serbestçe hukuk seçimi imkanı aracılığıyla rekabet gücünün artırılacağı,

- Vergi teşviklerinin tüm finansal hizmetler için öngörülmediği, söz konusu teşviklerin sadece finansal hizmet ihracatı kapsamındaki faaliyetlere yönelik olarak verileceği, bu çerçevede finansal hizmet ihracatı kapsamında olmayan faaliyetlere vergi teşvikleri verilmeyeceği,

- Defter ve kayıtların yabancı dilde ve yabancı para birimlerine göre tutulabilmesine yönelik olarak Vergi Usul Kanununda benzer hükümlerin yer aldığı, mevzuatta Serbest Bölgeler Kanunuyla ilgili Maliye Bakanlığına verilen yetkilerin olduğu, benzer bir şekilde İFM'de de bu imkanların sağlanacağı ancak bu kuralların hangi usul ve esaslar çerçevesinde uygulanacağına ilişkin kararın Hazine ve Maliye Bakanlığınca karar verileceği, katılımcıların kendi aralarındaki işlemlerde ise yalnızca özel hukuka ilişkin olarak bir seçim yapma hakkı tanındığı, ceza hukuku ve kamu hukuku bakımından katılımcıların Türk hukuk sistemine tabi olmaya devam edeceğinden egemenlik alanımızda hukuki bir tavizden söz edilemeyeceği,

- Kanun Teklifi ile Bankacılık Düzenleme Denetleme Kurumu ve Sermaye Piyasası Kurulu gibi kurumların yetkileriyle ilgili olarak bir düzenleme yapılmadığı, İstanbul Finans Merkezinde yer alacak katılımcıların Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına tabi olacağı, katılımcı belgelerinin belirli kriterler çerçevesinde Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından verileceği, söz konusu kriterlerin de uygulama yönetmeliği çerçevesinde belirleneceği, bu anlamda halihazırda finansal piyasaları düzenleyen kurumların yetkilerine ilişkin bir düzenlemenin öngörülmediği,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Teklif metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Madde 1

Teklifin 1 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 2

Teklifin 2 nci maddesi; kanun yapım tekniğine uygun olarak bentlerin alfabetik sıraya göre yeniden düzenlenerek redaksiyona tabi tutulması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 3

Teklifin 3 üncü maddesi; İstanbul Finans Merkezindeki yönetim faaliyetinin yirmi yıl süreyle yönetici şirket tarafından gerçekleştirilmesini düzenleyen üçüncü fıkranın geçici nitelikte olması nedeniyle geçici madde olarak düzenlenmesini teminen madde metninden çıkarılması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 4, 5, 6, 7 ve 8

Teklifin 4, 5, 6, 7 ve 8 inci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 9

Teklifin 9 uncu maddesi; Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkilerin İstanbul Finans Merkezinde bulunan taşınmazlar açısından 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından kullanılmasını düzenleyen ikinci fıkranın geçici nitelikte olması nedeniyle geçici madde olarak düzenlenmesini teminen madde metninden çıkarılması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 10 ve Geçici Madde 1

Teklifin 10 uncu maddesi ve geçici 1 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Geçici Madde 2

Teklifin geçici 2 nci maddesi; mülkiyeti Sermaye Piyasası Kuruluna ait ekli (2) sayılı listede belirtilen taşınmaz ile mülkiyeti Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ait ekli (3) sayılı listede belirtilen taşınmazın, bedelsiz olarak tapuda re'sen yönetici şirket adına tescil edilmesine yönelik düzenlemenin yeniden gözden geçirilmesini teminen madde metninden çıkarılmıştır.

Yeni Madde

Teklifin; İstanbul Finans Merkezindeki yönetim faaliyetinin yirmi yıl süreyle yönetici şirket tarafından gerçekleştirilmesini düzenleyen 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası ile Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkilerin İstanbul Finans Merkezinde bulunan taşınmazlar açısından 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından kullanılmasını düzenleyen 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının, geçici nitelikte hükümler olması sebebiyle geçici madde olarak düzenlenmeleri suretiyle Teklife yeni geçici 2 nci madde olarak eklenmiştir.

Madde 11 ve 12

Teklifin yürürlüğe ilişkin 11 inci maddesi ile yürütmeye ilişkin 12 nci maddesi sırasıyla 11 inci ve 12 nci maddeler olarak; aynen kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerinin kabul edilmesinin ardından Teklifin tümü oylanmış ve kabul edilmiştir.

Ayrıca; Komisyondan alınan yetki çerçevesinde Teklif metni; kanun dili ve tekniği, anlatıma açıklık kazandırılması ile kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

5. GENEL KURULDA TEMSİL

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Ankara Milletvekili Orhan YEGİN,
  - Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN,
  - Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet ERİM,
  - Bursa Milletvekili Ahmet KILIÇ,
  - Denizli Milletvekili Nilgün ÖK,
  - Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,
  - Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
  - Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK,
  - İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL,
  - İzmir Milletvekili Yaşar KIRKPINAR,
  - İzmir Milletvekili Tamer OSMANAĞAOĞLU,
  - Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI,
  - Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR,
  - Trabzon Milletvekili Salih CORA,
  - Uşak Milletvekili İsmail GÜNEŞ,
- özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Cevdet Yılmaz</i>	<i>İsmail Faruk Aksu</i>	<i>Abdullah Nejat Koçer</i>
Bingöl	İstanbul	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Şirin Ünal</i>	<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>Durmuş Yılmaz</i>
İstanbul	Ankara	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Orhan Yegin</i>	<i>Cavit Arı</i>	<i>Bekir Kuvvet Erim</i>
Ankara	Antalya	Aydın
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Necdet İpekyüz</i>	<i>İbrahim Aydın</i>	<i>Nilgün Ök</i>
Batman	Antalya	Denizli
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye <i>Garı Paylan</i> Diyarbakır (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ahmet Kılıç</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Muhammet Naci Cinisli</i> Erzurum (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Cemal Öztürk</i> Giresun (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mehmet Bekaroğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Emine Gülizar Emecan</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Erol Katırcıoğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Tamer Osmanağaoğlu</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Abdüllatif Şener</i> Konya (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Süleyman Girgin</i> Muğla (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon (Bu raporun özel sözcüsü)
	Üye <i>İsmail Güneş</i> Uşak (Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

(2/4478) esas numaralı “İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi” ne karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

Genel değerlendirme

Türkiye'nin büyümesinde ve istihdam artışında karşılaşılan en önemli sorunlardan biri finansal piyasaların yeterince gelişmemesidir.

Büyüme ve istihdamın artması ve firmalarımızın ucuz finansmana erişiminin artırılarak maliyetlerinin düşürülmesi ve küresel rekabet gücünün artırılması bakımından Türkiye'nin finansal gelişmişlik düzeyinde sağlanacak iyileşme önem arz etmektedir.

Teklifin konusu olan İstanbul Finans Merkezine de bu açıdan bakmak zorundayız.

İstanbul Finans Merkezi Projesi, 2008 yılının son çeyreğinden itibaren tüm dünyada etkilerini gösteren küresel finans krizi devam etmekteyken yoğun şekilde tartışılmış ve söz konusu krizin Türkiye'deki finans sektörüne olan etkilerini en aza indirecek ve uzun vadede ülkemizde finansal istikrarı sağlayacak yapısal bir reform olarak değerlendirilmiştir.

İFM Stratejisi ve Eylem Planı 2 Ekim 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanmış olup 2010/11 sayılı İFM'nin idari yapılanması konulu Başbakanlık Genelgesi'nde 3 yılın sonunda yenilenmesi öngörülmüştür². Söz konusu belge, 81 maddelik strateji önceliklerinden ve 71 maddelik eylem planından müteşekkildir. Söz konusu politika belgesi projenin vizyonunu “İstanbul, öncelikle bölgesel, nihai olarak da küresel finans merkezi olacaktır” şeklinde tanımlamıştır.

İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Stratejisi ve Eylem Planı giriş kısmında İstanbul'un küresel bir finans merkezi olmak bakımından mukayeseli üstünlükleri sıralanmış; Türkiye'nin dünyanın önemli ve sayılı finans merkezleri arasındaki yerini yakın vadede alacağı, bölge finansal kaynaklarının toplanması ve yine bu bölgelere yönlendirilmesi konusunda İstanbul'un önemli bir merkez olma potansiyeli bulunması, önümüzdeki 40 yıllık süreç içerisinde Türkiye dünyanın en büyük ilk on ekonomisi içinde yer alacağı, finans sektörünün önümüzdeki dönemde ekonomideki büyümenin itici gücü olacağı, finansal hizmetler sektörünün bütün alanlarında, Türkiye'nin oldukça önemli bir büyüme potansiyeli bulunduğu belirtilmiş, İstanbul'un bölgesel ve küresel

finans merkezi olmasının, ülkemizde istihdamın ve uluslararası fon girişinin artmasına yardımcı olacak ve ekonomik büyümeye kayda değer bir katkı sağlayacağı şeklinde belirtilmiştir.

İFM Stratejisi ve Eylem Planı hazırlık çalışmaları kapsamında yabancı yatırımcılara yönelik yapılan anket sonucunda finansal ürün ve hizmetlerin geliştirilmesine ilişkin olarak ise siyasi istikrarsızlık ve makro ekonomik koşullar ile işlem maliyetleri en önemli engeller olarak değerlendirilmiştir.

Söz konusu engellerin aşılması amacıyla, Strateji ve Eylem Planında, İstanbul'un uluslararası bir finans merkezi olması için; uluslararası standartlarda işleyen bir hukuk altyapısının oluşturulmasına, finansal ürün ve hizmet çeşitliliğinin artırılmasına, vergi sisteminin basitleştirilmesine ve etkinleştirilmesine, düzenleyici ve denetleyici çerçevenin geliştirilmesine, fiziksel ve teknolojik altyapının güçlendirilmesine, nitelikli insan kaynağı ihtiyacını karşılayacak bir eğitim altyapısının sağlanmasına ve dünya ölçeğinde tanıtım ve izleme yapacak bir organizasyon yapısının oluşturulmasına yönelik öncelik ve eylemler belirlenmiştir. Bu çerçevede, İstanbul'un bir küresel finans merkezi olarak ön plana çıkmasında karşılaşılabilecek fırsat ve zorlukların oldukça gerçekçi şekilde ortaya konulduğunu söylemek mümkündür.

2 Ekim 2009 tarihli Resmi Gazete yayımlanan İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Stratejisi Eylem Planı ve İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Strateji Belgesinin yayımlanmasından söz konusu belgede görevli bulunan kamu kuruluşlarının ortak çabasıyla, bir takım eylem ve işlemler gerçekleştirilmiştir.

Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) çalışmaları sırasında "İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Programı Eylem Planı" hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. Bu eylem Planının uygulanmasından da koordinatör olarak Kalkınma Bakanlığı belirlenmiştir.

Ancak 2017 Anayasa değişikliği referandumu ve onu izleyen 2018 Haziran ayı seçimleri sonucunda geçilen Türk tipi Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, bu konuda yapılan koordineli ve aşamalı çalışmaları aksatmıştır.

O tarihten sonra bazı kamu kurumları kapatılıp, bazıları birleştirildiği, kurumsal hafızaların yok edildiği dönemde İstanbul Finans Merkezi ile ilgili olarak yeni bir Strateji Belgesi ve Uygulama Planı hazırlanmamıştır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulan Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi bünyesinde , İFM hukuki altyapısının tasarlanması gibi alanlarda stratejik çalışmalar yapılması adına, "İstanbul Finans Merkezi Dairesi" kurulmuştur. 11-12 Haziran 2019 tarihlerinde İFM Projesi kapsamında tüm paydaşlar ile bilgi ve görüş alışverişinde bulunulmuş ve bu görüşmeler neticesinde tüm paydaşları kapsayan bütüncül bir ortak akıl ortaya koymak üzere "İFM Eylem Planı Çalıştayı" gerçekleştirilmesine rağmen güncel herhangi bir strateji belgesi veya uygulama planı dokümanı hazırlanmamıştır.

İşte bu koşullarda Plan ve Bütçe Komisyonunun gündemine "İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi" getirilmektedir.

Literatürde Finans merkezi fon arz ve talebinin karşılaştığı, uluslararası finans merkezi ise uluslar arası fon arz ve talebinin karşılaştığı kent olarak tanımlanmaktadır. Uluslar arası finansal hizmetler pastasından pay alabilmek rekabetçi finans merkezi olmaya bağlı bulunmaktadır.

"İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi"nde Kanunun amacı, Türkiye'nin finansal rekabet gücünü artırmak, finansal piyasalar ve ürün ve hizmetlerin gelişip derinleşmesine katkıda bulunmak, İstanbul Finans Merkezinin (İFM) önde gelen ulusal finans merkezlerinden biri olmasını sağlamak olarak açıklanmaktadır.

İFM'de gösterilecek faaliyetlerin, Türkiye'nin finansal hizmet ihracatına ve ülke ekonomisine önemli ölçüde katkı yapacağı öngörülmektedir.

2036 yılı itibarıyla, İFM'nin Türkiye'nin toplam finansal hizmet ihracatını yaklaşık 3 kat arttıracığı değerlendirilmektedir.

15 yıl içerisinde İFM'nin Gayri Safi Yurt İçi Hasılaya (GSYH) yapacağı toplam katkının ise 129 milyar ABD doları olacağı ve böylelikle Türkiye ekonomisine yıllık ortalama 9 milyar ABD doları katkı sunması beklenmektedir.

İFM ile birlikte ayrıca Türkiye'deki toplam iş gücüne 15 yıl içerisinde 102 bin ek istihdam sağlanması hedeflenmektedir.

Dünyanın dört bir yanındaki büyük finans merkezleri için rekabet edebilirlik ve sıralama değerlendirmeleri yapmak üzere hazırlanan ve sonucusu (GFCI 31) Mart 2022'de açıklanan GFCI sıralamasına göre İstanbul, Eylül 2021 sıralamasında 119

merkez arasında 61'inci iken bu yıl Mart sıralamasında 64'üncü sıraya düşmüştür.2014 yılında yapılan sıralamada ise İstanbul 48'inci sırada bulunuyordu.

Dünya'da finansal gelişmişlik endekslerinde öne çıkan ülkelerin hepsi, ABD Doları, Euro, İsviçre Frangı, Japon Yeni gibi güçlü para birimlerine sahiptir. Bu nedenle halen oldukça yüksek enflasyon ve kur riski taşıyan Türk Lirasının İstanbul'un küresel finans merkezi olmasını zorlaştırdığını kabul etmek gerekir.

Yapılan araştırmalarda dünyanın en önemli 10 finans merkezi sırasıyla Londra, New York, Singapur, Hong Kong, Zürih, Cenevre, Tokyo, Chicago, Frankfurt ve Sidney olarak belirlenmiştir.

İstanbul'un Finans merkezi haline gelebilmesi için yasadan önce, Türkiye'nin hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı, insan hakları, yolsuzluklarla mücadele gibi konularda çağdaş ülkelere yaklaşması gerekmektedir.

Tek adam rejiminin siyasi ve ekonomi politikalarıyla ilgili karar ve uygulamaları İstanbul'un finans merkezi olmasının önündeki en önemli engel niteliğindedir.

Gezi eylemlerine katılan yurttaşlarına hakaret eden bir Cumhurbaşkanı'nın ülkesine Finans Merkezi yasası çıkarıldı diye yabancı sermaye gelir mi?

Finans merkezi olmak güven ve istikrar gerektirir. Uluslararası finans merkezi olma her şeyden önce getirilerini maksimize etmek isteyen uluslararası finansal yatırımcıların ve fon gereksinimlerini en etkin bir şekilde karşılamak isteyen uluslararası fon kullanıcılarının ilgili finans merkezinin hizmetlerinden yararlanmayı tercih etmesine bağlıdır.

-İç politikada **faizle ilgili olarak Nas kavramına sığınılan ancak acil kaynak sıkıntısı nedeniyle son çare olarak Finans Merkezini bir an önce harekete geçirmek isteyen, Finans Merkezi-faiz- Nas üçgeni dolayısıyla yaman bir çelişki yaşayan siyasi erkin yönetiminde olduğu,**

-Türk lirasının değerini koruyamayan bir ekonomi yönetiminin var olduğu,

-Merkez Bankasının özerk olmadığı,

-Faizin baskılandığı, başarısız bir operasyonla döviz baskılamak amacıyla arka kapıdan 128 Milyar Dolarlık Merkez Bankası rezervinin satılarak, döviz rezervleri eritilen,

-İstatistikten sorumlu kamu kuruluşunun ekonomi ile ilgili rakamları makyajladığı,

-Hiper enflasyon koşullarının yaşandığı,

-Anayasa Mahkemesi Kararlarının uygulanmadığı, FATF kriterlerine göre Gri listeye alınan

-Hukukun Üstünlüğü Endeksinde 139 ülke arasından sondan 23. olan,

-İş ve yaşam koşulları nedeniyle gençlerinin göç ettiği

bir ülkeye Finans Merkezi yasası çıkarıldı diye yabancı sermaye gelir mi?

Ulusal parasının günde % 1-2 değer kaybettiği, ulusal parasının bir önceki yılın aynı dönemine göre % 100 değersizleştiği bir ülkede finans merkezi kurulması sorunları çözmez.

CDS puanının 700'leri aştığı bir ülkede sadece Finans Merkezi kurmak sorunları halının altına süpürmek ile eş anlamlıdır.

Uluslararası finans merkezi olmak basit bazı arsa ve bina yatırımlarının yapılması ile sınırlı değildir. Olayın ekonomik ve politik istikrar, toplumsal yaşamın dengeli olması, hukuksal düzenlemelerin finans merkezi olan kentte yaşamlarını sürdüren finansçı ve destek hizmetlerde çalışan profesyonellerin mesleki ve yaşamsal gereksinimlerini karşılayabilir düzeyde yeterli olması gerekliliği gibi başka boyutları da vardır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, SPK, BDDK, Ziraat Bankası, Vakıfbank gibi kamu bankalarının zoraki olarak İstanbul'a taşınması ile İstanbul Finans Merkezi kurulamaz.

Bu düzenlemeden de anlaşılmaktadır ki iktidar ekonomideki döviz krizini, tıpkı varlık barışında da olduğu gibi "gelsin de nasıl gelirse gelsin" mantığıyla aşmayı düşünmektedir. Yüksek vergi teşviği, ulusal mevzuattan muaf tutulma gibi ülke egemenliğini tehdit eden ve bir anlamda küresel zenginleşmeye katkı sunmak amacını taşıyan bu teklifi seçim öncesi kaynak ihtiyacını gidermek için kullanma amacındadır.

Ülkedeki mevcut yabancı sermayeyi dahi elinde tutamayan iktidar vergi avantajı sağlayarak yabancı sermayenin geleceğinin hayalini kurmaktadır.

Nas-faiz dilemmasına sıkışan bu iktidar döneminde, Bankacılık sektörü 2021 yılı karı 92.8 milyar TL. civarında gerçekleşmiştir.

Bankacılık sektörünün 2022 ilk dört aylık karı 98.2 milyar TL. iken 20,7 milyar düzeyinde gerçekleşen geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 375'lik müthiş bir artışa denk geliyor.

Bu karlar sadece Faize karşı olduğunu söyleyen bir iktidar döneminde gerçekleşmektedir.

İlk 3 ayda, ekonomik büyüme açısından en büyük sıçramayı yüzde 24,2 artışla finans sektörünün sağladığını da gösteriyor. Ancak bütün bunlar İstanbul Finans Merkezinin oluşumu için yetersizdir.

Finansal akımların belirli sınırların dışına taşarak global düzeyde olmaya başlaması ile gelişen global finansal hizmetler pastasından Türkiye'nin de yeterli pay alabilmesi tarihsel olarak en çok tanınan ve Türkiye'nin en büyük kenti ve halihazırda ulusal düzeyde finans merkezi olan İstanbul'un uluslararası bir finans merkezi olarak yeniden yapılandırılmasına bağlı bulunmaktadır.

Uluslararası finans merkezi olmak her şeyden önce küresel dünyanın istikrarlı bir üyesi olmaya, global gelişmelerle aynı düzeyde ve doğrultuda gelişme göstermeye, iç ve dış kamuoyunun güvenine, vatandaşların ve Türkiye'de çalışan, yaşayan Türkiye'de bulunan insanların mutlu olmalarına ve Türkiye'de yaşamaktan ve çalışmaktan memnun, huzurlu ve mutlu olmalarına bağlıdır.

1-Yasa teklifinin değerlendirilmesi:

Yaklaşık kırk yedi aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırıdır.

Türkiye'nin finansal rekabet gücünü artırmak, finansal piyasalar ve ürün ve hizmetlerin gelişip derinleşmesine katkıda bulunmak, uluslararası finans ve sermaye piyasalarına entegrasyonu güçlendirmek, bu sayede İstanbul Finans Merkezinin (İFM) önde gelen ulusal finans merkezlerinden biri olmasını sağlamak amacıyla hazırlandığı

ifade edilen "İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi", geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan ancak yaklaşık kırk yedi aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı tablosunun özellikleri taşıyan bir kanun teklifi konumunda bulunmaktadır.

6771 sayılı Kanun ile Anayasa'da yapılan değişiklikle bütçe kanunu dışında bütün yasa önerilerini hazırlama yetkisi, TBMM' üyelerine aittir. Ne var ki, yaklaşık kırk yedi aylık uygulama, değinilen anayasal düzenlemeye rağmen, TBMM'nin yasama yetkisini özerk bir biçimde kullanmadığını teyit etmiş bulunmaktadır. Öncelikle, genellikle TBMM'de birinci parti konumunda olan AK Partili vekillerin imzasını taşıyan yasa önerileri, aslında Saray ve/veya bakanlık bürokratları tarafından hazırlanmakta; bu durum, yasama sürecini inisiyatif aşamasında muvazaalı kılmaktadır. Kanun teklifini hazırlayıp (!) komisyona sunan milletvekili veya milletvekillerinin teklif metninin içeriğinden dahi habersiz olduğu, teklif metninde yer alan hükümlerin komisyonlara anlatım ve sunumunda çoğu kez güç duruma düştükleri, konuya ilişkin olarak bürokrasiden ve yürütmenin diğer kademelerinden kendilerine sağlıklı bir bilgi akımının sağlanamadığı müşahade edilmektedir.

Yasama çalışmalarının mutfağı niteliğindeki komisyonlar, bir tür yasak savma süreci olarak görülmekte; Genel Kurul'da ise, müzakere süreci işletilememekte; genellikle AKP-MHP (Cumhur ittifakı) üyesi vekillerin oyu belirleyici olmaktadır.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi(?) ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişiklikler ve "atanmış bakan" müessesesi kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilemekte, bu durum ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.'ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM'yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır.

İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 61 milletvekili arkadaşı tarafından hazırlanan (2/4478) esas numaralı "İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi"nin T.B.M.M.'ne sunulması ve Plan ve Bütçe komisyonunda görüşmesi sırasında

gözlemlenen tablo da maalesef yukarıdaki tespitlerimizi bir kez daha doğrular niteliktedir.

İstanbul Finans Merkezi (İFM), Ümraniye İlçesinde kurulmaktadır. Merkezin kurulduğu yerin sınırları değiştirilerek, Ataşehir'den ayrılıp Ümraniye'ye bağlanmıştır.

Kanun teklifine ekli krokide belirlenen bir alana ilişkin yönetim, imar ve hukuk gibi konularda uygulanacak rejimi belirleniyor. Merkezin, Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulacak özel hukuk hükümlerine tabi yönetici şirket tarafından kanun kapsamında verilen görev ve yetkileri kullanacağı öngörülmüştür. Bu yetkiler: bağımsız alan ve bölümlerin kiralanması, umumi hizmetlere ayrılmış yol, meydan, yeşil alan, park ve benzeri yerlere dair yönetim faaliyetlerini kapsamakta olup, 20 yıl boyunca yönetici şirket tekelinde olacaktır.

Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi, sevk ve idare merkezi olarak öngörülmüştür. Bir yandan, Merkezdeki birçok iş ve işlem, harçlar dahil birçok vergiden muaf tutulmuştur. Müesseselerde mecburi Türkçe kullanımına tabi olmama, sözleşmelerde hukuk seçimi serbestisi ve yabancı uyruklu istihdamı konusunda istisnai değerlendirilme gibi Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve yürürlükteki ulusal hukuk düzeni bakımından sorunlu çok sayıda ayrıcalıklar ve ayırık durumlar tanınmıştır.

Öte yandan, **İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) yetki alanında bulunması gereken parselasyon, kentsel tasarım projeleri gibi işlemleri yaptırma ve onaylama yetkisi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na verilmiştir.** Merkez alanı içerisindeki BDDK ve SPK mülklerinin tapu kaydının kurulacak özel şirkete geçirilmesi önerilmiştir. Kanun önerisi ile, bir tür "inşaat ve finans merkezi" karışımı niteliğinde ve Türkiye Cumhuriyeti hukuk düzeni ile bağdaşması zor özerk bir yapı oluşturulmuştur.

Yasa tekniği açısından; içerik ve biçimsel yönden sorunludur. İçerik olarak, birçok madde, bir yasa maddesinin öngörülebilir ve anlaşılabilir olma bakımından taşıması gereken özelliklerden yoksundur. Madde 3 bent 4 ve 5, bu açıdan tipik örnek olarak verilebilir.

"Mali serbest bölge" kurma amacını taşıyan ve Türkiye Cumhuriyeti hukuk düzeni bakımından çok sorunlu olan İFM yasa önerisinin **"yasa etki analizi"** bulunmaması, ciddi bir eksiklikler

Kanun Teklifinin bütünüün Anayasa'ya uygunluk açısından değerlendirilmesi yapılmamıştır.

Kanun Teklifinin tümünün Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde İçtüzük madde 38 uyarınca Anayasa'ya uygunluk incelemesi yapılmamıştır. Komisyon, muhalefet şerhinin devamında açıklanacağı üzere birden çok Anayasaya aykırı madde barındıran teklifin görüşmelerinde İçtüzük kapsamında üzerine düşen yükümlülüğü tam anlamıyla yerine getirmemiştir.

Anayasaya uygunluk incelemesi yapılmayan ve üstelik torba öneri tarzında hazırlanan ve kabul edilen yasalar, Anayasaya aykırıdır.

- İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmemiştir:

“Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.” (İçtüzük, md.38).

İçtüzüğün 38. maddesinin ilk fıkrasının komisyon için öngördüğü inceleme yükümlülüğü, teklif maddelerinin görüşülmesine geçilmeden ele alınması gereken bir önkoşul olarak düzenlenmiştir. Bu ön sorun çözülmeyen komisyon, görüşmelere başlayamaz. Bu yükümlülük, komisyona ait münhasır yetki olup, komisyon dışından kişi ve uzmanlar bu yetkiyi kullanamazlar. Komisyon, teklif metnini, Anayasa'nın sözüne ve özüne uygunluk açısından inceledikten sonra devam veya red kararını verir. Bu ise, teklif maddelerini görüşmeden önce bir ön karar şeklinde verilmelidir. Önkoşul ve ön karar, komisyon için çifte yükümlülük ve gerekliliktir.

Komisyonun bir diğer yükümlülüğü ise, inceleme alanına ilişkindir: Anayasa'ya uygunluk, hem sözü hem de özü açısından yapılmalıdır. Özellikle öze uygunluk, anayasal yorum yöntemlerini beraberinde getirir. Gerekçe, sadece red hali için değil, uygunluk durumu için de yazılması ölçüsünde, anılan yükümlülük ve gereklilik anlam ifade eder. Komisyondaki mevcut uygulama ise, tam tersi yöndedir: Komisyonlar, İçtüzük md.38'de öngörülen ve dört aşamadan oluşan yükümlülüğü yerine getirmek bir yana, Anayasa'ya uygunluk, gündem maddesi yapılmadan teklif metni bütünü ve madde görüşmelerine geçmiş bulunmaktadır.

Bir sonraki bölümde açıklanacağı gibi kanun teklifinde bulunan bazı maddeler yürürlükte bulunan anayasanın bazı maddeleri açısından sorun taşımaktadır.

Ayrıca kanun teklifinin ilk şeklinde bulunan ve bu merkezde inşa edilen B.D.D.K. ve S.P.K'ya ait taşınmazların yönetici şirket adına tescil edilmesi ile ilgili olan yürürlükteki anayasanın “hukuk devletini” düzenleyen 2. maddesine, mülkiyet hakkı güvencelerini düzenleyen 35. maddesine, özelleştirme (md.47) kurallarını düzenleyen 47. maddesine aykırı bulunan Geçici 2 madde hükmünün¹ muhalefet milletvekillerinin uyarısı üzerine verilen bir önerge ile teklif metninden çıkartılması bu konudaki eleştirilerimizin haklılığını kanıtlamaktadır.

Geçici 2 madde verilen önerge ile bir başka içerikle düzenlenmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonu, bu gerekliliği yerine getirmeden yasayı, değerlendirmeye başlamış ve tartışmalar, esas itibarıyla maddelere ilişkin olarak yapılmıştır. Hatırlatmak gerekir ki, Anayasa'nın üstünlüğünü düzenleyen Anayasa'nın madde 11/2'deki “Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz” kuralı, İçtüzük madde 38 gereklerine saygı gösterilmesi ölçüsünde anlam ifade etmektedir. Bu nedenle, Anayasa'ya uygunluk incelemesi bakımından İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmeden Komisyon tarafından kabul edilen teklif metni, yasa yapım usulüne aykırıdır.

İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 61 milletvekili arkadaşı tarafından hazırlanan söz konusu kanun teklifi 01.06.2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, aynı tarihte esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna sevk edilmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Komisyonun 02.06.2022 günü saat 11.00'da Plan ve Bütçe Komisyonunun yapacağı toplantının gündemine alındığı Plan ve Bütçe

---

¹ Geçici madde 2- (1)Mülkiyeti Sermaye Piyasası Kuruluna ait ekli (2) sayılı listede belirtilen taşınmaz ile mülkiyeti Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ait ekli (3) sayılı listede belirtilen taşınmaz, bedelsiz olarak tapuda re'sen yönetici şirket adına tescil edilir. Yönetici şirket adına tescil edilen taşınmazlar üzerindeki muhdesatm da bedelsiz ve hak sahiplerinin onayı aranmaksızın terkin gerçekleştirilir ve beyanlar hanesinde aidiyeti yönetici şirket adına olacak şekilde kaydedilir. Bu fıkra kapsamında yapılacak devir ve işlemler veraset ve intikal vergisinden, harçtan, döner sermaye bedellerinden ve düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

Komisyonu Başkanlığının 02.06.2022 tarih ve 13922241-130.02-1025508 sayılı yazıları ile komisyon üyelerine bildirilmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda gündeme alınıp görüşülmediği öğrenilmiştir.

TBMM İçtüzüğü'nün 23'üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İçtüzüğü'nün 34'üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tekliflerin ilgili tali komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de İçtüzükle uygun olacaktır.

TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenerek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır. Hatta bu düzenlemelerden bazıları bilahare Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa'ya aykırı bulunularak iptal edilmektedir.

Kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunun 08.06.2022 günü saat 11.00'da başlayan toplantısında yaklaşık 8 saatlik aralıksız bir çalışma süreci sonunda kabul edilmiştir.

Söz konusu kanun teklifi düzenleyici etki analizi yapılmadan T.B.M.M'ne sunulmuş, kanun teklifinin komisyonda görüşülmesi esnasında tüm maddelerle ilgili detaylı herhangi bir mali yük tablosu komisyon üyelerinin dikkatine sunulmamıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik "Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri" başlıklı 14'üncü maddesi, Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yükün, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanıp tekliflere eklenmesi ve sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

5018 sayılı Kanununun 14. maddesinde açıklanan hesaplamalar kanun tekliflerinin ve komisyonlarda görüşülmesine başlanılması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Söz konusu kanun teklifinin sivil toplum kuruluşlarının, sektör temsilcilerinin ve ilgili kamu kuruluşlarının geniş ölçüde görüşüne başvurulmadan acele ile hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Türk ekonomisi ve finans sektörü açısından kalıcı etkilere de sahip olan ve Türkiye'nin uluslararası finansal piyasalarda rekabet gücünü etkileyecek olan bu nitelikteki düzenlemelerin, acele ile kamuoyunda ve ilgili komisyonlarda yeterince tartışılmadan yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntemle, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve ilgili sivil toplum örgütlerinin kanunların hazırlık ve görüşülme aşamasında görüşlerinin alınmamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılmasına ve tartışılmasına sebebiyet verilmektedir.

Yürürlük ve yürütme dahil 12 madde ve 2 geçici maddeden oluşan yasa teklifinde yer alan maddeler Hazine ve Maliye Bakanlığını, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını, Ticaret Bakanlığını, Adalet Bakanlığını, İçişleri Bakanlığını, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve ilgili ilçe belediye Başkanlığını, Gelir İdaresi Başkanlığını, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme

Kurumunu, Sermaye Piyasası Kurumu Başkanlığını, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunu, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisini, Türkiye Varlık Fonunu ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonunun kendi ihtisas alanı ile ilgili olmayan konularla da ilgili olan aynı zamanda Türk ekonomisi ve finans sektörü açısından kalıcı etkilere de sahip olan söz konusu kanun teklifinin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe Komisyonunda alt komisyonda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan acele ile yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temeline dayalı yasa yapma mantığı, hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmakta, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "yasa"daki bazı hükümler bir önceki "yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Ayrıca bu yasama döneminde de daha önceki yasama dönemlerinde diğer yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, yasaların Meclis İhtisas Komisyonunun 91'nci maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artıracığı kanaatindeyiz.

Yeni bir sisteme geçilmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonunun çalışma usul ve esasları ile ilgili içtüzük değişikliklerinin yapılmaması dolayısıyla, kanun teklifinin komisyona sunulması ve komisyonda görüşülmesi sırasında, kanun tekliflerinin içeriğinin komisyonda teklif sahipleri tarafından sunulması ve savunulması, yürütmenin ve bürokratik görevlilerin söz konusu komisyon görüşmelerine katılım ve katkı düzeyinin belirsizliği nedeniyle, söz konusu kanun teklifi maddelerinin komisyonda iyice irdelenip değerlendirilmesi mümkün olmamıştır.

-Teklif Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas konusu ile ilgisi bulunmayan bazı kanunlarda yapılan değişiklikleri ihtiva ettiği halde ilgili tali komisyonların görüşleri alınmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin tümü ile ilgili olarak ilgili tüm meslek kuruluşlarının ve sektör temsilcilerinin görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır. Görüşlerini belirten sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine itibar edilmemiştir.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak diğer alakalı kamu kuruluşlarının görüşleri alınmamış.(veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin bazıları ile ilgili olarak tam ve kapsamlı bir etki analizi çalışması yapılmamıştır.

İstanbul'da Türkiye'nin finansal rekabet gücünü artırmak, finansal piyasalar ve ürün ve hizmetlerin derinleştirilmesine, firmalarımızın ucuz finansmana erişimini kolaylaştırmak, ülke ekonomisinin reel olarak büyümesine, kaliteli istihdam artışına katkıda bulunmak amacıyla; İstanbul'da, dünyada benzeri iyi örneklerinde olduğu gibi yasal zemini ve kurumsal çerçevesi sağlam bir şekilde oluşturulmuş, yönetim ve denetimi şeffaf bir Finans Merkezinin kurulmasını desteklemekteyiz.

Ancak, yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasada öngörülen olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle acele yasa yapma alışkanlığını genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuz kanaatiyle "Kanun Teklifinin" bütününe karşıyız.

2-Kanun teklifinin maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

Yürürlük ve yürütme dahil 12 madde ve 2 geçici maddeden oluşan asa teklifinin bazı maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize aşağıda yer verilmiştir.

2.1 Teklifin 1. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 1. maddesi, kanunun amaç ve kapsamını belirlemektedir.

Söz konusu maddede Kanunun amacı, Türkiye'nin finansal rekabet gücünü artırmak, finansal piyasalar ve ürün ve hizmetlerin gelişip derinleşmesine katkıda bulunmak, uluslararası finans ve sermaye piyasalarına entegrasyonu güçlendirmek,

bu sayede İstanbul Finans Merkezinin (İFM) önde gelen ulusal finans merkezlerinden biri olmasını sağlamak olarak açıklanmaktadır.

İstanbul Finans Merkezinde mevduat ve katılım fonu toplama, nakdi ve gayri nakdi kredi verme, saklama hizmetleri, faktöring, forfaiting, finansal kiralama işlemleri, sigortacılık, portföy işletmeciliği, yatırım danışmanlığı, sermaye piyasası borçlanma araçlarının ihracı, kitle fonlaması, proje finansmanı gibi ilgili mevzuatın izin verdiği veya yasaklamadığı her türlü finansal faaliyet yürütülecektir.

Kanunun aynı zamanda İstanbul Finans Merkezi alanını, İstanbul Finans Merkezinin yönetilmesine ve işletilmesine dair hükümleri, İstanbul Finans Merkezinde gerçekleştirilen faaliyetleri ve bu faaliyetlere dair teşvik, indirim, istisna ve muafiyetleri düzenlediği de bu maddede belirtilmektedir.

2.2 Teklifin 2. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 2. maddesinde bazı tanımlara ve kısaltmalara yer verilmektedir.

Ancak söz konusu maddede “katılımcı belgesi” ve “yönetici şirket” tanımları dikkat çekmektedir.

Maddenin 1. fıkrasının e bendinde yer alan tanımlamaya göre;

“Katılımcı belgesi: Katılımcıya ofis alanında yer alan ilgili bağımsız bölüm ve ortak alanlardan yararlanma imkanı veren; düzenlenmesine, askıya alınmasına ve iptal edilmesine ilişkin usul ve esasların uygulama yönetmeliğinde belirlendiği belgeyi”

İfade etmektedir.

Yine teklifin 3. maddesinde bu belgenin Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından verileceği hükmü yer almaktadır.

Maddenin 1 fıkrasının g bendinde yer alan tanımlamaya göre;

“Yönetici şirket: Bu Kanun kapsamında verilen görev ve yetkileri kullanmak üzere Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet gösteren anonim şirketi”

ifade etmektedir.

Maddenin komisyonunda görüşülmesi sırasında adı kanun teklifi maddesinde yer almamasına rağmen adı geçen şirketin Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan TVF İFM Gayrimenkul İnşaat ve Yönetim A.Ş. olduğu anlaşılmıştır.

Bu şirketin özgeçmiş ile ilgili bilgiler ise aşağıda özetlenmektedir.

7 Ekim 2016 tarih ve 2016/9429 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 4'üncü maddesinde belirtilen faaliyet konusu kapsamında Türkiye Varlık Fonuna bağlı olarak 2017 yılında "TVF Kobi Finansman Fonu" unvanlı alt fonun kurulması kararı alınmış, TVF Kobi Finansman Fonu'nun unvanı, 24 Eylül 2019 tarihinde tescil edilen Yönetim Kurulu Kararı ile TVF İstanbul Finans Merkezi Gayrimenkul Yatırım Alt Fonu (TVF İFM Alt Fonu) olarak değiştirilmiştir.

2019 yılında TVF İFM Alt Fonu, İstanbul Finans Merkezi Projesine yatırım yapmıştır. 1,3 milyon metrekarelik kullanılabilir alanı olan İstanbul Finans Merkezi Projesinin yaklaşık 465 bin metrekarelik kısmı proje, hafriyat, arsa bedelleri ve tamamlanan inşaat maliyetleri dahil olmak üzere 1,67 milyar TL karşılığında Eylül 2019'da devralınmıştır.

TVF İFM Gayrimenkul İnşaat ve Yönetim AŞ, Türkiye Varlık Fonu'nun 19 Eylül 2019 tarihli ve 2019/14 sayılı Yönetim Kurulu Kararı'na istinaden 21 Mayıs 2020 tarihinde her türlü inşaat projesi yapmak veya yaptırmak, İstanbul Uluslararası Finans Merkezi'nin yönetimi ve işletmesini gerçekleştirmek amacıyla kurulmuştur.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla TVF İFM Gayrimenkul Yatırım Alt Fonu'na ait olan İstanbul Uluslararası Finans Merkezi projesine dair yapılmakta olan yatırımlar, Türkiye Varlık Fonu'na ödenecek ilişkili taraflar borçları ve diğer ticari borçlar 2020 yılı içerisinde TVF İFM Yönetim AŞ'ye devrolmuştur. Ayrıca 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla İstanbul Uluslararası Finans Merkezi projesine ilişkin Türkiye Varlık Fonu'na ait olan arsalar da aynı tarih itibarıyla şirkete devrolmuştur.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında adı geçen şirketin adının neden açıkça madde metninde yer almadığı, adı geçen şirketin sermayesinin yüzde yüz Türkiye Varlık Fonuna ait olmasına karşın bu hususa neden madde metninde yer verilmediği, bu şirketin yabancılara satışının mümkün olup olmadığı, söz konusu şirketin özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet göstermesine karşın söz konusu İFM alanında bazı kamu otoriteleri tarafından kullanılacak yetkilerin adı geçen şirkete devredilmesinin sakıncaları olup olmayacağı konusundaki sorularımıza tatminkar yanıt verilmemiştir.

İlgili bölgede rayiç metrekare arsa birim fiyatlarının 1500 dolar civarında olduğu dikkate alındığında İFM alanında bulunan ve 3 milyon dört yüzbin metrekarelik bir

gayrimenkul alanının kiralanmasından da sorumlu olan söz konusu şirketin sadece kiralama faaliyeti dolayısıyla devasa bir kaynağa ulaşması muhtemel gözükmektedir.

Bu şirketin hali hazırda sermayesinin 211.751.000 TL olduğu ifade edilmiştir.

Komisyonunda yapılan açıklamalarda; SPK lisanslı firmalara yaptırılan değerlendirme sonucunda Türkiye Varlık Fonu uhdesindeki bu projenin değerinin 3.6 Milyar TL olduğu, 31.12.2021 itibarıyla yapılan değerlemede bu miktarın 19 Milyar TL.'ye ulaştığı, proje tamamlanırsa değerinin 23 Milyar TL.'ye ulaşacağı ifade edilmiş olmasına karşın, projenin 20212 ilan edilen maliyetinin 4.5 Milyar TL. olarak açıklanıp, daha sonra projedeki inşaatların birkaç kez neden tasfiye edildiği, bazı firmaların yapılan ödemelerle kurtarılmış olduğu hususuna ve bilahare projenin inşaatlarının iktidara yakın firmalara hangi ölçütler kullanılarak yeniden ihale edilmesine hiç değinilmemiştir.

Söz konusu şirket tamamen kamu kaynağı kullanmasına ve ileride daha fazla kamu kaynağı kullanacak olmasına rağmen Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 6 ve 8. maddesinde yer alan hüküm gereği Sayıştay Denetimine tabi değildir.

1.12.2020 tarihi itibarıyla sadece 14 kişi çalıştıran ancak şimdi 3 milyon dört yüzbin metrekarelik bir alanın yönetiminden sorumlu olacak söz konusu şirkete eleman temininin de hangi usullerde yapılacağı konusundaki sorularımız da yanıtız kalmıştır.

Türkiye Varlık Fonu ile ilgili 2019 Denetim Raporlarında bu şirkete devr olunan ve bir önceki yılki Bağımsız Denetim Raporlarında 31.12.2019 tarihi itibarıyla TVF İFM Alt Fonuna ait Toplam Varlık ve Toplam Yükümlülük rakamı olan 1.905.21.573 TL.'nin bu yıl düzenlenen Türkiye Varlık Fonu ile ilgili 2020 yılına ait Denetim Raporunda 2019 yılı için 3.742.202.573 TL. olarak revize edilmesinin nedeni anlaşılamadığı ve durumun nereden kaynaklandığı yönündeki sorularımız da yanıtlanmamıştır.

Yönetici şirket, "Bu Kanun kapsamında erilen görev ve yetkileri kullanmak üzere Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet gösteren anonim şirket" olarak tanımlanmakla birlikte, şirket statüsüne sahip olan TVF'nin bu yetkisi, özel hukuk tüzel kişiliği olarak hukuki statüsü ile bağdaşıp bağdaşmadığı noktası bakımından tartışmalıdır.

2.3 Teklifin 3. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin “Alan ve katılımcı belgesi” başlıklı bu maddesinde İstanbul Finans Merkezinin sınırları kanuna eklenen koordinat ve krokilerle belirlenmektedir.

Gereğe göre Finans Merkezi 3,4 milyon metrekare üzerine kurulu bulunmaktadır. Projede 1,5 milyon metrekare kiralanabilir alanı bulunuyor ve projenin yüzde 50’si Türkiye Varlık Fonuna aittir.

Ayrıca, merkez içerisinde yer alacak finansal faaliyet dışındaki alanlarda faaliyet gösterecek işletmeler, bu kanunla sağlanan vergi ve teşviklerden yararlanamayacaktır.

Ofis alanında faaliyet gösterecek katılımcılara Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından katılımcı belgesi verilecektir.

Ofis alanında faaliyet göstermek üzere” katılımcılara Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından katılımcı belgesi verilmesi öngörülmekle birlikte, “ofis alanı” ile İFM “alanı”nın mı kastedildiği belli değildir. Bu itibarla, bent 3, hukuk devleti gerekleri (Any., md.2) açısından sorunludur.

Bu aşamada Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisinin kuruluş ve işleyişi ile ilgili bazı hususların hatırlatılmasında yarar gözükmektedir.

Cumhurbaşkanlığı finans Ofisi 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 525 ve müteakip maddelerine göre kurulmuştur .Finans Ofisinin görevleri anılan kararnamenin 527/C maddesinde yer almaktadır.

(1) Finans Ofisinin görevleri şunlardır:

a) Ulusal ve uluslararası bankacılık ve finans sektörünü izlemek ve analizler yaparak raporlamak.

b) Türkiye'nin finans piyasaları içindeki konumunu raporlamak.

c) Finansal kaynakların çeşitlendirilmesi ve uluslararası fonların Türkiye'ye gelmesini sağlayıcı çalışmalar yapmak.

ç) İstanbul Finans Merkezi projesini yürütmek ve gelişmeleri takip etmek.

d) Cumhurbaşkanınca verilen diğer görevleri yapmak.”

Bu ofiste; Finansal Stratejiler ve Analiz Dairesi Başkanlığı, Katılım Finans Dairesi Başkanlığı, İstanbul Finans Merkezi Dairesi Başkanlığı, Yurtdışı Faaliyetler Dairesi

Başkanlığı, Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı adı altında Daire Başkanlıkları bulunmaktadır.

Bu ofiste çalıştırılacakların sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemeleri Cumhurbaşkanınca tespit edilecektir.

Bu ofisin bütçesi genel bütçeden Cumhurbaşkanlığı bütçesine konulacak ödenek ve Ofis tarafından ücret karşılığı sağlanabilecek çeşitli hizmetler karşılığında elde edilecek gelirler, Gerçek ve tüzel kişilerden sağlanan yardım ve bağışlardan oluşacaktır.

Ofis bütçelerinin gelir, gider ve muhasebesine ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenecektir.

Bu Ofis bütçesi Sayıştay ve TBMM'nin denetimi dışındadır.

Söz konusu belgenin devletin bunca kuruluşu varken (BDDK,SPK, Siğorta Denetleme Kurumu, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Merkez Bankası vb) bu Ofis tarafından verilmesinin nedeni anlaşılamaktadır.

Maddenin Komisyonda görüşülmesi sırasında bu konuda yönelttiğimiz sorulara cevap alınamamıştır.

Bu Ofisin katılımcı belgesini verirken ücret alıp almayacağı, Bu ücretin nasıl saptanacağı, bu miktara kimin karar vereceği, bu ücretin kanuni bir dayanağının olup olmadığı, bunun için bir yasal düzenlemenin gerekli olup olmadığı,katılım belgesi karşılığında alınacak ücretin Ofisin kendi gelir hesaplarına mı yoksa Merkezi Bütçenin B işaretli Cetveline mi gelir yazılacağı, Cumhurbaşkanlığındaki Finans Ofisinin bu görevi üstlenecek yeterlilik ve kapasite olup olmadığı, bu Ofiste kaç kişinin istahdam edildiği, bunların KPSS yoluyla mı yoksa özel mülakatla mı göreve başlatıldıkları, bunların ünvanların ne olduğu vb. sorularımız da yanıtlanmamıştır.

Cumhurbaşkanlığındaki bu ofisler devlette paralel örgütlenmelerdir. Faaliyetten asıl olarak sorumlu olan kamu kurum ve kuruluşunun işine karışmakta, uygulamayı yönlendirmeye çalışmaktadırlar.

Maddenin 3 fıkrasında yer alan düzenleme ile, “Ofis alanında faaliyet göstermek üzere” katılımcılara Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından katılımcı belgesi verilmesi öngörülmekle birlikte, “ofis alanı” ile İFM “alanı”nın mı kastedildiği belli

değildir. Bu itibarla, bu düzenleme 3, hukuk devleti gerekleri (Any., md.2) açısından sorunlu bulunmaktadır.

Maddenin 4. fıkrası ile, çok geniş bir yönetmelikle düzenleme alanı öngörülmeyle birlikte, yönetmeliği çıkaracak makam belirtilmiş değildir. Bununla birlikte, 4. Fıkranın yazılış tarzından yönetmeliğin Cumhurbaşkan tarafından çıkarılacağı tahmin edilebilir olsa da, bu yazım tarzı, yasa tekniğine uygun olmayıp, hukuk devleti gerekleri (Anayasa madde 2) açısından sorunludur.

Kaldı ki, yönetmelik düzenlemesi ile ilgili makama tanınan çok geniş ve kapsamlı yetki, keyfi kullanıma ve finans çevreleri arasında ayrımcılık yaratmaya elverişli olup, Anayasa madde 10 (eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı) ve 48 (özel girişim özgürlüğü) açısından sorunludur.

Bu itibarla İFM, adına karşın, **Cumhurbaşkanlığı Finans Merkezi** görünümüyle bir tür Cumhurbaşkanlığına doğrudan bağlı, ama yer olarak İstanbul'da faaliyet gösteren finans merkezi olup, hukuki statü ve nitelik olarak Anayasa düzleminde bir hukuki kategori olarak nitelenmesi zordur.

2.4 Teklifin 4. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin " Tek Durak Büro" başlıklı bu maddesiyle, Merkezde faaliyette bulunacak katılımcıları, faaliyetlerine ilişkin, izin, ruhsat, lisans ve benzeri onay başvuruları, çalışanlarla ilgili işlemler için kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili birimlerinden oluşan bir tek durak büro oluşturulacaktır.

Büroda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği, Hazine ve Maliye, İçişleri ve Ticaret Bakanlıklarının veya bunlara bağlı birimlerin ve ilgili ilçe belediyesinin temsilcileri yer alacaktır.

Buradaki düzenlemede,, belediye temsilcilerinin yer alması için "bakanlıklarca gerekli görülme" koşulunun geçerli olup olmadığı hususunda bir belirsizlik vardır.

Söz konusu merkezle ilgili olarak yapılması gerekli bazı işlemlerle yetkili ve sorumlu olan İstanbul Büyükşehir Belediyesi ismine madde metninde yer verilmemesinin nedeni anlaşılamamıştır, Bu konudaki sorularımız da yanıtız kalmıştır.

Maddenin 3. Fıkrası hükmüne göre; İFM'de gerçekleştirilecek iş ve işlemlerin tek elden takibini yapmak ve tek durak büroda yer alan kamu kurum ve kuruluşları

arasındaki koordinasyonu sağlamak amacıyla tek durak büro, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından sevk ve idare edilecektir. İhtiyaç duyulması halinde farklı bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları da tek durak büroya dâhil edilebilecektir. Tek durak büronun işleyişine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliğinde düzenlenecektir.

Söz konusu büronun yönetiminin , devletin bu konuda görevli ve deneyimli çok çok sayıda kuruluşu olmasına karşın; taşra teşkilatı olmayan Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisine bırakılmasının nedeni de anlaşılabilir değildir.

3. fıkradaki düzenlemede tek durak büronun işleyişine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliği ile düzenlenir” denilmektedir. Ancak, yönetmeliği hangi birimin çıkaracağı belli değildir. Oysa, Anayasa madde 124, yönetmeliği çıkarmaya yetkili kurum ve kuruluşları üç kalemde saymaktadır.² Bununla birlikte, yönetmelik makamının belirlenmemiş olması, Anayasa madde 124’e aykırılık oluşturmaktadır.

2.5 Teklifin 5. maddesinin değerlendirilmesi:

Bu maddeyle, “finansal hizmet ihracatının” tanımı yapılıyor. Buna göre İFM’de finansal faaliyet gösteren kuruluşların yurt dışında yerleşik kişilere sundukları finansal hizmetler, hizmetten nihai olarak yurt dışında faydalanılması koşuluyla, **finansal hizmet ihracatı olarak** değerlendirileceği konusunda düzenleme yapılmaktadır.

Katılımcıların, kendi ad ve hesaplarına yaptıkları türev işlemler, kendi portföyleri için varlık alım-satımları, yurt içindeki yerleşiklerin tasarruflarını yurt dışına transferleri finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilmeyecektir.

2.6 Teklifin 6. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesi ile katılımcılara finansal hizmet ihracatı kapsamında; %75 kurumlar vergisi istisnası, banka ve sigorta muameleleri vergisi istisnası ile damga

---

² Yönetmelikler Madde 124 – Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler.
Hangi yönetmeliklerin Resmî Gazetede yayımlanacağı kanunda belirtilir

vergi ve harç istisnası sağlanmaktadır. Katılımcıların yurtdışında çalışma deneyimi olan personeline ise kısmi gelir vergisi istisnası getirilmektedir.

Maddenin birinci fıkrası ile finansal hizmet ihracatı kapsamında elde edilen kazançların %75'inin kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurum kazancından (beyanname üzerinde) indirilmesi düzenlenmektedir. Burada yalnızca finansal hizmet ihracatı kapsamındaki faaliyetlere istisna ve indirim tanınmaktadır.

(Hizmet ihracatına ilişkin düzenlemeler KDV Kanununda yer almaktadır. Temelde “yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetleri” kapsamaktadır. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgahı, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubelerini ifade eder. Bir hizmetin yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmet sayılabilmesi için; hizmetler yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalı ve hizmetten yurt dışında faydalanılmalıdır)

Katılımcıların, faaliyet maliyetlerini azaltmak ve rekabetçi olmalarını sağlamak amacıyla, sadece finansal hizmet ihracatı kapsamındaki faaliyetleri ile bu faaliyetler nedeniyle lehe alınan paralar BSMV'den istisna tutulmaktadır. *(Banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) bankalar ile sigorta şirketlerinin faaliyetleri sırasında hesaplanan bir işlem vergisidir. KDV mükellefi olmayan bankalar ve sigorta şirketleri bakımından KDV'nin alternatifidir.)*

Ayrıca katılımcıların finansal faaliyet ihracatı kapsamındaki faaliyetleri ve bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar, damga vergisi ve bu kâğıtların kullanıldığı işlemlere özgü harçlardan istisna tutulmaktadır.

Bu fıkra da yer alan düzenleme tarzı, eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı (md.10) ile çalışma ve özel girişim özgürlükleri (md.48) bakımından anayasal düzlemde sorunludur.

Maddenin ikinci fıkrası ile katılımcıların İFM'de istihdam edeceği personelin ücretlerinin belirli bir kısmına yönelik gelir vergisi istisnası getirilmektedir. (Yurt dışında en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde %60; en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde ise %80 oranında. Bu istisna, İFM'de çalışmaya başlamadan önceki son üç yılda Türkiye'de çalışmamış olan personelin için geçerlidir.)

Muafiyet öngören söz konusu düzenleme, Anayasa'nın kanun önünde eşitlik ilkesini öngören 10. maddesini ihlal ettiği gibi Anayasa'nın madde 73'. addesinde

öngörülen “Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.” hükmüne aykırı görülmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrası ile İFM'de yer alan taşınmazların kiralanması işlemleri her türlü harçtan ve bu işlemler için düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisna tutulmaktadır.

Bu fıkradaki düzenlemenin de Anayasa'nın 73. maddesi açısından değerlendirilmesi gerekmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrası ile uluslararası şirketlerden, en az üç ülkede faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezlerinin faaliyetleri açısından da maddede düzenlenen istisna ve muafiyetlerin uygulanması amaçlanmaktadır.

2.7 Teklifin 7 maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin “ortak düzenlemeler” başlıklı maddesinin 1. fıkrasıyla; İFM'de faaliyette bulunan katılımcıların Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın defter ve belgeleri yabancı para birimiyle tutabilmesine yönelik olarak Hazine ve Maliye Bakanlığına düzenleme yapma yetkisi verilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası ile katılımcıların kendi aralarında ve İFM'de gerçekleştirdikleri ve yürüttükleri hizmetlere yönelik tutmakla yükümlü oldukları belgeler ile defterlerin İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanununun 1 inci ve 3 üncü maddelerinin kapsamı dışında değerlendirileceği düzenlenmiştir. Böylelikle İFM'de faaliyet gösteren katılımcılara, yabancı dilde kayıt tutma serbestisi sağlanmaktadır.

İkinci fıkrada ;öngörülen “*genel dil istisnası*”, Resmi “dili Türkçedir” kuralı (Anayasa md.3) açısından tartışmalı ve sorunlu olup, düzenleme şekli, açıklığa kavuşturulmalıdır.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında, iktidar partisi sözcüleri tarafından yapılan açıklamalarda; maddenin 1 ve 2. Fıkrasında yer alan hükümlerin benzerinin Vergi Usul Kanunu ve Serbest Bölgeler Kanununda da varlığından bahsedilerek söz konusu düzenlemelere bir haklılık kazandırılmak istenilmiştir. Oysa 213 sayılı Vergi Usul

Kanununda bu konu ile ilgili olarak yer alan 215. Maddesinde yer alan düzenleme aşağıdaki gibidir.

Madde 215- . *Bu1 Kanuna göre tutulacak defter ve kayıtların Türkçe tutulması zorunludur. Ancak, Türkçe kayıtlar bulunmak kaydıyla defterlerde başka dilden kayıt da yapılabilir. Bu kayıtlar vergi matrahını değiştirmeyecek şekilde tasdik ettirilecek diğer defterlere de yapılabilir.*

2. a) *Kayıt ve belgelerde Türk para birimi kullanılır. Belgeler, Türk parası karşılığı gösterilmek şartıyla, yabancı para birimine göre de düzenlenebilir. Şu kadar ki yurt dışındaki müşteriler adına düzenlenen belgelerde Türk parası karşılığı gösterilme şartı aranmaz.*

b) *İlgili dönem defter tasdik tarihi itibarıyla ödenmiş sermayesi (yurt dışında kurulan şirketlerin Türkiye'ye ayrılan ödenmiş sermayesi) en az 100 milyon ABD Doları ya da muadili yabancı para karşılığı Türk Lirası ve sermayesinin en az % 40'ı ikametgâhı, kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kişilere ait olan işletmelere, kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına Cumhurbaşkanınca izin verilebilir. Cumhurbaşkanı, bu had ve nispeti sektörler itibarıyla ayrı ayrı yarısına kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya yetkilidir. Bu şartların ihlâl edildiği hesap dönemini izleyen hesap döneminden itibaren Türk para birimine göre kayıt tutma zorunluluğu başlar....”*

Örnek verilen serbest bölgeler ile ilgili düzenlemeler, serbest bölgelerin vasıflarının tamamen farklı olması nedeniyle konu ile ilgisiz kalmaktadır.

Zira Serbest Bölgeler Kanununun 6. maddesinde³ serbest bölgeler Türkiye Gümrük Bölgesi dışında kabul edilmektedirler, bu bölgelerde Gümrük ve kambiya mevzuatına dair mevzuat hükümleri uygulanmamaktadır.

---

³ “Serbest bölgeler, Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber; yer ve sınırları Cumhurbaşkanınca belirlenmiş, serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin ve kambiyo mevzuatının uygulanması bakımından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen ve serbest dolaşımdaki eşyanın bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı yerlerdir.

Maddenin üçüncü fıkrası ile katılımcıların kendi aralarında İFM' de yürüttükleri faaliyetler kapsamında özel hukuka tabi her nevi işlem ve sözleşmelerde, ilgili katılımcıların tabi olduğu mevzuat hükümlerine aykırı olmamak şartıyla, serbestçe hukuk seçimi yapabilecekleri öngörülmektedir.

Üçüncü fıkrada öngörülen “*serbestçe hukuk seçimi*” olanağı, kapsam belirsizliği nedeniyle, hukuk devleti (md.2) ve Anayasa'nın üstünlüğü (md.11) açısından sorunlu görünmektedir. Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında “serbestçe hukuk seçimi” ifadesinin ne anlamda bu metne yerleştirildiği, bunun çoklu hukuk seçimi anlamına gelip gelmediği konusundaki sorularımıza tatminkar cevaplar verilmemiştir. Bu konuda da Astana ve Dubai uygulamasının örnek alındığı anlaşılmaktadır.

Bu düzenlemelerden katılımcılar ile birlikte en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri de faydalanabilecektir.

2.8 Teklifin 8. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 8. maddesi ile IFM'de yer alacak katılımcıların ve en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezlerinin bünyesinde yabancı personel istihdamının 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununda belirtilen istisnai düzenlemeler kapsamında gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

6375 sayılı Kanun gereğince yabancılara çalışma izni verilmesinde istisnai olarak çalışma izni verilebilecek yabancılar tanımlanmıştır. Kanunun çalışma izni verilmesine ilişkin diğer maddelerinde belirlenen usul ve esaslar ile belirlenen şartlara tabi olmaksızın çalışma izninin istisnai olarak verilebileceği yabancılar arasına İFM'de yer alacak katılımcılar ile en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezlerinde çalışan yabancılar eklenmektedir.

Çalışma izninin istisnai olarak verilmesinde 6375 sayılı Kanunun ölçütleri, ekonomik veya bilimsel olarak önemli düzeyde yatırım yapan yatırımcının kendisi, bilim insanı, yazar, sporcu ve sanatçıların Türkiye'ye gelmesini özendirmek için, Türk soylular veya evlilik yoluyla Türkiye'de yaşayanlar, AB üyesi ülke vatandaşlarına

tanınan ve çalışma izni başvurusu ve değerlendirilmesinde, çalışma izni başvurusunun reddinde ve çalışma izin türlerinde istisnai düzenleme yapılması öngörülmektedir.

Yapılan bu düzenlemenin objektif bir nedeni bulunmamakta, bir teşvik unsuru olarak yapılan bir düzenleme şeklinde değerlendirilmektedir..

2.9 Teklifin 9. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle, İFM'deki plan, parselasyon, arsa arazi düzenlemesi, kentsel tasarım projeleri ve benzeri işleri yapma yaptıрма ve onaylama yetkisi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına verilmektedir.

Maddeye göre İFM'de bulunan taşınmazlar, yalnızca projesinde ve yönetim planında belirlenen amaçlar için kullanılabilir.

İFM'de her tür ve ölçekteki, mekânsal ve parselasyon planları, arsa ve arazi düzenlemesi, jeolojik ve jeoteknik etüt, mikro bölgeleme, harita ve kentsel tasarım projelerini yapmaya, yaptırmaya ve onaylama yetkisi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına verilmektedir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesinin bu alanlarda dışlanması, söz konusu düzenlemeyi Anayasa'nın 2, 23 ve 127 maddeleri açısından sorunlu hale getirmektedir.

2.1 Teklifin 10. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle, Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

Yasanın uygulanmasına ilişkin hemen hemen tüm usul ve esasların yönetmeliğe bırakılması, yasa etki analizi yokluğu nedeniyle oldukça geniş ve belirsiz bir düzenleme alanına işaret etmektedir ve hukuki belirlilik alt ilkesini içeren hukuk devleti ilkesi (Anayasa, md.2) açısından sorunludur.

2.11 Teklifin Geçici 1. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesinde yer alan hükümlerle, teklifin 6. maddesinde yer alan kurumlar vergisi istisnası 2032 yılına kadar %75 yerine %100 olarak uygulanacaktır. Katılımcılar 5 yıl boyunca finansal faaliyet harçlarından istisna tutulacaktır.

Madde ile İFM'nin faaliyete geçtiği ilk dönemde, taşınmaları teşvik etmek ve İFM'yi küresel ölçekte rekabetçi kılmak amacıyla katılımcı belgesi almış finansal faaliyet gösteren kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki faaliyetlerden 2022 ila 2031 yılları arasında elde edilen kazançlar için kurumlar vergisi indirim oranının %100 olarak uygulanması düzenlenmektedir.

Komisyonunda maddenin dörüşülmesi sırasında yapılan açıklamalardan bu konuda Astana ve Dubai modellerinin seçildiği anlaşılmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrası ile İFM'de faaliyet gösterecek olan finansal kuruluş niteliğindeki katılımcılar bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl süre ile finansal faaliyet harçlarından muaf tutulmaktadırlar. *(Harçlar Kanunu 8 Sayılı Tarife XI. Bölüm- Finansal faaliyet harçları; 32.987 TL ile 954.611 TL arasında değişmektedir.)*

İlave muafiyetler, oranlar ve zaman olarak ölçüsüz olup, Anayasa'nın 2. Maddesinde tanımını bulan "hukuk devleti ilkesi" ve 73. Maddede yer alan "Vergi ödevi, vergi yükümlülüğü" açısından sorunlu bulmaktayız.

2.1 Teklifin Geçici 2 maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin ilk halinde 3 .maddenin 3. fıkrasında ve 9. maddenin 2. fıkrasında yer alan yer alan düzenlemeler teklifin görüşülmesi sırasında verilen önerge ile Geçici madde haline getirilmiştir.

Bu düzenleme ;

"GEÇİCİ MADDE 2- (1) İFM'de tüm altyapı ve üstyapının işletilmesi, yönetilmesi, bağımsız bölümlerin ve alanların kiralanması ile kamuya ait olan ve imar planında belirlenen fonksiyonlar doğrultusunda ilgili kurumlara tahsis edilmiş alanlar hariç olmak üzere umumi hizmetlere ayrılmış yol, meydan, yeşil alan, park ve benzeri yerlere dair her türlü yönetim faaliyeti 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından gerçekleştirilir.

(2) 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkiler İFM'de bulunan taşınmazlar açısından 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından kullanılır"

hükümünü taşımaktadır.

Bu düzenleme ile, Merkez, 20 yıl süreyle Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulacak yönetici şirket tarafından yönetilecektir. 20 yıllık sürenin Kat Mülkiyeti Kanunu gereğince sınırlandırıldığı Komisyon görüşmelerinde ifade olunmuştur.

20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından gerçekleştirilecek faaliyetler ve belediyelerin görev ve yetki alanlarındaki faaliyetlerin belli ölçülerde örtüşme ihtimali bulunmakla birlikte, bu alanlarda belediye yönetimlerinin görev ve yetki sahibi olup olmayacakları belli değildir. Bu itibarla, fıkra 3, hukuk devleti (Anayasa md.2) ve yerel özerklik (Anayasa md.127) bakımından anayasal düzlemde sorunlu gözükmemektedir.

Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkiler İFM'de bulunan taşınmazlar açısından 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından kullanılacaktır.

Sonuç olarak; İstanbul'da Türkiye'nin finansal rekabet gücünü artırmak, finansal piyasalar ve ürün ve hizmetlerin derinleştirilmesine, firmalarımızın ucuz finansmana erişimini kolaylaştırmak, ülke ekonomisinin reel olarak büyümesine, kaliteli istihdam artışına katkıda bulunmak amacıyla; İstanbul'da, dünyada benzeri iyi örneklerinde olduğu gibi yasal zemini ve kurumsal çerçevesi sağlam bir şekilde oluşturulmuş, yönetim ve denetimi şeffaf bir Finans Merkezinin kurulmasını desteklemekteyiz.

Ancak, Genel değerlendirme bölümünde açıklanan sakıncaları ve eksiklikleri içermesi, olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarında yeteri kadar tartışılmadan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirmek suretiyle yasa yapma alışkanlığını, genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuzdan **teklifin bütününe**; 1 ve 2'nci bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de “İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi”nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

Bülent Kuşoğlu
Ankara
Emine Gülizar Emecan
İstanbul

Abdüllatif Şener
Konya
Cavit Arı
Antalya

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
Süleyman Girgin
Muğla

MUHALEFET ŞERHİ

2/4478 Esas Numaralı İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi'ne ilişkin muhalefet şerhimiz ektedir.

Genel Değerlendirme

AKP-MHP Koalisyonu, Türkiye halklarının gündeminde olan açlığı, yoksulluğu, geçim sıkıntısını, yüksek enflasyonu, borçlanarak yaşamak zorunda bırakan derin yoksullaşmayı, fahiş kira artışlarının getirdiği barınma sorununu, hayat pahalılığını gün geçtikçe daha da derinleştiren günlük zam haberlerini göz ardı ederek toplumdan tamamen kopmuş bir iktidar olduğunu bu yasa teklifiyle bir kez daha göstermiştir. TBMM'nin yasama rolünün sürekli olarak iktidarın çıkarlarına hizmet edecek şekilde kullanılmasıyla toplumun tüm kesimlerini kapsayacak yasaların çıkarılmasının önüne geçilmektedir. AKP-MHP koalisyonu, açlık sınırının altında gelire geçirmek zorunda bırakılan asgari ücretli milyonlarca emekçiye, sefalet maaşlarına mahkum edilen emeklilere, milyonlarca işsize, tarlasına gübre atamayan ve borç batağında olan çiftçilere, ataması yapılmayan öğretmenlere, borç batağında olan ve sattığını aynı fiyatla yerine koyamayan esnaflara, KYK borçlusu olup hacze düşmüş yüzbinlerce üniversite mezunu gence, emekli olma hakkı gasp edilen EYT'lilere yönelik mağduriyetleri giderecek kanuni düzenlemeleri hayata geçirmek yerine, getirdikleri yasayla Türkiye'yi içerisine sürükledikleri derin ekonomik krizin daha da kronik bir hal almasına hizmet etmeye devam etmektedirler. İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi, Türkiye'nin içerisinde bulunduğu ekonomik buhranın, sınıfsal eşitsizliklerin ve gelir dağılımı adaletsizliklerinin kaptüs olarak cisme bürünmüş halidir. Çünkü bir yanda açlık, yoksulluk ve sefalet içerisinde hayatta kalmaya çalışan milyonlar varken diğer yanda vergi afları, teşvikler, Kur Korunmalı Mevduat Sistemi aracılığıyla sağlanan garantili faiz geliri ile zenginliklerine zenginlik katan yandaşlar, şirketler ve bankalar bulunmaktadır. Ancak açıkça görülmektedir ki; toplumsal gerçekliği manipüle ederek Türkiye halklarına bambaşka bir hikaye anlatan Saray ve çevresi, sadece kendisine hizmet eden muhteşem bir iktidar tekeli yaratmış, toplumdan ve sorunlarından kopmuştur. İktidar,

bir avuç zengini daha fazla zenginleştirme aparatı haline gelmiştir. Bu yasadan da görüldüğü üzere Saray'ın gündeminde açlık ve yoksulluk, emekçiler, çiftçiler, gençler ve kadınlar yoktur.

Halkın Gündemi Açlık, Yoksulluk ve Geçim Derdi

Halkın derdi geçim sıkıntısı, hayat pahalılığı, enflasyon canavarı, işsizlik, yoksulluk, sefalet ve açlık iken Saray'ın derdi ise sermaye ve zenginlerdir. Ülkede her geçen gün yoksulluk derinleşmektedir. 2022 yılı asgari ücreti, zam ilanının üzerinden 6 ay geçmişken iğneden ipliğe her şeye gelen zam sağanağı nedeniyle erimiştir. Asgari Ücrete yapılan yüzde 50'lik zammı öve öve bitiremeyen ve kocaman bir lütufmuşçasına propaganda malzemesi haline getiren AKP iktidarı, gelen zamlar sonrasında Asgari Ücrete yapılacak zam konusunda önce Temmuz ayını işaret etmiş olsa da daha sonra AKP Genel Başkanı zam için 2023 yılı Ocak ayının beklenilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Ancak Türkiye ekonomisinin çöküşü ile bir kira bedelini bile karşılayamayacak hale gelen asgari ücretin 6 ay daha sabit kalması kabul edilebilir değildir. Asgari ücretle çalışmak zorunda kalan milyonlarca emekçinin de zamlar karşısında 6 ay daha dayanması mümkün değildir. Öyle ki Türk-İş'in yıllardır düzenli olarak yaptığı "*Açlık ve Yoksulluk Sınırı Araştırması*"na göre Mayıs 2022 için Türkiye'de açlık sınırı 6 bin 17 liraya yükselmiştir. Yani dört kişilik bir ailenin en temel ihtiyaçlarını karşılaması/aç kalmaması, sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı asgari ücretten yaklaşık 2 bin lira daha fazladır. Yine aynı araştırmaya göre, gıda harcamalarına konut (kira, elektrik, su, yakıt), giyim, sağlık, ulaşım, eğitim ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer giderler de eklendiğinde bu tutar aylık 19 bin 602 liraya yükselmiştir. Yani dört kişilik bir ailenin insanca bir yaşam sürmesi için gereken minimum tutar, bir diğer deyişle yoksulluk sınırı, asgari ücretin yaklaşık 5 katıdır. Asgari ücretin en temel beslenme ihtiyaçlarını dahi karşılayamıyor olması asgari ücretle çalışan yaklaşık 10 milyon emekçinin "çalışan yoksul" haline geldiğini, dahası açlık sınırının altında bir hayata mahkum edildiğini ortaya koymaktadır.

Diğer yandan; 3 Haziran 2022 tarihinde TÜİK tarafından açıklanan Mayıs ayı enflasyon rakamlarına göre; yıllık tüketici enflasyonu % 73, yıllık üretici enflasyonu % 132'nin üzerine çıkmıştır. Bağımsız araştırmacıların oluşturduğu ENAG'ın yaptığı açıklamaya

göre ise yıllık tüketici enflasyonu %160.76 olarak gerçekleşmiştir. TÜİK'in Mayıs ayı enflasyonu ise sadece yüzde 2.98'dir. Oysa Dünya Gazetesi yazarı Alaattin Aktaş'ın belirttiği üzere sadece gıda grubunda mayıs ayı artışı % 14 seviyesinde gerçekleşmiştir. Böylece gıdadaki yıllık artış % 120'ye yaklaşmaktadır. Tek başına bu veri bile yıllık enflasyonun yüzde 73 olarak gerçekleşmesini imkansız kılmaktadır çünkü reel geliri azalan yurttaşlar zorunlu olarak önceliği gıda harcamasına vermektedir. Gündelik hayatta piyasada karşılaşılan rakamlar ve benzeri çalışmalar TÜİK'in açıkladığı oranların gerçeği yansıtmadığı konusunda büyük şüphelere neden olmaktadır.

Türkiye, her şeye her gün zam yapılan ve fiyat istikrarının yok olduğu bir buhran dönemini yaşamaktadır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş ile hem ekonomik kriz ayyuka çıkmış hem de bu 4 yıllık süreçte, tam olarak, AKP-MHP koalisyonu tarafından zam zulmü denilebilecek bir süreç sürdürülmüştür. AKP-MHP koalisyonu bu zam zulmü için Türkiye halklarına sunduğu çözüm ise sabır ederek şükretme arsızlığıdır.

Zira 2018 yılı Temmuz ayından bu yana; elektriğe yüzde 250'nin, doğalgaza yüzde 150'nin, mutfak tüpüne yüzde 200'ün üzerinde zam yapılmıştır. TÜİK verilerinde gıda enflasyonu yüzde 100'ün üzerinde seyrederken çarşıda, pazarda, markette gerçek enflasyon yüzde 200'ün üzerinde çıkmış, halk en temel ihtiyaçlarını dahi alamaz noktaya gelmiştir. Semt pazarlarında normal şartlarda çöpe atılan ürünler daha ucuz fiyata satılır olmuştur.

Türkiye için değil AKP için veri ürettiğinden dolayı güvenilirliğini kaybeden TÜİK'in verileri dikkate alındığında bile, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesinden bugüne ekmeğin fiyatı yüzde 200 artmıştır. Benzer şekilde; süt ve yumurta yüzde 200'ün üzerinde, ayçiçek yağı yüzde 300'e yakın zamlanmıştır. Akaryakıt zamlarının, teknik olarak, bütün zamların temeli olduğu gerçeği de göz önüne alındığında; en düşük akaryakıt zammı yüzde 275 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Tek başına bu zam oranlarına bakıldığında dahi gerçek enflasyonun açıklanan orandan kat be kat daha fazla olduğunu bize göstermektedir. Üstelik brent petrol fiyatları artarken zam yapan iktidar, brent petrol fiyatı düşerken aynı oranda indirimi yapmamaktadır.

4 kişilik bir ailenin Kurban Bayramında ailelerinin yanına gitmek için, sadece yolculuk için, otobüse ödeyeceği miktar 3000 TL civarındadır. Aynı aile uçak ile yolculuk yapmak isterse ortaya çıkan maliyet 5500 TL'nin üzerinde olacaktır. Bir öğrenci kendisine verilen bursu ile sadece tek yön bilet alabiliyorken Türkiye'nin yakın dönem gündeminin açlık, yoksulluk, geçim derdi ve enflasyon olduğu gerçeği üzerinde mutabık kalmak gerekmektedir.

İstanbul Finans Merkezi Bir Gayrimenkul Projesinden İbaretir

2009 yılında proje olarak ortaya çıkan ve daha sonra fiziki olarak yapımına başlanan İstanbul Finans Merkezi, bugün itibariyle bakıldığında bir gayrimenkul, yap-sat projesinin ötesine geçecek durumda değildir. Bu savın birçok nedeni bulunmaktadır. Ancak öncelikle belirtilmesi gereken hususlar şunlardır: Zira uluslararası finans merkezlerinin belirli temel kriterleri vardır.

Bunlar;

- Hukuk Devleti ilkelerine riayet etmek,
- Uluslararası Hukuka bağlılık,
- Öngörülebilir yasal çerçeveler,
- Hukuk ve Ekonomi kurumlarına olan güveni sağlamak,
- Demokrasi, İnsan Hak ve Özgürlüklerinin güvence altına alınması,
- Uluslararası sözleşmelere bağlılık,
- Ekonomik ve Siyasal İstikrar'dır.

Ancak Türkiye, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçiş ile birlikte hemen her alanda giderek otoriterleşmiş ve tek adam rejimiyle hukuk, insan hak ve özgürlükleri, demokrasi adeta askıya alınmıştır. Ayrıca yeni sistemde yurttaşların kamu kurumlarına güveni yok denecek kadar azalmış, partili Cumhurbaşkanı kimliği ile AKP Genel Başkanı'nın her alanda tekçi anlayışının sürdürüldüğü politikalarla toplumun önemli bir kesimi dışlanmış ve düşmanlaştırılmıştır. Bu kutuplaştırma politikası büyük bir gerilim yaratarak Türkiye'yi çoklu bir kriz yapısı içerisine sokmuştur. Bu çoklu kriz yapısının Ekonomik Kriz ayağında toplumda kazananlar ve kaybedenler olarak iki sınıf

yaratılmıştır. Bir yanda vergi afları, vergi istisnaları ve vergi teşvikleriyle karlarına kar katan sermaye sınıfı ve bir avuç yandaş varken diğer yanda açlık ve yoksulluk mücadelesi veren milyonlarca yurttaş bulunmaktadır. BDDK'nın 3 Haziran 2022'de açıkladığı verilere göre tüketici kredileri 867,3 milyar TL'den 878 milyar TL'ye, bireysel kredi kartları 259 milyar TL'den 265,2 milyar TL'ye yükselmiştir. Takipteki alacakların miktarı 163 Milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu veriler bize insanların önemli bir kısmının borçla hayatını idame temek zorunda kaldığını ve borçlandırmanın bir siyasi tercihe, yönetim anlayışına evrildiğini göstermektedir. Bunun yanında ise 23 milyon 500 bin icra dosyası bulunmaktadır. Takipteki alacakların ulaştığı miktar ve icra dosyalarındaki devasa artışlar artık borcun çevrilemez noktaya geldiğini göstermesi açısından vecizdir. Bu vahim tablo karşısında yurttaşlara yönelik hiçbir düzenleme yapılmamakla beraber ufukta daha fazla borç ve daha fazla icra dosyası görünmektedir. Düşük faiz, yüksek enflasyon, yüksek kur yurttaşların her geçen gün alım gücünü düşürmekte, borçlanarak geçinme çabasına neden olmaktadır. Bu durum da hem toplumsal bir buhrana sebep olmakta hem de hayata, yaşamaya ve geleceğe dair hiçbir umudu olmayan bir toplumsal yapının serpilmesine sebep olmaktadır.

Hal böyleyken; birileri yaşamları pahasına kaybederken birileri de karlarına kar katıp daha fazla zenginleşmektedir. Kazanan bir azınlığın karşısında kaybeden bir çoğunluk sistematik bir şekilde yaratılmaktadır. AKP-MHP koalisyonunun yarattığı bu ikili sistem verilerle de somut gözlemlerde gayet açık bir şekilde ortaya konmaktadır.

Örneğin; Türkiye'nin en büyük 10 bankasının karı ilk 4 ayda 50 Milyar TL'yi aşmıştır. Bankaların 1 yıllık karları ise geçen yıla nazaran 5 kat artmıştır. Bir yanda borç batağında, icra dosyalarıyla cebelleşen ve borcu borçla kapatarak bir sonraki ayı getirmeye çalışan yoksul Türkiye halkları diğer yanda milyarlarca lira kar açıklayan bankalar ve şirketler bulunmaktadır. Kötülüğün tablosu yalnızca bundan ibaret değildir.

Uluslararası alanda açıklanan birçok endeks ve raporda Türkiye'nin otoriterleştiği, demokrasi ve hukuk ilkelerinden uzaklaştığı vurgusu yapılmaktadır. Türkiye; demokrasi sıralamasında 167 ülke arasında 103'üncü sırada, Hukukun Üstünlüğü Endeksinde 139 ülke arasında 117'nci sırada, Siyasal İstikrar Endeksinde 194 ülke arasında 170'inci sırada, Dünya Basın Özgürlüğü Endeksinde 180 ülke arasında 153'üncü sırada, Kamu

Görevi Etkinliği Endeksinde 38 ülke arasında 32'nci sırada, Yolsuzluk Endeksinde 180 ülke arasında 96'ncı sırada, Kara Parayla Mücadele Endeksinde gri listede, yüksek enflasyonda 6'ncı sırada ve Sefalet Endeksinde 156 ülke arasında 21'inci sıradadır. CDS Risk Primi 10 Haziran 2022 tarihi itibarıyla 800'ün üzerine çıkarak son yılların en büyük rakamına ulaşmıştır. Kaldı ki kanun teklifinin komisyonda görüşüldüğü esnada bu rakam 750 civarındaydı.

Finans Merkezi olmanın koşulu devasa bir kampüs inşa etmek, finans kuruluşlarını bir araya toplamak, sermayeye yüksek vergi indirimleri ve muafiyetleri ve istihdam teşvikleri sağlamak değildir. Uluslararası yatırımcılar için esas olan; hukuk, demokrasi, istikrar ve ekonomik güveni temin etmektir. Yakın zamanda Anayasa Mahkemesi Kararlarını uygulamayan bir kişinin Adalet Bakanı Yardımcı olarak atandığı bir sistemde hukuk ve güvenden bahsetmek ve ayrıca AİHM Kararlarını uygulamayan yerel mahkemelerin olduğu bir hukuk sistemine yatırımcıların gelmeleri mümkün değildir. 2021 AB Komisyonu İlerleme Raporunda birçok temel konuda Türkiye'nin ciddi eksikliklere sahip olduğu, temel sorunlara çözümlerin üretilmediği belirtilmiştir. Rapora göre; Türkiye'nin demokratik kurumlarının işleyişinde ciddi eksiklikler olduğu, raporlama döneminde demokratik gerileme ve derin siyasi kutuplaşmanın devam ettiği, sivil toplumun sürekli bir baskıyla karşı karşıya kaldığı, makroekonomik politikanın kredilere çok fazla bağlı olduğu, doğrudan mali desteklerin sınırlı seviyede uygulandığı ve yabancı yatırımcıların ciddi çıkışlarına sebebiyet verdiği belirtilmiştir.

Yine raporda belirtildiği üzere; 2019 yılında cari hesap açığı kapanmış ancak bu durum kısa süreli olmuştur, dış dengeler önemli bir kırılganlık alanı olmaya devam etmektedir. Para politikası 2020 sonbaharında sıkılaştırılmış ancak merkez bankası başkanının, göreve gelmesinden yalnızca dört ay sonra Mart 2021'de aniden görevden alınması mali piyasa istikrarsızlığına sebep olmuş ve yetkililerin enflasyonun düşürülmesi yönündeki kararlılığını sorgulanır hale getirmiştir.

Ayrıca, Türkiye, uluslararası yükümlülükleri uyarınca oluşturması gereken yolsuzlukla mücadele kurumlarını kurmadığı, hukuki çerçeve ve kurumsal yapıdaki kusurların, yolsuzluk davalarının soruşturma ve kovuşturma aşamalarını aşırı bir siyasi etkiye açık kıldığı, kamu kurumlarının hesap verebilirliği ve şeffaflığının iyileştirilmesi gerektiği

ifade edilmiştir. Yolsuzlukla mücadele stratejisinin ve eylem planının olmayışı, yolsuzlukla kararlı bir şekilde mücadele etme iradesinin eksikliğini göstermiştir. Avrupa Konseyi'nin Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu (GRECO) tavsiyelerinin çoğu uygulanmamıştır. Genel olarak yolsuzluk yaygındır ve endişe konusu olmaya devam etmektedir.

Sonuç olarak; Finansal, ekonomik ve idari istikrarın olmadığı, Merkez Bankası, SPK, BDDK, TÜİK gibi bağımsız olması gereken kurumların emir komuta zinciri içerisinde çalıştığı bir iktisadi/siyasi sistemde İstanbul Finans Merkezi ancak bir inşaat projesi cazibesine sahip olabilir. Dolayısıyla AKP iktidarının ekonomi gibi temel meselelerde dahi yaptığı işler/vizyonu inşaat projelerinin ötesine gidememektedir. Muhtemel ki bu projede bu yönetim anlayışının bir parçası olarak kadük kalmış, ölü doğmuş bir proje olacaktır.

Madde Değerlendirmeleri

Madde 1- Madde kanun teklifinin genel kapsam ve amacını ortaya koyan tanım maddesidir. İstanbul Finans Merkezi adı verilen projenin sınırlarının tespit edilmesi ve Kanunun kapsamının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 3- Madde ile İFM'nin işletim ve yönetimi 20 yıl süreyle yönetici şirkete verilmektedir. Bahsi geçen şirket ise Türkiye Varlık Fonu tarafından bu amaçla kurulan bir anonim şirket olacaktır. TVF tarafından kurulan bu gibi anonim şirketler, geçmişte Sayıştay denetimine tabi olmamaları nedeniyle pek çok kez şüphe çekmiş, çeşitli tartışmalara yol açmıştır. İFM'nin yönetim ve işletimini üstlenecek şirketin bağımsız denetime tabi olacağı anlaşılmaktadır. Sayıştay'ın dahi bizzat cumhurbaşkanı tarafından "Açık aramamalı" denilerek adeta uyarıldığı bir ülkede, pek çok vergi muafiyeti ve istisnadan faydalanacak, dolayısıyla vatandaşların vergileri ile ayakta tutulacak böylesi bir projenin denetiminin ne kadar bağımsız olabileceği meçhuldür.

Madde ile aynı zamanda, katılımcı belgesinin Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından verileceği öngörülmektedir. Bu da bir kez daha Hazine ve Maliye Bakanlığı'nı bypass eden bir uygulama olarak görülebilir. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, yurttaşların tamamının vergileriyle hayata geçirilen projeleri, kurum ve yapıları şeffaflıktan gittikçe uzaklaştırmakta, denetimlerini imkansız hale getirmektedir.

Madde 4- Madde ile, İFM'de yer alacak katılımcıların faaliyetlerine ilişkin izin, ruhsat ve benzeri onay başvurularının yapılabilmesi ile çalışanlarına ve bu çalışanların bakmakla yükümlü oldukları kişilere dair kamusal izin ve onay başvurularının yapılabilmesi düzenlenmektedir. Buna göre, kurulacak bir "tek durak büro"da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı temsilcileri ile "bu bakanlıklarca gerekli görülmesi halinde bunların bağlı, ilgili, ilişkili kuruluşları veya bu bakanlıkların denetiminde olan kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ve ilgili ilçe belediyesi temsilcileri" yer alacaktır. Maddede ilçe belediyelerinin büroda yer alması, büyükşehir belediyesinin ise adının geçmemesi düşündürücüdür. Mevcut durumda İstanbul Büyükşehir Belediyesini kaybetmiş bulunan iktidarın, böylesi büyük bir projede muhalefete yetki ve söz hakkı vermek istemediği şüphesi uyandırmaktadır.

Madde 5- Madde ile, finansal hizmet ihracatından neyin kast edildiği açıklanmaktadır. Buna göre, katılımcı belgesi olarak finansal faaliyet gösteren kuruluşların yurt dışında yerleşik kişilere sundukları finansal hizmetler, hizmetten nihai olarak yurt dışında faydalanılması koşuluyla finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilecektir.

Madde 6- Madde ile finansal hizmet ihracatı ile elde edilen kazançların %75'inin kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurum kazancından indirilmesi düzenlenmektedir. Bunun yanı sıra, katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de istihdam edeceği personelin ücretlerinin belirli bir kısmına yönelik gelir vergisi istisnası getirilmektedir. İFM'de yer alan taşınmazların kiralanması işlemlerinin her türlü harçtan ve bu işlemler için düzenlenen kağıtların damga vergisinden istisna tutulması da madde kapsamındadır. Son olarak, en az üç ülkede faaliyet gösteren katılımcıların da maddede düzenlenen istisna ve muafiyetlerden faydalanması düzenlenmektedir.

Finans sektöründe faaliyet gösterecek sermaye gruplarına böylesi cömert ve geniş kapsamlı vergi istisna ve indirimleri uygulanırken, yurttaşlar tükettikleri temel gıda maddelerinden hijyen ürünlerine, ulaşımdan sağlığa her alanda altından kalkılmaz vergi yükü altında ezilmektedir. Enflasyon karşısında alım gücü biten dar gelirli, temel ihtiyaçlarını dahi krediyle karşılar noktaya gelmişken BDDK, yaptığı son düzenleme ile, bu kanun teklifini takip eden günlerde, limiti 25 bin TL üzeri olan kredi kartlarının asgari ödeme tutarını değiştirerek dönem borcunun yüzde 20'sinden 40'ına çıkarmıştır.

İktidarın uygulamaya koyduğu ekonomi politikasının zengini daha zengin, yoksulu daha yoksul hale getirmesinin son örneği olan bu kanun teklifi ile gelir eşitsizliği yolunda bir adım daha atılmış, büyük sermaye gruplarına bir kez daha yurttaşların vergileri ile muafiyet ve istisnalar getirilmiştir. Bu yönüyle de düzenleme, sosyal hukuk devleti ilkesine aykırı olmakla kalmayıp, faiz karşıtı söylemler üreten iktidarın ortaya koyduğu fiili uygulamalar ile çelişmesini bir kez daha keskin biçimde gösterir niteliktedir.

Madde 7- Katılımcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelerin yabancı para birimiyle tutulabilmesi ve düzenlenebilmesine ilişkin Vergi Usul Kanunu ile Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın düzenleme yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır. Katılımcılar kendi aralarında ve İFM'de yürüttükleri faaliyetler kapsamında düzenlenen her nevi muamele, mukavele, muhabere, hesap ve defterlerini Türkçe tutmaya mecbur olmayacaklar.

Katılımcılar kendi aralarında İFM'de yürüttükleri faaliyetler kapsamında, faaliyetlerinin tabi olduğu mevzuata aykırı olmaması kaydıyla, özel hukuka tabi olarak yaptıkları her nevi işlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi yapabileceklerdir. En az 3 ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da bu hükümler uygulanacaktır.

Esas olarak defter ve kayıtların yabancı dilde tutulmasının herhangi bir sakıncası olmamakla beraber bu düzenleme bize Türk parasının değerini yeterince kaybettiğini, doların ikame para pozisyonuna geçtiğini de göstermektedir. Şu an itibarıyla Türkiye'deki mevduatların %72'si döviz cinsi mevduat pozisyonundadır. Kaldı ki 'Milli

Firmalar' tarafından yapılan şehir hastaneleri, köprüler, otoyolların garanti ödemeleri dolara endeksli olarak ödenmektedir. Bu örnekler bize TL'nin değersizleştiğini ve bu ekonomi koşullarında büyük kazançlar elde eden 'milli firmaların' dahi TL'ye güvenmediğini göstermektedir.

Normal koşullarda yabancı dilde defter ve kayıtların tutulmasının herhangi bir sakıncası olmamakla beraber konuda asıl önemli olan ve dikkat edilmesi gereken; kayıtların kaç farklı dilde tutulacağı, denetimi yapacak/finansal alanda uzmanlaşmış bu dilleri bilen kalifiye personelin var olup olmadığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığının bu konuda yeterli altyapısının olup olmadığıdır. Ayrıca sözleşme taraflarının 'her nevi işlemde' serbestçe hukuk seçimi yapabiliyor olmaları da Türkiye'deki hukuk sisteminin güvenilirliğini kaybettiğinin, sermaye çekme adına her türlü tavizin verildiğinin nişanesi olarak değerlendirilmelidir. Ne var ki AKP konu sermaye ve para olduğunda çok dillilik dahil her türlü esneklik alanı tanıırken Türkiye halklarının en temel taleplerinde devlet aklının tekçi kodlarına geri dönmekte sakınca görmemektedir. Bu da bize iktidarın meseleye hak bağlamında değil, çıkar bağlamında baktığını göstermektedir.

Madde 9- İFM'de bulunan taşınmazlar, yalnızca projesinde ve yönetim planında belirlenen amaçlar doğrultusunda kullanılabilir. İFM'de her tür ve ölçekteki, mekansal plan, parselasyon planı, arsa ve arazi düzenlemesi, jeolojik ve jeoteknik etüt, mikro bölgeleme, harita ve kentsel tasarım projeleri yapmaya, yaptırmaya ve onaylamaya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkili olacak.

Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkiler İFM'de bulunan taşınmazlar açısından 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından kullanılacaktır. Ayrıca İFM yönetim planı ve işletme projesi, yönetici şirket tarafından hazırlanarak resen tescil ettirilecektir.

Katılımcı belgesinin herhangi bir sebeple iptal edilmesi durumunda, katılımcıların İFM'de faaliyette bulunmak üzere yaptıkları kira sözleşmesi de kendiliğinden sona erecektir. Kira sözleşmesi tapuya şerh edilmişse yönetici şirketin talebiyle şerh terkin edilecektir. Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan uygulama yönetmeliğinde düzenlenecektir. Olağanüstü yetkilerle donatılmış yönetici Şirket, "Kanun kapsamında verilen görev ve yetkileri kullanmak üzere Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet gösteren anonim şirket" şeklinde tanımlanmaktadır.

Kanun teklifinden anlaşıldığı kadarıyla daha önce TVF bünyesinde olağanüstü yetkilerle donatılmış bir şirket kurulmuştur. Ancak ne var ki şu an için şirketin sermayesinin ne kadar olduğu, ne zaman kurulduğu, yöneticilerinin kimler olduğu ve yetkilerinin sınırının neler olduğuna dair bir bilgi yoktur. Bu da hukuk devletlerinde olması gereken şeffaflık ilkesi açısından sakıncalı bir duruma işaret etmektedir. Ayrıca

düzenlemeyle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına belediyenin mücavir alanındaki bazı yetkiler verilerek yerel yönetim devre dışı bırakılmıştır. Sermaye çekmek için önemli olan bütün yetkileri merkezileştirerek tek elde toplamak değil, demokratik hukuk devletinin gereği olarak yerel yönetimleri güçlendirmektir.

Madde 10-

Geçici Madde 1- Teklif ile İFM'de faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların yüzde 75'i kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından istisna edilecek.

Geçici madde ile sağlanan ilave muafiyet ile yüzde 75 oranı kurumların 2021 ve 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kazançlarında yüzde 100 olarak uygulanacaktır. Ayrıca lehe alınan paralar için BSMV istisnası sağlanacaktır. Faaliyetlere ilişkin işlemler her türlü harçtan, damga vergisinden istisna tutulacak, finansal faaliyet harçları da 5 yıl süreyle alınmayacaktır.

Yabancı sermayeyi çekme adına sermaye sınıfına her türlü kolaylığı sağlayan AKP-MHP Koalisyonu vergi yükünü yoksulların sırtına yüklemeye ve verginin büyük bir kısmı yoksullardan alınmaya devam etmektedir. Türkiye'nin de dahil olduğu OECD ülkelerinde dolaylı vergi oranı %30-35 dolaysız vergi oranı %65-70 civarındayken Türkiye'de bu oran neredeyse tam tersidir. Bir tarafta iktidarın ekonomi politik tercihlerinden dolayı en temel ihtiyaçlarını dahi borçlanarak/kredilerle karşılamak zorunda kalan yoksul çoğunluk diğer tarafta ise politik faiz-mevduat faizi ve faiz/enflasyon makasının açılmasından dolayı devasa karlar elde eden bir bankacılık yapısı ve sermaye sınıfı söz konusuysen finans sermayesine yeni olanaklar sunmak ve vergi muafiyetleri getirmek halkın sırtındaki vergi kamburunu ve gelir dağılımı adaletsizliğini büyütme dışında bir işe yaramayacaktır. Benzin başta olmak üzere temel tüketim maddelerine neredeyse her gün zamlar gelirken, vergi oranlarında büyük artışlar yapılırken finansal sermayeye yeni vergi muafiyetleri tanınması kabul edilebilir değildir. Bu düzenleme halihazırda var olan gelir dağılımı adaletini daha da bozacaktır. İktidarın ekonomi/politik anlayışı, yük/vergi yoksula kar/kazanç zengine mantığıdır. Kaldı ki yabancı sermayenin Türkiye'ye gelmemesindeki temel sebep, sadece ekonomi ve ekonomi yönetiminin istikrarsızlıkları değil, tek adam rejiminin hukuku yok sayarak ortaya koyduğu yönetim anlayışının verdiği güvensizliktir.

Geçici Madde 2- (1) İFM'de tüm altyapı ve üstyapının işletilmesi, yönetilmesi, bağımsız bölümlerin ve alanların kiralanması ile kamuya ait olan ve imar planında belirlenen fonksiyonlar doğrultusunda ilgili kurumlara tahsis edilmiş alanlar hariç

olmak üzere umumi hizmetlere ayrılmış yol, meydan, yeşil alan, park ve benzeri yerlere dair her türlü yönetim faaliyeti 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından gerçekleştirilir.

(2) 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkiler İFM’de bulunan taşınmazlar açısından 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından kullanılır.

Teklifle TVF bünyesinde kurulan Yönetici Şirkete bir nevi 20 yıl için ‘el koyma’ yetkisi verilmektedir. Amacının, yetki sınırlarının, yöneticilerinin kimler olduğu bilinmeyen bu şirkete kamu kaynaklarını kullanması için böylesine geniş yetkilerin verilmesi hukuki normlar ve demokratik temayüller açısından uygun kabul edilebilir değildir.

Necdet İpekyüz
Batman

Erol Katırcıoğlu
İstanbul

Garı Paylan
Diyarbakır

MUHALEFET ŞERHİ

01/06/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2 / 4478 esas numaralı İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi, yürürlük ve yürütme maddeleri ile birlikte, 8.06.2022 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunda 14 madde halinde görüşülerek, Geçici Madde 2'nin komisyonda verilen önergeler üzerine teklif metninden çıkarılması ve yeni bir geçici madde eklenmesiyle 14 madde olarak kabul edilmiştir.

Usul Üzerine Değerlendirme

Kanuni bir zorunluluk olmasına rağmen ve hatta çok kısa süre önce bu hususta 31856 sayılı ve 4 Haziran 2022 tarihli Resmi Gazete'de "Düzenleyici Etki Analizi Uygulanmasına İlişkin Ulus ve Esaslar" hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararı yayımlanmış olmasına rağmen önceki birçok kanun tekliflerinde olduğu gibi bu teklif üzerine de bir etki analizi yapılmadığı görülmüştür. Bu hususta kanun teklifinin TBMM Başkanlığına sunulmasından 3 gün önce bir Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın yürürlüğe girmiş olmasına rağmen etki analizi yapılmamasının yanında teklif sahibi milletvekilleri tarafından da getirilen kanun teklifinin ne getirip götüreceği tespit edilememektedir. Uygulamada öngörülebilirlik için kanun tekliflerinin tamamının etki analizi yapılmalı ve teklif bu analizle birlikte Meclise sunulması gerekmektedir.

Teklifin Geneli Üzerine Değerlendirme

Uluslararası yatırımların gün geçtikçe azalmakta olduğu ülke ekonomimiz, bölgesinde ve dünyada finansal kapasitesini verimli kullanamamaktadır. İktidarın uyguladığı politikalar neticesinde ülkemiz yatırımcıların, çalışanların ve öğrencilerin rağbet ettiği bir ülke olmaktan uzaklaştırılmıştır. Bu sorunları çözümlen yollarını aramak ve yeni politikalar hayata geçirmek yerine; hükümetin tercih ettiği mevcut siyasal konum ülkemizdeki yerli yatırımcıyı, nitelikli çalışanı ve kaliteli eğitim olanaklarını da kaybettirmektedir. Finans merkezlerini güçlü, itibarlı ve nitelikli bir kapasiteye ulaştıracak olan etkenleri gün geçtikçe daha fazla yok eden bu iktidar zihniyetinin ülkemizin ve dünyanın en kadim şehirlerinden biri olan İstanbul'u finansın merkezi yapmaya ehil olamayacağı bu kanun teklifi ile de açıkça ortaya konulmaktadır.

İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Stratejisi ve Eylem Planı, İstanbul'un itibarı yüksek ve bölgesinde ve dünyada güçlü bir finans merkezi olabilmesinin belgesi olarak 2009 yılında Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından hazırlanmış ve İFM'nin kuruluş süreci vizyon, misyon ve ilkelerine detaylıca yer verilmiştir. İstanbul'un finans merkezi olmasının temellerinin atıldığı 2009 yılındaki belgeyle bu kanun teklifinin karşılaştırılması halinde devletimizin kurumsal kapasitesinin getirildiği koşulların sorgulanması gerekmektedir..

2009'daki AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan imzalı DPT raporu ile bu kanun teklifi yönetimdeki vizyonun ve siyasi aklın nereden nereye savrulduğunun kanıtıdır. 2009 DPT raporu muazzam bir üstyapı projesi iken bu kanun teklifi basitçe hazırlanmış, emlakçılık ve gayrimenkul hedefinden başka bir amaç ortaya koyamayacak bir altyapı projesidir. 2009 DPT projesi geniş ufuklu Devlet aklının ürünü, bu kanun teklifi ise dar ufuklu, fırsatçı saray aklının ürünüdür. AK Parti Grubu milletvekillerinin sunmuş oldukları bu kanun teklifi mevcut haliyle 2009 yılında hazırlanan eylem planından çok uzakta ve yetersizdir.

Küresel Finans Merkezleri, yer aldıkları ülke ekonomileri ile diğer ülke ekonomileri arasında finansal akışı sağlayan ve diğer ülke ekonomilerinde var olan uluslararası yetkinlik ve kapasiteye sahip uzmanlaşmış kurumların yer aldığı şehir bölgeleri olarak tanımlanmaktadır. Küresel ölçekte bir finans merkezi olma yolunda belirleyici faktörler; siyasi ve ekonomik istikrarın sağlanması, hukukun üstünlüğü ile evrensel hukuk ilkelerinin en üst düzeyde uygulanması, kurumsal ve düzenleyici otoritelerin kapasitesi, insan kaynağı ve beşeri sermayede gelişmişliktir. Ülkemiz son yıllarda bu faktörlerdeki varlığı ve kapasitesi ile giderek kötü hal alan bir profile sürüklenmektedir.

İstanbul, genç ve dinamik nüfusu, işgücü potansiyeli, jeopolitik avantajları, kültürel ve tarihsel birikimi ile dünyanın önemli ve sayılı finans merkezleri arasındaki yerini alması gereken bir konuma uygulanan politikalar kaynaklı ulaşamamıştır. Bunun arka planında da yine ülkemizin uluslararası itibarı, güvenilirliği ve ekonomik konumu yer almaktadır. Ülkemiz uluslararası kuruluşların araştırma, rapor ve endekslerinde son yıllarda çok kötü bir tablo ortaya koymakta ve bu analizler neticesinde itibar, güven ve finansal istikrar sağlayamayan bir ekonomi olarak görülmektedir.

Güçlü bir finans merkezi olma yolunda belirleyici bir faktör olarak ekonomik ve siyasal istikrar yer almaktadır. Türkiye bu istikrarı hem içerde hem dışarda yakalayamayarak ekonomik ve siyasi itibarımızı not eden kuruluşların raporlarında kötü sıralarda kendine yer bulmaktadır. World Economic Forum-Global Competitiveness Report 2020'e göre (Dünya Ekonomik Forumu-Küresel Rekabetçilik Raporu) aşağıda verilen alt kategorilerde 37 ülke arasında ekonomik dönüşüme en iyi hazırlanmış ülkeler ve Türkiye'nin 37 ülke içindeki sıralaması tabloda gösterilmektedir.

Raporda belirlenmiş olan 11 başlık üzerinden değerlendirmeler yapılmıştır. Ve ülkemiz 2020 raporuna göre genellikle son sıralarda yer almıştır.

Ekonomi	Kamu kurumlarının güçlü yönetim ilkelerini ve uzun vadeli bir vizyonu yerleştirmelerin i ve vatandaşlarına hizmet ederek güven inşa etmelerini sağlamak	Enerji geçişini hızlandırmak ve elektrik ve bilgi iletişim teknolojilerine (BİT) erişimi genişletmek için altyapıyı yükseltmek	Daha kademeli vergilendirmeye geçiş, ulusal ve uluslararası bir işbirliği çerçevesinde işbirliklerinin, servetin ve emeğin nasıl vergilendirildiğini yeniden düşünmek	Eğitim müfredatını güncelleyerek işler ve "yarının pazarları" için gerekli becerilere yapılan yatırımı artırmak	Yeni ekonomi ve işgücünün yeni ihtiyaçları için çalışma yasalarını ve sosyal korumayı yeniden düşünmek	İnsanların ve ekonominin yararına yaşlı bakımı, çocuk bakımı ve sağlık hizmetleri altyapısını, erişimi ve yeniliği genişletmek
İlk 3						
1	Finlandiya	Estonya	Güney Afrika	Finlandiya	Danimarka	İsveç
2	Yeni Zelanda	Hollanda	Japonya	Hollanda	İngiltere	Danimarka
3	İsviçre	Danimarka	Kore	Danimarka	İsviçre	Kanada
TÜRKİYE	30	34	34	35	35	34

Ekonomi	Finansal kaynakları uzun vadeli yatırımlara yönlendirmek, istikrarı güçlendirmek ve kapsayıcılığı genişletmek için teşvikleri artırmak	Dördüncü Sanayi Devrimi'nde ihtiyaç duyulan rekabeti ve anti-tröst çerçevelerini yeniden düşünmek, hem yerel hem de uluslararası pazar erişimini sağlamak	Özellikle kamu-özel işbirliği gerektiren alanlarda "yararın pazarlarının" oluşturulmasını kolaylaştırmak	Yeni "yararın pazarlarını" yaratabilecek araştırma, yenilik ve buluş alanlarındaki uzun vadeli yatırımları teşvik etmek ve genişletmek	Yaratıcılığı artırmak için şirket çeşitliliği, eşitliği ve kapsayıcılığını artırmaya teşvik etmek
İlk 3					
1	Finlandiya	Amerika	Finlandiya	Amerika	Çin
2	Yeni Zelanda	Kanada	Amerika	Japonya	İsveç
3	İsveç	Çin	Japonya	Finlandiya ve Kore	Yeni Zelanda
TÜRKİYE	34	31	33	35	36

World Economic Forum-Global Competitiveness Report 2019'a göre ise 141 ülke için yapılan değerlendirmede ülkemiz 61 inci sırada yer almıştır. Dünyanın en büyük 10 ekonomisi içinde yer alacağının planlamasını yaparak politikalar hayata geçiren iktidarın ilk 20'nin içinde tutamadığı ülkemiz bu tür raporlarda da ilk 60 içinde bile kendine zor yer bulmaktadır.

Yine saygın bir finans merkezi olabilmenin ön koşullarından biri, güçlü bir hukuk sisteminden geçmektedir. Yatırımcıların yaşaması muhtemel anlaşmazlıkların etkin ve adil bir çözümü için gerekli yapıların tesis edilmesi gerekmektedir.

Kuvvetler ayrılığı, bağımsız yargı, hukukun üstünlüğü, fikri mülkiyet haklarının korunması hem yerli hem de yabancı yatırımcıların ülkeye olan güvenlerinin temelini teşkil etmektedir.

Hukuk sistemi sağlam, diğer ülkelerle olan ticari ilişkileri iyi olan bir ülke profili, politik olarak da dengeli ve güvenilir bir ortam sunacaktır. Ancak ülkemiz bu alandaki profiliyle de kötü bir tablo ortaya koymaktadır.

World Justice Project tarafından yayınlanan hukukun üstünlüğü endeksine göre, 2021 yılında ülkemiz 139 ülke arasında 117'inci sırada yer almıştır.

Başka bir husus ise ülkelerin eğitime ayırdıkları kaynak ve eğitimde ulaştıkları kalitedir. Eğitim seviyesi ile finans merkezleri arasında karşılıklı etkileşim olduğu ve daha eğitimli nüfusa sahip olan ülkelerin, finans merkezleri arasında kendilerine yer buldukları bilinmektedir.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından üçer yıllık dönemler hâlinde, 15 yaş grubundaki öğrencilerin bilgi ve becerilerini değerlendiren Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı PISA sonuçlarında Türkiye ortalamanın altında bir performans göstermekte, üstelik son yıllarda bu performans iyileşmemektedir.

Ülkemiz matematik, okuma ve bilim branşlarının her birinde OECD ortalamasının altında yer almaktadır. 48 ülkenin yer almakta olduğu listede Türkiye; matematikte 40 ıncı, okumada 38 inci ve bilimde 37 nci sırada yer almıştır.

Yukarıda yer almakta olan faktörler ve bu faktörlerin ülkemizi uluslararası platformda ulaştırdığı aşamalar finans merkezi olabilmenin önünde en önemli adımları ifade eder. Bu faktörler önce ülkeleri sonra şehirleri cazip kılmaktadır.

Şehirleri finans merkezi gelişmişliği konusunda sıralama yapan Global Financial Centres Index (GFCI) beş alanda rekabeti sıralamaktadır. Bu alanlar;

İş ortamı: Siyasi istikrar ve hukukun üstünlüğü, kurumsal ve düzenleyici çevre, makroekonomik çevre ile vergi ve maliyet avantajları.

Beşeri sermaye: Yetkin çalışanların varlığı, iş gücü piyasasının esnekliği, eğitim ve gelişme altyapısı ile yaşam kalitesi.

Altyapı: İnşaat altyapısı, bilgi ve iletişim altyapısı, ulaşım altyapısı ile sürdürülebilirlik ortamının gelişmişliği.

Finansal hizmetler sektörünün gelişmişliği: Farklı finansal hizmetler sınıflarının derinliği ve genişliği, sermayenin uygunluğu, piyasa likiditesi ile ekonomik çıktı.

Şehrin itibarı: Şehir markası ve cazibesine, yaratıcılığın seviyesine, çekiciliğe ve kültürel çeşitliliğe ve diğer şehirlerle olan göreceli durum.

Yukarıdaki faktörler göz önünde bulundurularak ve uluslararası endekslerden hareketle GFCI tarafından hazırlanan rapora göre İstanbul'un 2009 yılından başlayarak 2022 yılına kadar mart ve eylül ayları finans merkezi sıralaması aşağıdaki şekildedir.

Global Financial Centres Index (GFCI)		
İSTANBUL		
YIL	AY	
	MART SIRALAMASI	EYLÜL SIRALAMASI
2009		72
2010	74	70
2011	71	62
2012	61	56
2013	57	44
2014	47	42
2015	44	47
2016	45	57
2017	66	78
2018	76	68
2019	59	53
2020	79	64
2021	74	61
2022	64	

Bu sıralama ile İstanbul'un 2009 yılında yayımlanan eylem planı ile belirlenen hedeflere ulaşmadığı açıkça görülmektedir. İstanbul'un uluslararası bir finans merkezi olması için; uluslararası standartlarda işleyen bir hukuk altyapısının oluşturulmasına, finansal ürün ve

hizmet çeşitliliğinin artırılmasına, vergi sisteminin basitleştirilmesine ve etkinleştirilmesine, düzenleyici ve denetleyici çerçevenin geliştirilmesine, fiziksel ve teknolojik altyapının güçlendirilmesine, nitelikli insan kaynağı ihtiyacını karşılayacak bir eğitim altyapısının sağlanmasına ve dünya ölçeğinde tanıtım ve izleme yapacak bir organizasyon yapısının oluşturulmasına yönelik öncelik ve eylemlerin daha kapsamlı bir çalışma ve planlama ile hayata geçirilmesi gerekmektedir. Ancak mevcut kanun teklifi İstanbul'u bu konuma ulaştırmaktan son derece uzaktır.

Teklifteki ana sorun İstanbul'un bir finans merkezi değil, İstanbul içinde bir sitenin finans merkezi yapılma zorlamasıdır. Bu eşyanın tabiatına aykırıdır. Finans Merkezi kanunla olunmaz. Oluşmuş finans merkezinin altyapısı kanunla desteklenir.

İstanbul coğrafi, siyasi, jeopolitik avantajları ile yüzyıllardır bir finans merkezidir. Buna kanunla çekici ve sağlam altyapı kazandırmaktır aslolan. Bu şekliyle İstanbul bir finans merkezi olmuyor, aksine manası ve önemi aşağı çekiliyor.

Diğer yandan Kanun Teklifinin gerekçesinde kaydedilen finans merkezi tarifinin çok eksik olduğunu kanaatindeyiz. Finans merkezleri şerhimizde açıkladığımız üzere "belirli düzeyde finansal hizmetlerin sağlanabildiği, finansal hizmetler alanında yatırım için ileri düzeyde regülasyonların yürürlükte olduğu, her türlü uyuşmazlıkların çözümü için Ombudsmanlık dâhil hukuksal altyapının bulunduğu, hukuksal sistemin hızlı hareket ettiği, insanların güvenliklerinin en üst düzeyde sağlanmış olduğu, rüşvet ve yolsuzlukların asgari seviyede olduğu yerler" olarak tanımlanıyor. IFM eğer bu tanımdaki çok önemli hususların dışında bırakılırsa, finans merkezi olmaktan çıkar ve kendine mahsus bir piyasa hâline gelir. Oluşan bu durum ile kara para aklamaya kadar giden bir zemin sağlanmış olur ki bu da Türkiye'ye hiçbir şekilde yakışmaz.

İstanbul Finans Merkezi Adının İstanbul Özel Finans Bölgesi Olarak Değiştirilmesine İlişkin Verilen Önerge

New York, Londra, Frankfurt gibi şehirler sundukları coğrafi ve ekonomik avantajlar nedeniyle zaman içerisinde finans ve ticaret merkezi olmuşlar ve hükümetlerde benimsedikleri çeşitli politikalarla bu merkezleri desteklemişlerdir.

Güçlü bir ekonomi ve ticaret tarafından desteklenmeyen, salt hükümet kararı ile oluşturulmuş özel finans merkezleri de bulunmaktadır. Bu sistem daha ziyade otoriter ve doğal kaynaklara dayalı rejimlerin ekonomilerini çeşitlendirmek amacıyla bu yola başvurulduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, genel olarak sanayi bölgeleri ülkede geçerli ticari, mali ve iktisadi düzenlemelerin, uygulanmadığı veya kısmen uygulandığı, sanayi ve ticari faaliyetler için daha geniş teşviklerin tanındığı fiziki (koordinasyonları belli) olarak ülkenin diğer kısımlarından ayrılan yerler olarak tanımlanır.

Bu nedenle fiziki olarak sınırları belirlenmiş, Türk hukukunun, Türk parasının ve Türkçenin geçerli olmadığı İstanbul Finans Merkezi'nin adının İstanbul Özel Finans Bölgesi olarak değiştirilmesi gerektiği önemle vurgulanmıştır.

Ancak komisyonda bu amaçla vermiş olduğumuz önerge AK Parti ve MHP milletvekillerince reddedilmiş ve kabul edilmemiştir.

Teklifin Maddeleri Üzerine Değerlendirme

Madde 2

Teklifin 2 nci maddesinde kanuna ilişkin tanımlar yapılmıştır. Bu maddenin e bendinde “Yönetici şirket” tanımı da yer almaktadır. Her ne kadar yönetici şirketin Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulacağı teklif metninde belirtilmişse de kurulan bu şirketin sonrasında satılmaması için hiçbir engel konulmamıştır.

İFM’yi yönetecek ve Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulacak olan bu şirketin satılmaması için madde metnine yönetici şirketin paylarının tamamının Türkiye Varlık Fonuna ait olması şartının getirilmesi, bu şirketin ve şirkete ait olan kamu mallarının yabancılara satışının engellenmesi için gereklidir. Bu yönde komisyonda vermiş olduğumuz önerimiz Cumhur İttifakı Milletvekilleri tarafından kabul edilmemiş, kurulacak olan şirketin özelleştirilmesi konusunda kanuna hiçbir engel konulmaması tercih edilmiştir.

Aynı zamanda bu kanun teklifinin 6 ncı ve 7 nci maddelerinde belirtilen “Bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri”nin tanımı teklifin 2 nci maddesinde yapılmalıdır. Zira bu terimin işaret ettiği İFM katılımcılarına çok önemli vergi istisnaları ve indirimler söz konusudur.

Komisyonda dile getirdiğimiz bu endişemiz karşısında bu terimin Vergi Usul Kanunlarda düzenlenmiş olduğu ifade edilmiş olsa da bu terimin İFM özelinde sağladığı avantajlar sebebiyle ve bu kanunun içeriğinde tanımlanması gerekmektedir. Anayasa’nın 2 nci maddesinde düzenlenen hukuk devletinin temel ilkelerinden olan “belirlilik ilkesi” gereği kanuni düzenlemelerin herhangi bir tereddüde ve şüpheye yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır olması zorunludur. Anlatılan nedenlerle kanunun tanımlar kısmına bu terimin tanımının eklenmesi ve çerçevesinin çizilmesi gerekmektedir.

Madde 3

Teklifin 3 üncü maddesinde İFM’nin fiziki alanı ve katılımcı belgesi hakkında düzenlemeler yapılmaktadır. İstanbul’un finans merkezi olması için bunun belirli bir fiziki alanda sınırlanması doğru değildir.

Söz konusu koordinatları verilen ve belirli bir fiziki alanda sınırlanan İstanbul Finans Merkezi Kanunu ile ancak ilgili alandaki boş blokların doldurulması sağlanacaktır. Teklif bu hali ile bir kira sözleşmesi niteliğindedir. Son yıllarda yaşanan teknolojik gelişmelerle artık birçok ofis uzaktan çalışma ile faaliyet göstermektedir. Yani fiziki olarak İFM’de bulunmayan kişi ve kurumların teknolojik imkanlarla yapmış olduğu finansal faaliyetlerin kanunda gösterilen imkanlardan faydalanamayacağı hükme bağlanmaktadır.

Merkeziyetsiz finansal araçların önem kazandığı bu dönemlerde çağın gerisinde yapılan söz konusu sınırlandırmalar yerinde değildir. Bunun yanında hali hazırda Maslak çevresinde doğal olarak oluşan finans merkezleri fiziki olarak İFM’ye katılımcı olmadığında kanunun kapsamı dışında kalacaktır. Astana ve Dubai örnek alınarak öngörülen bu düzenleme İstanbul gibi önemli ve değerli bu şehrimize yakışmamaktadır.

Ayrıca bu maddenin dördüncü fıkrasında ofis alanında faaliyet göstermek için katılımcılara verilecek katılımcı belgesinin “Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi” tarafından

verileceği belirtilmektedir. Cumhurbaşkanlığı sistemi ile en küçük spesifik yetkilerin dahi doğrudan Cumhurbaşkanlığı bünyesinde toplanması ne yazık ki sıklıkla uygulanan bir yanıştır. Katılımcı belgesinin verilmesi yetkisinin ilgili bakanlığa verilmesi gereklidir.

Bu amaçla İstanbul Finans Merkezi hakkındaki söz konusu yetkilerin Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmesi daha uygundur. Komisyonda bu amaçla vermiş olduğumuz önergemiz Cumhur İttifakı Milletvekilleri tarafından reddedilmiştir.

Madde 4

Teklifin 4 üncü maddesi ile İFM katılımcılarının faaliyetlerine ilişkin izin, ruhsat lisans gibi işlemlerinin başvuru süreçleri için tek durak büro kurulacağı hükme bağlanmaktadır. Maddenin ikinci fıkrasında ise tek durak büro temsilcileri belirlenmiştir.

Tek durak büro da temsilci bulunduracak kurumlar içinde ilgili ilçe belediyesi yer alırken büyükşehir belediyesine temsilci bulundurma hakkı verilmemiştir. İFM'nin bulunduğu alan ise iktidar partisinin siyasi amaçları doğrultusunda 2009 yılında Ataşehir Belediyesi'nin alanından çıkarılarak AK Parti'nin yönettiği Ümraniye Belediyesi sınırları içine dahil edilmiştir. İdare hukuku açısından sakat olan bu idari işlem "maksat" unsuruna aykırılık teşkil etmiştir.

Bununla birlikte İstanbul gibi önemli ve büyük bir şehir için ilgili büroda temsilci bulundurma hakkının yerel yönetim açısından yalnızca ilçe belediyesine verilerek büyükşehir belediyesinin siyasi saiklerle sürecin dışında tutulmaya çalışılması, ihtiyaç duyulacak olan koordinasyona ciddi zararlar verecektir. Bu yanlış önlemek amacıyla komisyonda vermiş olduğumuz önergemiz Cumhur İttifakı Milletvekilleri tarafından reddedilmiş ve tek durak büro temsilcilerine ilçe belediyesinin yanında büyükşehir belediyesi temsilcisinin de eklenmesinin önüne geçilmiştir.

Ayrıca mevcut sistemde birçok spesifik yetkide olduğu gibi tek durak büronun sevk ve idare yetkisinin de Cumhurbaşkanlığı bünyesinde toplanması yerine bu yetkinin Hazine ve Maliye Bakanlığına bırakılması daha uygun olacaktır.

Madde 6

Teklifin 6 ncı maddesi ile İFM katılımcılarına teşvik amacıyla vergi ve diğer mali yükümlülöklere ilişkin istisna ve indirimler düzenlenmektedir. Maddenin ikinci fıkrasında katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların istihdam ettiği ve fıkroda yazan şartları sağlayan personelin aylık ücretleri için gelir vergisi istisnaları belirlenmiştir. Bu istisnadan yararlanma şartlarından biri olarak da son üç yılda Türkiye'de çalışmamış olma koşulu getirilmektedir.

Teklifte yer alan bu cümle sebebiyle Türkiye'de bulunan ve ilgili diğer şartları sağlamış olan deneyimli ve kalifiye olan personel ilgili istisnadan yararlanamayacak ve bu kişilerin beyin göçlerine engel olunamayacaktır. Başka bir bakış açısıyla da diğer şartları sağlayan ve son üç yılda hiçbir yerde çalışmamış olan kişiler de bu istisnadan yararlanabilecektir.

Bu sebeple maddede bulunan diğer şartların korunarak, son üç yıl Türkiye'de çalışmamış olma şartının teklif metninden çıkarılması uygun olacaktır. Bu yanlışlığın giderilmesi amacıyla komisyonda vermiş olduğumuz önergemiz Cumhur İttifakı Milletvekilleri tarafından kabul edilmemiş, kanun metni sebebiyle uygulamada doğacak sorunların önüne geçilmemiştir.

Madde 7

Teklifin 7 nci maddesi ile katılımcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelerin yabancı para birimiyle tutulabilmesi ve düzenlenebilmesine ilişkin olarak ilgili kanunlardan muaf biçimde Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmesi düzenleniyor.

Yüce Meclisimizin çatısı altında böylesine çok hukuklu, çok dilli bir sistemin getirilmesine ve maddenin görüşülmesine İYİ Parti olarak karşı çıkmış olmamıza rağmen maddenin komisyonda görüşülmesi Cumhuriyet İttifakı çoğunluğu tarafından kabul edilmiştir. Maddenin geri çekilmesine ilişkin önerimiz ise reddedilmiştir. Bu madde ile ülkemizin millilikten uzak nasıl bir anlayış ile yönetildiğine ilişkin endişelerimiz çok daha fazla artmıştır. Bu maddeye "ret" oyu verirken bile, bu teklifin Yüce Meclisimize getirilmesinden dolayı İYİ Parti olarak büyük bir vebal taşıyoruz. Bu çerçevede kabul edenlerin ne düşündükleri ise tarafımızca merak konusudur.

Madde ile İFM katılımcıları için Türkçe defter tutma zorunluluğu kaldırılmakta ve meri olan Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanunu'nun hükümlerinden muaf tutulmaları öngörülmektedir. Aynı şekilde katılımcılara Türk hukuku dışında başka bir hukuk seçimi özgürlüğü de tanınmaktadır. Böyle bir içeriğe sahip maddenin Genel Kurul görüşmeleri sırasında görüşülmeye geçilmeden geri çekilmesi gerekmektedir.

Madde 10

Teklifin 10 uncu maddesinde bu kanunun uygulamasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi hakkında yönetmelik çıkarma yetkisi Cumhurbaşkanına verilmektedir. Her yönüyle aksaklıklara neden olan bu ucube sistemin en büyük zararlarından biri de tüm yetkilerin tek elde toplanması ile uzmanlık gerektiren spesifik alanlarda dahi kurumların pasifize edilmesidir.

Ayrıca tüm yetkinin Cumhurbaşkanına bırakılması, Cumhurbaşkanı'nın iş yükünü gereksiz olarak artırmakta olduğu gibi o işle ilgili bakanlık tarafından sürecin yürütülmesi ile iş ve işlemlerde daha profesyonel bir yaklaşımın sağlanmasının önüne geçilmektedir.

Bu gerekçelerle kanuna ilişkin yönetmelik çıkarma yetkisinin Cumhurbaşkanına değil Hazine ve Maliye Bakanlığına bırakılması yönünde komisyonda vermiş olduğumuz önergemiz Cumhuriyet İttifakı Milletvekilleri tarafından reddedilmiştir.

Komisyonunda Çıkarılan Madde

Teklifin komisyona gelen ilk halinde yer alan Geçici 2 nci maddesi ile Sermaye Piyasası Kurulu ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ait olan taşınmazların tapuda İFM'yi 20 yılına yönetecek olan şirket adına tescil edilmesi düzenlenmiştir. SPK ve BDDK'ya ait listelerde yer alan taşınmazların bedelsiz olarak yönetici şirket adına tapuda tescil edilmesi kabul edilebilir değildir.

Türkiye Varlık Fonu eliyle kurulacak bir şirkete SPK ve BDDK'ya ait taşınmazların tapusunun devredilmesi akıl ve mantığa aykırıdır. Kamu mallarının elden çıkarılarak bir şirkete bedelsiz bir şekilde devredilmesinin izahı anlaşılamamıştır.

Varlık fonunun kuracağı bu şirketin satılmayacağına dair herhangi bir güvencenin kanun teklifinde bulunmaması da şirketin satılacak olma ihtimaliyle bu taşınmazların elden çıkarılarak kamu zararına yol açılmasının önünü açacaktır.

Bu gerekçelerle ilgili maddenin teklif metninden çıkarılması için komisyonda vermiş olduğumuz önergemiz kabul edilmiş ve kamu mallarının bir şirkete devrinin önüne geçilmiştir.

Yukarıda belirttiğimiz hususlar doğrultusunda; İstanbul'un bir finans merkezi olmasını önemli buluyor ancak teklifin bu amaca hizmet edecek yetkin ve etkili bir planlama ve çalışmayı ortaya koyacak vizyona ve misyona sahip olmadığı, kapsamının yetersiz ve teklif içeriğinin birçok konuda eksik olduğu gerekçelerimizle; teklife İYİ Parti olarak karşı oy kullanıyoruz.

Durmuş Yılmaz
Ankara

Muhammet Naci Cinisli
Erzurum

ERZURUM MİLLETVEKİLİ İBRAHİM AYDEMİR
VE İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ABDULLAH
GÜLER İLE 61 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**İSTANBUL FİNANS MERKEZİ
KANUNU TEKLİFİ**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; Türkiye Cumhuriyetinin finansal rekabet gücünü uluslararası alanda artırmak, finansal piyasalar ile ürün ve hizmetlerin gelişmesine ve derinleşmesine katkıda bulunmak, uluslararası finans ve sermaye piyasalarına entegrasyonu güçlendirmek ve bu sayede İstanbul Finans Merkezinin önde gelen küresel finans merkezlerinden biri olmasını sağlamaktır.

(2) Bu Kanun, İstanbul Finans Merkezi alanını, İstanbul Finans Merkezinin yönetilmesine ve işletilmesine dair hükümleri, İstanbul Finans Merkezinde gerçekleştirilen faaliyetleri ve bu faaliyetlere dair teşvik, indirim, istisna ve muafiyetleri düzenlemektedir.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Finansal faaliyetler:

1) 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

2) 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

3) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

4) 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

5) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

6) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**İSTANBUL FİNANS MERKEZİ
KANUNU TEKLİFİ**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; Türkiye Cumhuriyeti'nin finansal rekabet gücünü uluslararası alanda artırmak, finansal piyasalar ile ürün ve hizmetlerin gelişmesine ve derinleşmesine katkıda bulunmak, uluslararası finans ve sermaye piyasalarına entegrasyonu güçlendirmek ve bu sayede İstanbul Finans Merkezinin önde gelen küresel finans merkezlerinden biri olmasını sağlamaktır.

(2) Bu Kanun, İstanbul Finans Merkezi alanını, İstanbul Finans Merkezinin yönetilmesine ve işletilmesine dair hükümleri, İstanbul Finans Merkezinde gerçekleştirilen faaliyetleri ve bu faaliyetlere dair teşvik, indirim, istisna ve muafiyetleri düzenlemektedir.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Finansal faaliyetler:

1) 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun,

2) 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu,

3) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu,

4) 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu,

5) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu,

6) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu,

7) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu,

8) 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun

kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile
61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

7) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

8) 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

b) Finansal kuruluşlar: Finansal faaliyette bulunan tüzel kişileri, bunların şubelerini, irtibat bürolarını, temsilciliklerini ve ulusal varlık fonlarını,

c) İFM: Eklî (1) sayılı koordinatlı kroki ve liste ile tespit edilen İstanbul Finans Merkezi Bölgesini,

ç) Katılımcı: Katılımcı belgesi olarak ofis alanında faaliyet gösterecek gerçek ve tüzel kişileri, bunların şubeleri ile temsilciliklerini, adi ortaklıkları, irtibat bürolarını, bölgesel yönetim merkezlerini ve ulusal varlık fonlarını,

d) Katılımcı belgesi: Katılımcıya ofis alanında yer alan ilgili bağımsız bölüm ve ortak alanlardan yararlanma imkânı veren; düzenlenmesine, askıya alınmasına ve iptal edilmesine ilişkin usul ve esasların uygulama yönetmeliğinde belirlendiği belgeyi,

e) Yönetici şirket: Bu Kanun kapsamında verilen görev ve yetkileri kullanmak üzere Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet gösteren anonim şirketi,

f) Ofis alanı: Katılımcı belgesi almak suretiyle İFM sınırları içerisinde kullanılabilen, ofis kullanım amacına özgülenmiş bağımsız bölümlerden oluşan alanı,

g) Kapsam dışı alan: İFM sınırları içerisinde yer alan, ofis alanı dışında kalan ve ofis kullanım amacı dışında özgülenmiş alışveriş merkezi, otel ve benzeri yerlerden oluşan alanı,

ifade eder.

Alan ve katılımcı belgesi

MADDE 3- (1) Eklî (1) sayılı koordinatlı kroki ve liste ile tespit edilen alan, bu Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında yer alan faaliyetlerin yürütüleceği İFM olarak belirlenmiştir.

b) Finansal kuruluşlar: Finansal faaliyette bulunan tüzel kişileri, bunların şubelerini, irtibat bürolarını, temsilciliklerini ve ulusal varlık fonlarını,

c) İFM: Eklî (1) sayılı koordinatlı kroki ve liste ile tespit edilen İstanbul Finans Merkezi Bölgesini,

ç) Kapsam dışı alan: İFM sınırları içerisinde yer alan, ofis alanı dışında kalan ve ofis kullanım amacı dışında özgülenmiş alışveriş merkezi, otel ve benzeri yerlerden oluşan alanı,

d) Katılımcı: Katılımcı belgesi olarak ofis alanında faaliyet gösterecek gerçek ve tüzel kişileri, bunların şubeleri ile temsilciliklerini, adi ortaklıkları, irtibat bürolarını, bölgesel yönetim merkezlerini ve ulusal varlık fonlarını,

e) Katılımcı belgesi: Katılımcıya ofis alanında yer alan ilgili bağımsız bölüm ve ortak alanlardan yararlanma imkânı veren; düzenlenmesine, askıya alınmasına ve iptal edilmesine ilişkin usul ve esasların uygulama yönetmeliğinde belirlendiği belgeyi,

f) Ofis alanı: Katılımcı belgesi almak suretiyle İFM sınırları içerisinde kullanılabilen, ofis kullanım amacına özgülenmiş bağımsız bölümlerden oluşan alanı,

g) Yönetici şirket: Bu Kanun kapsamında verilen görev ve yetkileri kullanmak üzere Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet gösteren anonim şirketi

ifade eder.

Alan ve katılımcı belgesi

MADDE 3- (1) Eklî (1) sayılı koordinatlı kroki ve liste ile tespit edilen alan, bu Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında yer alan faaliyetlerin yürütüleceği İFM olarak belirlenmiştir.

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile
61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(2) Kapsam dışı alan hakkında 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeler uygulanmaz.

(3) İFM’de tüm altyapı ve üstyapının işletilmesi, yönetilmesi, bağımsız bölümlerin ve alanların kiralanması ile kamuya ait olan ve imar planında belirlenen fonksiyonlar doğrultusunda ilgili kurumlara tahsis edilmiş alanlar hariç olmak üzere umumi hizmetlere ayrılmış yol, meydan, yeşil alan, park ve benzeri yerlere dair her türlü yönetim faaliyeti 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından gerçekleştirilir.

(4) Ofis alanında faaliyet göstermek üzere katılımcılara Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından katılımcı belgesi verilir.

(5) Katılımcı belgesi verilmesine, katılımcı belgesi muafiyet koşullarına, katılımcı belgesinin askıya alınması ve iptaline ilişkin hususlar dahil katılımcı belgesine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

Tek durak büro

MADDE 4- (1) Katılımcıların faaliyetlerine ilişkin izin, ruhsat, lisans ve benzeri onay başvuruları ile bunların çalışanlarına ve bu çalışanların bakmakla yükümlü olduğu kişilere ilişkin izin, ve onay gibi başvurularının yapılabilmesi ve bu başvuru süreçlerinin hızlandırılması amacıyla, kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili birimlerinin görev alacağı tek durak büro oluşturulur.

(2) Tek durak büroda; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı temsilcileri ile bu bakanlıklarca gerekli görülmesi halinde bunların bağlı, ilgili, ilişkili kuruluşları veya bu bakanlıkların denetiminde olan kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ve ilgili ilçe belediyesi temsilcileri yer alır.

(3) İFM’de gerçekleştirilecek iş ve işlemlerin tek elden takibini yapmak ve tek durak büroda yer alan kamu kurum ve kuruluşları arasındaki koordinasyonu sağlamak amacıyla tek durak büro, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından sevk ve idare edilir. İhtiyaç duyulması

(2) Kapsam dışı alan hakkında 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeler uygulanmaz.

(3) Ofis alanında faaliyet göstermek üzere katılımcılara Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından katılımcı belgesi verilir.

(4) Katılımcı belgesi verilmesine, katılımcı belgesi muafiyet koşullarına, katılımcı belgesinin askıya alınması ve iptaline ilişkin hususlar dâhil katılımcı belgesine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

Tek durak büro

MADDE 4- (1) Katılımcıların faaliyetlerine ilişkin izin, ruhsat, lisans ve benzeri onay başvuruları ile bunların çalışanlarına ve bu çalışanların bakmakla yükümlü olduğu kişilere ilişkin izin ve onay gibi başvuruların yapılabilmesi ve bu başvuru süreçlerinin hızlandırılması amacıyla, kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili birimlerinin görev alacağı tek durak büro oluşturulur.

(2) Tek durak büroda; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı temsilcileri ile bu bakanlıklarca gerekli görülmesi hâlinde bunların bağlı, ilgili, ilişkili kuruluşları veya bu bakanlıkların denetiminde olan kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ve ilgili ilçe belediyesi temsilcileri yer alır.

(3) İFM’de gerçekleştirilecek iş ve işlemlerin tek elden takibini yapmak ve tek durak büroda yer alan kamu kurum ve kuruluşları arasındaki koordinasyonu sağlamak amacıyla tek durak büro, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından sevk ve idare edilir. İhtiyaç duyulması

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile
61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

halinde farklı bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları da tek durak büroya dahil edilebilir. Tek durak büronun işleyişine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

Finansal hizmet ihracatı

MADDE 5- (1) Katılımcı belgesi olarak finansal faaliyet gösteren kuruluşların yurt dışında yerleşik kişilere sundukları finansal hizmetler, hizmetten nihai olarak yurt dışında faydalanılması koşuluyla, finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilir.

(2) Finansal kuruluşların kendi nam ve hesabına gerçekleştirdikleri türev işlemleri, portföylerine varlık alma veya portföylerinden varlık satma işlemleri ile yurt içinde yerleşik kişilerin tasarruflarını yurt dışına çıkaran faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilmez.

Vergi ve diğer mali yükümlülüklerle ilişkin istisna ve indirimler

MADDE 6- (1) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki;

a) Faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların %75'i kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilir.

b) İşlemler ile bu işlemler nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisnadır.

c) Faaliyetlere ilişkin işlemler her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisnadır.

(2) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de istihdam ettikleri personele ödenen aylık ücretin gerçek safi değerinin; yurt dışında en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde %60'ı, yurt dışında en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde ise %80'i gelir vergisinden istisnadır. Bu fıkra kapsamında belirtilen istisna, İFM'de çalışmaya başlamadan önceki son üç yılda Türkiye'de çalışmamış olan personelin ücret gelirlerine uygulanır.

hâlinde farklı bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları da tek durak büroya dâhil edilebilir. Tek durak büronun işleyişine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

Finansal hizmet ihracatı

MADDE 5- (1) Katılımcı belgesi olarak finansal faaliyet gösteren kuruluşların yurt dışında yerleşik kişilere sundukları finansal hizmetler, hizmetten nihai olarak yurt dışında faydalanılması koşuluyla, finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilir.

(2) Finansal kuruluşların kendi nam ve hesabına gerçekleştirdikleri türev işlemleri, portföylerine varlık alma veya portföylerinden varlık satma işlemleri ile yurt içinde yerleşik kişilerin tasarruflarını yurt dışına çıkaran faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilmez.

Vergi ve diğer mali yükümlülüklerle ilişkin istisna ve indirimler

MADDE 6- (1) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki;

a) Faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların %75'i kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilir.

b) İşlemler ile bu işlemler nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır.

c) Faaliyetlere ilişkin işlemler her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

(2) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de istihdam ettikleri personele ödenen aylık ücretin gerçek safi değerinin; yurt dışında en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde %60'ı, yurt dışında en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde ise %80'i gelir vergisinden müstesnadır. Bu fıkra kapsamında belirtilen istisna, İFM'de çalışmaya başlamadan önceki son üç yılda Türkiye'de çalışmamış olan personelin ücret gelirlerine uygulanır.

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile
61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(3) İFM'de yer alan taşınmazların kiralınmasına dair işlemler her türlü harçtan ve bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisnadır.

(4) En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Ortak düzenlemeler

MADDE 7- (1) Katılımcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelerin yabancı para birimiyle tutulabilmesi ve düzenlenebilmesine ilişkin olarak, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın düzenleme yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(2) Katılımcıların kendi aralarında ve İFM'de yürüttükleri faaliyetler kapsamında düzenlenen her nevi muamele, mukavele, muhabere, hesap ve defterler hakkında 10/4/1926 tarihli ve 805 sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanunun 1 inci ve 3 üncü maddeleri uygulanmaz.

(3) Katılımcıların kendi aralarında İFM'de yürüttükleri faaliyetler kapsamında, Katılımcıların faaliyetlerinin tabi olduğu mevzuata aykırı olmaması kaydıyla, özel hukuka tabi olarak yaptıkları her nevi işlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi yapılabilir.

(4) En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Yabancı personel istihdamı

MADDE 8- İFM'de faaliyet gösterecek katılımcılar ile en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu uyarınca düzenlenen çalışma izni ile yabancı uyruklu personel çalıştırabilir. Bu kapsamda yapılacak çalışma izni başvuruları 6735 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde istisnai olarak değerlendirilir.

(3) İFM'de yer alan taşınmazların kiralınmasına dair işlemler her türlü harçtan ve bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

(4) En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Ortak düzenlemeler

MADDE 7- (1) Katılımcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelerin yabancı para birimiyle tutulabilmesi ve düzenlenebilmesine ilişkin olarak, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın düzenleme yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(2) Katılımcıların kendi aralarında ve İFM'de yürüttükleri faaliyetler kapsamında düzenlenen her nevi muamele, mukavele, muhabere, hesap ve defterler hakkında 10/4/1926 tarihli ve 805 sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanunun 1 inci ve 3 üncü maddeleri uygulanmaz.

(3) Katılımcıların kendi aralarında İFM'de yürüttükleri faaliyetler kapsamında, katılımcıların faaliyetlerinin tabi olduğu mevzuata aykırı olmaması kaydıyla, özel hukuka tabi olarak yaptıkları her nevi işlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi yapılabilir.

(4) En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Yabancı personel istihdamı

MADDE 8- (1) İFM'de faaliyet gösterecek katılımcılar ile en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu uyarınca düzenlenen çalışma izni ile yabancı uyruklu personel çalıştırabilir. Bu kapsamda yapılacak çalışma izni başvuruları 6735 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde istisnai olarak değerlendirilir.

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile
61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Taşınmazlara ilişkin düzenlemeler

MADDE 9- (1) İFM’de bulunan taşınmazlar, yalnızca projesinde ve yönetim planında belirlenen amaçlar doğrultusunda kullanılabilir. İFM’de her tür ve ölçekteki, mekânsal plan, parselasyon planı, arsa ve arazi düzenlemesi, jeolojik ve jeoteknik etüt, mikro bölgeleme, harita ve kentsel tasarım projeleri yapmaya, yaptırmaya ve onaylamaya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

(2) 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkiler İFM’de bulunan taşınmazlar açısından 20 yıl süreyle Yönetici Şirket tarafından kullanılır.

(3) İFM yönetim planı ve işletme projesi yönetici şirket tarafından hazırlanarak re’sen tescil ettirilir.

(4) Katılımcı belgesinin herhangi bir sebeple iptal edilmesi durumunda, katılımcıların İFM’de faaliyette bulunmak üzere yaptıkları kira sözleşmesi de kendiliğinden sona erer. Kira sözleşmesi tapuya şerh edilmişse yönetici şirketin talebiyle şerh terkin edilir. Bu şekilde sona eren kira sözleşmelerine konu taşınmazların tahliyesi hakkında 4/12/1984 tarihli ve 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Yönetmelik

MADDE 10- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

Kurumlar vergisine ve harçlara ilişkin ilave muafiyet

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan %75 oranı, kurumların 2022 ila 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için %100 olarak uygulanır. Bu dönemler özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıllar içinde başlayan hesap dönemlerini kapsar.

Taşınmazlara ilişkin düzenlemeler

MADDE 9- (1) İFM’de bulunan taşınmazlar, yalnızca projesinde ve yönetim planında belirlenen amaçlar doğrultusunda kullanılabilir. İFM’de her tür ve ölçekteki mekânsal plan, parselasyon planı, arsa ve arazi düzenlemesi, jeolojik ve jeoteknik etüt, mikro bölgeleme, harita ve kentsel tasarım projeleri yapmaya, yaptırmaya ve onaylamaya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

(2) İFM yönetim planı ve işletme projesi, yönetici şirket tarafından hazırlanarak resen tescil ettirilir.

(3) Katılımcı belgesinin herhangi bir sebeple iptal edilmesi durumunda, katılımcıların İFM’de faaliyette bulunmak üzere yaptıkları kira sözleşmesi de kendiliğinden sona erer. Kira sözleşmesi tapuya şerh edilmişse yönetici şirketin talebiyle şerh terkin edilir. Bu şekilde sona eren kira sözleşmelerine konu taşınmazların tahliyesi hakkında 4/12/1984 tarihli ve 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Yönetmelik

MADDE 10- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

Kurumlar vergisine ve harçlara ilişkin ilave muafiyet

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan %75 oranı, kurumların 2022 ila 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için %100 olarak uygulanır. Bu dönemler özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıllar içinde başlayan hesap dönemlerini kapsar.

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile
61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(2) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM’de bulunan merkez ve şubelerinden, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınması gereken finansal faaliyet harçları bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl süreyle alınmaz. Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş harçlar terkin edilmez, tahsil olunanlar iade edilmez.

Sermaye Piyasası Kurulu ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ait taşınmazlar

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Mülkiyeti Sermaye Piyasası Kuruluna ait ekli (2) sayılı listede belirtilen taşınmaz ile mülkiyeti Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ait ekli (3) sayılı listede belirtilen taşınmaz, bedelsiz olarak tapuda re’sen yönetici şirket adına tescil edilir. Yönetici şirket adına tescil edilen taşınmazlar üzerindeki muhdesatın da bedelsiz ve hak sahiplerinin onayı aranmaksızın terkin gerçekleştirilir ve beyanlar hanesinde aidiyeti yönetici şirket adına olacak şekilde kaydedilir. Bu fıkra kapsamında yapılacak devir ve işlemler veraset ve intikal vergisinden, harçtan, döner sermaye bedellerinden ve düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

(2) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM’de bulunan merkez ve şubelerinden, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınması gereken finansal faaliyet harçları, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl süreyle alınmaz. Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş harçlar terkin edilmez, tahsil olunanlar iade edilmez.

İstanbul Finans Merkezi Bölgesinin yönetilmesine dair geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 2- (1) İFM’de tüm altyapı ve üstyapının işletilmesi, yönetilmesi, bağımsız bölümlerin ve alanların kiralanması ile kamuya ait olan ve imar planında belirlenen fonksiyonlar doğrultusunda ilgili kurumlara tahsis edilmiş alanlar hariç olmak üzere umumi hizmetlere ayrılmış yol, meydan, yeşil alan, park ve benzeri yerlere dair her türlü yönetim faaliyeti 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından gerçekleştirilir.

(2) 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkiler İFM’de bulunan taşınmazlar açısından 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından kullanılır.

(Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve
İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile
61 Milletvekilinin Teklifi)

Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

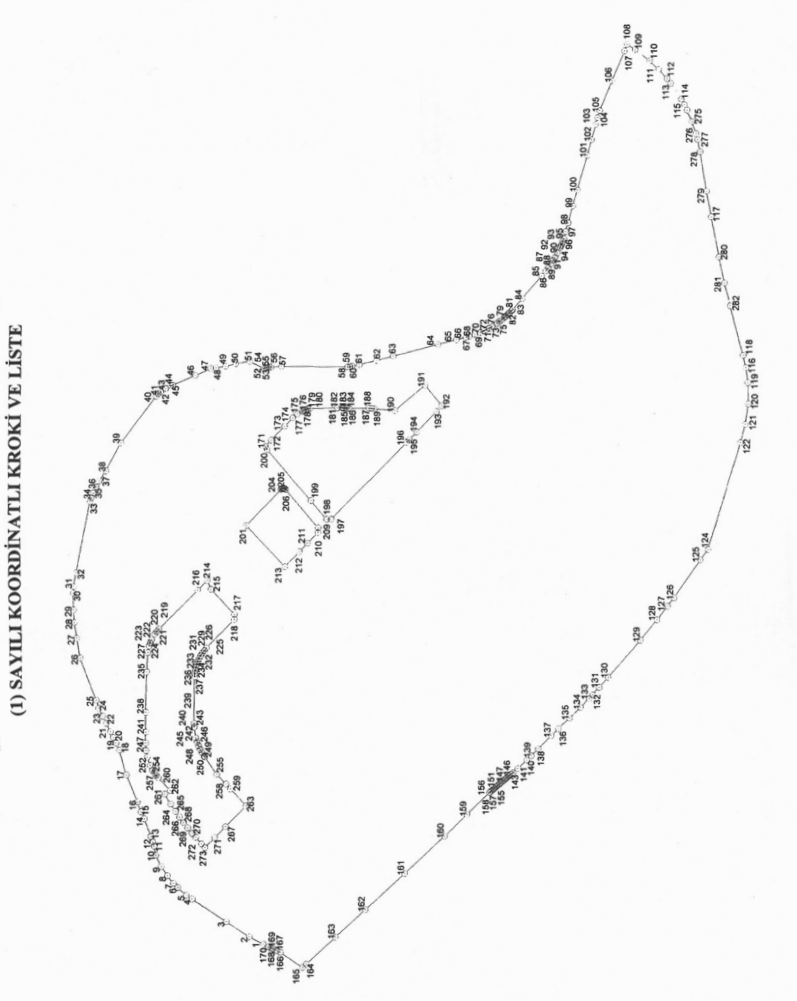
MADDE 11- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TEKLİF METNİNE EKLİ KOORDİNATLI KROKİ VE LİSTELER

No	Y	X	Notla No	Y	X	Notla No	Y	X	Notla No	Y	X	Notla No	Y	X	Notla No	Y	X	Notla No
1	424509.98	4541452.05	2	424519.32	4541453.82	119	425251.36	4541391.18	171	425254.86	4541391.58	180	425258.36	4541391.98	191	425261.86	4541392.38	202
2	424510.98	4541462.05	4	424574.30	4541513.82	121	425262.36	4541391.58	173	425259.86	4541391.98	182	425263.36	4541392.38	193	425266.86	4541392.78	204
3	424501.98	4541452.05	6	424597.34	4541535.41	124	425264.86	4541391.98	176	425261.36	4541392.38	185	425265.36	4541392.78	196	425268.86	4541393.18	207
4	424502.98	4541462.05	8	424603.30	4541557.05	126	425266.36	4541392.38	178	425262.86	4541392.78	187	425266.86	4541393.18	198	425270.36	4541393.58	209
5	424503.98	4541472.05	10	424609.34	4541578.69	128	425267.86	4541392.78	180	425263.86	4541393.18	189	425267.86	4541393.58	200	425271.86	4541393.98	210
6	424504.98	4541482.05	12	424615.38	4541599.33	130	425268.36	4541393.18	182	425264.36	4541393.58	191	425268.36	4541393.98	202	425272.86	4541394.38	212
7	424505.98	4541492.05	14	424621.42	4541620.97	132	425269.36	4541393.58	184	425265.36	4541393.98	193	425269.36	4541394.38	204	425273.86	4541394.78	214
8	424506.98	4541502.05	16	424627.46	4541642.61	134	425270.36	4541393.98	186	425266.36	4541394.38	195	425270.36	4541394.78	206	425274.86	4541395.18	216
9	424507.98	4541512.05	18	424633.50	4541664.25	136	425271.36	4541394.38	188	425267.36	4541394.78	197	425271.36	4541395.18	208	425275.86	4541395.58	218
10	424508.98	4541522.05	20	424639.54	4541685.89	138	425272.36	4541394.78	190	425268.36	4541395.18	199	425272.36	4541395.58	210	425276.86	4541395.98	220
11	424509.98	4541532.05	22	424645.58	4541707.53	140	425273.36	4541395.18	192	425269.36	4541395.58	201	425273.36	4541395.98	212	425277.86	4541396.38	222
12	424510.98	4541542.05	24	424651.62	4541729.17	142	425274.36	4541395.58	194	425270.36	4541395.98	203	425274.36	4541396.38	214	425278.86	4541396.78	224
13	424511.98	4541552.05	26	424657.66	4541750.81	144	425275.36	4541395.98	196	425271.36	4541396.38	205	425275.36	4541396.78	216	425279.86	4541397.18	226
14	424512.98	4541562.05	28	424663.70	4541772.45	146	425276.36	4541396.38	198	425272.36	4541396.78	207	425276.36	4541397.18	218	425280.86	4541397.58	228
15	424513.98	4541572.05	30	424669.74	4541794.09	148	425277.36	4541396.78	200	425273.36	4541397.18	209	425277.36	4541397.58	220	425281.86	4541397.98	230
16	424514.98	4541582.05	32	424675.78	4541815.73	150	425278.36	4541397.18	202	425274.36	4541397.58	211	425278.36	4541397.98	222	425282.86	4541398.38	232
17	424515.98	4541592.05	34	424681.82	4541837.37	152	425279.36	4541397.58	204	425275.36	4541397.98	213	425279.36	4541398.38	224	425283.86	4541398.78	234
18	424516.98	4541602.05	36	424687.86	4541858.01	154	425280.36	4541397.98	206	425276.36	4541398.38	215	425280.36	4541398.78	226	425284.86	4541399.18	236
19	424517.98	4541612.05	38	424693.90	4541879.65	156	425281.36	4541398.38	208	425277.36	4541398.78	217	425281.36	4541399.18	228	425285.86	4541399.58	238
20	424518.98	4541622.05	40	424699.94	4541901.29	158	425282.36	4541398.78	210	425278.36	4541399.18	219	425282.36	4541399.58	230	425286.86	4541399.98	240
21	424519.98	4541632.05	42	424705.98	4541922.93	160	425283.36	4541399.18	212	425279.36	4541399.58	221	425283.36	4541399.98	232	425287.86	4541400.38	242
22	424520.98	4541642.05	44	424712.02	4541944.57	162	425284.36	4541399.58	214	425280.36	4541400.38	223	425284.36	4541400.78	234	425288.86	4541400.78	244
23	424521.98	4541652.05	46	424718.06	4541966.21	164	425285.36	4541399.98	216	425281.36	4541400.78	225	425285.36	4541401.18	236	425289.86	4541401.18	246
24	424522.98	4541662.05	48	424724.10	4541987.85	166	425286.36	4541400.38	218	425282.36	4541401.18	227	425286.36	4541401.58	238	425290.86	4541401.58	248
25	424523.98	4541672.05	50	424730.14	4542009.49	168	425287.36	4541400.78	220	425283.36	4541401.58	229	425287.36	4541401.98	240	425291.86	4541401.98	250
26	424524.98	4541682.05	52	424736.18	4542031.13	170	425288.36	4541401.18	222	425284.36	4541401.98	231	425288.36	4541402.38	242	425292.86	4541402.38	252
27	424525.98	4541692.05	54	424742.22	4542052.77	172	425289.36	4541401.58	224	425285.36	4541402.38	233	425289.36	4541402.78	244	425293.86	4541402.78	254
28	424526.98	4541702.05	56	424748.26	4542074.41	174	425290.36	4541401.98	226	425286.36	4541402.78	235	425290.36	4541403.18	246	425294.86	4541403.18	256
29	424527.98	4541712.05	58	424754.30	4542096.05	176	425291.36	4541402.38	228	425287.36	4541403.18	237	425291.36	4541403.58	248	425295.86	4541403.58	258
30	424528.98	4541722.05	60	424760.34	4542117.69	178	425292.36	4541402.78	230	425288.36	4541403.58	239	425292.36	4541403.98	250	425296.86	4541403.98	260
31	424529.98	4541732.05	62	424766.38	4542139.33	180	425293.36	4541403.18	232	425289.36	4541403.98	241	425293.36	4541404.38	252	425297.86	4541404.38	262
32	424530.98	4541742.05	64	424772.42	4542160.97	182	425294.36	4541403.58	234	425290.36	4541404.38	243	425294.36	4541404.78	254	425298.86	4541404.78	264
33	424531.98	4541752.05	66	424778.46	4542182.61	184	425295.36	4541403.98	236	425291.36	4541404.78	245	425295.36	4541405.18	256	425299.86	4541405.18	266
34	424532.98	4541762.05	68	424784.50	4542204.25	186	425296.36	4541404.38	238	425292.36	4541405.18	247	425296.36	4541405.58	258	425300.86	4541405.58	268
35	424533.98	4541772.05	70	424790.54	4542225.89	188	425297.36	4541404.78	240	425293.36	4541405.58	249	425297.36	4541405.98	260	425301.86	4541405.98	270
36	424534.98	4541782.05	72	424796.58	4542247.53	190	425298.36	4541405.18	242	425294.36	4541405.98	251	425298.36	4541406.38	262	425302.86	4541406.38	272
37	424535.98	4541792.05	74	424802.62	4542269.17	192	425299.36	4541405.58	244	425295.36	4541406.38	253	425299.36	4541406.78	264	425303.86	4541406.78	274
38	424536.98	4541802.05	76	424808.66	4542290.81	194	425300.36	4541405.98	246	425296.36	4541406.78	255	425300.36	4541407.18	266	425304.86	4541407.18	276
39	424537.98	4541812.05	78	424814.70	4542312.45	196	425301.36	4541406.38	248	425297.36	4541407.18	257	425301.36	4541407.58	268	425305.86	4541407.58	278
40	424538.98	4541822.05	80	424820.74	4542334.09	198	425302.36	4541406.78	250	425298.36	4541407.58	259	425302.36	4541407.98	270	425306.86	4541407.98	280
41	424539.98	4541832.05	82	424826.78	4542355.73	200	425303.36	4541407.18	252	425299.36	4541407.98	261	425303.36	4541408.38	272	425307.86	4541408.38	282
42	424540.98	4541842.05	84	424832.82	4542377.37	202	425304.36	4541407.58	254	425300.36	4541408.38	263	425304.36	4541408.78	274	425308.86	4541408.78	284
43	424541.98	4541852.05	86	424838.86	4542399.01	204	425305.36	4541407.98	256	425301.36	4541408.78	265	425305.36	4541409.18	276	425309.86	4541409.18	286
44	424542.98	4541862.05	88	424844.90	4542420.65	206	425306.36	4541408.38	258	425302.36	4541409.18	267	425306.36	4541409.58	278	425310.86	4541409.58	288
45	424543.98	4541872.05	90	424850.94	4542442.29	208	425307.36	4541408.78	260	425303.36	4541409.58	269	425307.36	4541410.38	280	425311.86	4541410.38	290
46	424544.98	4541882.05	92	424856.98	4542463.93	210	425308.36	4541409.18	262	425304.36	4541410.38	271	425308.36	4541410.78	282	425312.86	4541410.78	292
47	424545.98	4541892.05	94	424863.02	4542485.57	212	425309.36	4541409.58	264	425305.36	4541410.78	273	425309.36	4541411.18	284	425313.86	4541411.18	294
48	424546.98	4541902.05	96	424869.06	4542507.21	214	425310.36	4541410.38	266	425306.36	4541411.18	275	425310.36	4541411.58	286	425314.86	4541411.58	296
49	424547.98	4541912.05	98	424875.10	4542528.85	216	425311.36	4541410.78	268	425307.36	4541411.58	277	425311.36	4541411.98	288	425315.86	4541411.98	298
50	424548.98	4541922.05	100	424881.14	4542550.49	218	425312.36	4541411.18	270	425308.36	4541411.98	279	425312.36	4541412.38	290	425316.86	4541412.38	300
51	424549.98	4541932.05	102	424887.18	4542572.13	220	425313.36	4541411.58	272	425309.36	4541412.38	281	425313.36	4541412.78	292	425317.86	4541412.78	302
52	424550.98	4541942.05	104	424893.22	4542593.77	222	425314.36	4541411.98	274	425310.36	4541412.78	283	425314.36	4541413.18	294	425318.86	4541413.18	304
53	424551.98	4541952.05	106															

(2) SAYILI LİSTE

İLİ	İLÇESİ	KÖYÜ / MAHALLESİ	ADA NO	PARSEL NO
İSTANBUL	ÜMRANIYE	FİNANSKENT	3328	8

(3) SAYILI LİSTE

İLİ	İLÇESİ	KÖYÜ / MAHALLESİ	ADA NO	PARSEL NO
İSTANBUL	ÜMRANIYE	FİNANSKENT	3328	2

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ KOORDİNATLI
KROKİ VE LİSTE

